EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Prognóza vývoje počtu obyvatel a demografické struktury Správního obvodu Praha 21 a jeho městských částí do roku 2023

se zaměřením na věkové skupiny dětí předškolního věku, žáků základních škol, a jednotlivých věkových kategorií osob od 15 let věku

demografická studie

korigovaná verze
(zahrnující též třídy s částečnou výukou v angličtině v Klánovicích)

Vysoká škola ekonomická v Praze
fakulta informatiky a statistiky
katedra demografie
Tomáš Fiala
Jitka Langhamrová
duben 2017

Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území správního obvodu Praha 21
číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000716
MČ Praha 21, Staroklánovická 260, 190 16 Praha 9 - Újezd nad Lesy

Obsah

1 Úvod 3

2 Stručná charakteristika Správního obvodu Praha 21 a jeho městských částí 4

3 Metodologické poznámky 5

4 Demografický vývoj jednotlivých městských částí v letech 2001–2015 a předpokládaný vývoj do roku 2023 8

4.1 Městská část Praha 21 10

4.2 Městská část Praha–Běchovice 17

4.3 Městská část Praha–Klánovice 27

4.4 Městská část Praha–Koloděje 33

4.5 Celý správní obvod Praha 21 39

5 Vývoj počtu dětí předškolního věku a žáků základních škol v jednotlivých městských částech 49

5.1 Městská část Praha 21 49

5.2 Městská část Praha–Běchovice 54

5.3 Městská část Praha–Klánovice 63

5.4 Městská část Praha–Koloděje 71

5.5 Správní obvod Praha 21 77

6 Vývoj počtu osob starších 15 let 85

6.1 MČ Praha 21 85

6.2 MČ Praha–Běchovice 88

6.3 MČ Praha–Klánovice 92

6.4 MČ Praha–Koloděje 94

6.5 Správní obvod Praha 21 97

7 Závěry 101

1 Úvod

V období od roku 1989 došlo v České republice nejen k velkým politickým, ekonomickým a společenským změnám, ale i ke změnám demografického chování obyvatelstva. Již ve druhé polovině devadesátých let nastal nečekaně prudký pokles porodnosti, který byl v první dekádě tohoto století kompenzován jen částečně. V posledních několika letech po předchozí stagnaci však úhrnná plodnost žen dále roste a tím kompenzuje pokles počtu žen ve věku nejvyšší plodnost, takže počet narozených v ČR se zatím tolik nesnižuje. Trend vývoje úmrtnosti je poměrně stabilní – pokračuje snižování úmrtnosti, střední délka života při narození roste. Zahraniční migrace velmi kolísá. Zatímco v roce 2007 dosáhl přírůstek obyvatelstva ČR zahraniční migrací téměř 84 tisíc osob, v dalších letech rychle klesal a v roce 2013 byl dokonce záporný. (Jednalo se však zřejmě do značné míry o dodatečné zahrnutí do statistiky osob vystěhovalých během několika předchozích let.) V posledních letech se (s výjimkou uvedeného roku 2013) migrační přírůstky ČR pohybují mezi 10 a 20 tisíci osob ročně.

Trendy demografického vývoje obyvatelstva jednotlivých krajů se však (někdy poměrně výrazně) liší od celorepublikových trendů. Týká se to zejména Hlavního města Prahy. Spolu se Středočeským krajem je tento region velmi atraktivní z důvodu poměrně široké nabídky pracovních příležitostí i pokračující bytové výstavby. To má za následek víceméně trvalý přírůstek obyvatelstva nejen v důsledku zahraniční, ale i z důvodu vnitřní migrace. (Navzdory migračnímu úbytku v roce 2013 se podle aktuální prognózy ČSÚ v dalších letech předpokládá opětovné postupné oživení migrace do Prahy.) Většinu migrantů tvoří osoby v produktivním věku, stárnutí populace v tomto regionu je proto pomalejší než v celé ČR. Rovněž pokles počtu živě narozených dětí není (zejména v Praze) tak velký, v dalších letech se dokonce (na rozdíl od celorepublikového trendu) předpokládá jeho opětovný nárůst zhruba na současnou úroveň.

Demografický vývoj jednotlivých městských částí se může rovněž lišit od celopražských trendů. Hlavní příčinou je opět nerovnoměrný vývoj migrace. Zatímco v některých městských částech převažuje již několik let vystěhovávání obyvatel, v jiných (zejména okrajových) lokalitách je stále poměrně velký migrační přírůstek.

Uvedené změny mají řadu ekonomických i společenských důsledků. Výrazně ovlivňují například oblast školství, zejména co se týče změn potřebné kapacity mateřských a základních škol. Je pochopitelné, že vývoj počtu žádostí o umístění dítěte v mateřské školce či počtu žáků základních škol závisí především na vývoji počtu dětí příslušného věku v dané lokalitě. Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že ne všichni žáci navštěvují spádové školy v místě svého bydliště. Zejména v Praze a jiných velkých městech, kde je mnoho mateřských i základních škol, dobrá dopravní obslužnost a řada lidí pracuje v jiných oblastech města, než kde bydlí, se může někdy počet žáků škol poměrně výrazně lišit od počtu dětí ve věku školní docházky bydlících ve spádové oblasti příslušné školy.

2 Stručná charakteristika Správního obvodu Praha 21 a jeho městských částí

Předkládaná studie obsahuje analýzu demografického vývoje obyvatelstva Správního obvodu Praha 21 a jeho městských částí: MČ Praha 21 (Újezd nad Lesy), MČ Praha-Běchovice, MČ Praha-Klánovice a MČ Praha-Koloděje v období od roku 2001 do roku 2015 a prognózu demografického vývoje do roku 2023.

Na konci roku 2015 žilo v uvedeném správním obvodu více než 18 tisíc osob. Počet obyvatel jednotlivých městských částí se poměrně výrazně lišil. Zatímco v MČ Praha 21 žilo téměř 11 000 obyvatel (tj. 59 % obyvatel správního obvodu), v Klánovicích to bylo necelých 3 500 tisíce (19 %), v Běchovicích 2 600 (14 %) a v Kolodějích jen necelých 1 500 osob (8 %).

V každé z uvedených městských částí je jedna základní škola. Základní škola v Praze-Kolodějích má pouze 1. stupeň (1.-5. třída), ostatní školy mají 1. i 2. stupeň.

Ze základní analýzy, resp. prognózy demografického vývoje pak vychází analýza dosavadního vývoje a prognóza budoucího vývoje počtu dětí předškolního věku a dětí ve věku docházky do základní školy. Vývoj počtu dětí předškolního věku je analyzován a prognózován podle jednotek věku s tím, že do této skupiny jsou zahrnuty i děti 6leté, u nichž se předpokládá odklad povinné školní docházky.

Dále je analyzován vývoj počtu dětí ve věku docházky do jednotlivých ročníků prvního i druhého stupně základní školy s přihlédnutím k možnosti odkladu docházky i přechodu na víceleté gymnázium. Počet těchto potenciálních žáků je porovnáván se skutečným počtem žáků základních škol v jednotlivých městských částech. Závěrečná část obsahuje rovněž stručnou analýzu a prognózu budoucího vývoje charakteristických věkových skupin mládeže od 15 do 20 let, osob v produktivním věku a seniorů.

3 Metodologické poznámky

Níže uvedená analýza a prognóza byla provedena na základě demografických dat poskytnutých Českým statistickým úřadem a dat o žácích základních škol poskytnutých zadavatelem. Obyvatelstvem správního obvodu Praha 21 a jeho jednotlivých městských částí se vždy rozumí osoby, které mají v příslušné městské části trvalé bydliště, bez ohledu na to, kde fakticky bydlí. Rovněž rokem přistěhování, resp., vystěhování se vždy rozumí rok, kdy došlo ke změně trvalého bydliště příslušných osob, což nemusí být vždy rok, kdy došlo k faktickému stěhování.

Analýza dosavadního vývoje vychází z údajů ČSÚ o složení obyvatelstva jednotlivých městských částí správního obvodu Praha 21 podle pohlaví a věku, počtů živě narozených dětí podle věku matky, počtů přistěhovalých a vystěhovalých podle pohlaví a věku za každý rok z období 2001–2015, údaje za rok 2016 (kromě počtů osob k 1.1.) ještě nebyly v době zpracování studie k dispozici.

Poznamenejme ještě, že evidované počty obyvatel (zjišťované pravidelnou bilancí demografického vývoje) jednotlivých městských částí správního obvodu Praha 21 k 1.1.2011 byly na základě zohlednění výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 korigovány. Upraveno bylo rovněž pohlavní a věkové složení osob k 1.1.2012.

Výpočet prognózy obyvatelstva jednotlivých městských částí správního obvodu Praha 21 byl proveden komponentní metodou s migrací. Protože se jedná o velmi malé územní celky, byl scénář plodnosti a úmrtnosti uvažován pro každý územní celek pouze v jedné variantě. Vycházel z předpokládaného vývoje plodnosti a úmrtnosti na území Hlavního města Prahy podle aktuální prognózy ČSÚ z roku 2014 (s korekcí vývoje plodnosti na základě dat z roku 2014 a 2015). Předpokládaný vývoj plodnosti a úmrtnosti pro každou městkou část byl pak vytvořen na základě celopražského scénáře a srovnávacího indexu, který charakterizuje eventuální odlišnost vývoje v dané městské části od vývoje v celé Praze

Scénář migrace byl rozdělen na imigraci a emigraci. V případě malých územních celků je podmínkou přistěhování především možnost bydlení. Proto se předpokládaný počet přistěhovalých odhadoval na základě počtu zemřelých a vystěhovalých v předchozím roce a počtu dokončených bytů v daném roce. Emigrace zpravidla závisí především na počtu a věkovém složení obyvatelstva a tendenci emigrovat v závislosti na věku a pohlaví, proto se odhadovala na základě věkového a pohlavního složení osob na začátku roku a specifických měr emigrace.

Opět byla uvažována pro každou městskou část pouze jedna varianta vývoje migrace s výjimkou MČ Praha-Běchovice, kde se uvažovaly 2 varianty migrace podle toho, zda bude či nebude realizována zástavba území mezi Běchovicemi a Újezdem nad Lesy, která by znamenala výrazně vyšší počet dokončených bytů, a tedy výrazně vyšší počty přistěhovalých. Grafy znázorňující prognózovaný vývoj pro tuto městskou část a pro celý spádový obvod jsou proto zobrazeny vždy dva: jeden pro variantu bez uvedené zástavby, jiný pro případ, že tato zástavba bude realizována.

Výchozími daty (tzv. prahovou demografickou strukturou) bylo pro každou městskou část poslední známé složení obyvatelstva podle pohlaví a věku (k 1.1.2016).

Detaily scénáře výpočtu prognózy pro jednotlivé městské části jsou podrobněji popsány ve čtvrté kapitole.

Základním výstupem prognózy je odhad počtu a pohlavního a věkového složení osob jednotlivých městských částí podle pohlaví a věku na počátku každého roku prognózy, tj. na počátku roků 2017, 2018 …, 2024 a řada dalších odvozených charakteristik vycházejících z věkového složení obyvatelstva. Prognóza vývoje počtu a pohlavního a věkového složení osob celého správního obvodu Praha 21 se pak vypočetla jako součet počtu osob příslušného pohlaví a věku jednotlivých městských částí.

Na základě prognózy vývoje složení počtu obyvatel podle pohlaví a věku v jednotlivých letech byl proveden pro jednotlivé školní roky odhad počtu a věkové struktury dětí v předškolním věku a ve věku předpokládané docházky do příslušného ročníku základní školy. Odhad složení počtu osob podle pohlaví a věku k 1. září daného roku se provedl na základě předpokladu rovnoměrného rozdělení dnů narození během roku, tj. na základě předpokladu, že z každého populačního ročníku se 2/3 dětí narodily v lednu až srpnu a zbývající 1/3 se narodila v září až prosinci.

Podle školského zákona (561/2004 Sb.) začíná povinná školní docházka dítěte počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, V daném roce by tedy měly zahájit školní docházku děti, jejichž dokončený věk dne 31. srpna byl 6 let. Ne všechny děti však zahajují školní docházku jako 6leté. Školský zákon připouští zahájení školní docházky o rok dříve (tj. ve věku 5 let dítěte) či odklad zahájení školní docházky o jeden rok (tj. zahájení až ve věku 7 let). Věkem vždy rozumíme dokončený věk dítěte dne 31. srpna před zahájením školního roku. I při analýze počtu dětí předškolního věku je uvažován věk k 31. srpnu a mezi tyto děti jsou zahrnuty i děti 6leté s odkladem povinné školní docházky.

Odhad počtu dětí ve věku povinné školní docházky do jednotlivých ročníků základní školy s trvalým bydlištěm v příslušné městské části (potenciálních žáků) se pak prováděl s přihlédnutím ke skutečnosti, že ne všechny děti zahajují školní docházku jako 6leté. Rozdělení žáků podle věku při zahájení školní docházky se předpokládalo každý školní rok stejné jako v Praze ve školním roce 2013/14 (viz Tab. 3-1). Vidíme, že zahájení školní docházky v 5 či v 8 letech věku je velmi výjimečné, naproti tomu odkladu více než čtvrtina chlapců a zhruba 14 % děvčat jde do školy s ročním odkladem, tj. v 7 letech věku.

Tab. 3-1. Rozdělení žáků podle věku při zahájení školní docházky

Pohlaví	*5letí*	*6letí*	*7letí*	*8letí*	*Celkem*
chlapci	0,42%	73,02%	26,34%	0,22%	100,00 %
děvčata	1,36%	84,44%	14,06%	0,15%	100,00 %

Zdroj výchozích dat: Analyticko-statistický odbor MŠMT, Statistická ročenka školství 2013/2014 - výkonové ukazatele, Tab. C1.22, výpočet vlastní.

Dále se předpokládalo, že školní docházka všech dětí probíhá plynule bez přerušení a bez opakování některého ročníku. Brala se rovněž v úvahu skutečnost, že někteří žáci mohou druhý stupeň své povinné školní docházky absolvovat na ***víceletém gymnáziu*** nebo na konzervatoři. Tito žáci již pak ***nebyli zařazováni*** do skupiny potenciálních žáků 2. stupně ZŠ.

Podíly žáků přecházejících na víceletá gymnázia či konzervatoře po ukončení 5. ročníku ZŠ byly odhadovány pro každou městskou část zvlášť na základě porovnání počtu žáků v 5. a 6. třídách. Podíl žáků přecházejících na střední školy až po ukončení 7. ročníku se zdál být prakticky zanedbatelný, proto při výpočtech nepředpokládáme, že by po ukončení 7. ročníku další žáci přecházeli na střední školu.

Počet dětí v předškolním věku může být určitým odhadem potřebné kapacity mateřských škol. Je však třeba přihlédnout i k tomu, do jaké míry mají rodiče zájem své děti do školek umísťovat, což bude jistě souviset především se zaměstnaností žen.

Počet žáků ve věku předpokládané docházky do příslušného ročníku základní školy (tzv. školní kontingent) pak můžeme chápat jako odhad potřebné kapacity základní školy příslušné městské části za předpokladu, že všichni žáci trvale bydlící v této městské části budou v této MČ chodit do školy (a škola nebude přijímat žáky s trvalým bydlištěm mimo městskou část). Jsou to tedy v jistém smyslu potenciální žáci dané školy. Žáci s předpokládaným odchodem na víceleté gymnázium jsou mezi potenciální žáky zahrnováni pouze do konce 5. třídy.

Počty potenciálních žáků jsou pak porovnávány se skutečným počtem žáků jednotlivých ročníků ve školním roce 2016/17 a prognózou budoucího vývoje „skutečného“ počtu žáků. Tato

prognóza vychází z počtu žáků ve školním roce 2016/17 a z předpokládaného počtu nových žáků prvních tříd v dalších letech.

Údaje o žácích jednotlivých ročníků základních škol v jednotlivých městských částech za školní rok 2016/17 potvrzují, že skutečné počty žáků se (někdy poměrně výrazně) liší od počtu potenciálních žáků. Hlavní příčinou může být možnost svobodného výběru školy, skutečnost, že rodiče již nejsou povinni zapsat své děti pouze do základní školy v městské části trvalého bydliště. Někteří žáci mohou proto navštěvovat školu v jiné městské části nebo dokonce mimo správní obvod Praha 21, mohou navštěvovat soukromou či speciální školu (které nejsou zahrnuty do této analýzy). Na druhé straně je možné, že některé školy správního obvodu Praha 21, zejména v případě volné kapacity, přijímají i žáky, kteří nemají v příslušné městské části trvalé bydliště. Rovněž podíly žáků odcházejících po ukončení 5. ročníku na víceleté gymnázium či jinou školu se mohou v čase měnit a lišit od podílů předpokládaných při výpočtu analýzy či prognózy. Příčinou dalších rozdílů může být, že podíl žáků s odkladem povinné školní docházky je odlišný od předpokladů prognózy, vliv má samozřejmě i eventuální opakování některého ročníku.

Počet obyvatel jednotlivých městských částí je relativně malý. Při podrobnějším třídění údajů se proto výrazně projevuje relativně velký vliv náhodných odchylek od základních trendů vývoje. Abychom vliv těchto náhodných odchylek eliminovali, bude většina výsledků analýzy i prognózy prezentována ve formě grafů (nikoli tabulek), členění podle věku bude prováděno zpravidla nikoli podle jednotek věku, ale podle širších věkových skupin, obvykle pětiletých.

Prognózy komponentní metodou předpokládají plynulý vývoj bez náhodných výkyvů v jednotlivých letech. Proto se opticky velmi liší grafy zachycující vývoj v období před prahem prognózy na základě reálných dat včetně (často velkých) meziročních výkyvů a grafy vývoje v období prognózy, které předpokládají vývoj „hladký“ a plynulý bez výkyvů. Prognózované hodnoty je třeba chápat spíše jako průměrné (střední) hodnoty zachycující předpokládaný trend, kolem kterého bude skutečný vývoj oscilovat.

4 Demografický vývoj jednotlivých městských částí v letech 2001–2015 a předpokládaný vývoj do roku 2023

Vývoj počtu a pohlavního a věkového složení obyvatelstva každé populace v určitém období závisí na počtu a pohlavním a věkovém složení obyvatel za začátku sledovaného období a na vývoji úmrtnosti, plodnosti žen a migrace. Zejména v případě malých územních celků může být vliv migrace převažující.

Základem scénáře budoucího vývoje úmrtnosti a plodnosti žen pro jednotlivé městské části byl předpokládaný vývoj v celé Praze.

Úmrtnost

Úmrtnost v Praze je jedna z nejnižších v porovnání s ostatními kraji ČR. Vyplývá to především ze skutečnosti, že v Praze žije větší podíl osob s vyšším vzděláním, které mají z řady důvodů nižší úmrtnost než „průměrná“ populace (více dbají o svou životosprávu a zdravotní prevenci, zpravidla nevykonávají příliš riskantní či zdraví škodlivá povolání atd.). Nezanedbatelný vliv má jistě i poměrně snadná dostupnost špičkové lékařské péče.

Základní a velmi často užívanou syntetickou charakteristikou úmrtnosti je střední délka života (naděje dožití) při narození. Protože v této studii nebudeme uvažovat střední délku života ve vyšším věku, budeme pojmem střední délka života rozumět vždy délku života při narození. Střední délka života v Praze je u mužů zhruba o dva roky vyšší než střední délka života v celé ČR, u žen je rozdíl pouze necelý 1 rok. V prognóze se předpokládalo zachování tohoto trendu po celé prognózované období.

Tab. 4-1: Střední délka života (naděje dožití) v ČR a v Praze

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ČR – muži	75,78	75,82	76,00	76,25	76,50	76,75	77,01	77,26	77,51	77,76
ČR – ženy	81,69	81,45	81,81	82,05	82,29	82,52	82,76	83,00	83,23	83,47
Praha – muži	77,61	77,83	78,06	78,28	78,50	78,73	78,95	79,20	79,44	79,69
Praha – ženy	82,54	82,74	82,94	83,14	83,34	83,54	83,74	83,98	84,21	84,45

Zdroj dat: 2014 a 2015 ČSÚ, dále vlastní předpoklady podle střední varianty projekce ČSÚ

Pro každou městskou část byl pak vypočten srovnávací index úmrtnosti (zvlášť pro muže a pro ženy) porovnávající skutečný počet zemřelých v období 2002–2015 s hypotetickým počtem za předpokladu, že by úmrtnost v uvedeném období byla v dané městské části stejná jako v Praze. Tento srovnávací index tedy udává, jak se úmrtnost v dané městské části lišila od úmrtnosti v Praze. Předpokládalo se, že i v období prognózy se bude úmrtnost v dané MČ části lišit stejným způsobem.

Plodnost žen v Praze

Plodnost žen v Hlavním městě Praha je jedna z nejnižších ze všech krajů ČR. Hlavní příčinou je opět vyšší úroveň vzdělání obyvatelstva (ženy s vyšším vzděláním mají v průměru méně dětí) a částečně i to, že některé mladé dvojice chystající se založit rodinu dávají přednost bydlení v nejbližším okolí mimo Prahu (tomu by nasvědčovala skutečnost, že plodnost žen ve Středočeském kraji je naopak jedna z nejvyšších v ČR).

Protože v roce 2014 byla úhrnná plodnost žen v Praze o 5 % a v roce 2015 dokonce o 6 % vyšší než předpokládala projekce ČSÚ z roku 2014, předpokládá se v této projekci i v dalších letech úhrnná plodnost v Praze vyšší než scénář projekce ČSÚ.

Tab. 4-2: Úhrnná plodnost žen v Praze

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Praha	1,449	1,471	1,480	1,488	1,497	1,505	1,514	1,523	1,531	1,540

Zdroj dat: 2014 a 2015 ČSÚ, dále vlastní předpoklady podle korekce projekce ČSÚ

Podobně jako v případě úmrtnosti byl pro každou městskou část vypočten srovnávací index plodnosti žen a použit pro odhad vývoje plodnosti v dané městské části v období prognózy.

Migrace

Migrace je nejobtížněji prognózovatelným demografickým procesem. Zatímco trendy vývoje úmrtnosti a plodnosti se i v případě menších územních celků mění poměrně pozvolna, u migrace tomu tak není. Stačí připomenout například rok 2007, kdy byl migrační přírůstek obyvatelstva ČR téměř dvaapůlkrát vyšší než v předchozím roce; migrační přírůstek v roce 2009 dosahoval naopak pouze necelých 40 % hodnoty předchozího roku. Přitom migrace ovlivňuje velikost a věkovou strukturu populace v poslední době mnohem výrazněji než porodnost a úmrtnost, zejména v případě malých územních celků.

Scénář migrace byl proto vypracován pro každou městskou část zvlášť na základě dosavadního vývoje migrace do/z této městské části a dosavadního a předpokládaného budoucího vývoje bytové výstavby (Tab. 4-3). Předpokládalo se rovnoměrné dokončování bytů po celé období prognózy, roční počet dokončených bytů se tedy uvažoval rovný ročnímu průměru. Rozdělení přistěhovalých podle pohlaví a věku i specifické míry emigrace podle pohlaví a věku se předpokládaly po celé období prognózy stejné jako v období 2001–2015.

Tab. 4-3: Dokončené byty v jednotlivých městských částech správního obvodu Praha 21

Rok	***2007***	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017–2023 roční průměr***
MČ Praha 21	82	164	113	87	30	28	31	14	25	17	42
Běchovice	3	4	96	6	24	5	0	0	2	1	8*/39**
Klánovice	16	16	17	13	9	11	23	28	26	19	25
Koloděje	7	5	12	12	10	12	10	5	4	5	14
Celkem	**108**	**189**	**238**	**118**	**73**	**56**	**64**	**47**	**57**	**42**	**89*/120****

*bez zástavby území mezi Běchovicemi a Újezdem nad Lesy
**v případě zástavby území mezi Běchovicemi a Újezdem nad Lesy
Zdroj: data zadavatele a vlastní projekce

4.1 Městská část Praha 21

Živě narození a zemřelí

Na základě hodnot srovnávacích indexů lze konstatovat, že úmrtnost mužů v této městské části byla v období 2002–2015 v porovnání s celou Prahou zhruba o 5,5 % nižší zatímco úmrtnost žen o 1,4 % vyšší. Plodnost žen byla o 13,2 % vyšší než v Praze, tedy dokonce o něco vyšší než průměrná úhrnná plodnost v ČR. Jednou z příčin může být skutečnost, že MČ Praha 21 je okrajová část Prahy, a může být proto podobně jako okolí Prahy atraktivní jako bydliště pro mladé manželské či partnerské dvojice zakládající rodiny. Předpokládalo se zachování uvedených rozdílů i v období prognózy.

Počet živě narozených dětí v jednotlivých letech kolísal, měl však rostoucí trend (Obr. 4.1-1). Průměrný roční počet narozených dětí dosahoval 111. Vzhledem k předpokládanému stěhování žen v reprodukčním věku a mírně rostoucí plodnosti by se měl počet živě narozených dětí pohybovat kolem 120–130 s mírně rostoucí tendencí.

Počet zemřelých v letech 2001–2015 byl poměrně stabilní, v průměru kolem 60 osob ročně, odchylky od průměru v některých letech jsou však relativně velké. V dalších letech se vzhledem ke stárnutí populace předpokládá jeho mírný nárůst na 70–80 osob ročně.

Obr. 4.1-1: Vývoj a prognóza počtu živě narozených a zemřelých

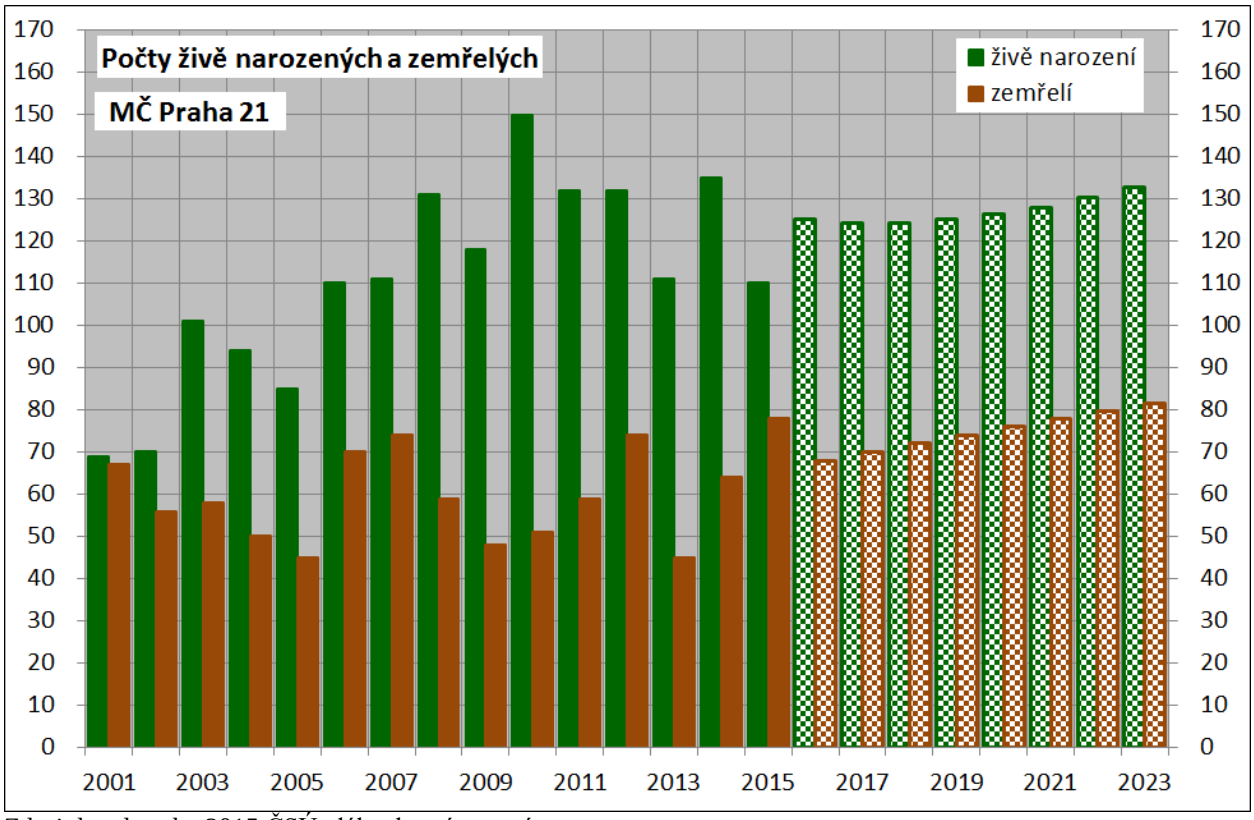

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Přistěhovalí a vystěhovalí, přírůstek obyvatelstva

Hlavní příčinou nárůstu počtu obyvatel MČ Praha 21v uvedeném období však byla po většinu let migrace (Obr. 4.1-2). Počet přistěhovalých měl do roku 2008 rostoucí trend, později došlo k poklesu. V průměru se přistěhovalo 524 lidí ročně. Trend počtu vystěhovalých byl podobný, hodnoty však většinou výrazně nižší, roční průměr činil jen 341. Vzhledem k plánované pokračující bytové výstavbě (celkem 350–400 bytů) se předpokládá v dalších letech zvýšení ročních počtu přistěhovalých na 500–600 osob. Roční počty vystěhovalých by se podobně jako

v předchozích letech měly pohybovat kolem 400 osob. Přirozený přírůstek činil v průměru 51 osob ročně, prognóza předpokládá i v budoucnu hodnoty obdobné. Migrační přírůstek byl více než trojnásobný (183 osob ročně). V dalších letech by se však měl zvýšit na více než 200 osob ročně. (Obr. 4.1-3.)

Obr. 4.1-2: Vývoj a prognóza počtu přistěhovalých a vystěhovalých

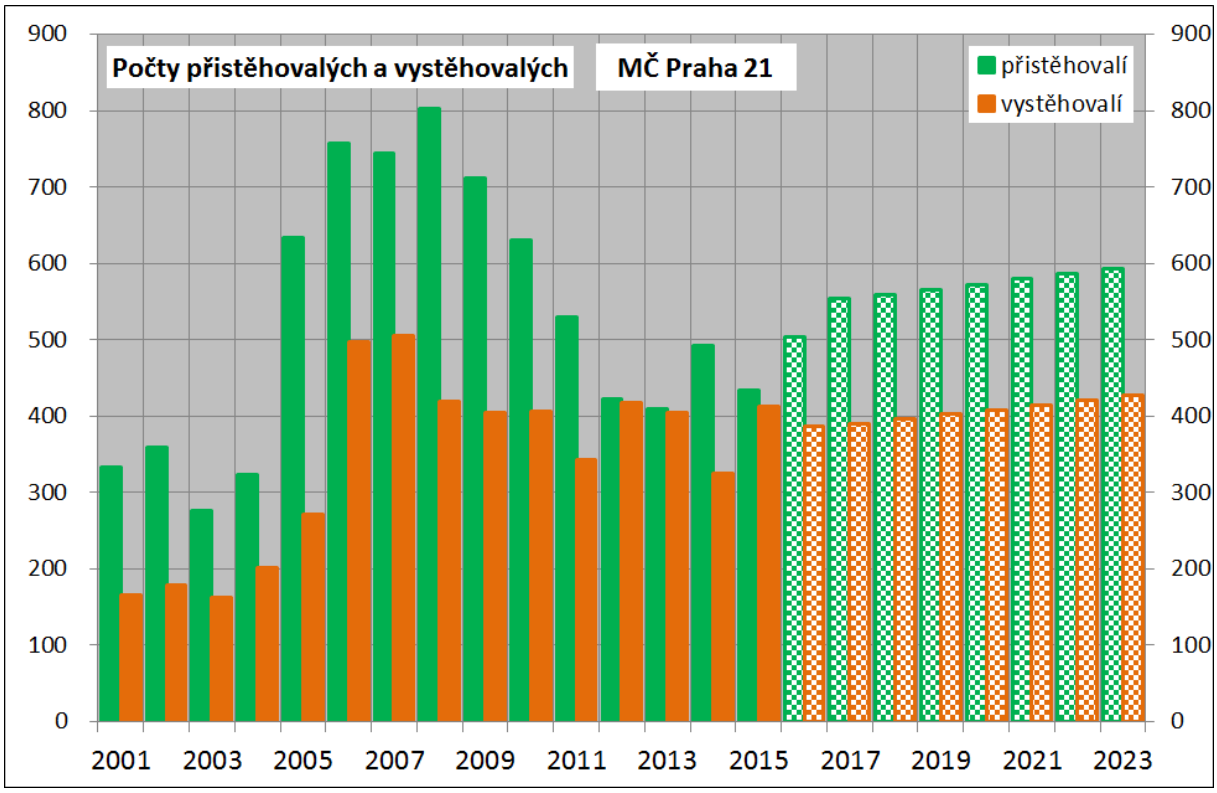

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.1-3: Vývoj a prognóza přírůstku obyvatelstva

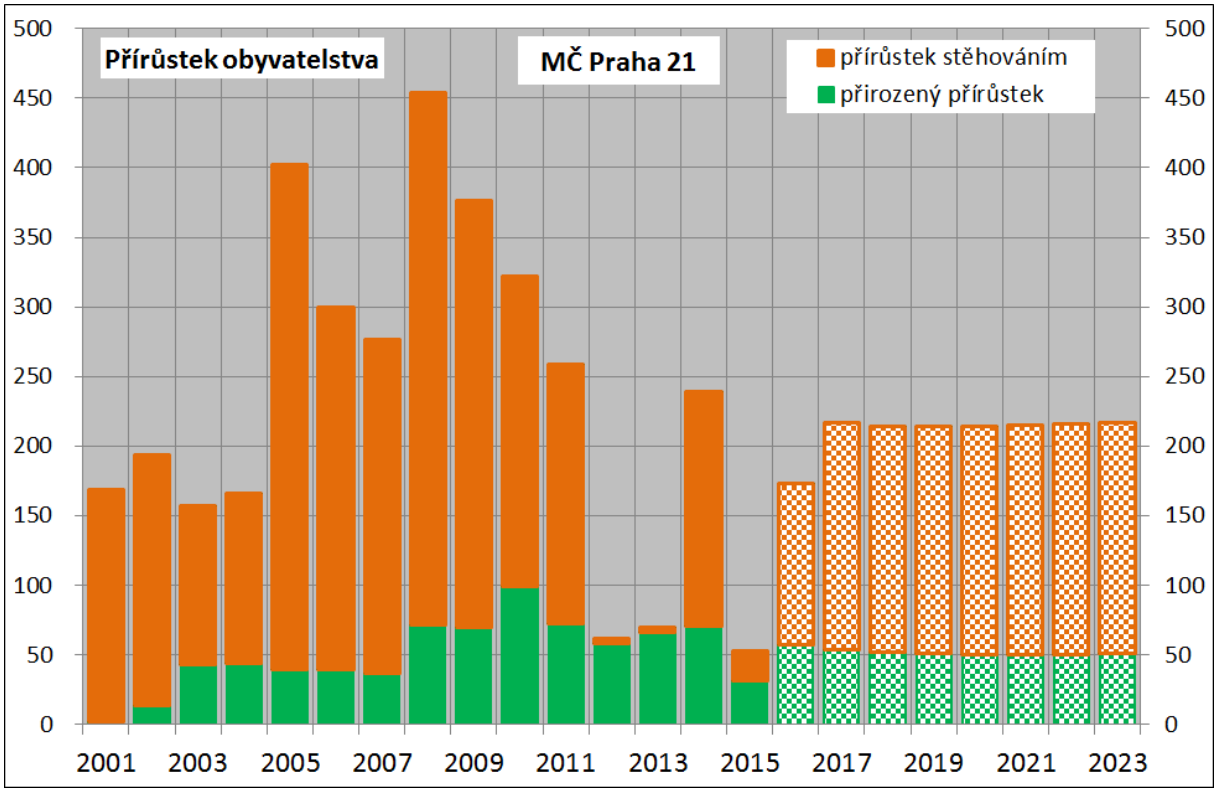

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Migrace vede nejen ke zvýšení počtu obyvatel, ale i ke změně věkového složení. Více než 80 % migračního přírůstku mužů i žen tvoří osoby mladší 40 let. Podle očekávání jsou největší migrační přírůstky zaznamenány u osob kolem 30 let věku (Obr. 4.1-4). Jedná se zřejmě především o mladé lidi, kteří po ukončení studií získávají v dané městské části bydlení a zakládají rodiny. Poměrně velké migrační přírůstky jsou i v dětském věku. Může jít buď o děti stěhujících se mladých lidí, nebo i o děti narozené v MČ Praha 21, jejichž rodiče se teprve po jejich narození přihlásí k trvalému pobytu.

Obr. 4.1-4: Věková a pohlavní struktura migračního přírůstku osob do 40 let

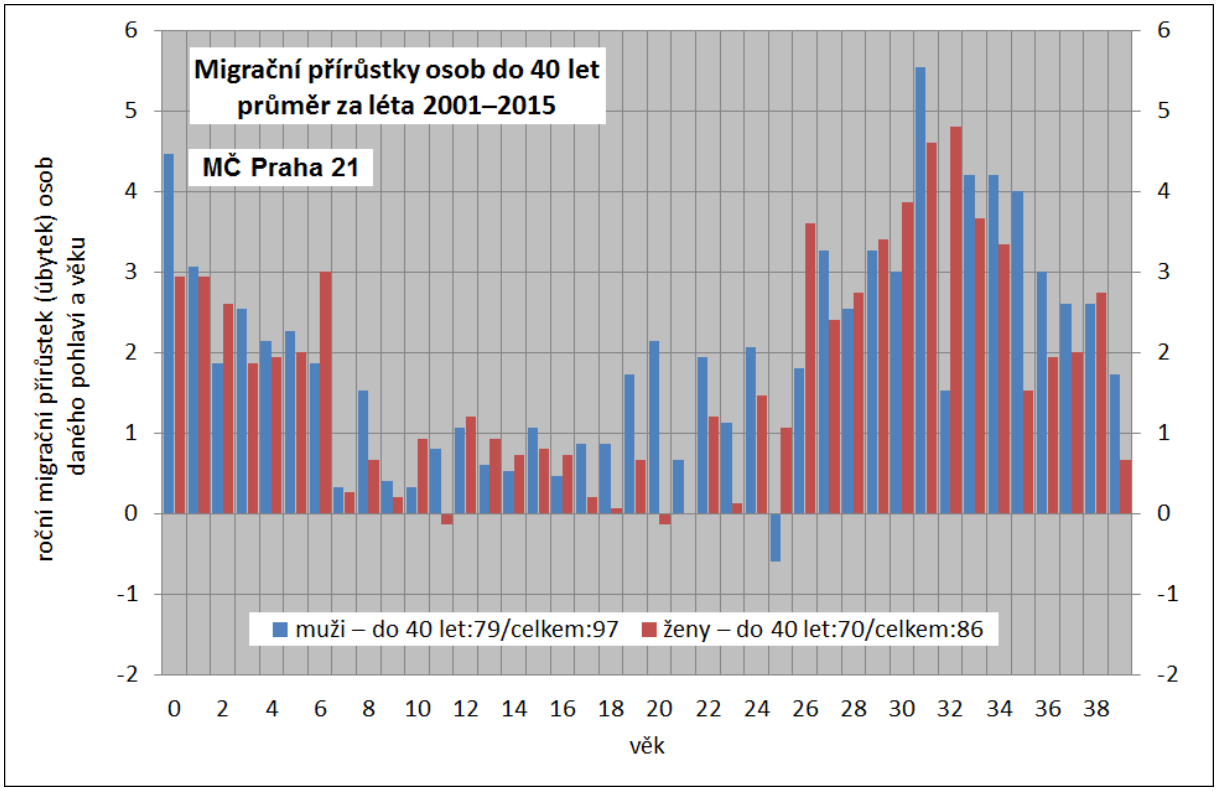

Zdroj dat: ČSÚ

Počet a věkové a pohlavní složení obyvatelstva

Podle údajů ČSÚ (po korekci podle výsledků Sčítání lidu domů a bytů v roce 2001) měla Městská část Praha 21 na počátku roku 2001 celkem 7 090 obyvatel. Do konce roku 2015 tento počet vzrostl na 10 758 osob (viz Obr. 4.1-5), tedy se zvýšil o více než polovinu.

Vzhledem ke kladnému přirozenému i migračnímu přírůstku by měl růst počtu obyvatelstva pokračovat i během období prognózy, na konci roku 2023 by mohla mít MČ Praha 21 téměř 12,5 tisíce obyvatel.

Počet 20–39letých žen

Téměř 94 % dětí se v současné době v Praze rodí ženám ve věku 20–39 dokončených let. Pokles počtu těchto žen by se díky předpokládané migraci měl zastavit, v dalších letech by se jejich počet měl stabilizovat mezi 1 100 a 1 200. Proto by měl být během období prognózy počet živě narozených v MČ Praha 21 stabilní či dokonce mírně rostoucí.

Obr. 4.1-5: Vývoj a prognóza počtu obyvatel

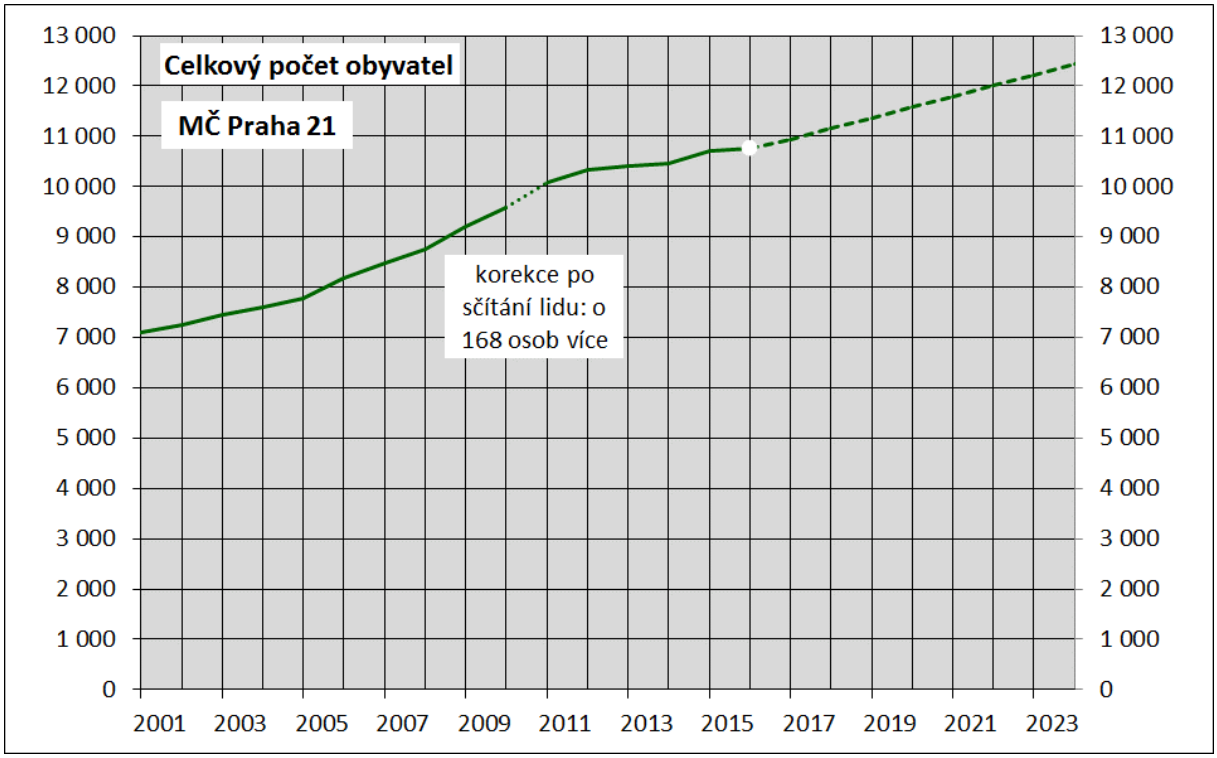

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.1-6: Vývoj a prognóza počtu 20–39letých žen

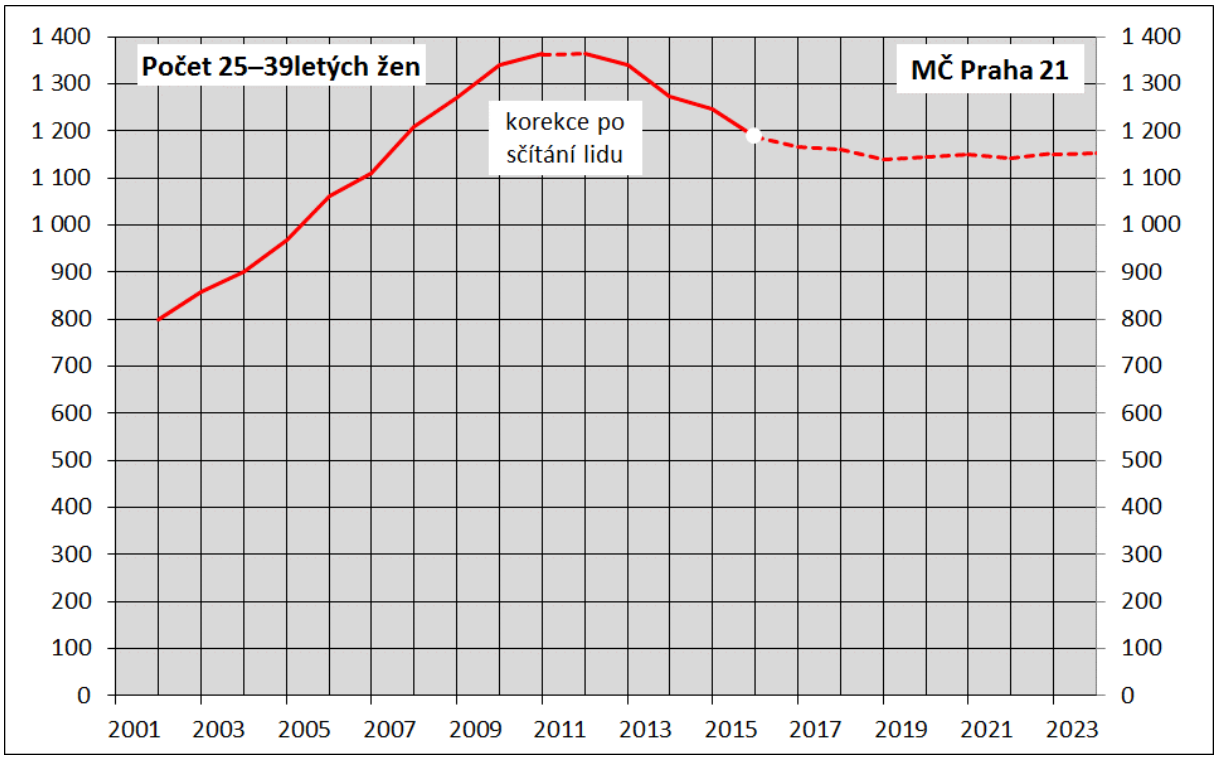

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Nárůst počtu obyvatel v uvedeném období (téměř o 50 %) přitom nebyl rovnoměrný ve všech věkových skupinách. Je to patrné z Obr. 4.1-7, kde je porovnáno věkové složení obyvatelstva na konci roku 2001 (černé obrysy) a na konci roku 2015 (barevné pruhy). Během uvedených 14 let se počet osob v některých věkových skupinách více než zdvojnásobil (0–9letí, 35–39letí, a většina věkových skupin 60letých a starších). Naproti tomu počet 15–24letých poklesl.

Obr. 4.1-7: Věkové složení obyvatelstva v letech 2001 a 2015

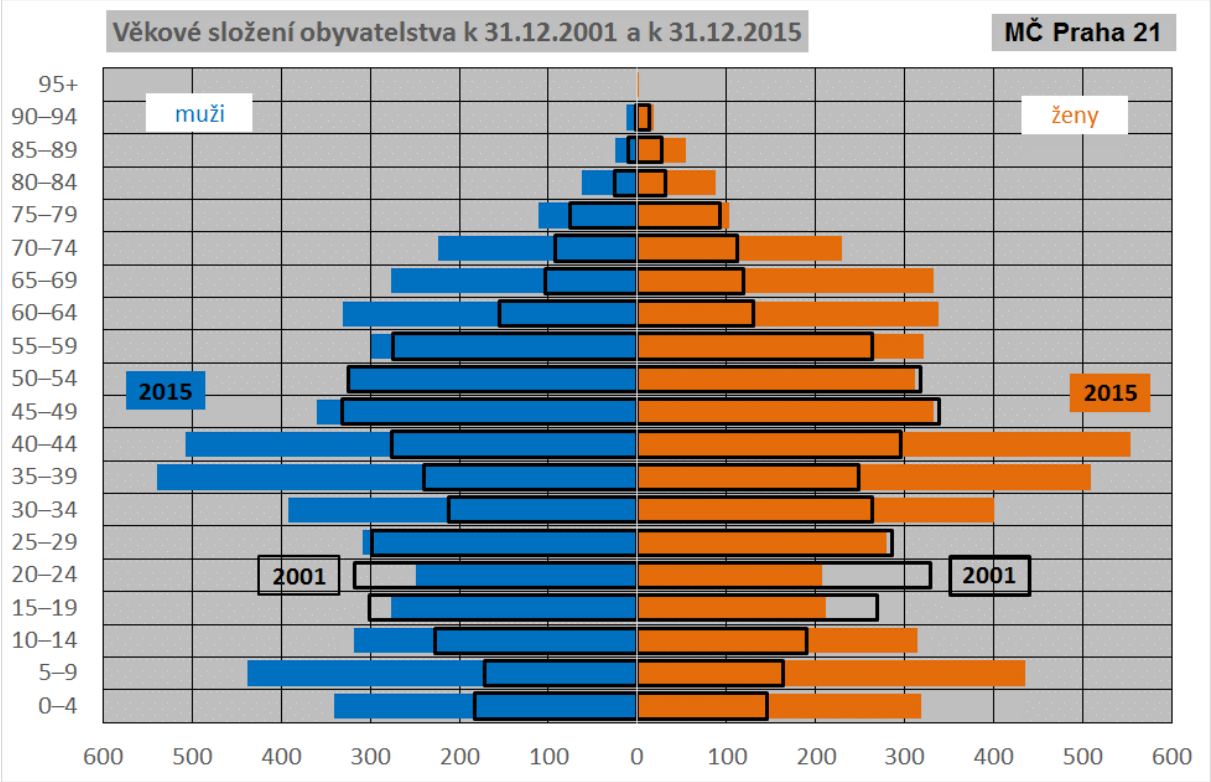

Zdroj dat: ČSÚ

Během období prognózy (kdy by se měl celkový počet obyvatel dále zvýšit o zhruba 16 %) by se měl zdvojnásobit počet 70–74letých, v ostatních věkových skupinách bude nárůst menší (Obr. 4.1-8). Počty 5–9letých, 35–44letých a 60–64letých by se měly o něco snížit.

Obr. 4.1-8: Věkové složení obyvatelstva v letech 2015 a 2023

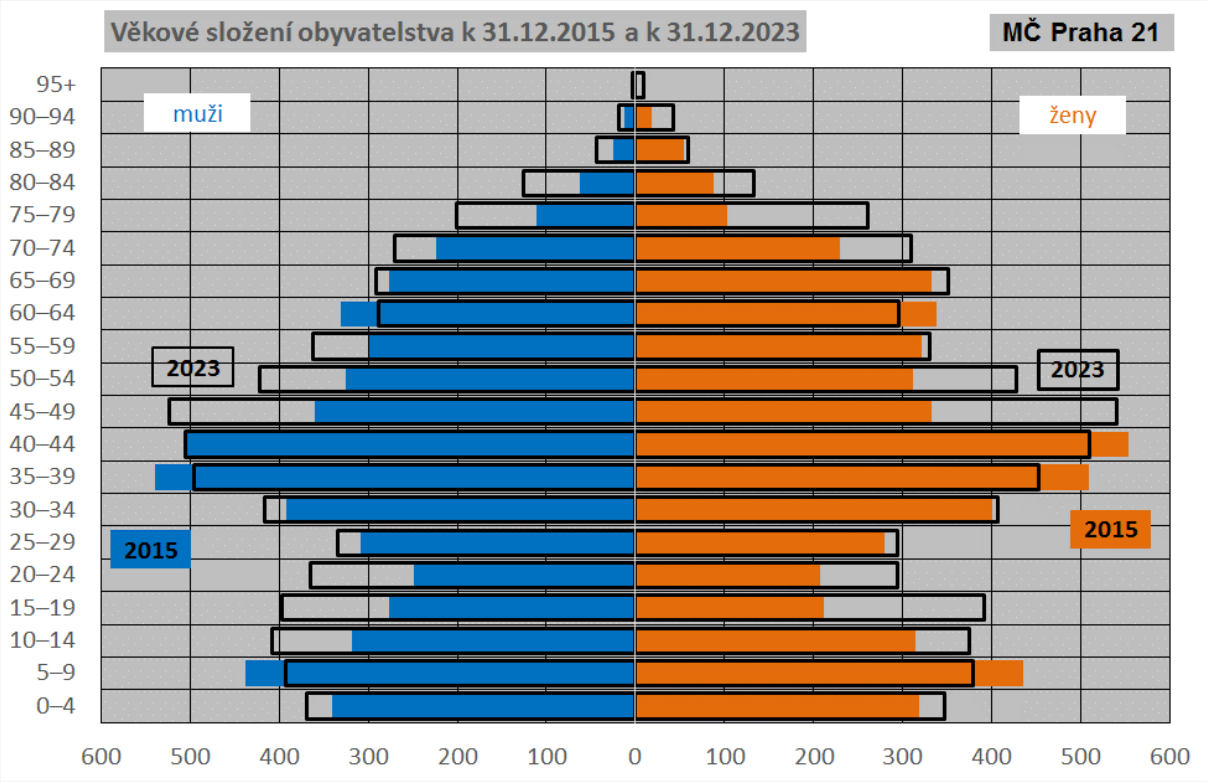

Zdroj dat: 2015 ČSÚ, 2023 vlastní prognóza.

4.2 Městská část Praha–Běchovice

Živě narození a zemřelí

Na základě hodnot srovnávacích indexů bylo zjištěno, že úmrtnost mužů v této městské části byla v období 2002–2015 v porovnání s celou Prahou zhruba o 6,8 % nižší, zatímco úmrtnost žen o 15 % vyšší. Plodnost žen byla o 27 % nižší než v Praze. Předpokládalo se zachování uvedených rozdílů i v období prognózy. V případě takto malého územního celku mohou být zmíněné odchylky způsobeny náhodnými vlivy, na budoucí vývoj populace bude však mít vliv především migrace.

Počet živě narozených dětí v jednotlivých letech kolísal poměrně značně, s rostoucím trendem (Obr. 4.2-1). V roce 2001 se narodilo pouze 13 dětí, v roce 2010 jich bylo 34. Roční průměr činil 24. V období prognózy by měl počet živě narozených dětí mírně růst. Při variantě nižší bytové zástavby by v roce 2023 mohl překročit 25 dětí, při vyšší bytové zástavbě (kdy se předpokládá vyšší počet přistěhovalých žen kolem 30 let) by se mohl koncem období prognózy rodit až 30 dětí ročně.

Průměrný počet zemřelých v letech 2001–2015 dosahoval 21 osob ročně, opět s poměrně velkými odchylkami v některých letech. Podobné hodnoty se očekávají od roku 2016. Vyšší bytová výstavba by počet zemřelých zvýšila jen nepatrně, neboť mezi přistěhovalými převažují mladí lidé s nízkou úmrtností.

Obr. 4.2-1: Vývoj a prognóza počtu živě narozených a zemřelých

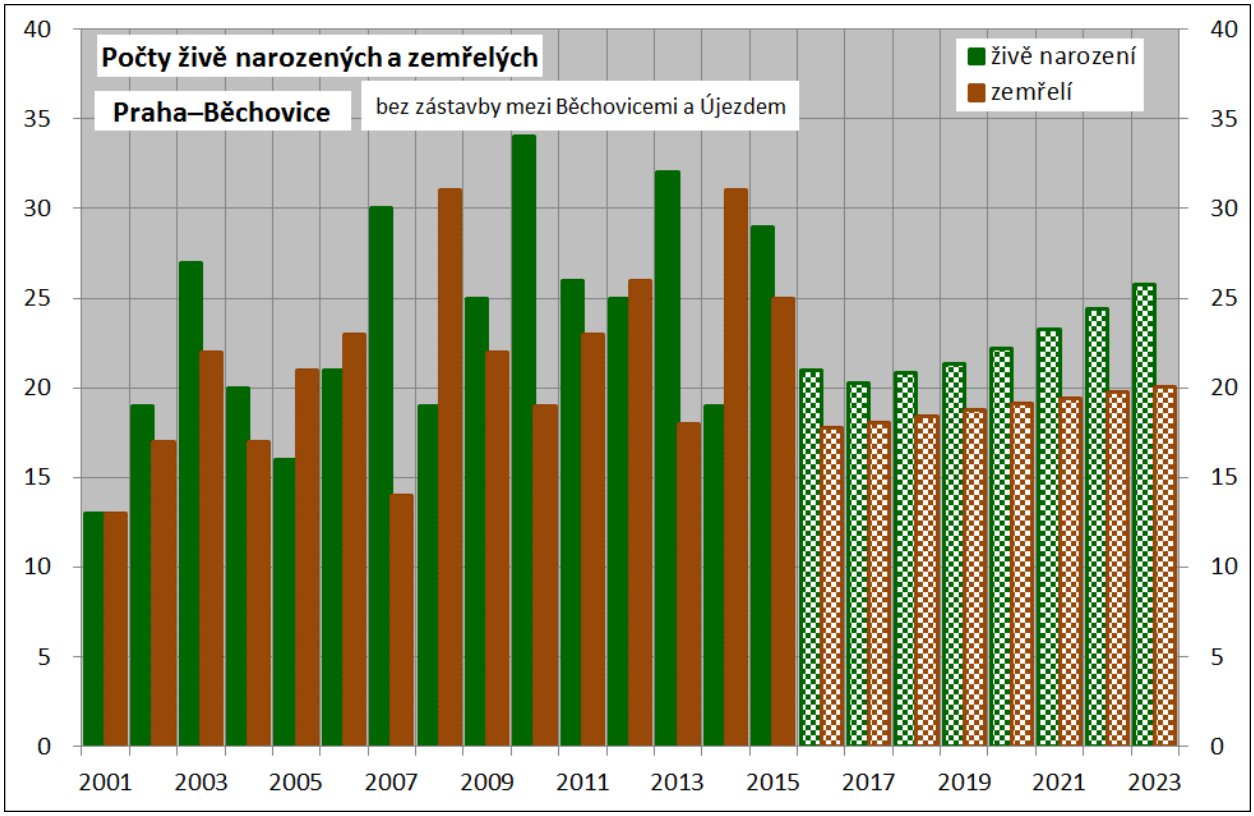

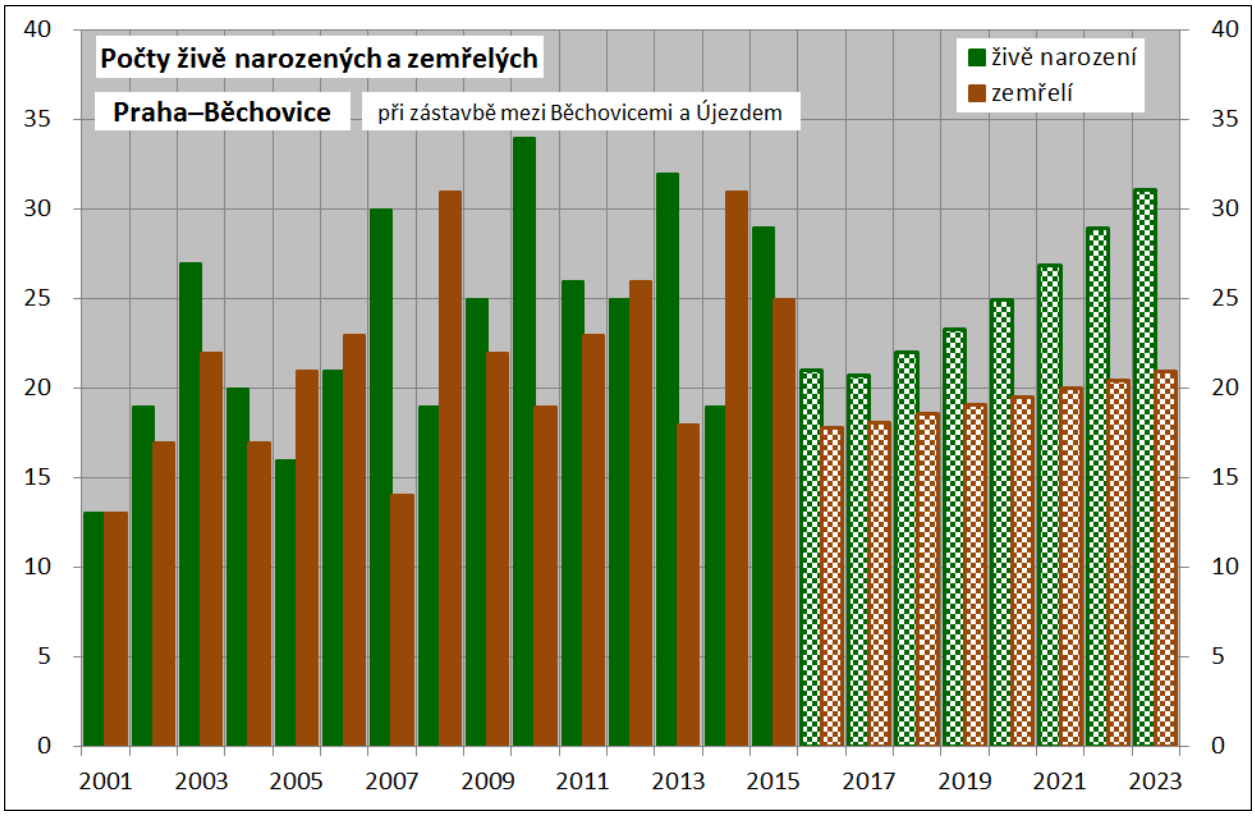

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Přistěhovalí a vystěhovalí, přírůstek obyvatelstva

Podobně jako v MČ Praha 21 i v Běchovicích dosahovaly počty přistěhovalých a vystěhovalých výrazně vyšších hodnot než počty narozených a zemřelých (Obr. 4.2-2). Meziroční rozdíly dosahovaly enormních hodnot. V roce 2002 byl počet přistěhovalých vyšší než 1 600 a i v letech 2007 a 2012 se přistěhovalo více než 1 000 osob. Naproti tomu v letech 2013–2015 byly roční počty přistěhovalých jen o něco vyšší než 100 osob. V průměru se ročně přistěhovalo 550 osob. Roční počty vystěhovalých se také pohybovaly v řádu stovek, (průměrně 422) v roce 2013 se dokonce jednalo o více než 1 200 osob. (Je však možné, že se jedná o dodatečné zahrnutí do evidence osob vystěhovalých během několika předchozích let.). Navíc jsou veškeré údaje o migraci (zejména počty vystěhovalých) do roku 2010 zřejmě nepřesné, neboť při korekci po sčítání lidu byl počet obyvatel snížen o 888 osob, tedy o téměř 25 %.

Prognóza migrantů od roku 2016 závisí do značné míry na objemu předpokládané bytové výstavby. Při nízké variantě migrace (pouze 50–100 bytů během celého období prognózy) se předpokládají roční počty přistěhovalých v rozmezí 350–400 osob, při vysoké variantě předpokládající též zástavbu území mezi Běchovicemi a Újezdem (celkem 300–400 bytů) se předpokládá zvýšení ročních počtu přistěhovalých na 400–550 osob. Roční počty vystěhovalých by se měly pohybovat kolem 300 osob, při vyšší variantě migrace ke konci období až 400 osob ročně.

Obr. 4.2-2: Vývoj a prognóza počtu přistěhovalých a vystěhovalých

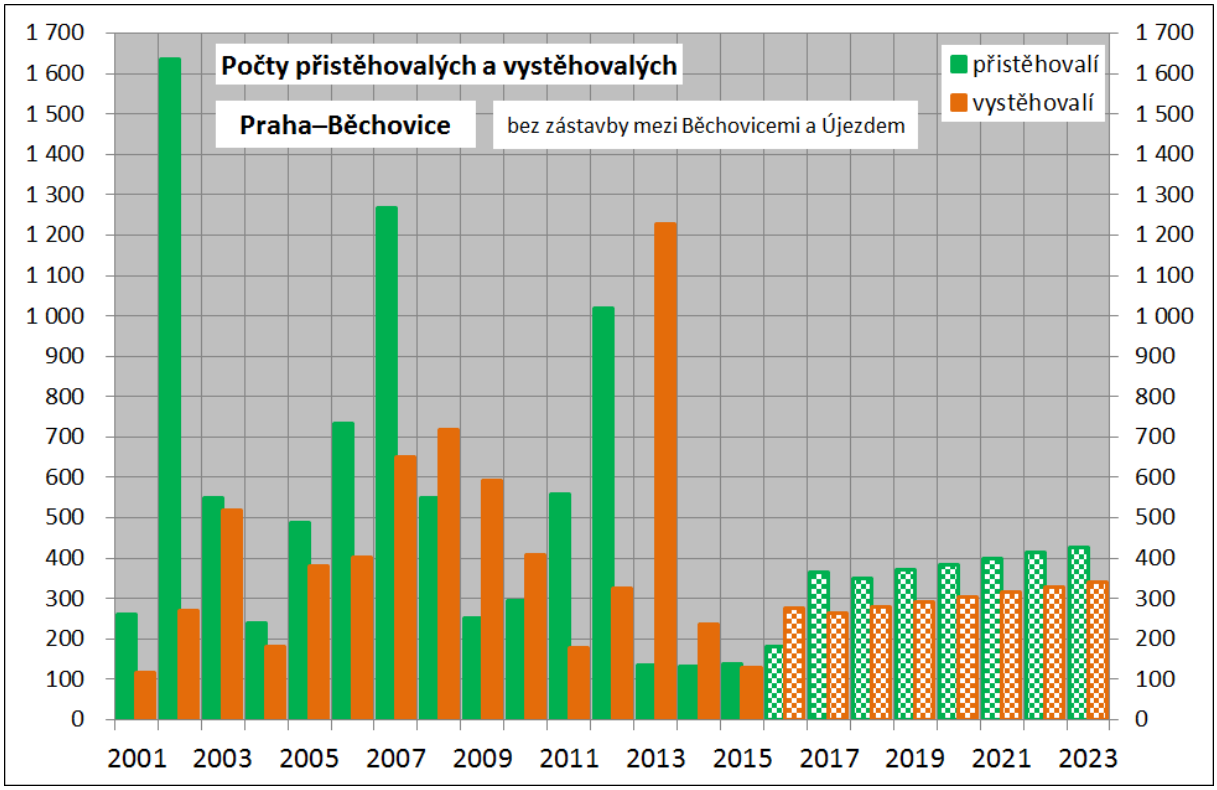

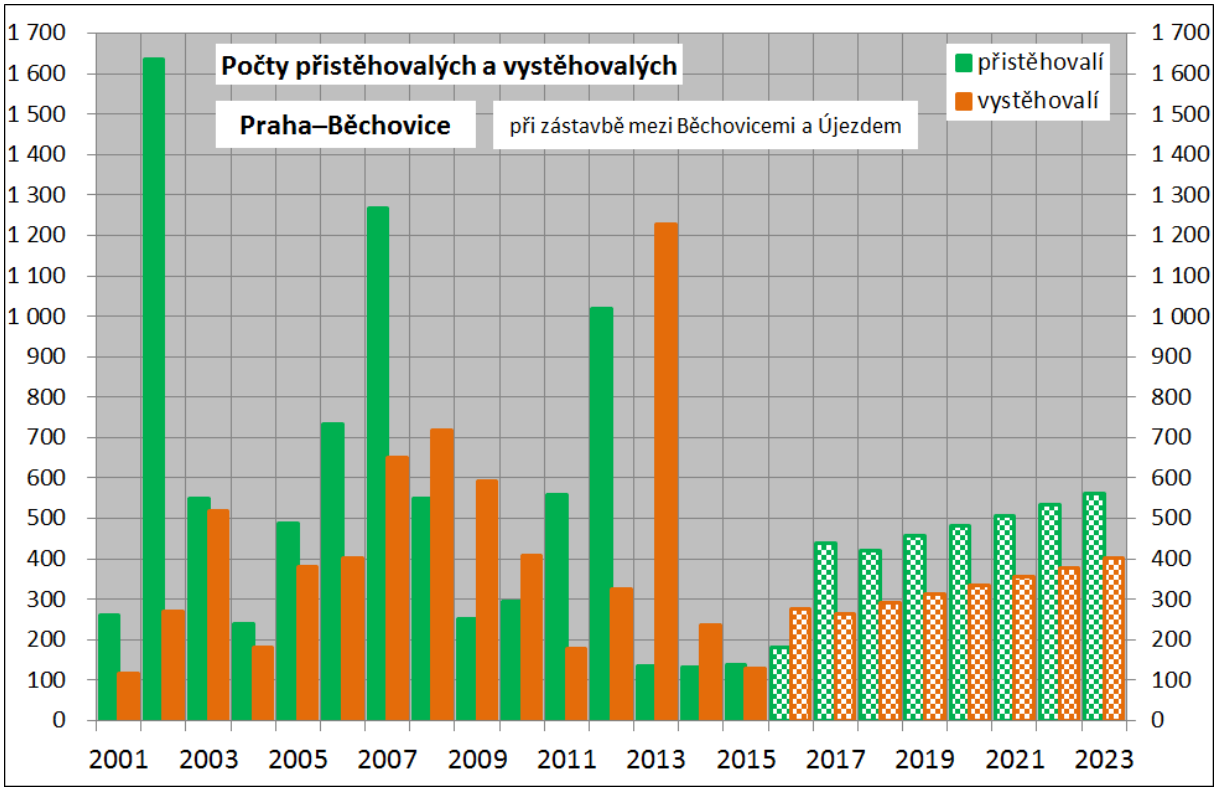

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rozdíly mezi počtem narozených a zemřelých byly většinou zanedbatelné (průměrně cca 2 osoby ročně), průměrný roční migrační přírůstek 128 osob. Podle prognózy by mělo k úbytku migrací dojít i v roce 2016, v dalších letech by však měl z důvodu pokračující bytové výstavby a následné migrace počet obyvatel opět růst, při nižší variantě zhruba o 100 osob ročně, při vyšší variantě o 150–200 osob ročně. (Obr. 4.2-3).

Obr. 4.2-3: Vývoj a prognóza přírůstku obyvatelstva

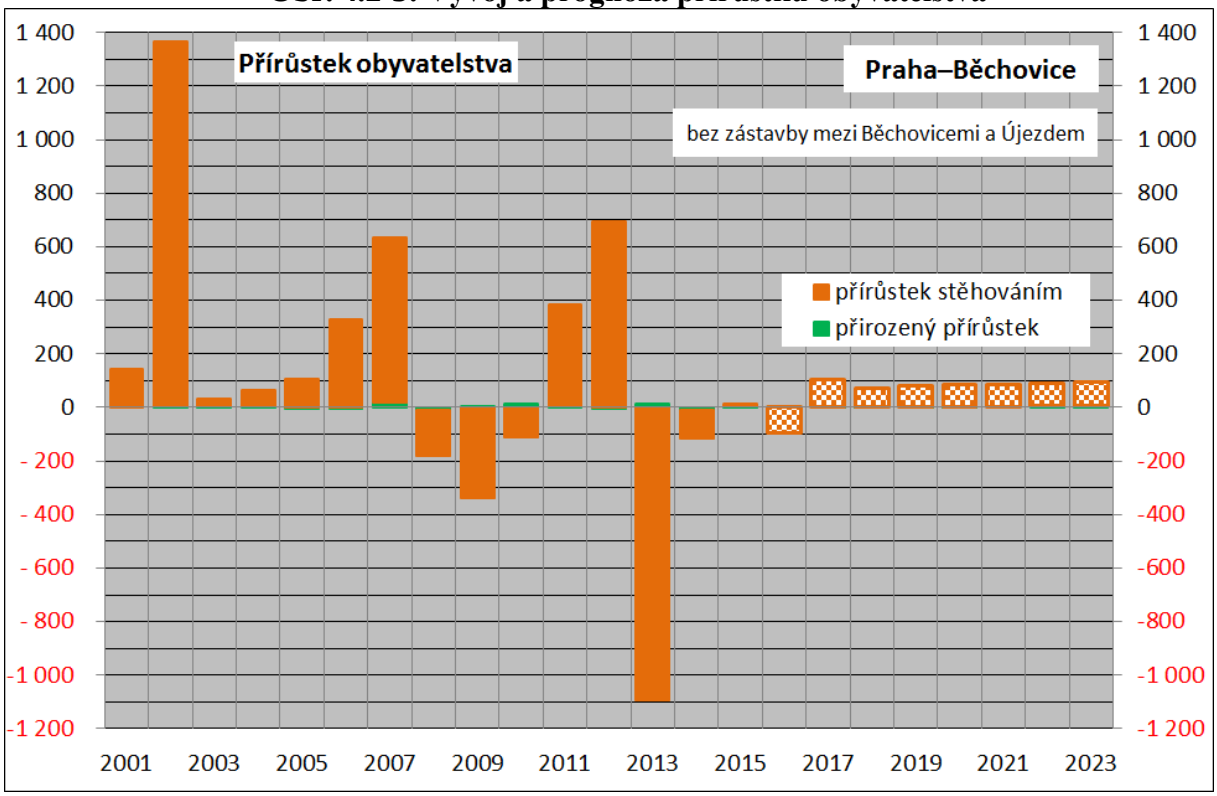

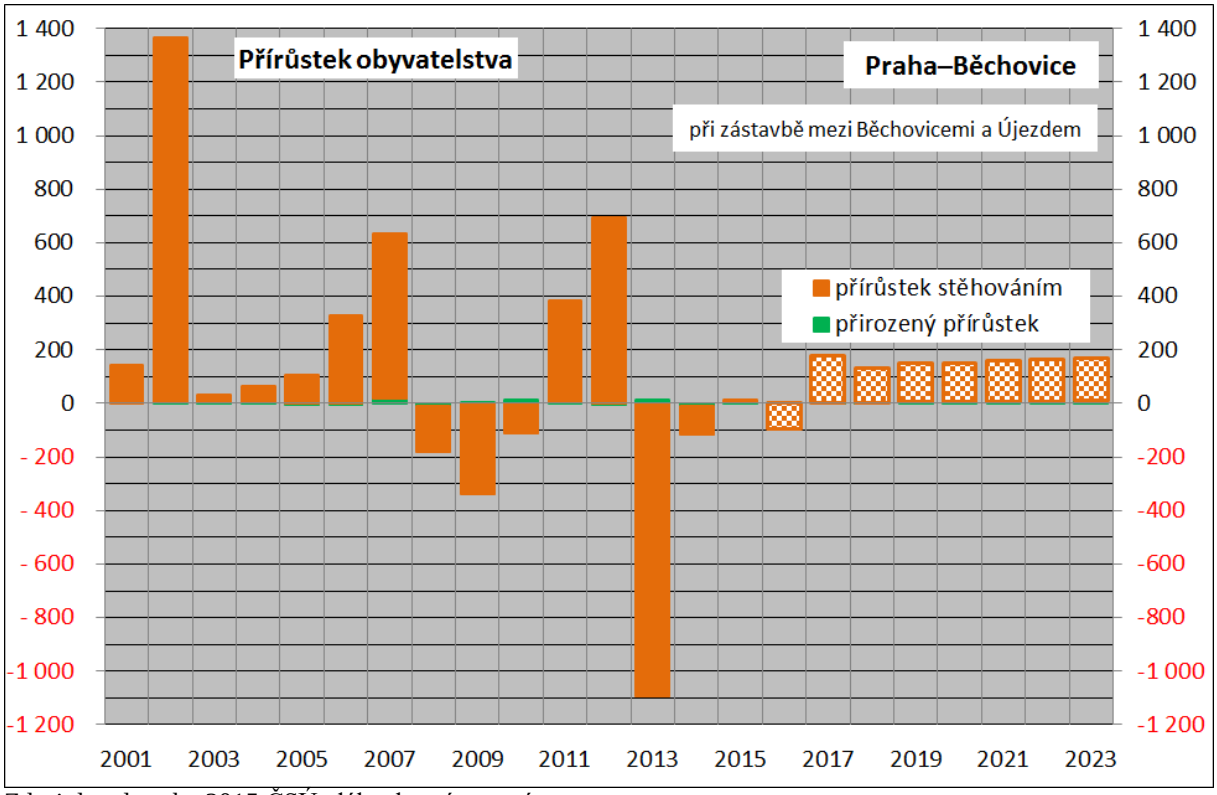

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

I v Běchovicích tvořili značnou část migračního přírůstku lidé do 40 let, počet mužů byl však téměř dvakrát tak velký než počet žen. Nejvíce přibylo mužů kolem 20–24 let, na rozdíl od MČ Praha 21 byly v Běchovicích migrační přírůstky dětí zanedbatelné. (Obr. 4.2-4).

Obr. 4.2-4: Věková a pohlavní struktura migračního přírůstku osob do 40 let

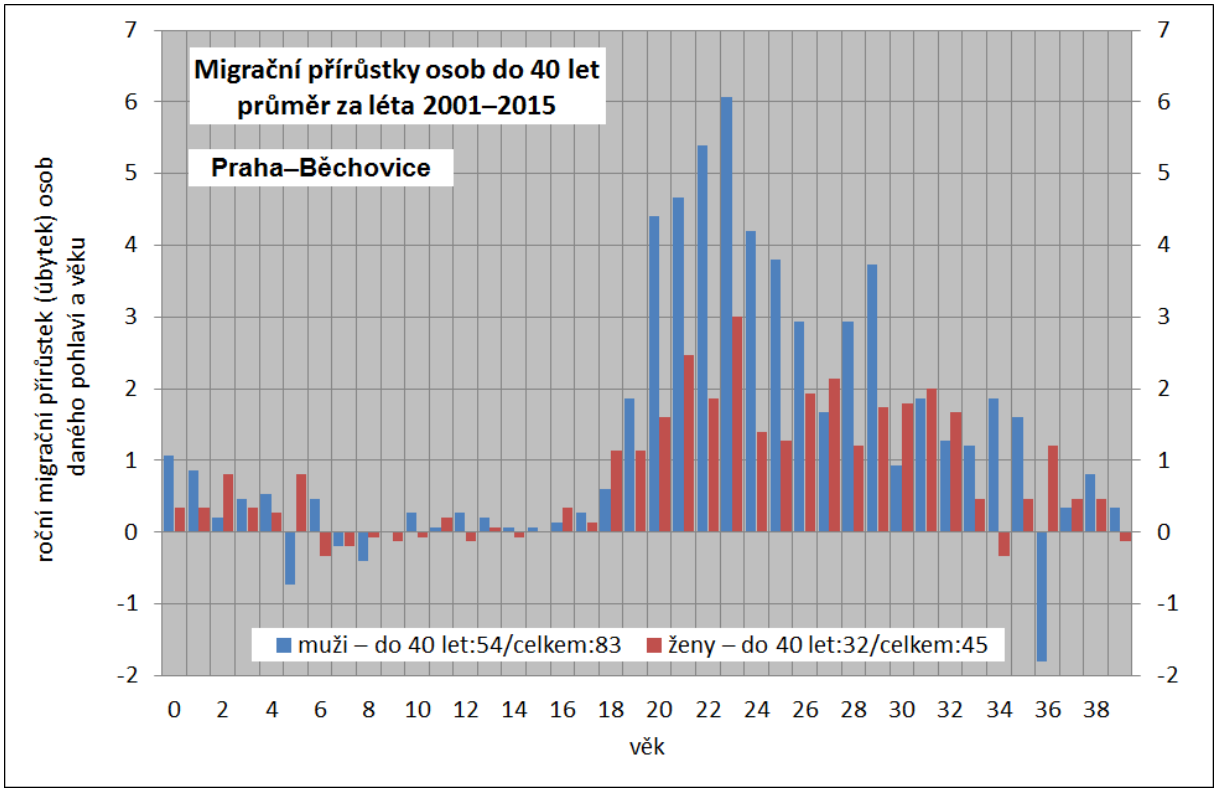

Zdroj dat: ČSÚ,

Počet a věkové a pohlavní složení obyvatelstva

Městská část Praha-Běchovice měla na počátku roku 2001 zhruba 1 500 obyvatel. Do konce roku 2007 se tento počet téměř ztrojnásobil na více než 4 tisíce osob. Po dalších 2 letech úbytku a korekci po sčítání lidu se na počátku roku 2011 uvádí jen o něco více než 2 500 osob. Takový je i poslední známý údaj z konce roku 2015 (viz Obr. 4.2-5). Během období prognózy se při nižší bytové výstavbě předpokládá růst počtu obyvatel na více než 3 000 osob, při vyšší bytové výstavbě dokonce na více než 3 500.

Obr. 4.2-5: Vývoj a prognóza počtu obyvatel

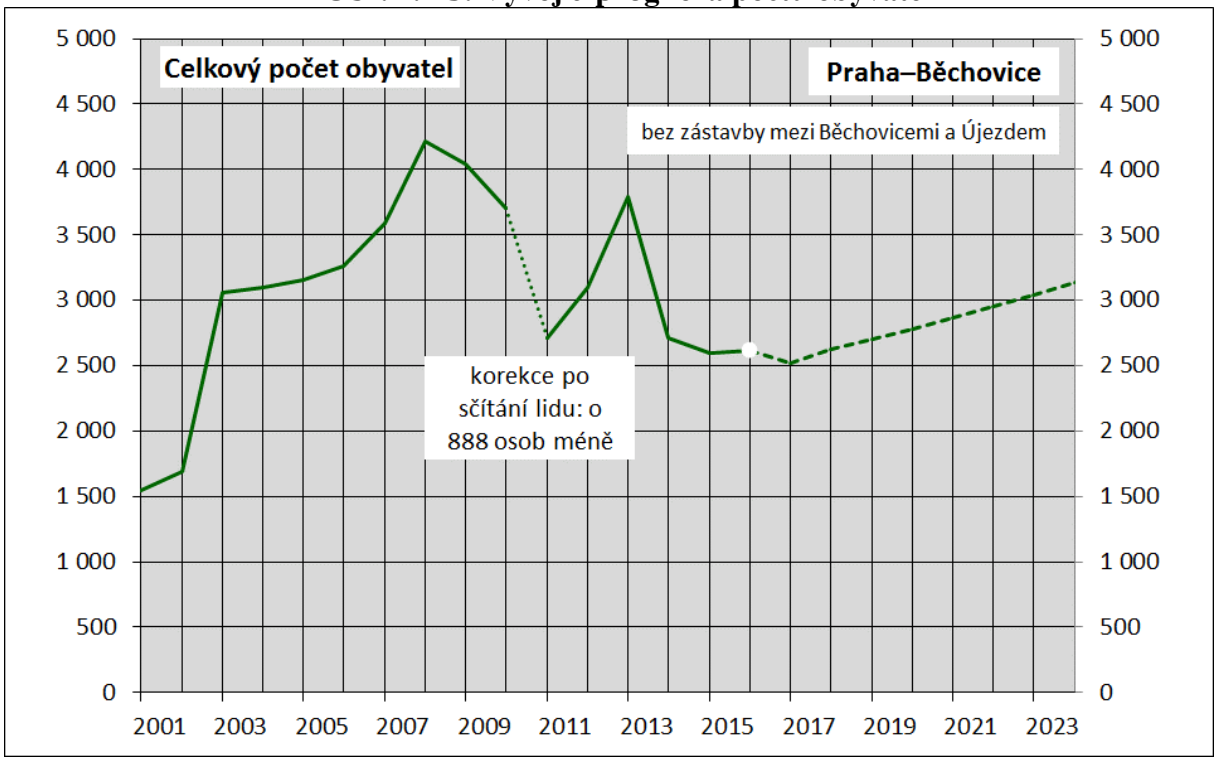

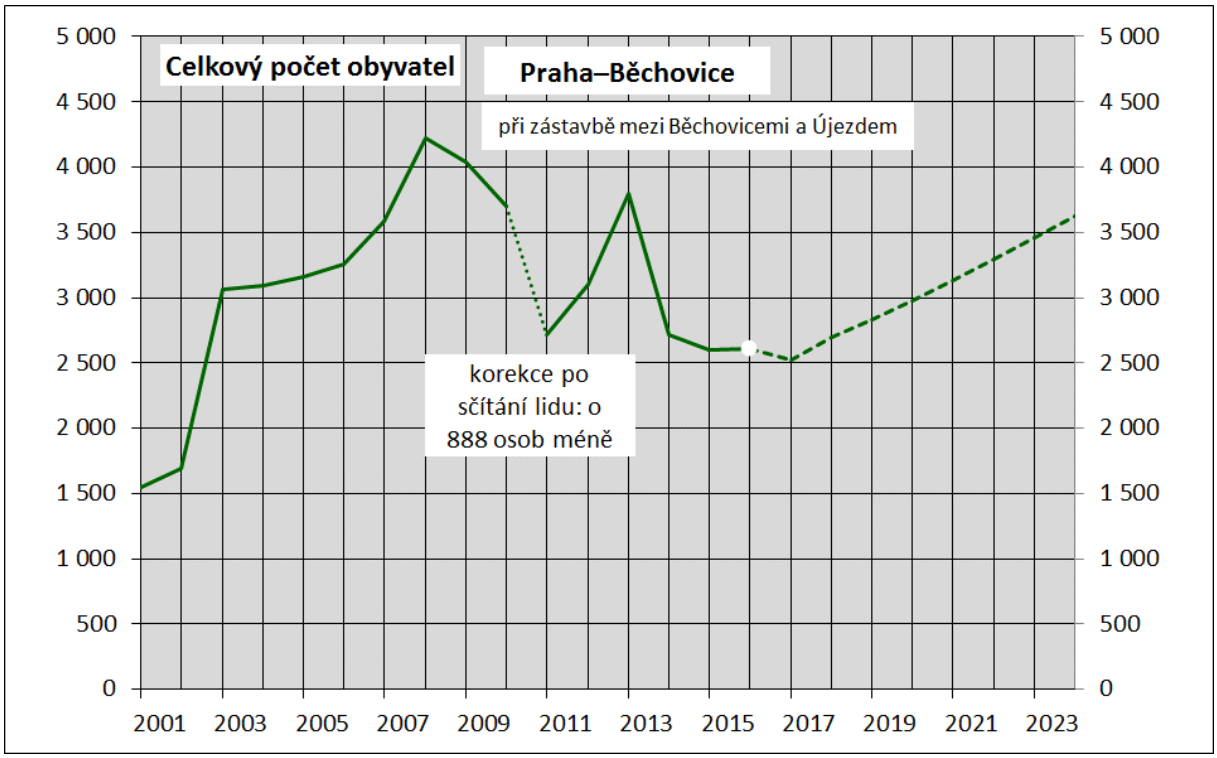

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Podobně jako v MČ Praha 21 by i v Běchovicích mělo v dalších letech k mírnému růstu počtu 20–39letých žen. Ze současných 320 by se měl jejich počet při nižší bytové výstavbě postupně zvýšit na zhruba 360, při vyšší bytové výstavbě až na 440. (Obr. 4.2-6.)

Obr. 4.2-6: Vývoj a prognóza počtu 20–39letých žen

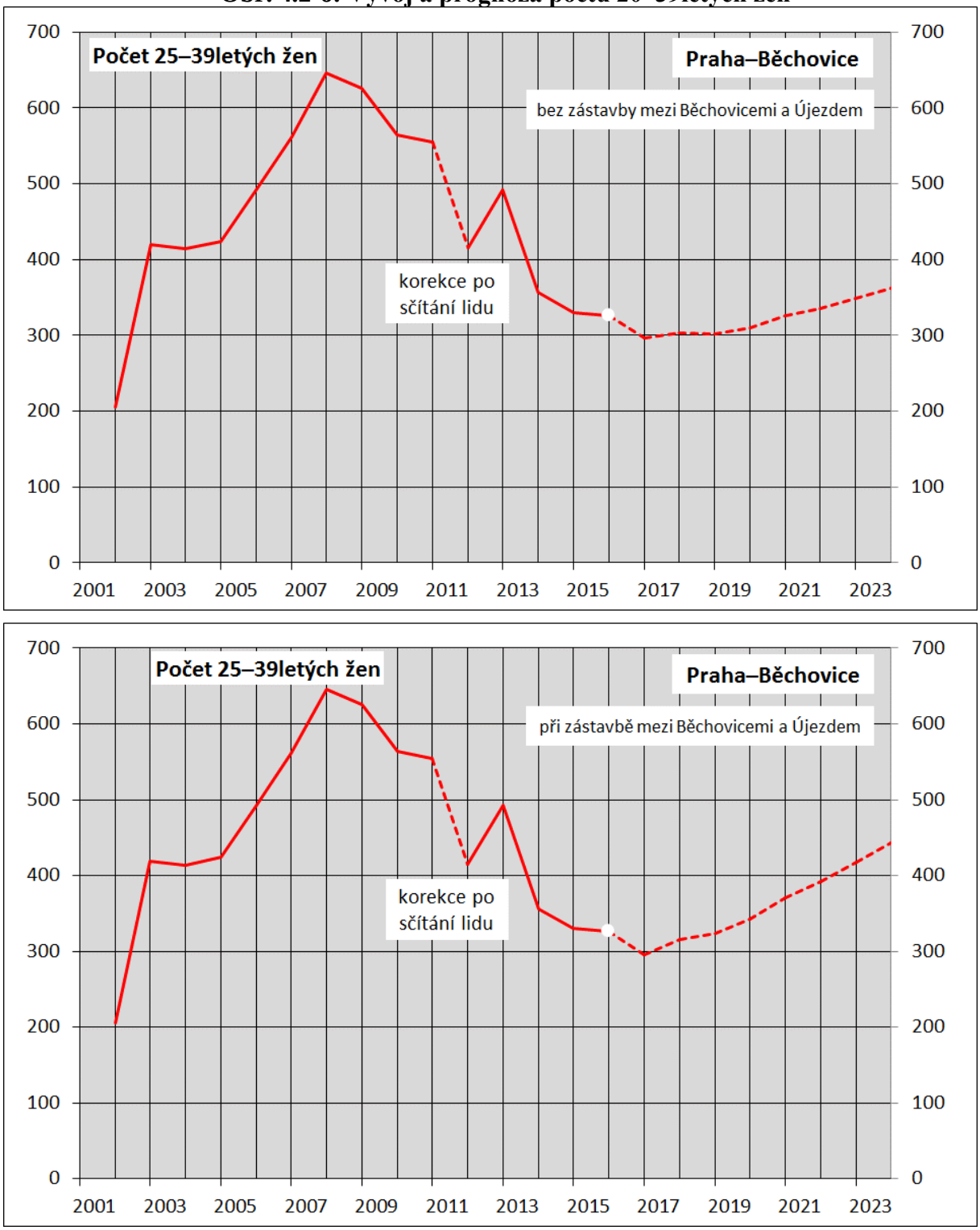

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Během období 2002–2015 se celkový počet obyvatel zvýšil o více než polovinu. Přitom se zdvojnásobil počet dětí do 10 let a počet osob v některých 35–39letých; počet 40–44 letých se zvýšil téměř třikrát. V řadě věkových skupin byl nárůst počtu mužů vyšší než nárůst počtu žen. K poklesu došlo pouze u 75–79 letých pro obě pohlaví, navíc poklesl počet žen ve věku 20–29 a 55–59 dokončených let (Obr. 4.2-7).

Během období prognózy (kdy by měl celkový počet obyvatel vzrůst zhruba o 20–40 % podle objemu bytové výstavby) by se měl mírně snížit počet dětí do 10 let i počet osob 60–64letých, naopak by se měl zdvojnásobit počet 25–29letých (Obr. 4.2-8). V produktivním věku by měla zůstat zachována převaha počtu mužů nad počtem žen.

Obr. 4.2-7: Věkové složení obyvatelstva v letech 2001 a 2015

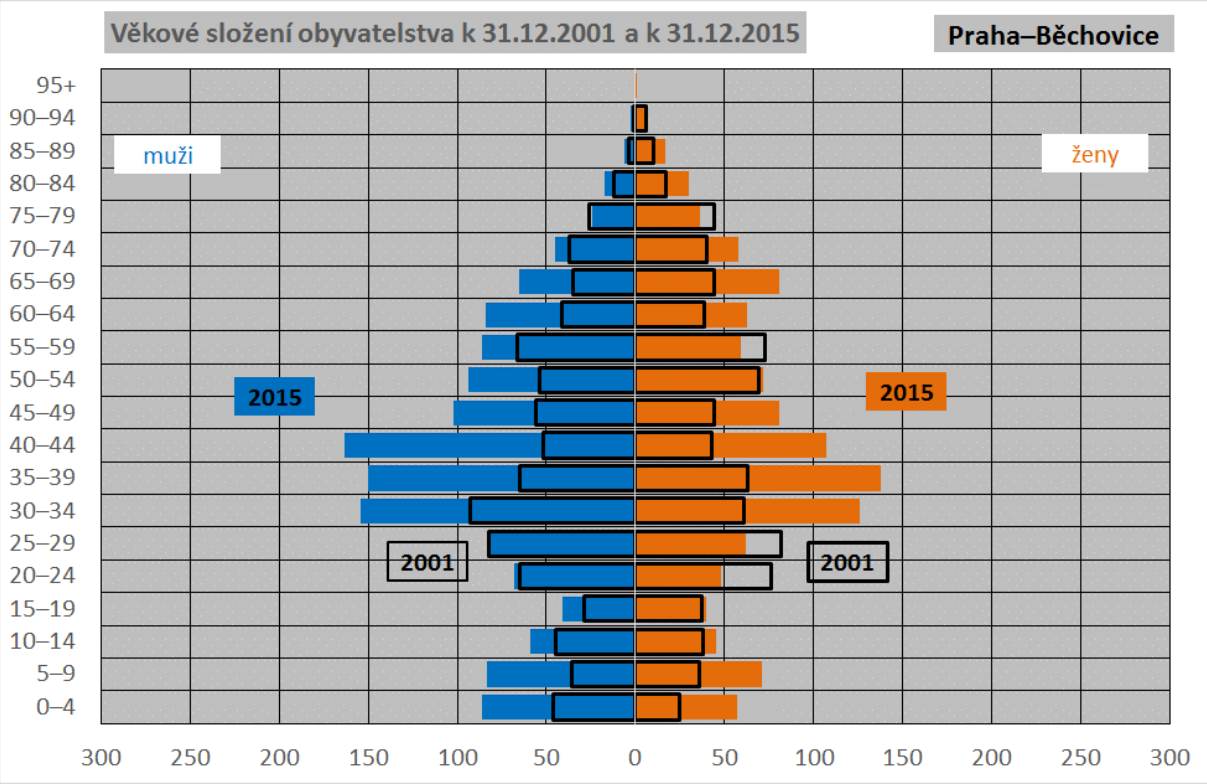

Zdroj dat: ČSÚ

Obr. 4.2-8: Věkové složení obyvatelstva v letech 2015 a 2023

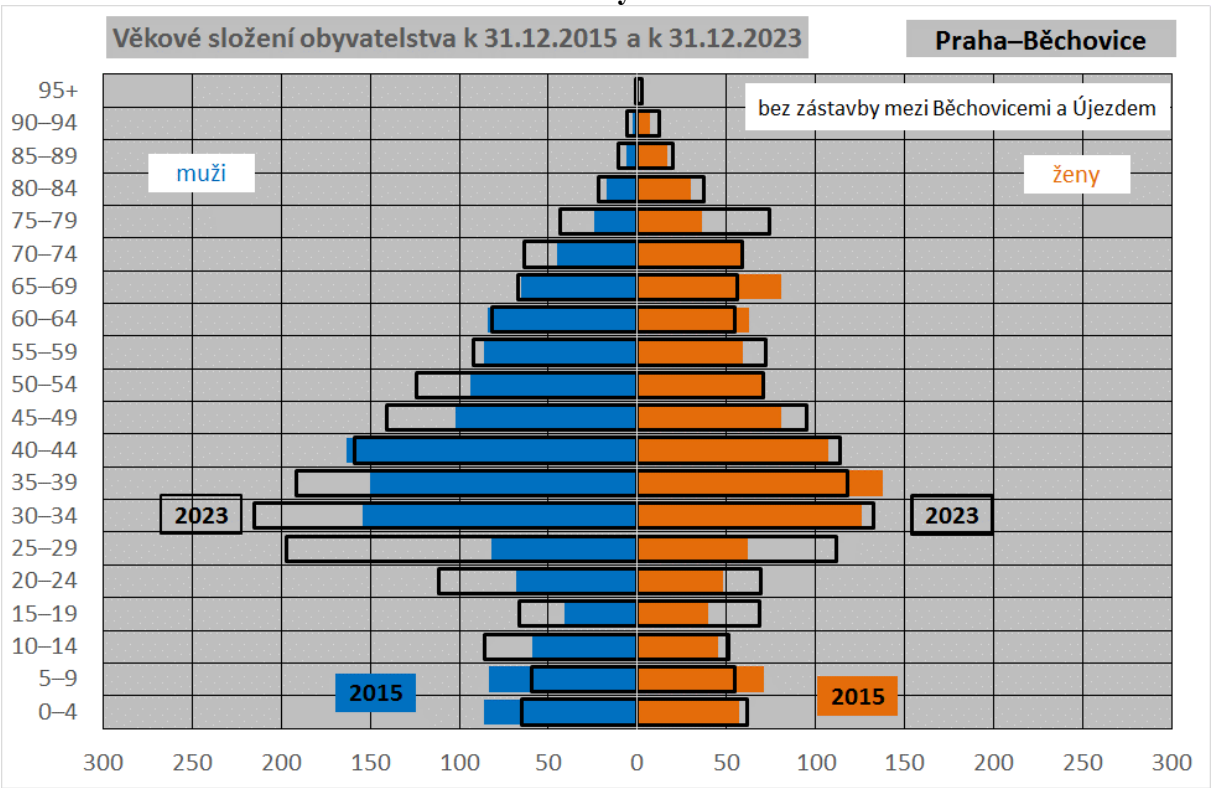

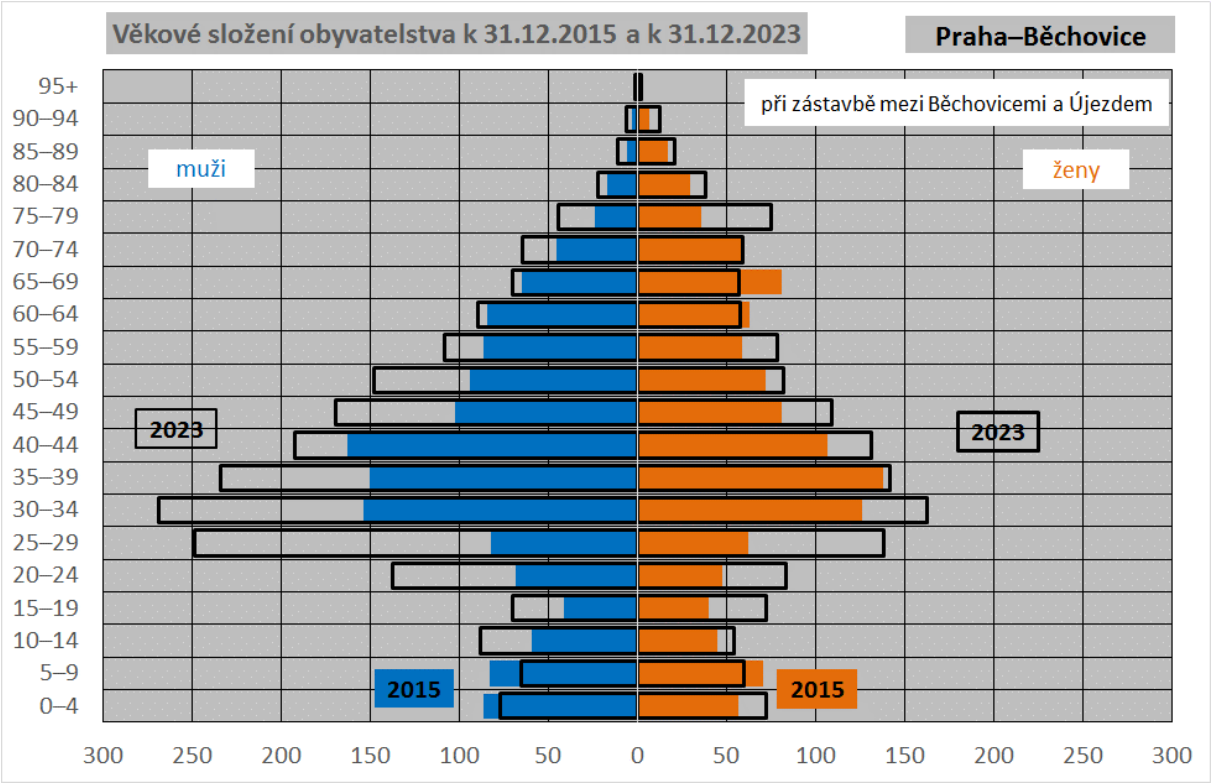

Zdroj dat: 2015 ČSÚ, 2023 vlastní prognóza.

4.3 Městská část Praha–Klánovice

Živě narození a zemřelí

Úmrtnost mužů v této městské části byla v období 2002–2015 v porovnání s celou Prahou zhruba o 13 %, úmrtnost žen o 12 % nižší. Plodnost žen pak byla o 1,2 % vyšší než v Praze. Předpokládalo se, že se uvedené rozdíly zachovají i v období prognózy.

Počet živě narozených dětí v jednotlivých letech měl rostoucí trend, ale osciloval (Obr. 4.3-1). V průměru se narodilo 29 dětí ročně. V období prognózy by měl počet živě narozených dětí mírně růst, z 30 postupně na zhruba na 35 dětí ročně.

Průměrný počet zemřelých v letech 2001–2015 činil kolem 26 osob ročně, opět s poměrně velkými odchylkami v některých letech. Od roku 2016 by se měly roční počty zemřelých pohybovat kolem 30.

Obr. 4.3-1: Vývoj a prognóza počtu živě narozených a zemřelých

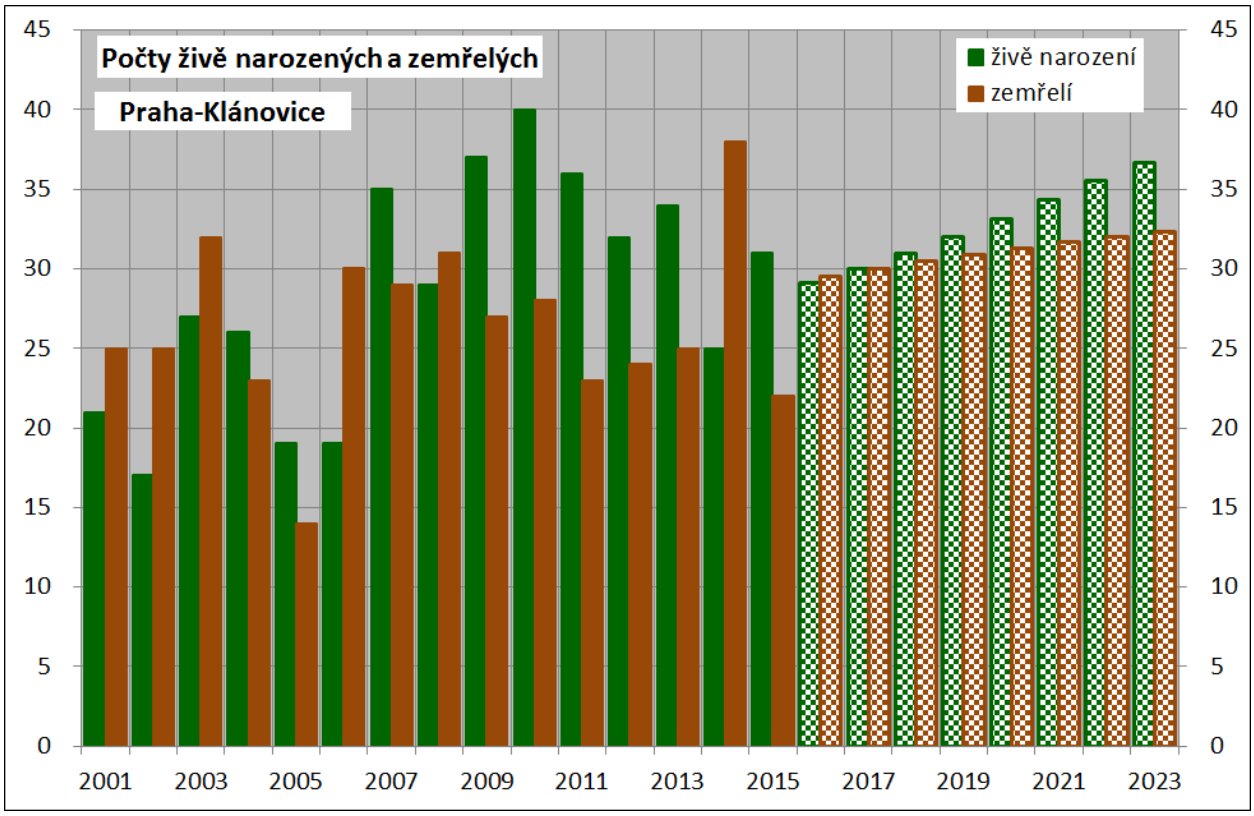

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Přistěhovalí a vystěhovalí, přírůstek obyvatelstva

Podobně jako v MČ Praha 21 i v Klánovicích dosahovaly počty přistěhovalých a vystěhovalých výrazně vyšších hodnot než počty narozených a zemřelých (Obr. 4.3-2). Počet přistěhovalých rostl jen s poměrně malými výkyvy. Roční průměr dosáhl 143.

Roční počty vystěhovalých se pohybovaly většino v řádu desítek, v některých letech však mírně překročily 100 osob. Ročně se v průměru vystěhovalo 92 osob.

Vzhledem k předpokladu pokračující bytové výstavby (celkem 200–250 bytů) se v letech prognózy očekává každý rok 170–180 přistěhovalých, zatímco počty vystěhovalých by se i nadále měly pohybovat jen kolem 100.

Rozdíly mezi počtem narozených a zemřelých byly většinou malé (do 15 osob), v některých letech byl přitom počet zemřelých větší než počet narozených. Průměrný roční přirozený

přírůstek činil 2 osoby. Zato průměrný migrační přírůstek byl vyšší než 50, v roce 2009 dosáhl hodnoty vyšší než 100. Podle prognózy by měl i v dalších letech počet obyvatel růst z důvodu migrace, roční přírůstky by se měly pohybovat kolem 70–80 osob (Obr. 4.3-3).

Obr. 4.3-2: Vývoj a prognóza počtu přistěhovalých a vystěhovalých

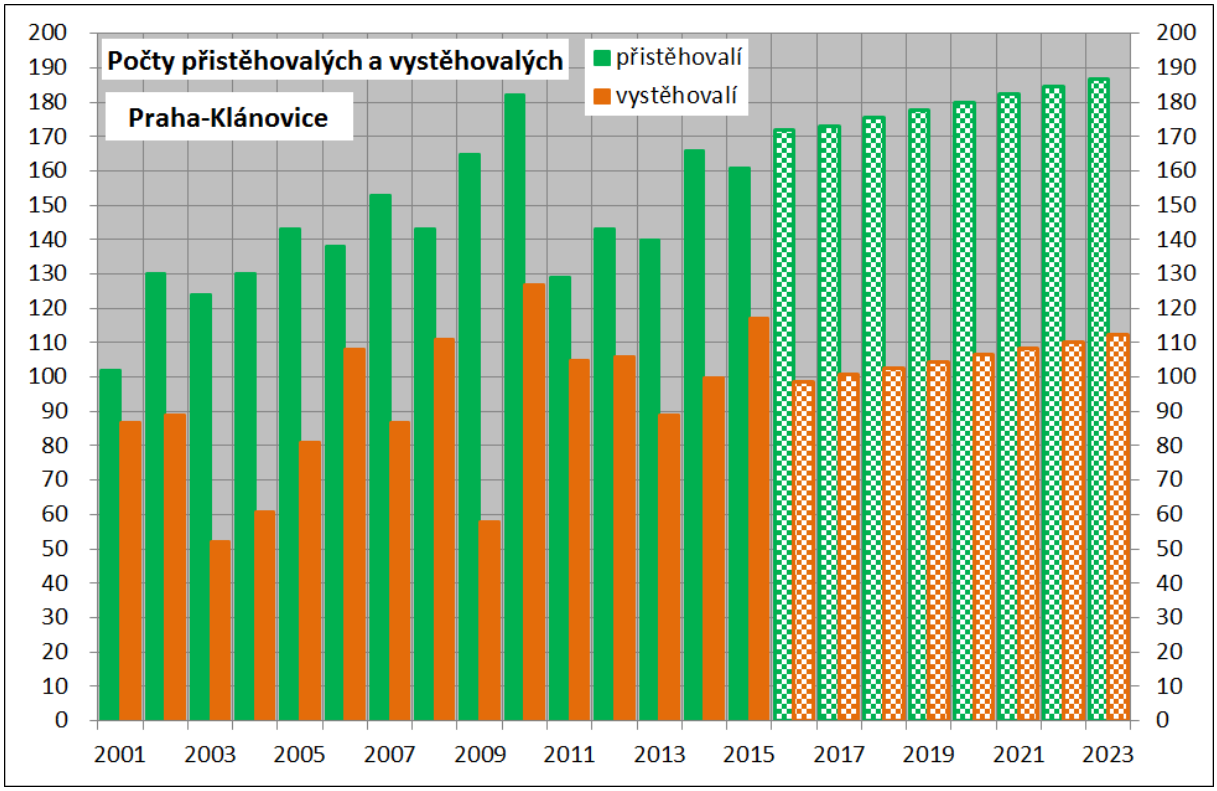

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.3-3: Vývoj a prognóza přírůstku obyvatelstva

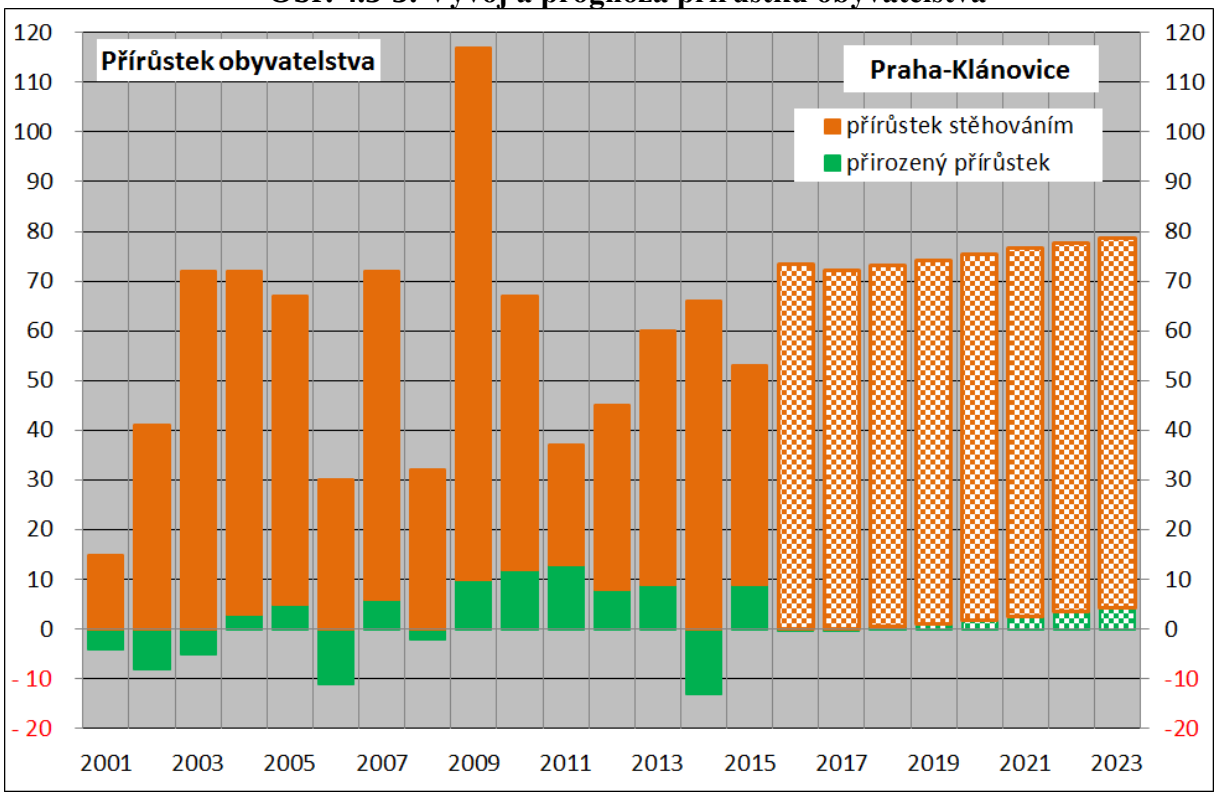

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rovněž v Klánovicích tvořili značnou část migračního přírůstku lidé do 40 let, na rozdíl od Běchovic zde mírně převažovaly ženy. Migrační přírůstky dětí předškolního věku byly poměrně vysoké, zhruba srovnatelné s osobami 30–39letými. (Obr. 4.3-4).

Obr. 4.3-4: Věková a pohlavní struktura migračního přírůstku osob do 40 let

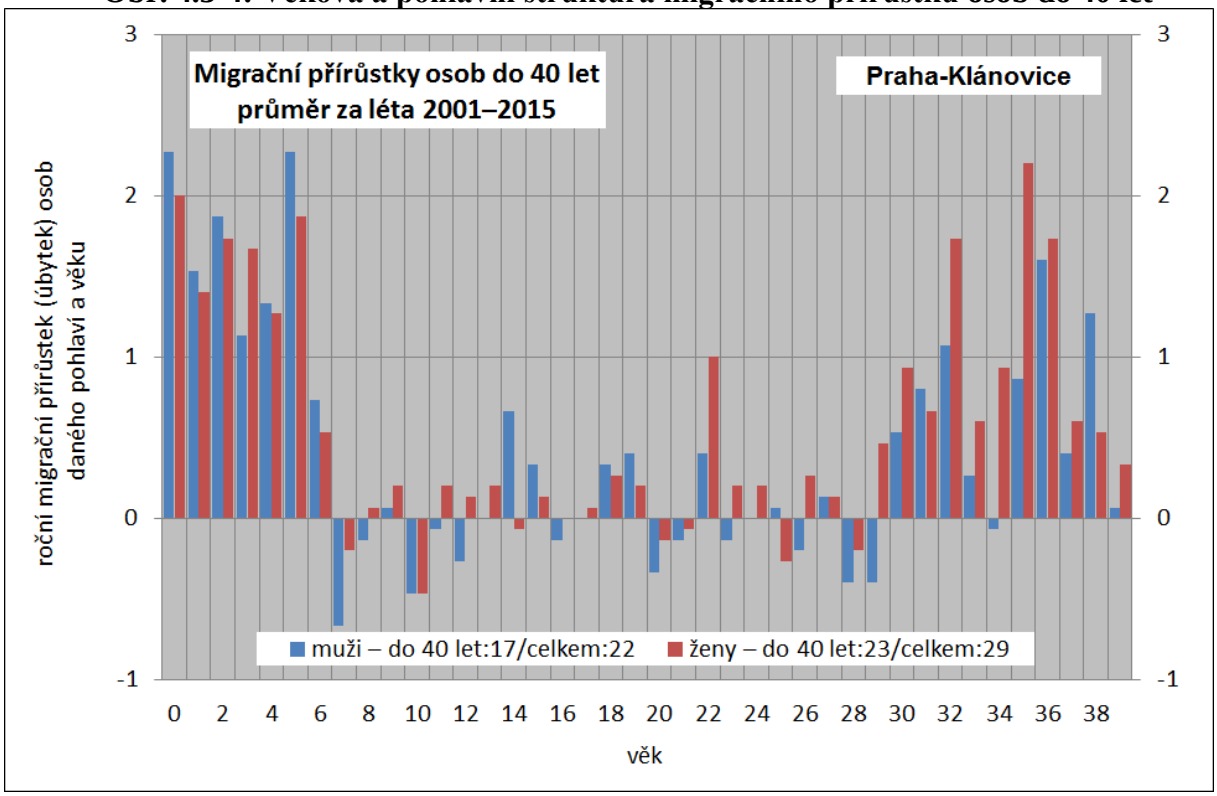

Zdroj dat: ČSÚ,

Počet a věkové a pohlavní složení obyvatelstva

Počet obyvatel Městské části Praha-Klánovice rostl v tomto století poměrně plynule. Na počátku roku 2001 tam žilo něco málo přes 2 500 obyvatel, do konce roku 2015 se tento počet zvýšil téměř na 3 500. Během období prognózy by měl růst pokračovat, na konci roku 2023 by měl počet obyvatel dosahovat 4 tisíc (Obr. 4.3-5).

I v Klánovicích by mělo během období prognózy dojít k opětovnému mírnému růstu počtu 20–39letých žen. Ze současných 300 by se měl jejich počet postupně zvýšit na zhruba 360. (Obr. 4.3-6.)

Obr. 4.3-5: Vývoj a prognóza počtu obyvatel

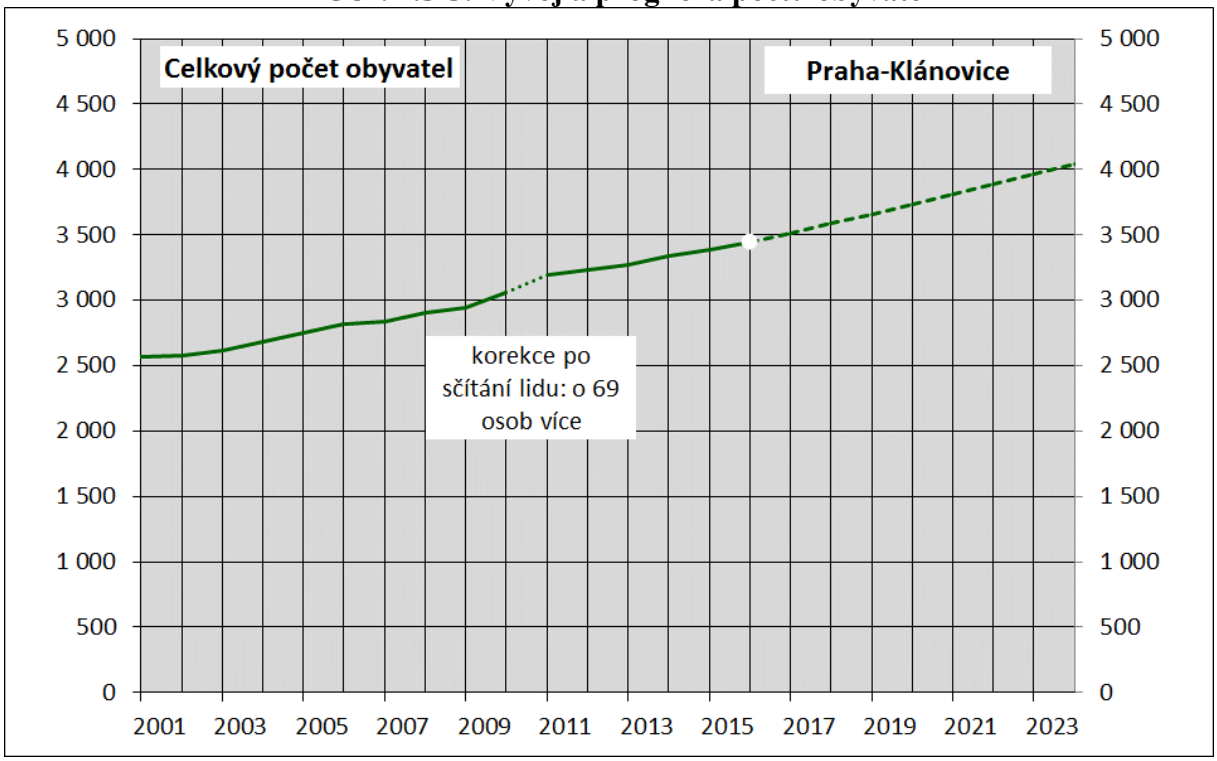

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.3-6: Vývoj a prognóza počtu 20–39letých žen

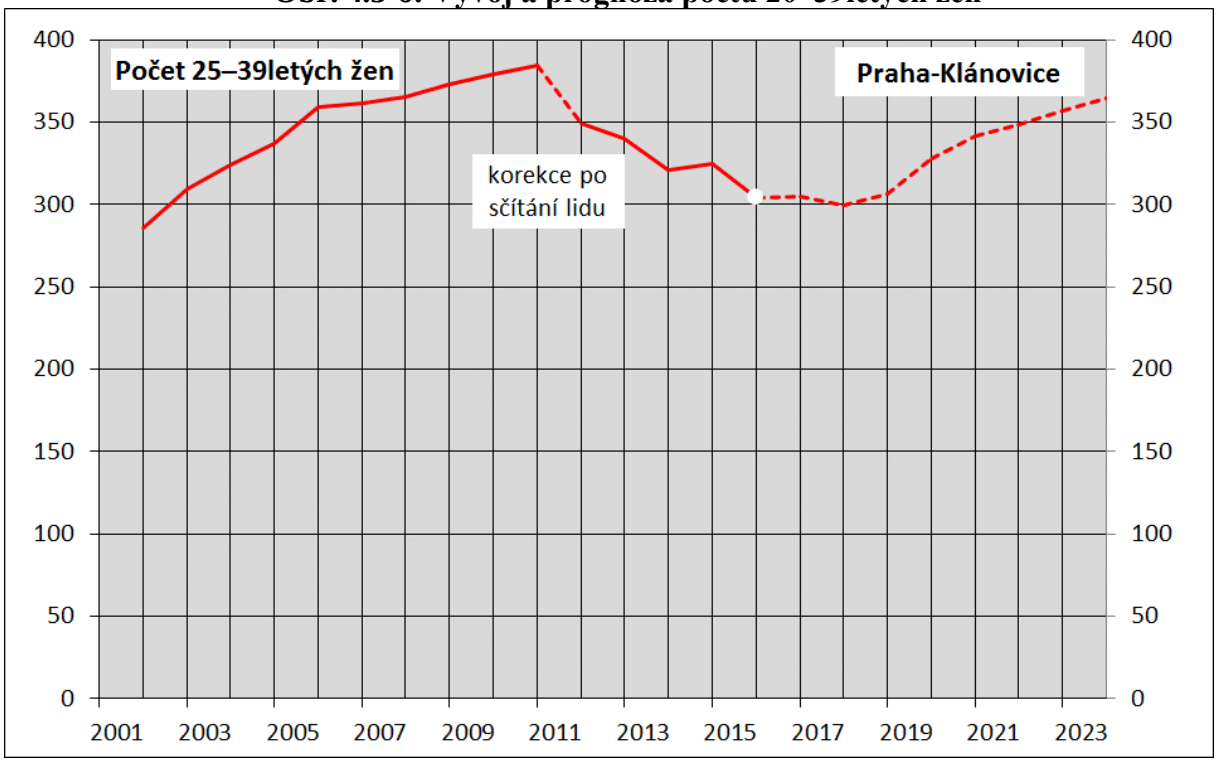

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Během období 2002–2015 se celkový počet obyvatel zvýšil zhruba o třetinu. Přitom se počet 40–44letých a 65–69letých zvýšil na více než dvojnásobek, počet 85–94letých vzrostl ještě o něco více. Naproti tomu poklesl počet 20–29letých a 50–59letých. (Obr. 4.3-7).

Obr. 4.3-7: Věkové složení obyvatelstva v letech 2001 a 2015

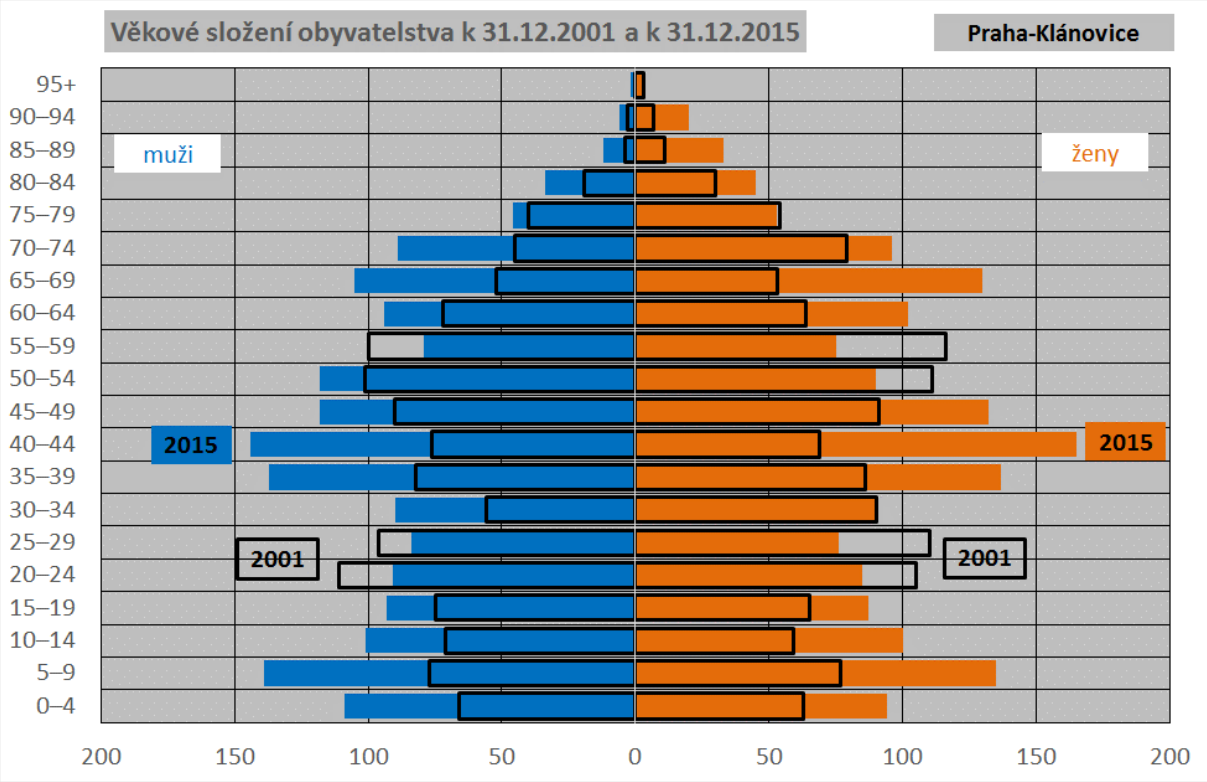

Zdroj dat: ČSÚ

Během období prognózy by se měl počet obyvatel zvýšit jen asi o 17 %. Zdvojnásobí se však počet osob 95letých a starších, mírně poklesne naopak počet 35–44letých i 60–69letých. (Obr. 4.2-8).

Obr. 4.3-8: Věkové složení obyvatelstva v letech 2015 a 2023

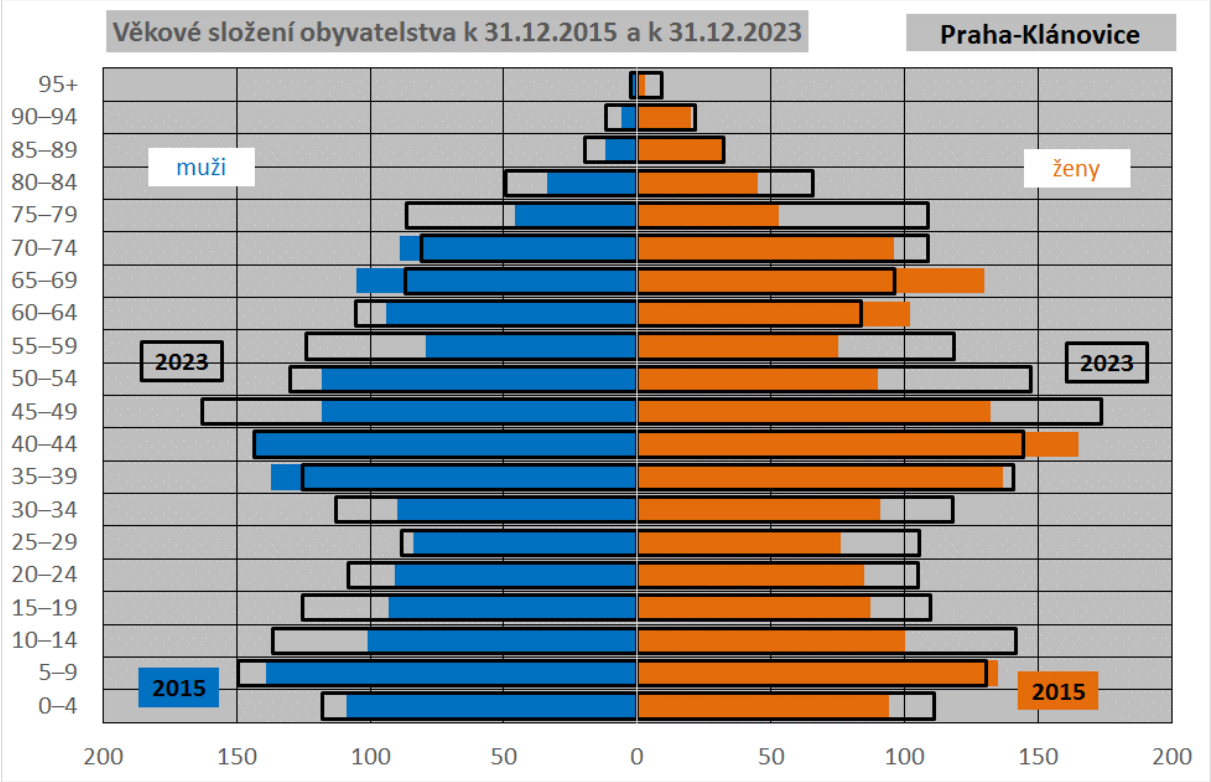

Zdroj dat: 2015 ČSÚ, 2023 vlastní prognóza.

4.4 Městská část Praha–Koloděje

Živě narození a zemřelí

Úmrtnost mužů v této městské části byla v období 2002–2015 zhruba o 3,6 %, úmrtnost žen o 9,5 % vyšší než v Praze. Plodnost žen pak byla o 23 % vyšší. Předpokládalo se, že i v období prognózy se uvedené rozdíly zachovají.

Trend vývoje počtu živě narozených dětí v jednotlivých letech byl opět rostoucí s častými oscilacemi (Obr. 4.4-1). V průměru se narodilo 14 dětí ročně. V období prognózy by měl počet živě narozených dětí růst, ve dvacátých letech by se mělo ročně rodit více než 20 dětí.

Roční počty zemřelých v některých letech byly nižší než 10, v ostatních letech jen o málo vyšší. V průměru umíralo 8 lidí ročně. Od roku 2016 by se měly roční počty zemřelých pohybovat kolem 10–12.

Obr. 4.4-1: Vývoj a prognóza počtu živě narozených a zemřelých

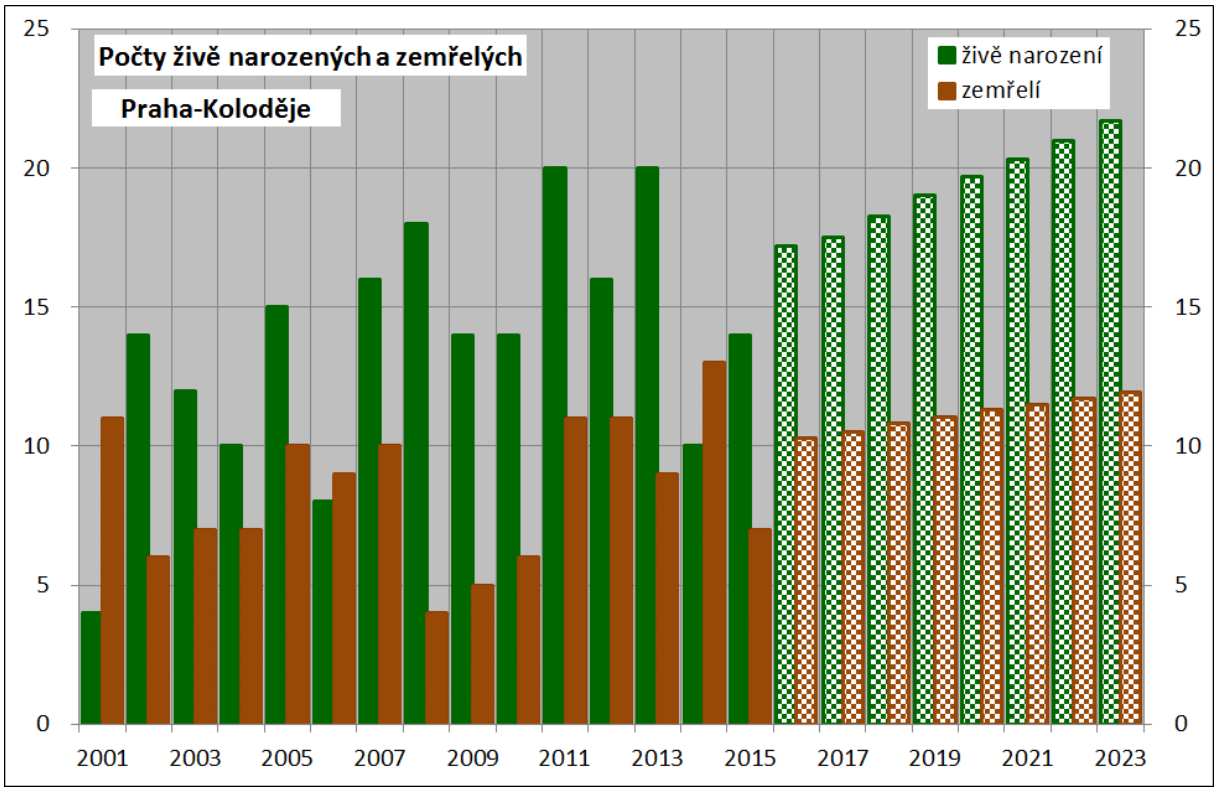

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Přistěhovalí a vystěhovalí, přírůstek obyvatelstva

Počty přistěhovalých dosahovaly nejvyšších hodnot (kolem 150) v letech 2005 a 2006, v ostatních letech se pohybovaly v řádu několika desítek. Roční průměrný počet přistěhovalých činil 77. Z důvodu předpokládané pokračující bytové výstavby (celkem 100–150 bytů) se v období projekce předpokládá každý rok zhruba 100 přistěhovalých. (Obr. 4.4-2).

Počty vystěhovalých oscilovaly daleko méně, roční průměr byl 43. V období projekce se očekává v průměru 50–60 vystěhovalých každý rok.

Přirozený přírůstek obyvatelstva byl až na výjimky kladný, činil však v průměru jen 5 osob ročně. Roční průměrný migrační přírůstek dosáhl 34 osob, byl však velmi nerovnoměrný. V roce 2005 činil více než 100 osob, v letech 2003, 2014 a 2015 méně než 10. Rozdíly mezi počtem narozených a zemřelých byly většinou malé (do 15 osob), v některých letech byl přitom počet zemřelých větší než počet narozených. Průměrný roční přirozený přírůstek činil 2 osoby. Zato

průměrný migrační přírůstek byl vyšší než 50, v roce 2009 dosáhl hodnoty vyšší než 100. Podle prognózy by měl i v dalších letech počet obyvatel růst z důvodu migrace, roční přírůstky by se měly pohyboval kolem 70–80 osob.(Obr. 4.4-3).

Obr. 4.4-2: Vývoj a prognóza počtu přistěhovalých a vystěhovalých

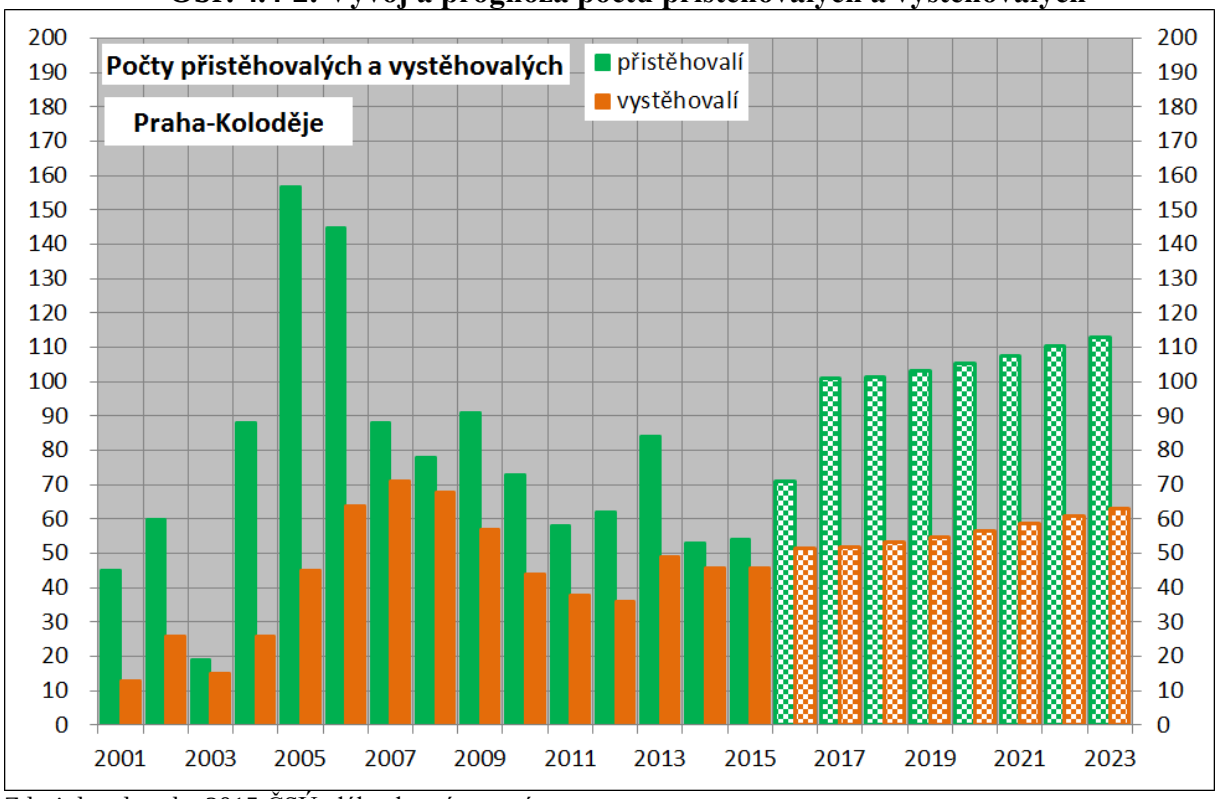

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.4-3: Vývoj a prognóza přírůstku obyvatelstva

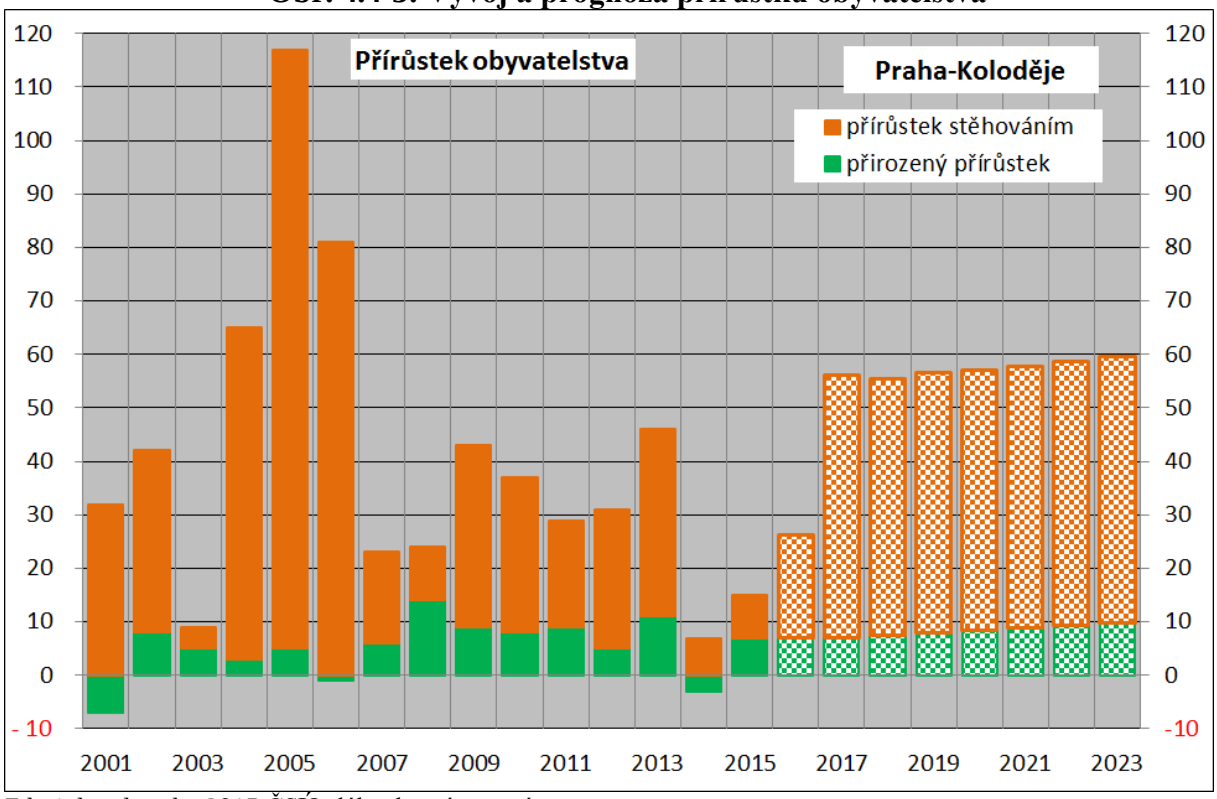

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Poměr mužů a žen migračního přírůstku v Kolodějích byl vcelku vyrovnaný, průměrný roční nárůst v žádné věkové skupině však nepřekročil 1. (Obr. 4.4-4).

Obr. 4.4-4: Věková a pohlavní struktura migračního přírůstku osob do 40 let

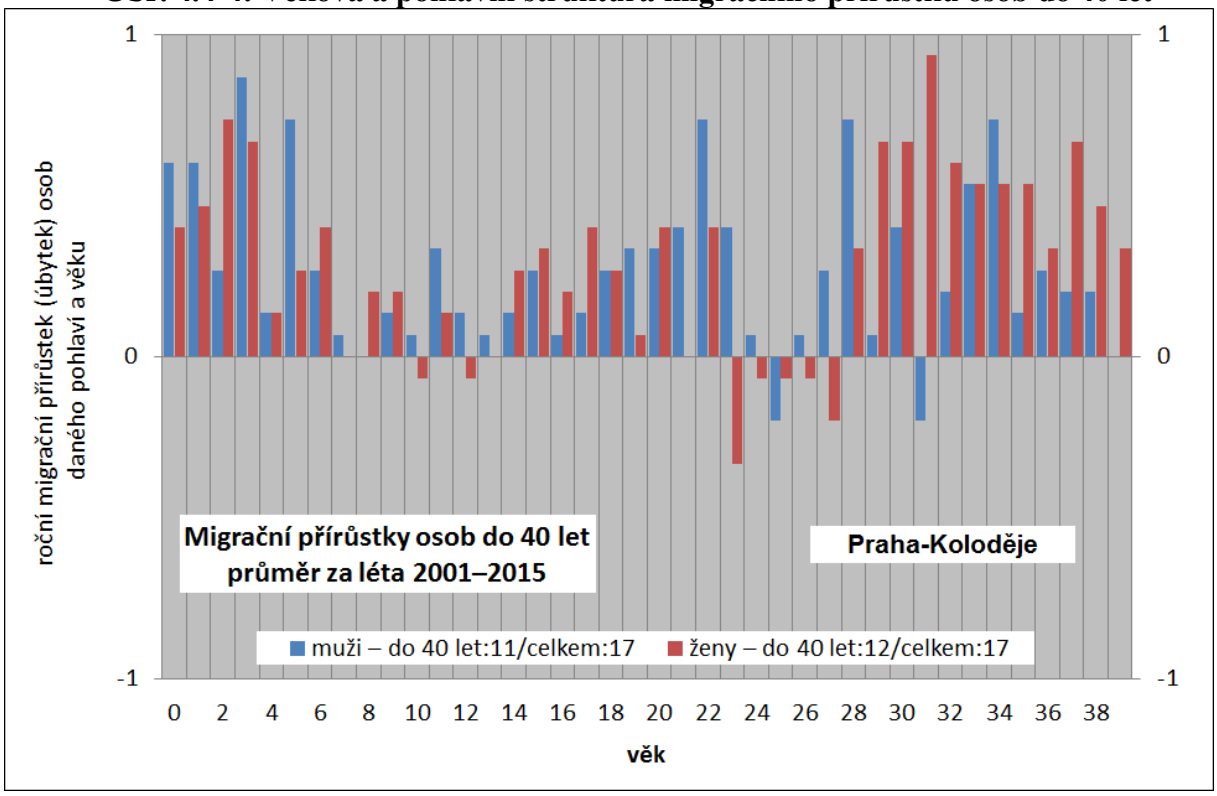

Zdroj dat: ČSÚ,

Počet a věkové a pohlavní složení obyvatelstva

Růst počtu obyvatel Městské části Praha-Koloděje byl poměrně plynulý. Od počátku roku 2001 se počet obyvatel zvýšil z 800 na téměř 1 500, do konce roku 2015 se tento počet zvýšil téměř na 3 500. Během období prognózy by měl růst pokračovat, na konci roku 2023 by mělo v této městské části žít již zhruba 1 900 osob (Obr. 4.4-5).

I v Kolodějích by se měl dále zvyšovat počet 20–39letých žen. Ze současných 150 by se měl postupně zvýšit na zhruba 160 a ke konci období prognózy téměř na 180 (Obr. 4.4-6.)

Obr. 4.4-5: Vývoj a prognóza počtu obyvatel

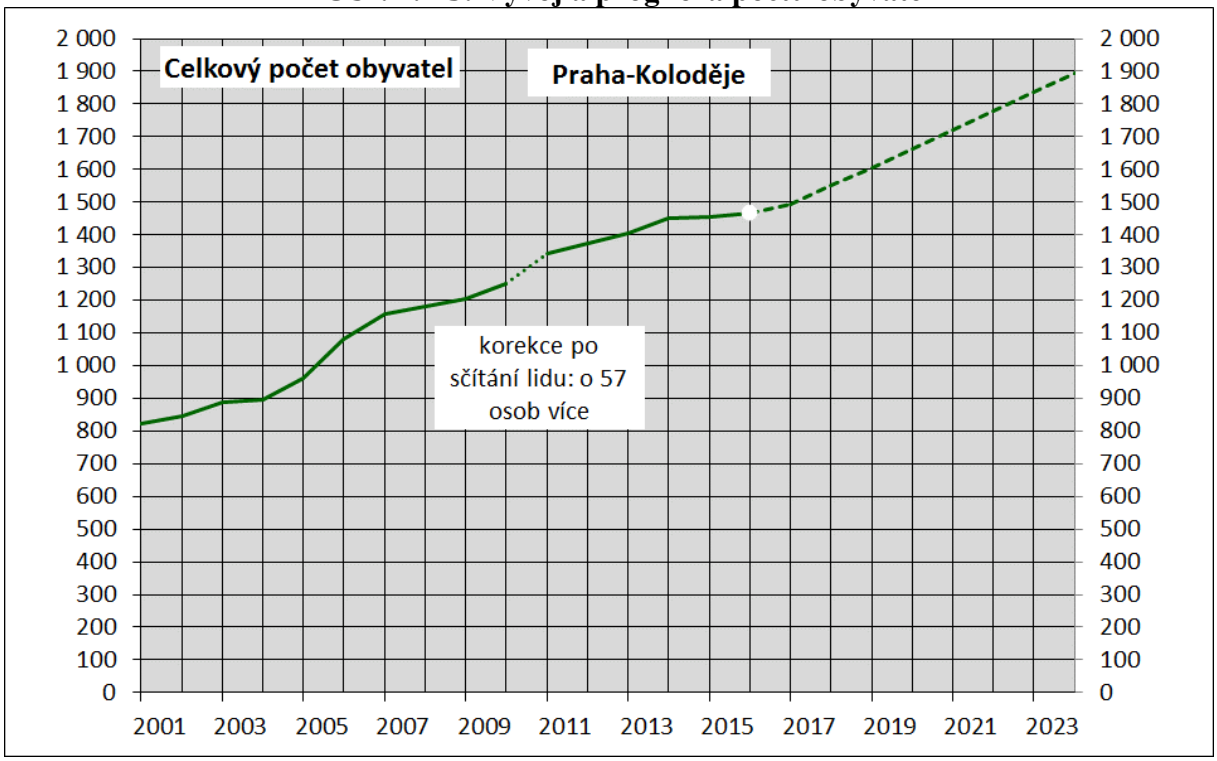

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Obr. 4.4-6: Vývoj a prognóza počtu 20–39letých žen

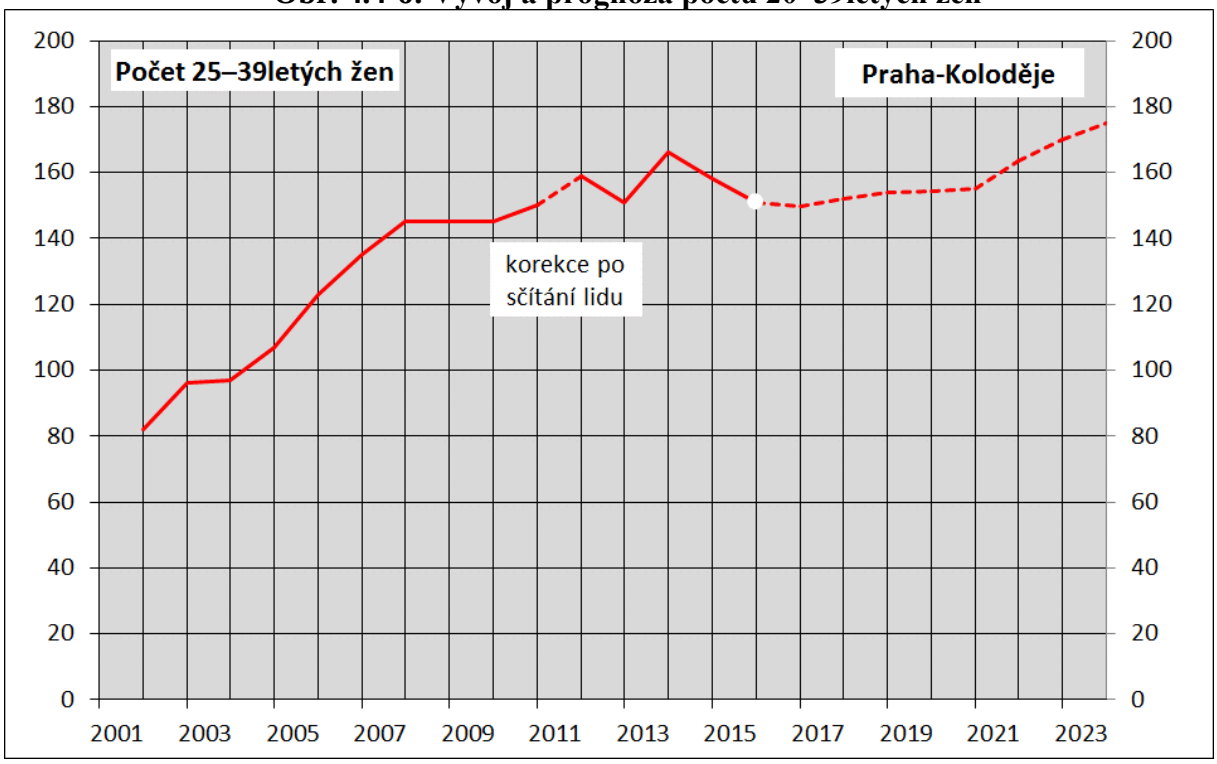

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Během období 2002–2015 se celkový počet obyvatel zvýšil zhruba 3/4. Nejvíce vzrostl počet dětí do 10 let (zhruba 2,5krát), počet 35–44letých (víc než dvakrát) a počet 60–69letých (více než třikrát). Zato počet 75–79letých se snížil o 20 % (Obr. 4.4-7).

Obr. 4.4-7: Věkové složení obyvatelstva v letech 2001 a 2015

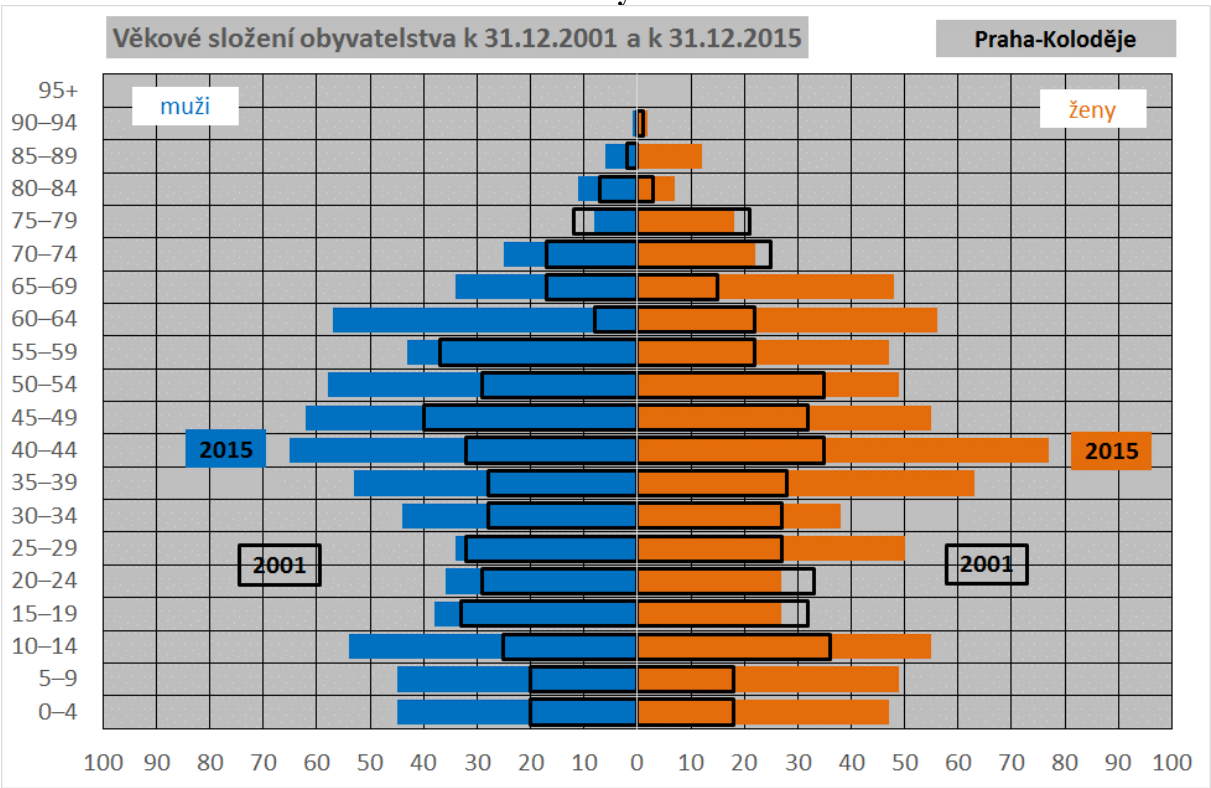

Zdroj dat: ČSÚ

Během období prognózy by se měl počet obyvatel zvýšit o necelých 30 %. Počet 75–79letých vzroste téměř 2,5krát, v ostatních věkových skupinách bude výšení poměrně rovnoměrné. (Obr. 4.4-8).

Obr. 4.4-8: Věkové složení obyvatelstva v letech 2015 a 2023

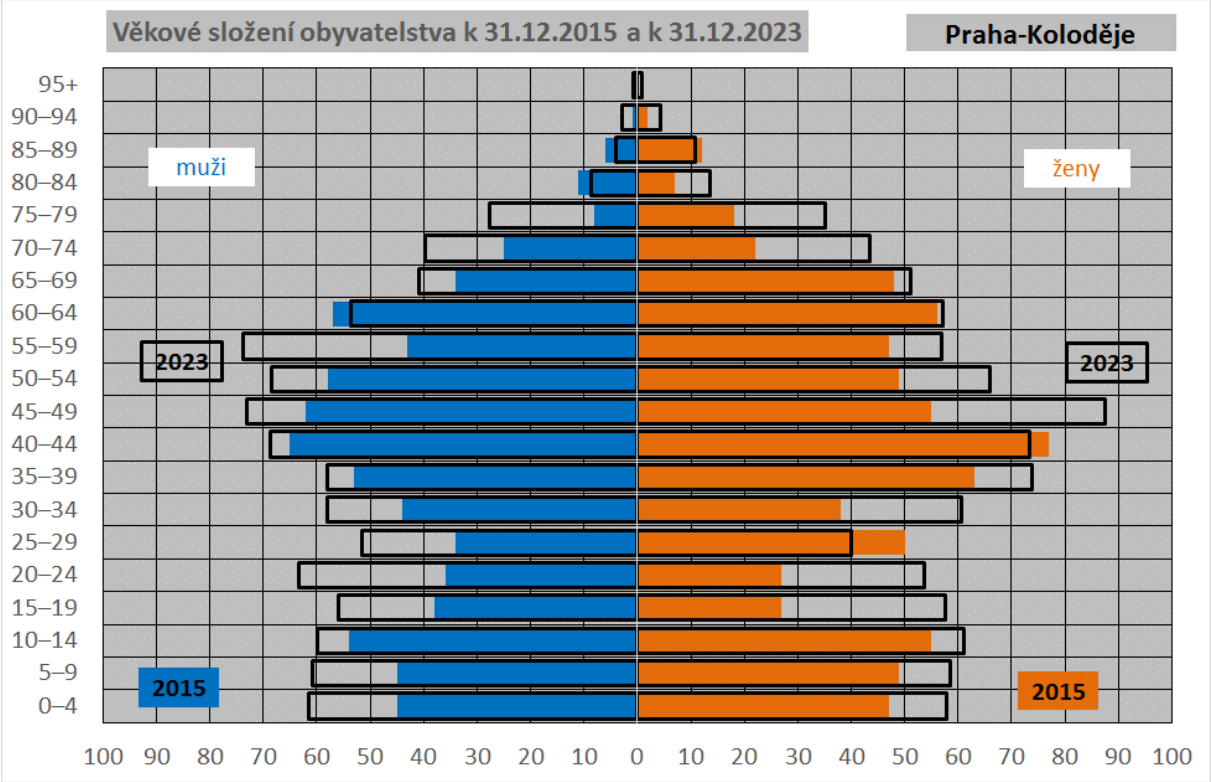

Zdroj dat: 2015 ČSÚ, 2023 vlastní prognóza.

4.5 Celý správní obvod Praha 21

Živě narození a zemřelí

Úmrtnost mužů v celém správním obvodu byla v období 2002–2015 v porovnání s celou Prahou zhruba o 6,7 % nižší, zatímco úmrtnost žen ani jejich plodnost se prakticky od úrovně v Praze nelišila.

Počet živě narozených dětí vzrost (s mírnými výkyvy) ze 107 v roce 2001 na 238 v roce 2010. V dalších letech plynule poklesl na 184 v roce 2015. (Obr. 4.5-1). Roční průměr činil 176. V období prognózy by měl počet živě narozených dětí opět mírně růst. Při variantě nižší bytové zástavby by v roce 2023 mohl překročit 210 dětí, při vyšší bytové zástavbě (kdy se předpokládá vyšší počet přistěhovalých žen kolem 30 let) by se mohl koncem období prognózy rodit až 220 dětí ročně.

Průměrný počet zemřelých v letech 2001–2015 dosahoval 116 osob ročně, s mírnými odchylkami v jednotlivých letech. V období prognózy by se vzhledem ke stárnutí populace měl počet zemřelých postupně zvyšovat až na téměř 150 osob ročně. Vyšší bytová výstavba jej téměř neovlivní, neboť mezi přistěhovalými převažují mladí lidé s nízkou úmrtností.

Obr. 4.5-1: Vývoj a prognóza počtu živě narozených a zemřelých

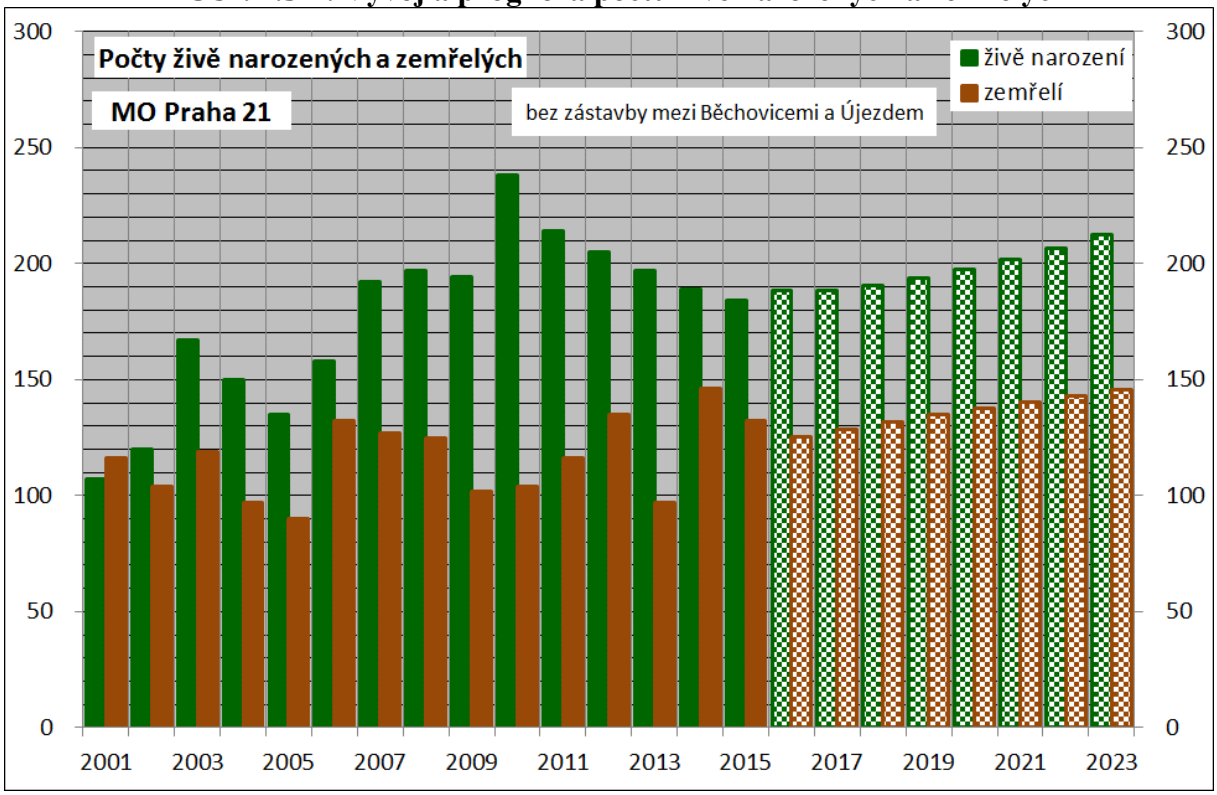

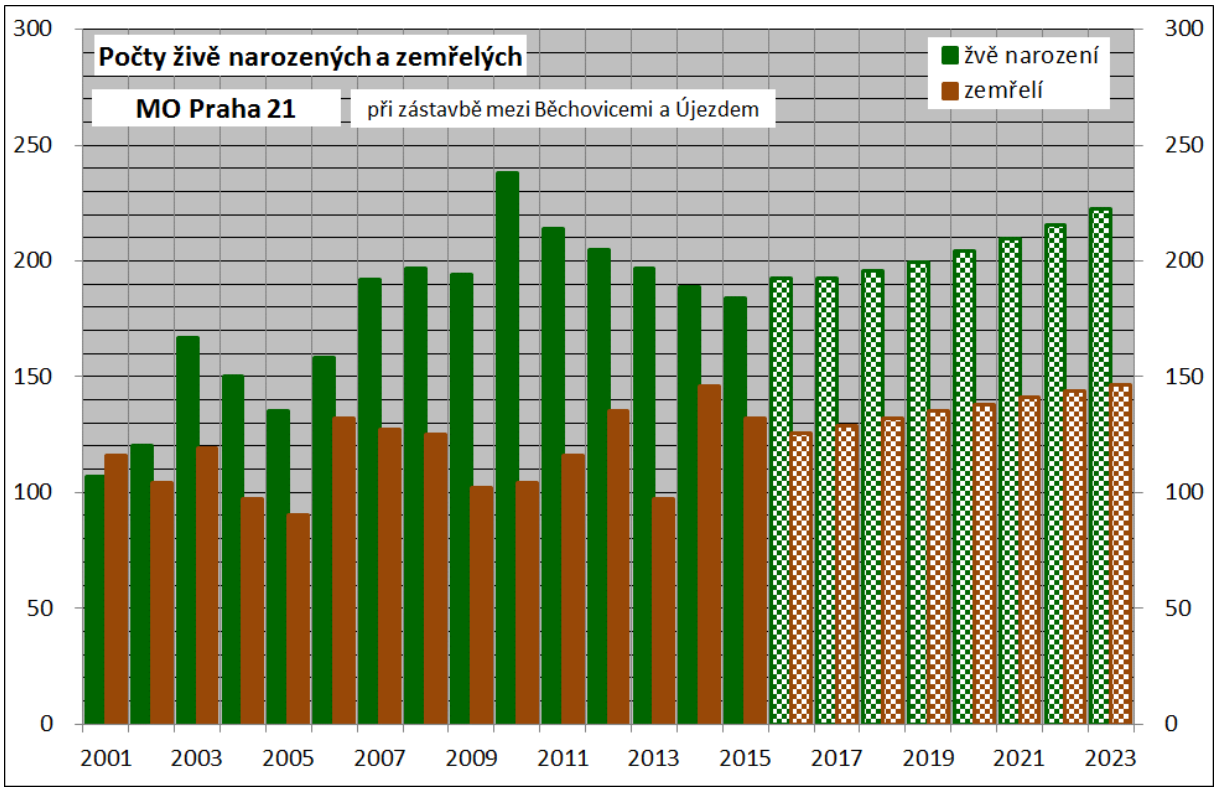

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Přistěhovalí a vystěhovalí, přírůstek obyvatelstva

Průměrný roční počet přistěhovalých se pohyboval téměř kolem 1 300 osob s poměrně velkými výkyvy (v některých letech byl vyšší než 2 000, v jiných letech nižší než 1 000. (Obr. 4.5-2).

Průměrný roční počet vystěhovalých činil téměř 900 osob s hodnotami zhruba od 400 v roce 2001 do 1 800 v roce 2013.

Prognóza migrantů od roku 2016 předpokládá postupný nárůst ročních počtů přistěhovalých na více než 1 300, resp. 1 400 osob podle toho, zda nebude či bude realizována bytová výstavba mezi Běchovicemi a Újezdem nad Lesy. Roční počty vystěhovalých by se měly pohybovat kolem 800–900 osob, při vyšší variantě migrace ke konci období by mohly v posledních letech dosáhnout až 1 000 osob.

Obr. 4.5-2: Vývoj a prognóza počtu přistěhovalých a vystěhovalých

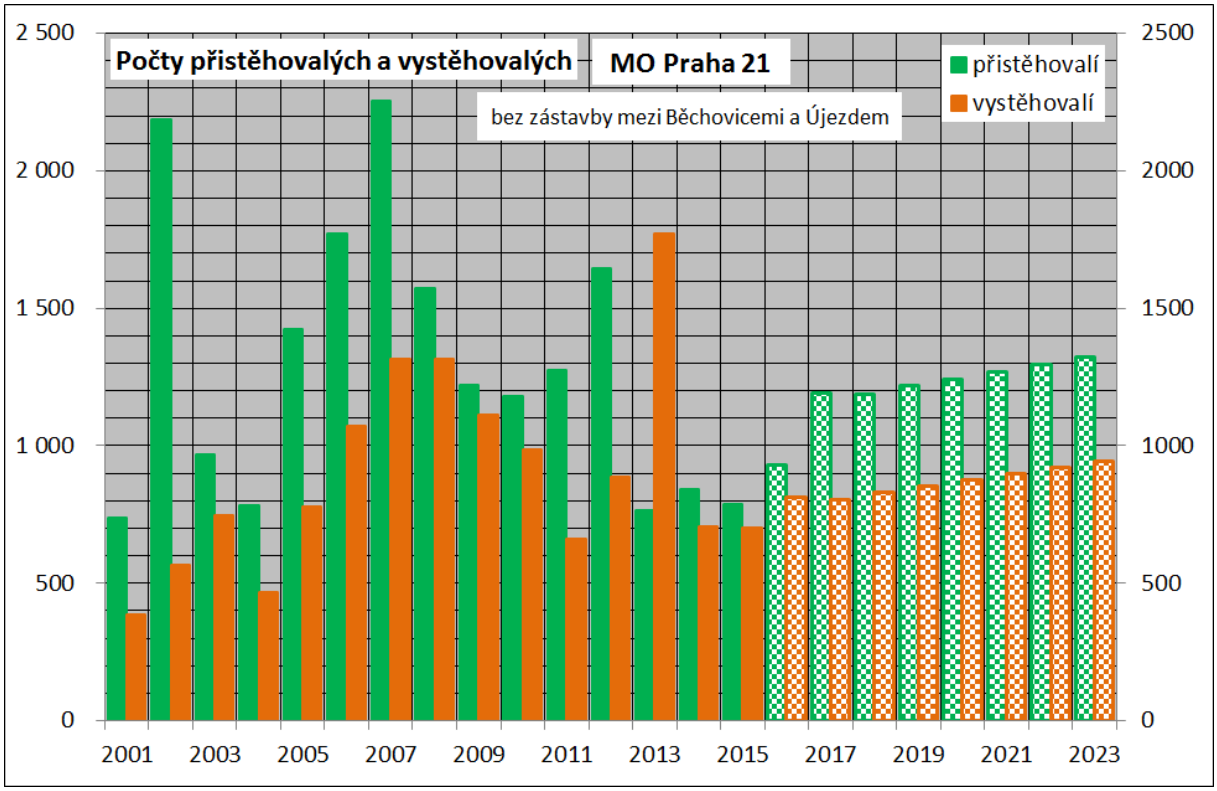

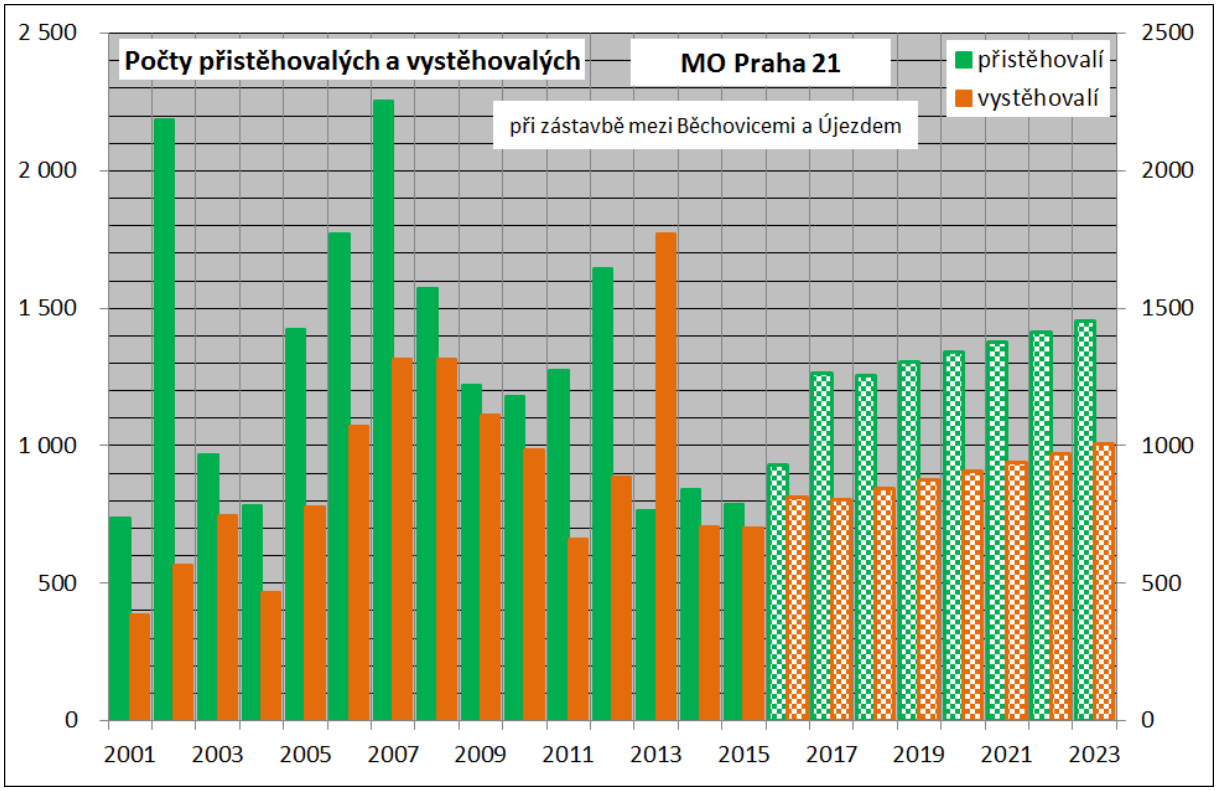

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rozdíly mezi počtem narozených a zemřelých (v průměru 60 osob ročně) byly výrazně nižší než migrační přírůstky (400 osob ročně). Podle prognózy by měly přirozené přírůstky pohybovat pouze kolem 60–70 osob ročně, zatímco výrazně vyšší přírůstky migrační budou dosahovat hodnot mezi 350 a 450, podle intenzity bytové výstavby. (Obr. 4.5-3).

Obr. 4.5-3: Vývoj a prognóza přírůstku obyvatelstva

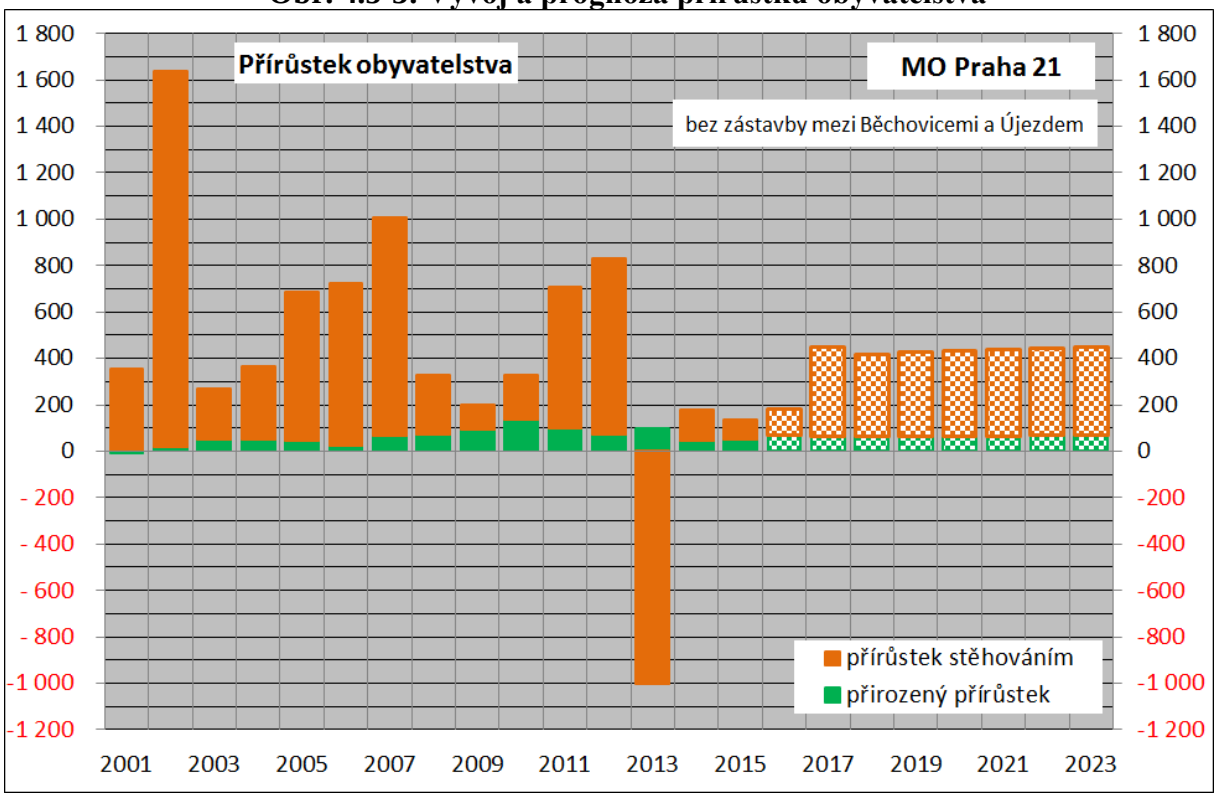

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

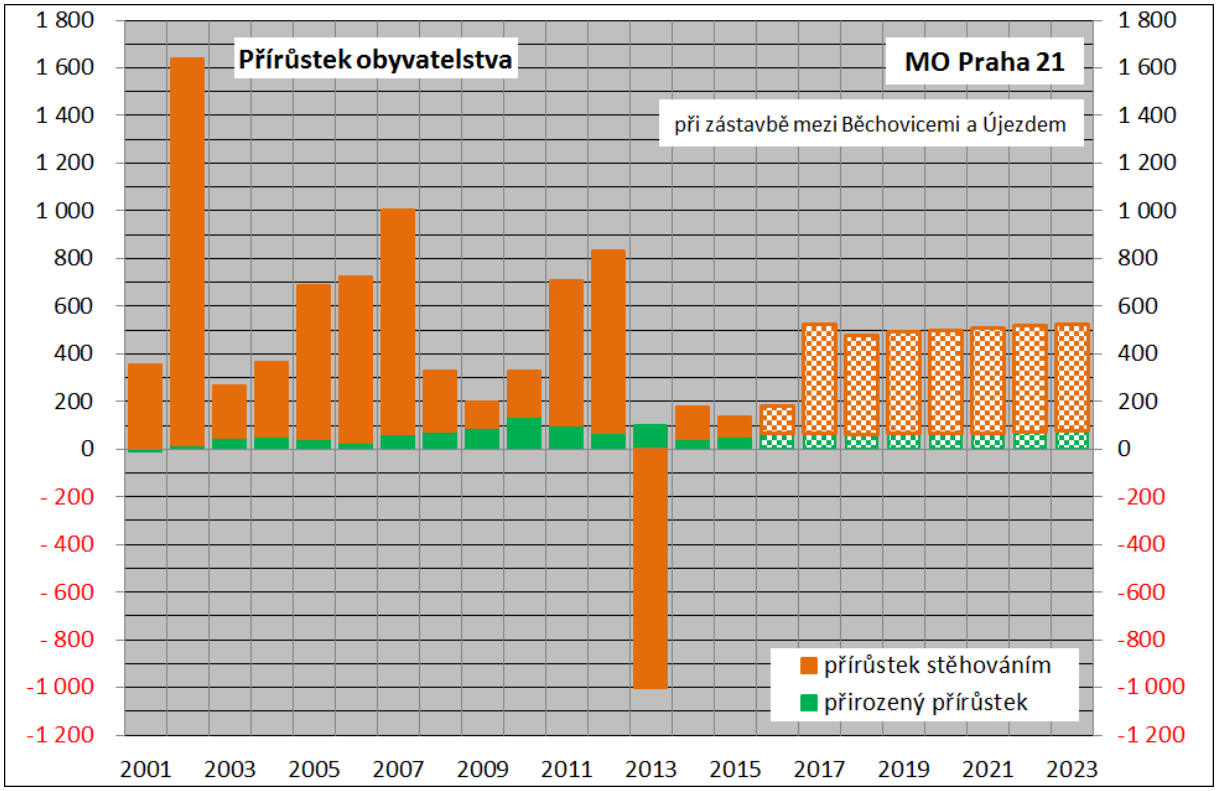

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Značnou část migračního přírůstku tvořili lidé do 40 let, nárůst počtu mužů byl o něco vyšší než nárůst počtu žen. Nejvíce přibylo mužů kolem 20–24 let, a žen kolem 30 let, poměrně velký byl i nárůst počtu dětí předškolního věku (Obr. 4.5-4).

Obr. 4.5-4: Věková a pohlavní struktura migračního přírůstku osob do 40 let

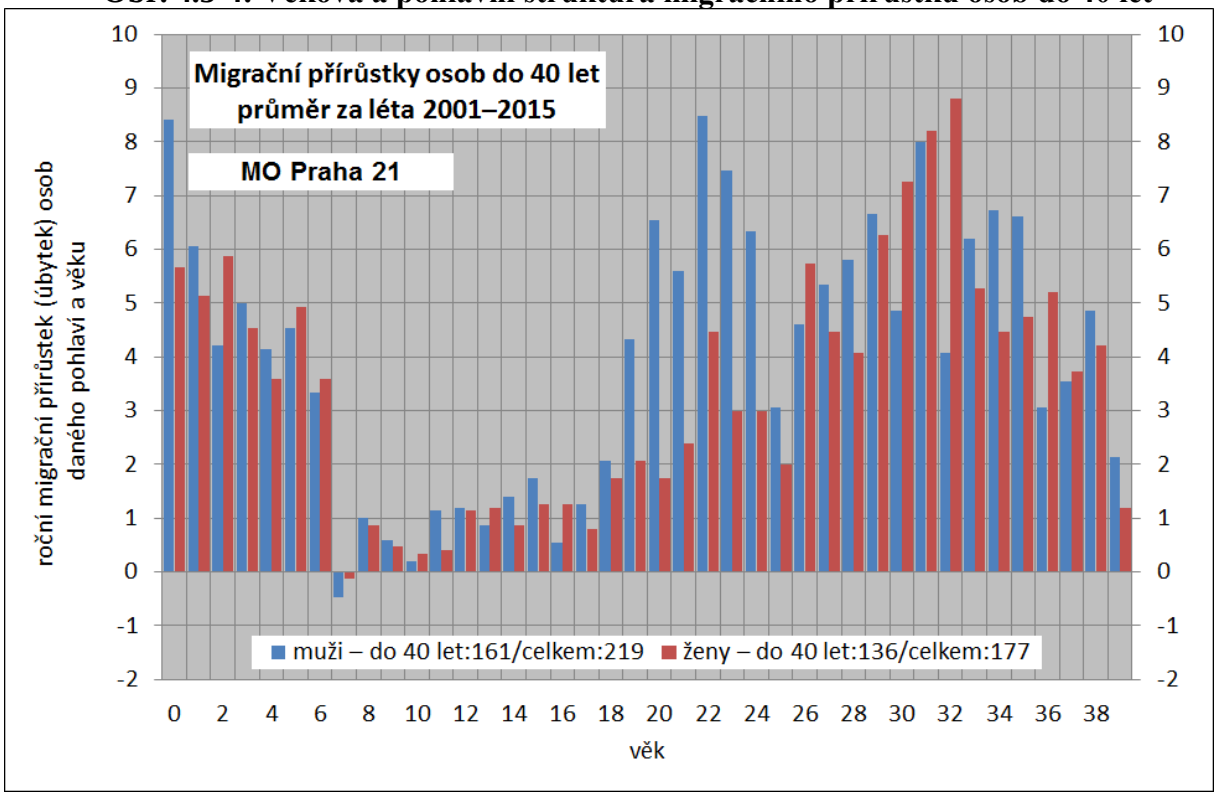

Zdroj dat: ČSÚ,

Počet a věkové a pohlavní složení obyvatelstva

Správní obvod Praha 21 měl na počátku roku 2001 zhruba 12 000 obyvatel. Do konce roku 2015 se tento počet zvýšil zhruba o polovinu na více než 18 000 osob. (viz Obr. 4.5-5). Během období prognózy se počet obyvatel dále zvýší na zhruba 21 500 až 22 000 podle intenzity bytové výstavby.

Obr. 4.5-5: Vývoj a prognóza počtu obyvatel

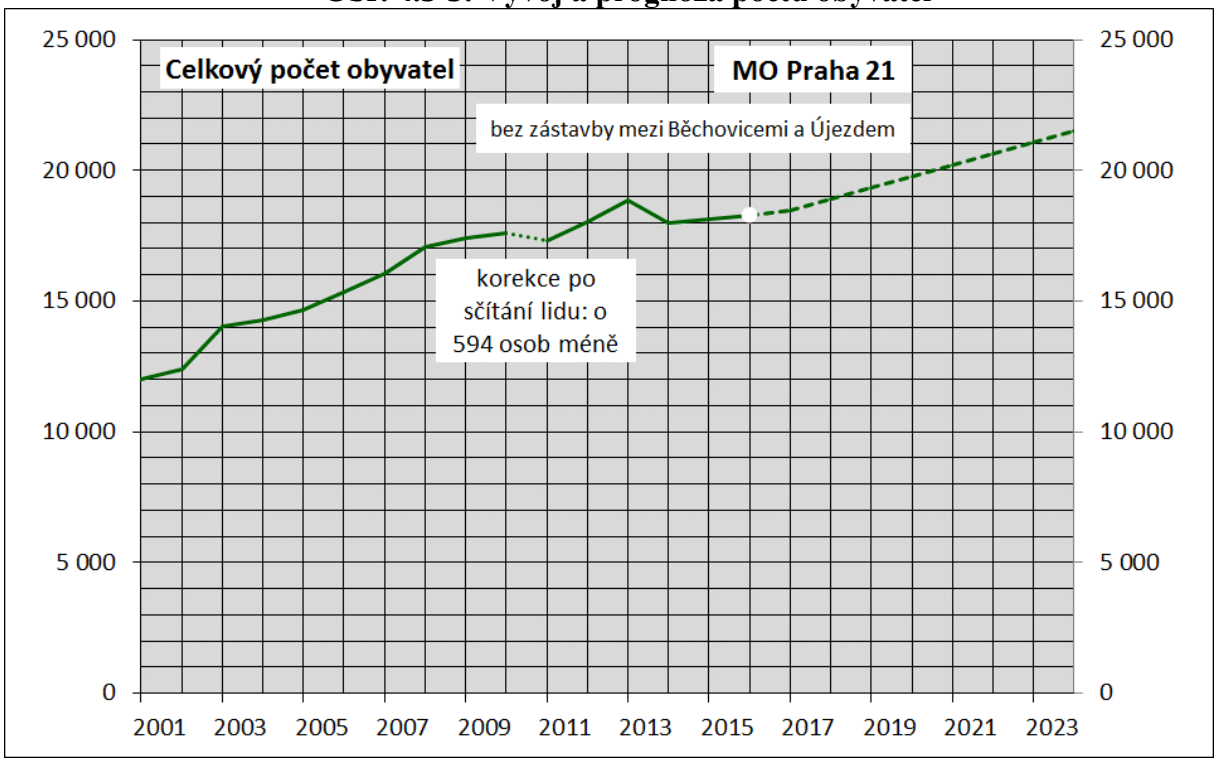

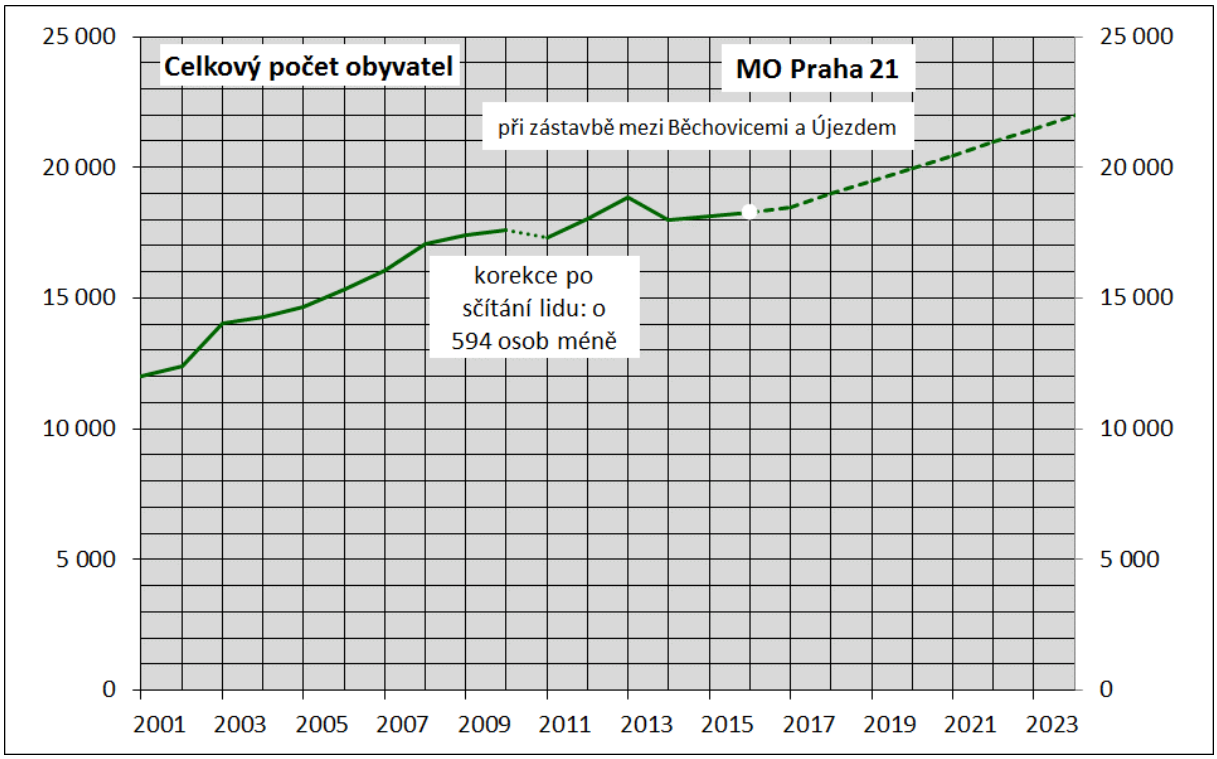

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, dále vlastní prognóza

Počet 20–39letých žen by měl v prvním polovině období prognózy ještě mírně klesat, později však vzrůst nad současné hodnoty. Ze současných necelých 2 000 ještě poklesne na zhruba 1 900, na konci období prognózy by však měl být vyšší než 2 000 resp. 2 100 podle objemu bytové výstavby. (Obr. 4.5-6.)

Obr. 4.5-6: Vývoj a prognóza počtu 20–39letých žen

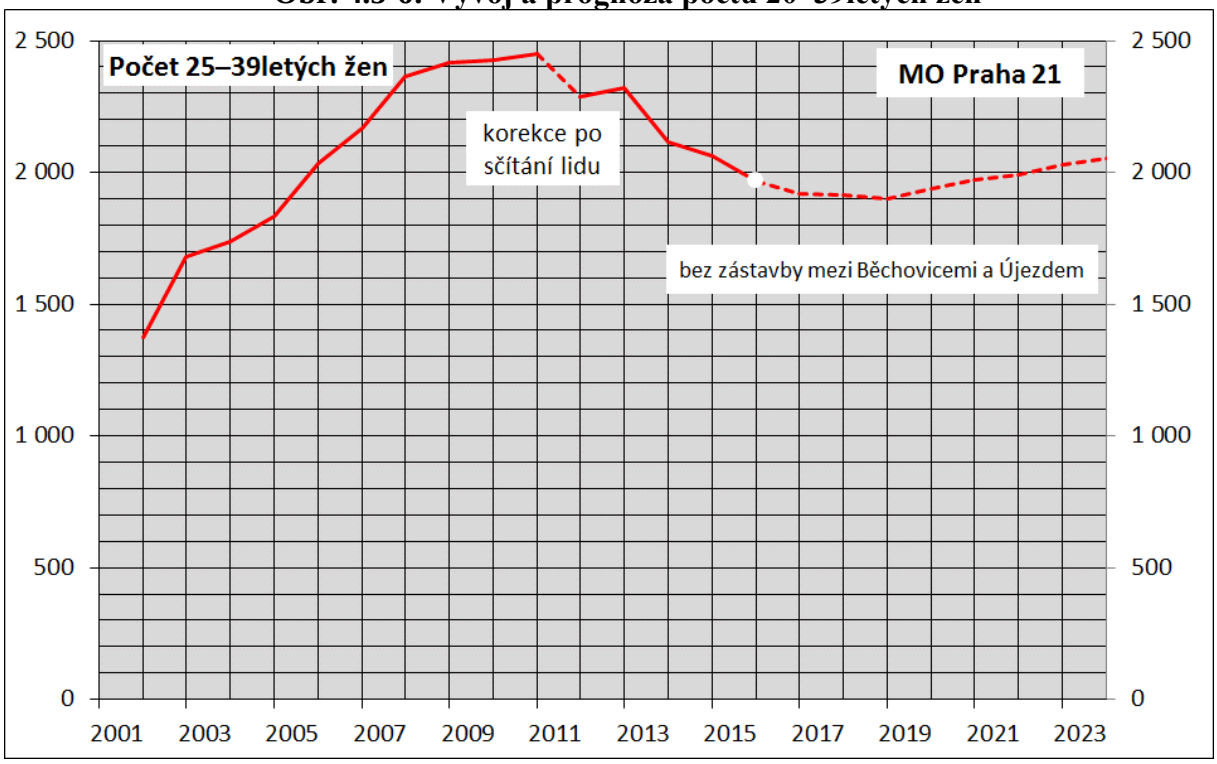

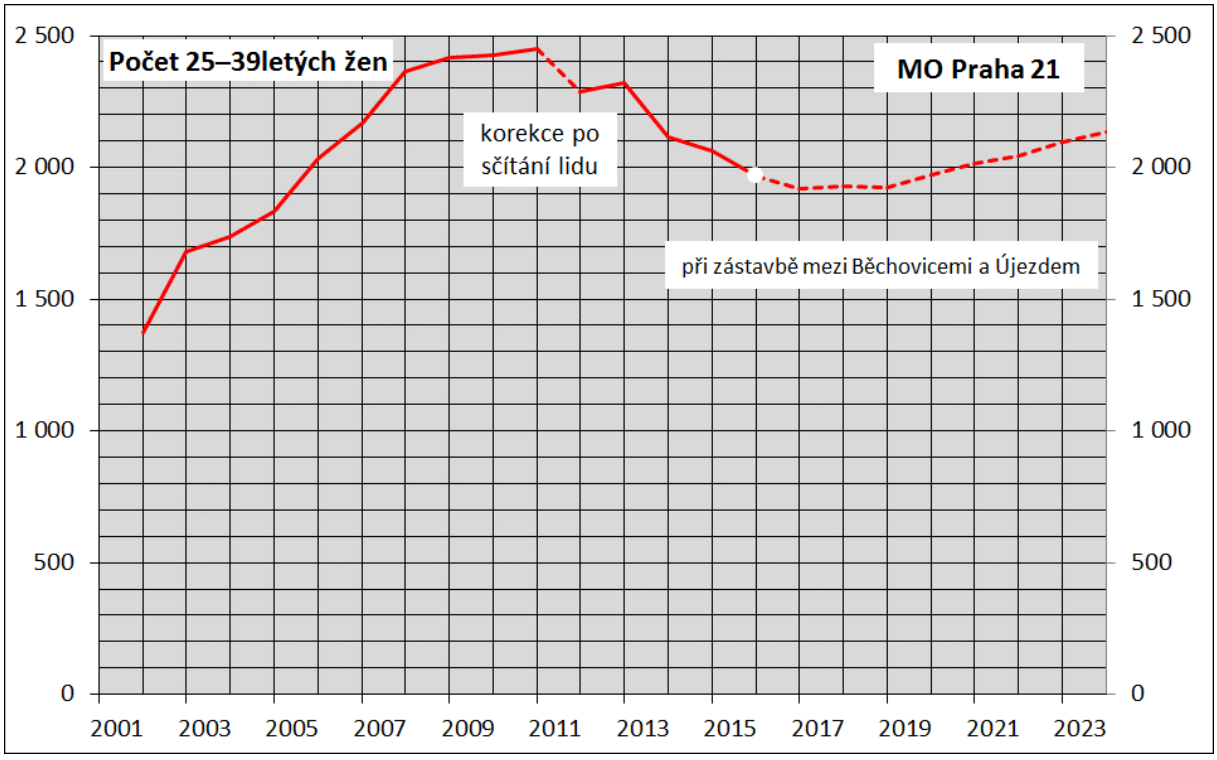

Zdroj dat: do roku 2015 ČSÚ, od r. 2016 vlastní prognóza.

Během období 2002–2015 se celkový počet obyvatel zvýšil o zhruba polovinu. Přitom se v řadě věkových skupin (5–9, 35–44, 60-69 a 80+) počet osob více než zdvojnásobil, na druhou stranu mírně poklesl počet osob 15–29letých (Obr. 4.5-7).

Během období prognózy (kdy by měl celkový počet obyvatel vzrůst zhruba o 18–20 % podle objemu bytové výstavby) by se měl zdvojnásobit počet 75–79letých. Počty 5–9letých dětí, 35–44letých a 60–69letých osob naopak mírně poklesnou (Obr. 4.5-8Obr. 4.2-8).

Obr. 4.5-7: Věkové složení obyvatelstva v letech 2001 a 2015

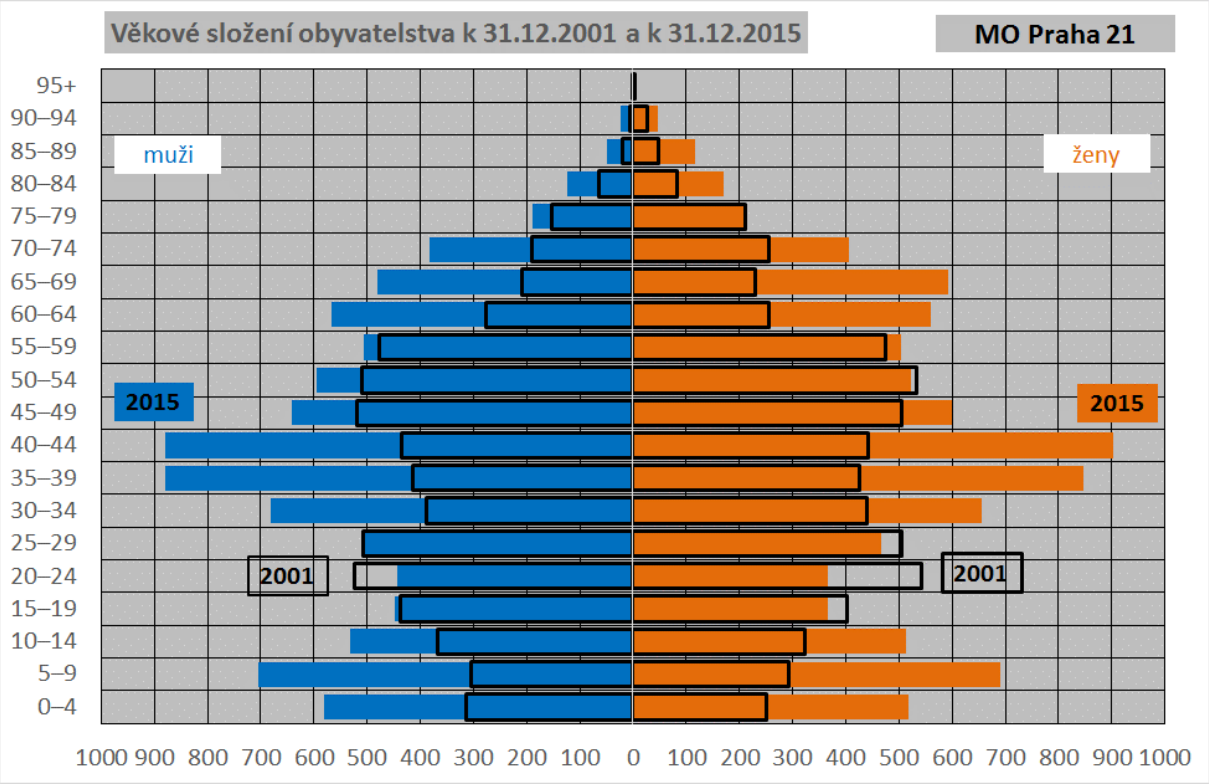

Zdroj dat: ČSÚ

Obr. 4.5-8: Věkové složení obyvatelstva v letech 2015 a 2023

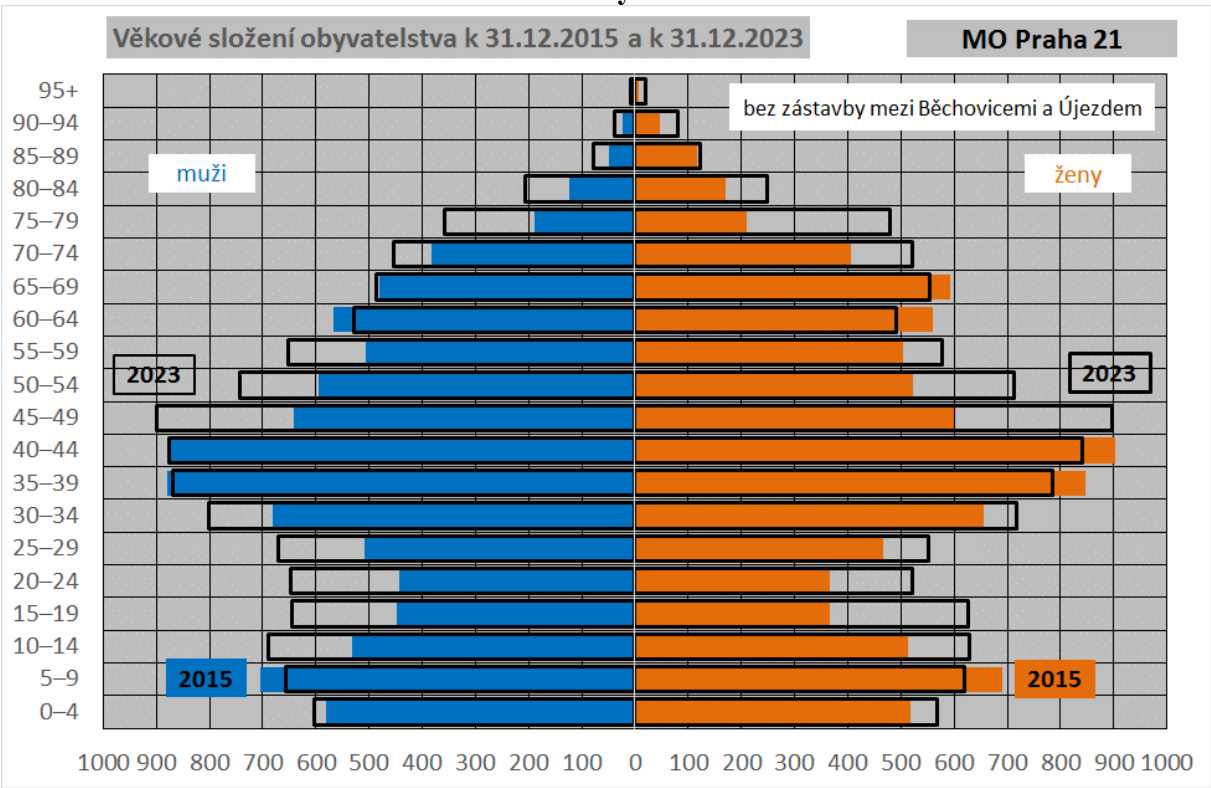

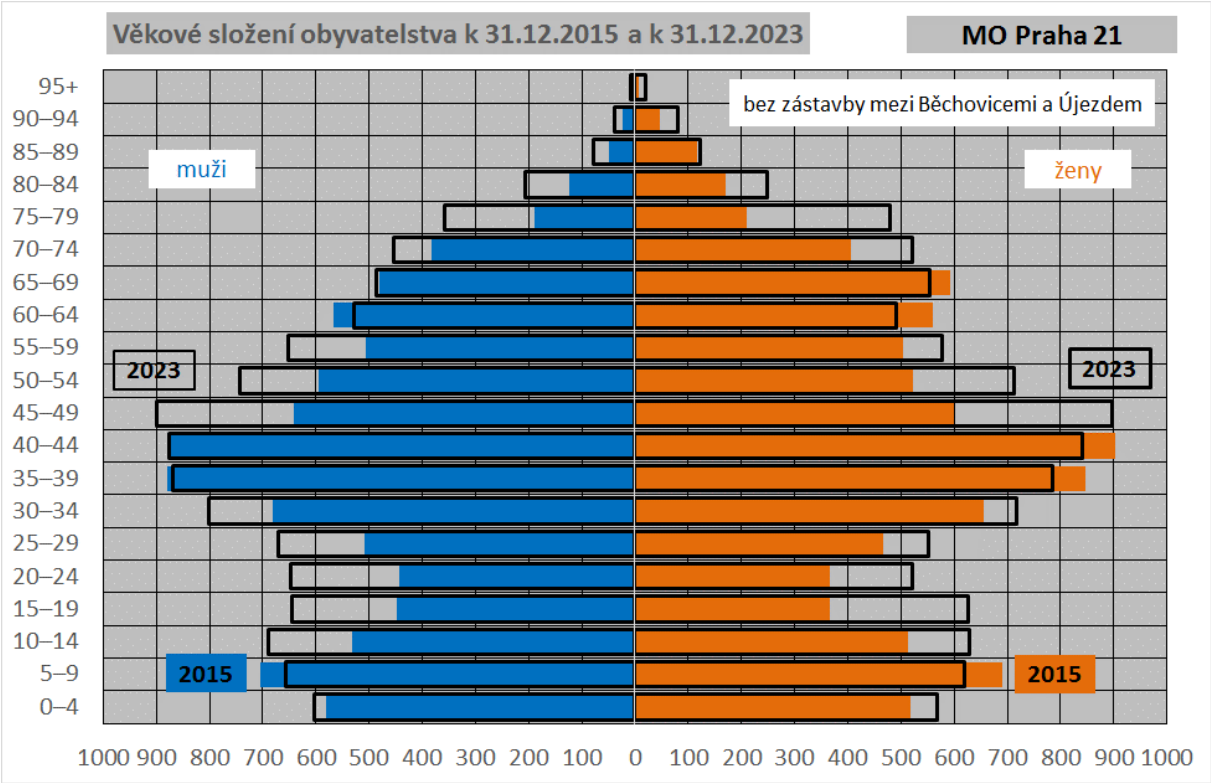

Zdroj dat: 2015 ČSÚ, 2023 vlastní prognóza.

5 Vývoj počtu dětí předškolního věku a žáků základních škol v jednotlivých městských částech

5.1 Městská část Praha 21

Z poslední dostupné věkové struktury dětí do 15 let je patrný trend mírného poklesu nejmladších dětí. Zároveň je zřejmé, že zejména v případě dětí školního věku je díky migraci počet dětí znatelně vyšší než odpovídající počty osob příslušných ročníků narození (Obr. 5.1-1).

Obr. 5.1-1: Počet dětí do 15 let k 1.1.2016

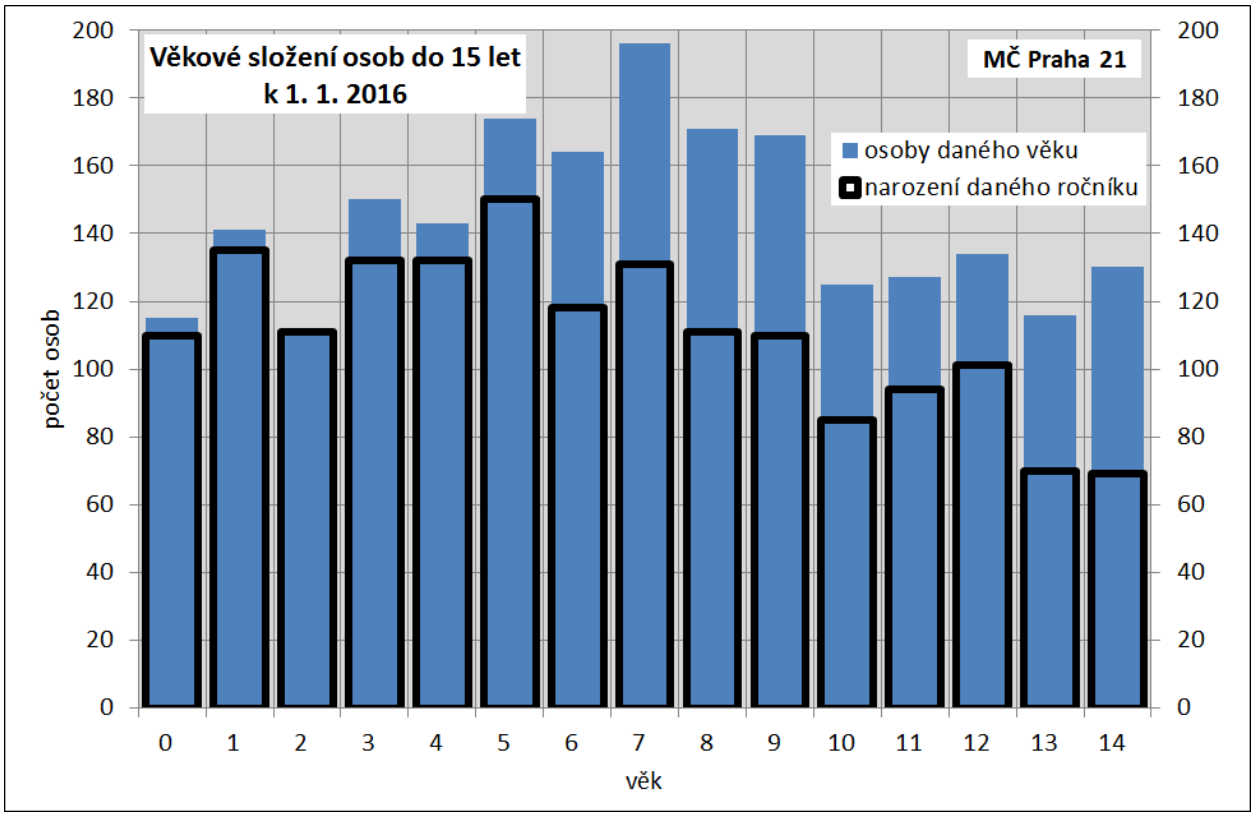

Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Děti předškolního věku

V současné době bydlí v MČ Praha 21 zhruba 900 dětí předškolního věku, dětí 3letých a starších je přibližně 500 (Obr. 5.1-2). Počet a věková struktura těchto dětí by se během období prognózy neměly příliš měnit, po mírném poklesu v nejbližších letech by se měl počet těchto dětí v dalších letech postupně vrátit k současným hodnotám.

Obr. 5.1-2: Vývoj a prognóza počtu dětí předškolního věku

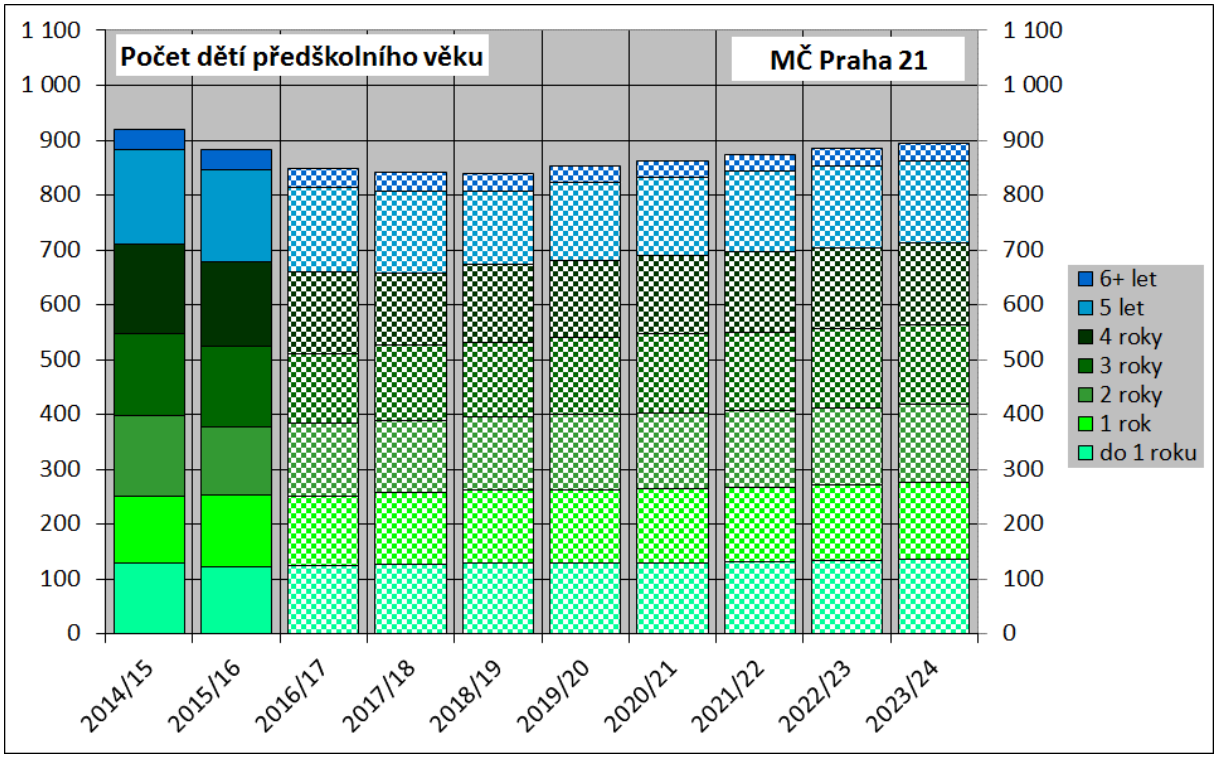

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Potenciální žáci základní školy

Počet potenciálních žáků 1. třídy ZŠ by měl do konce současné dekády klesat ze 180 ve školním roce 2014/15 na zhruba 140 v roce 2019/20. I v dalších letech by tedy mělo být v základní škole Újezd nad Lesy dostačující otevírat 6 paralelních tříd 1. ročníků. Pokud však, tak jako v minulých letech, bude do ZŠ v Újezdě nastupovat pouze necelých 90 % zde bydlících dětí, je možné, že by v budoucnu stačilo pouze 5 paralelních tříd.

Při výpočtu počtu potenciálních žáků všech ročníků bylo přihlédnuto k tomu, že ZŠ v Újezdě nad Lesy je od příštího školního roku spádovou školou 2. stupně základní školy pro žáky z Prahy-Koloděj (která má pouze 1.–5. třídu). Mezi potenciální žáky byli tedy zahrnuti i žáci ve věku školní docházky do 6.-9. třídy s trvalým bydlištěm v Praze-Kolodějích s výjimkou počtu těch, o nichž se předpokládá odchod na víceletá gymnázia.

I z tohoto důvodu by měl počet potenciálních žáků v nejbližších letech růst a překročit 1 200, v dalších letech prognózy by se pak měl pohybovat blízko těchto hodnot.

Obr. 5.1-3: Vývoj počtu potenciálních žáků 1. třídy ZŠ

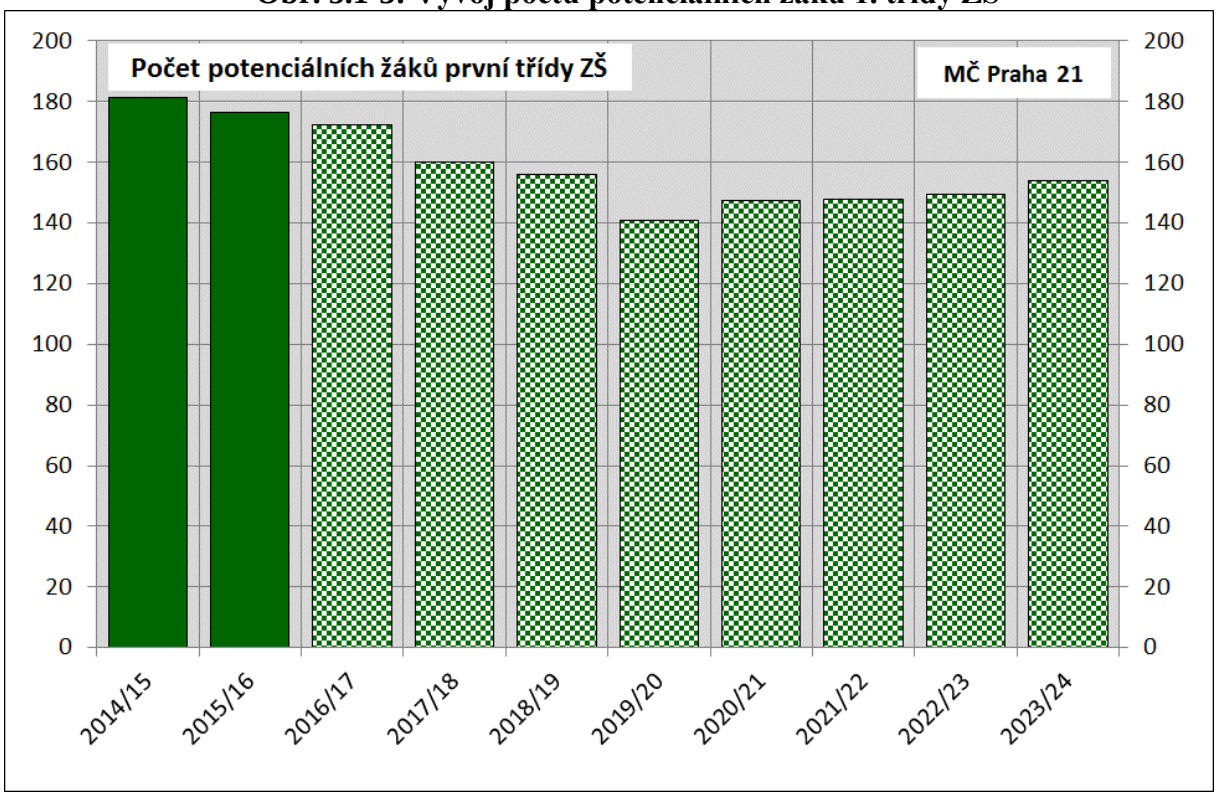

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Obr. 5.1-4: Vývoj počtu potenciálních žáků základní školy

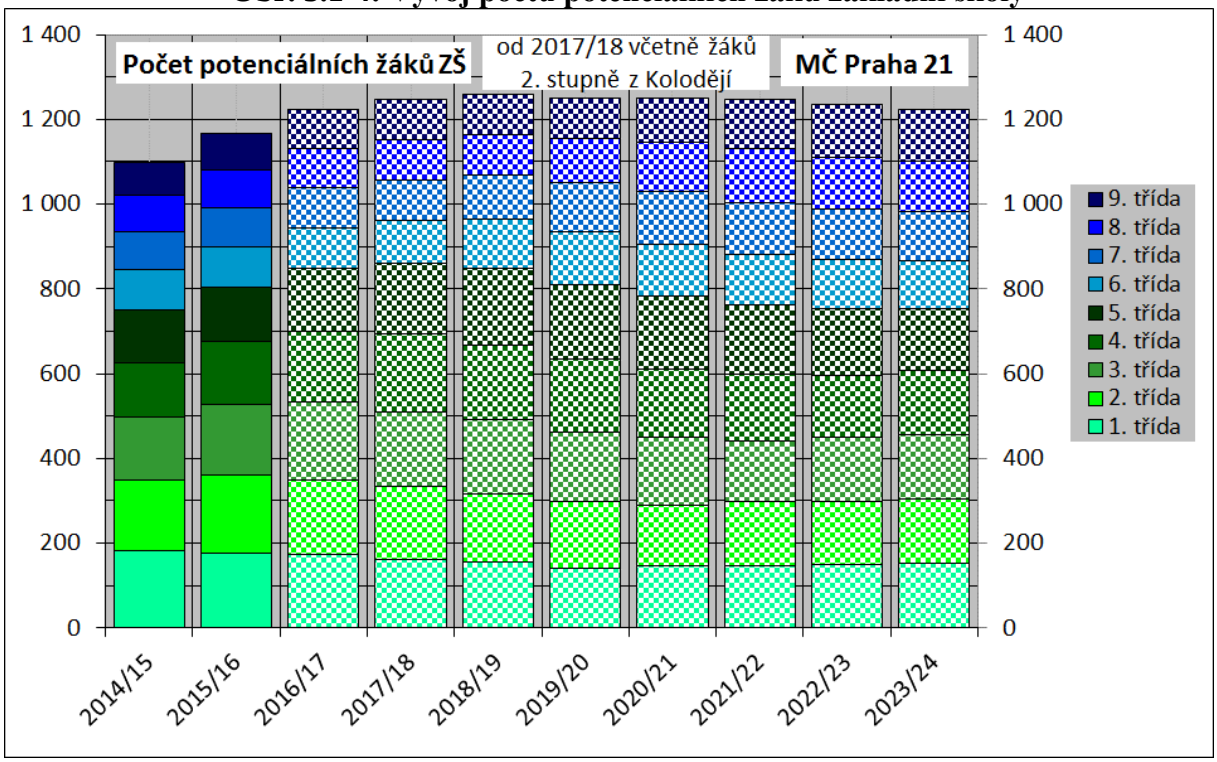

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Skutečné počty žáků základní školy

Údaje ze školního roku 2016/17 svědčí o tom, že ve všech ročnících je skutečný počet žáků o 10–20 % nižší než počet potenciálních žáků. K tomu bylo přihlédnuto při prognóze budoucího počtu žáků. Předpokládalo se, že do 1. třídy bude nastupovat pouze 90 % potenciálních žáků a že stejně jako v minulých letech zhruba 40 % žáků přejde po skončení 5. třídy na víceletá gymnázia. Na druhou stranu se předpokládalo, že všichni žáci, kteří ukončí 5. ročník v Praze-Kolodějích a nepůjdou na víceletá gymnázia, budou pokračovat od 6. ročníku ve škole v Újezdě nad Lesy.

Obr. 5.1-5: Počty potenciálních žáků a skutečné počty žáků ve školním roce 2016/17

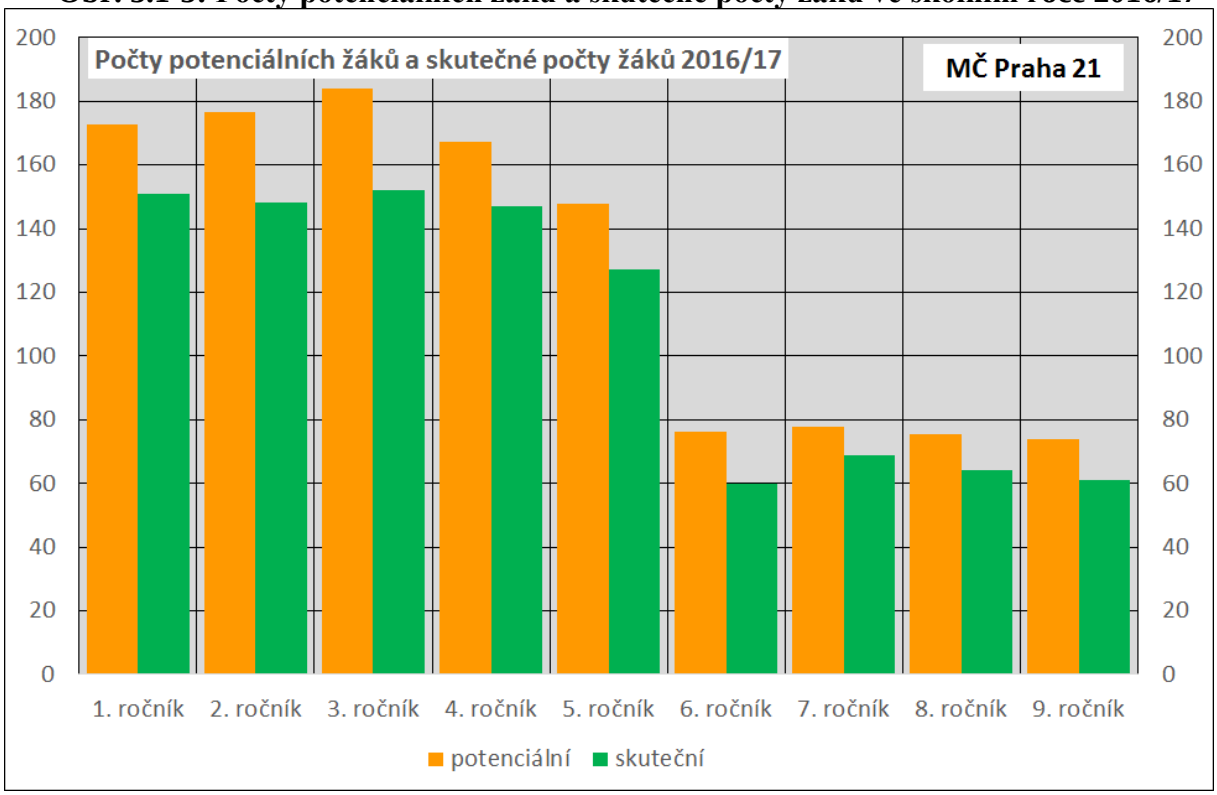

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat zadavatele a vlastní prognózy

Úbytek žáků 6. tříd vzhledem k odchodům na víceletá gymnázia může být zčásti „kompenzován“ příchodem žáků z Koloděj. I proto se předpokládá nárůst počtu žáků 6. tříd až na 120 ve školním roce 2019/20 (Obr. 5.1-6), neboť v červnu 2019 budou v Kolodějích končit 2 paralelní 5. třídy namísto 1 třídy v ostatních letech. V dalších letech by se měl počet žáků nastupujících do 6. ročníku pohybovat mezi 100–110. Vše nasvědčuje tomu, že bude v budoucnu, možná již od příštího školního roku, nutné počet paralelních tříd na 2. stupni zvýšit ze současných 3 na 4, a pokud by neměl počet žáků ve třídě překročit 25, možná bude nutné v některých letech otevírat dokonce 5 paralelních tříd.

Celkový počet žáků základní školy by měl již v příštím školním roce překročit 1 000 a v dalších letech se stabilizovat kolem 1 100 (Obr. 5.1-7).

Obr. 5.1-6: Projekce žáků 6. třídy

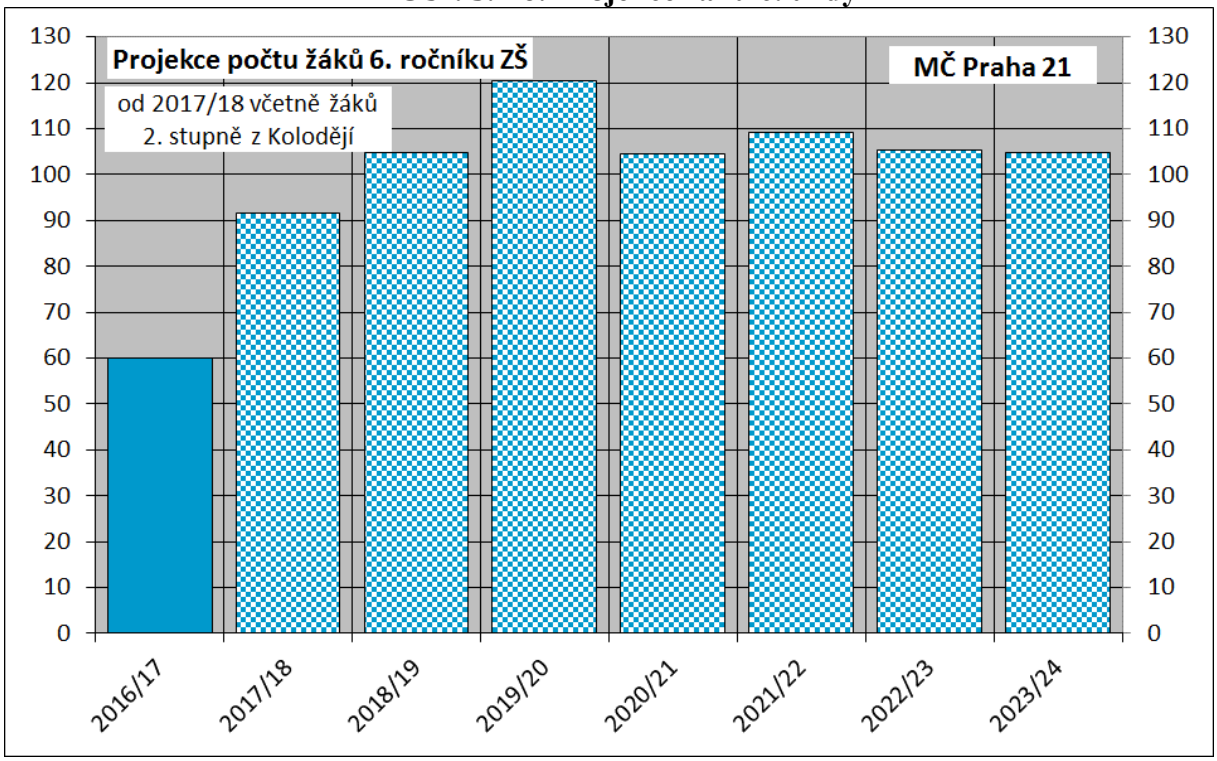

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Obr. 5.1-7: Projekce celkového počtu žáků základní školy

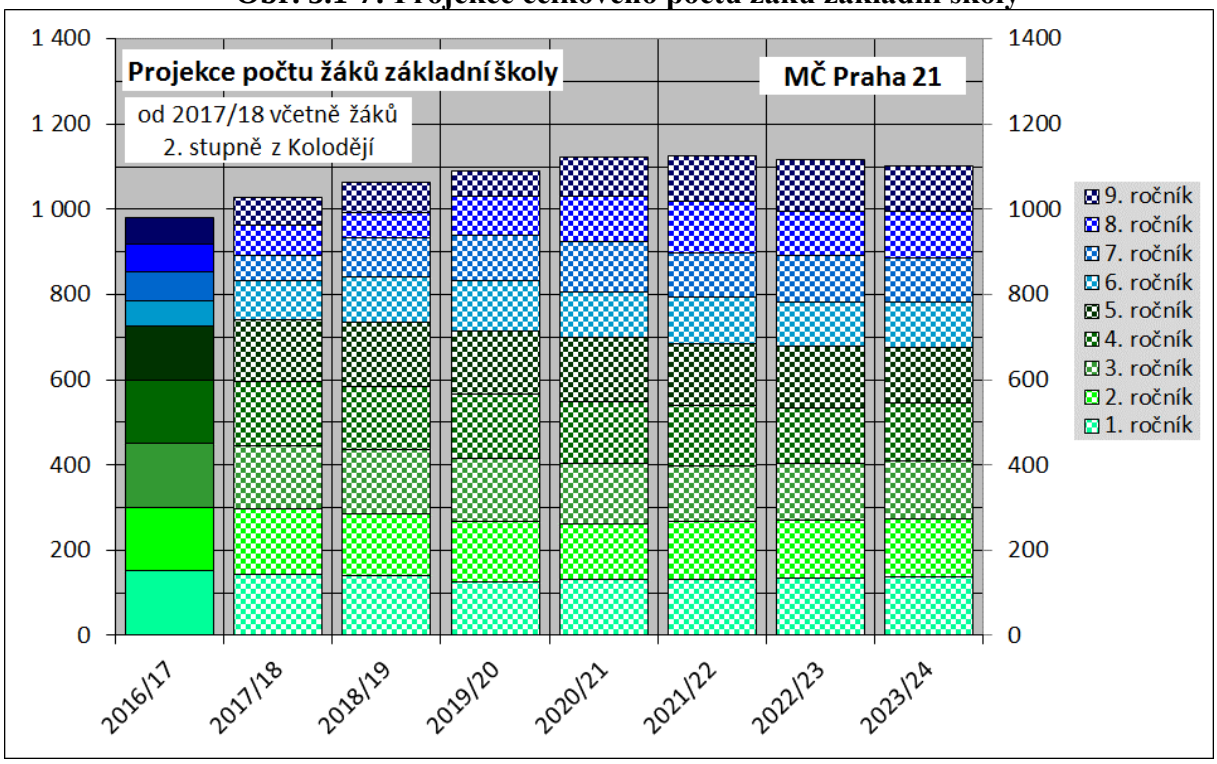

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat zadavatele (2016/17) a vlastní prognózy

Zatímco na 1. stupni bude i v budoucích letech současný počet 6 paralelních tříd v každém ročníku dostatečný, na 2. stupni bude nutné jeho zvýšení minimálně na 4, možná i na paralelních 5 tříd. Škola tedy bude v budoucích letech potřebovat celkem zhruba 50 školních tříd (Obr. 5.1-8).

Obr. 5.1-8: Projekce počtu tříd základní školy

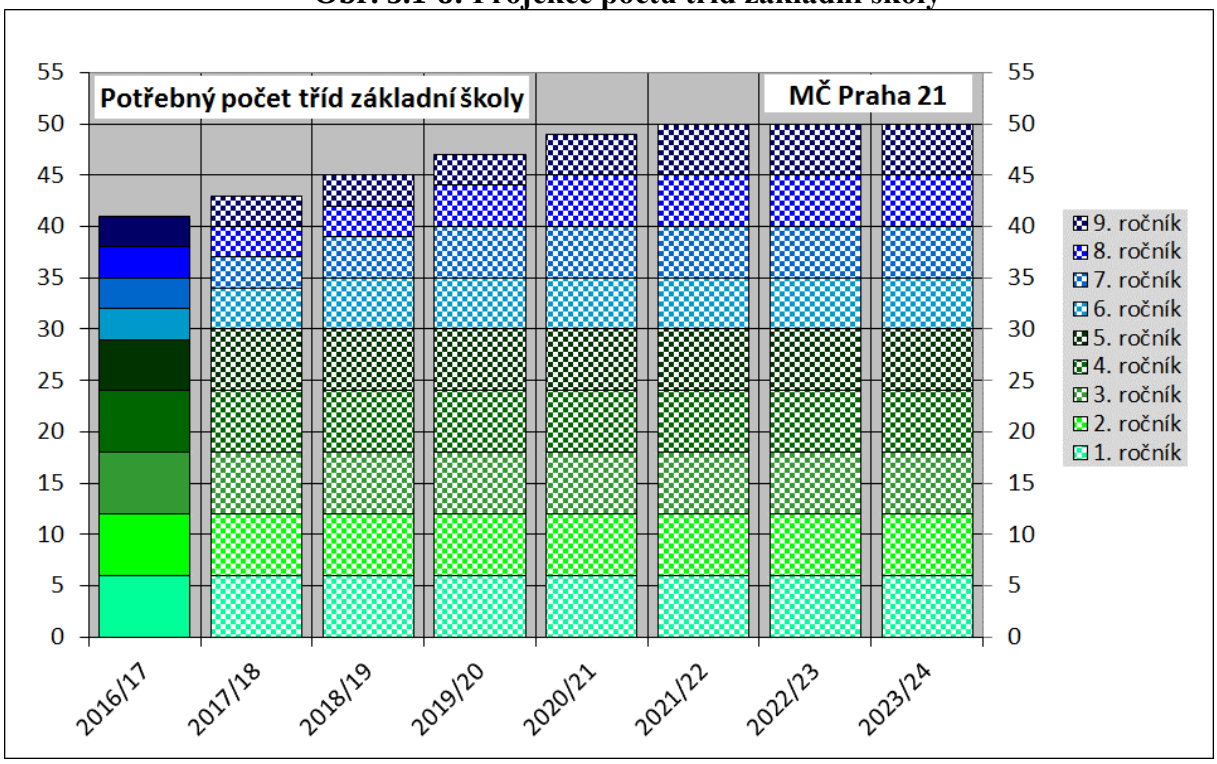

Zdroj: 2016/17 data zadavatele, dále vlastní prognóza

5.2 Městská část Praha–Běchovice

Na rozdíl od MČ Praha 21 je počet dětí do 7 let relativně stabilní, nelze proto v nejbližších letech očekávat pokles počtu zájemců o školku ani pokles počtu prvňáčků. Vliv migrace není tak výrazný jako v MČ Praha 21, počty 12 a 13letých jsou dokonce o něco nižší než počty dětí narozených před 12, resp. 13 lety (Obr. 5.2-1).

Obr. 5.2-1: Počet dětí do 15 let k 1.1.2016

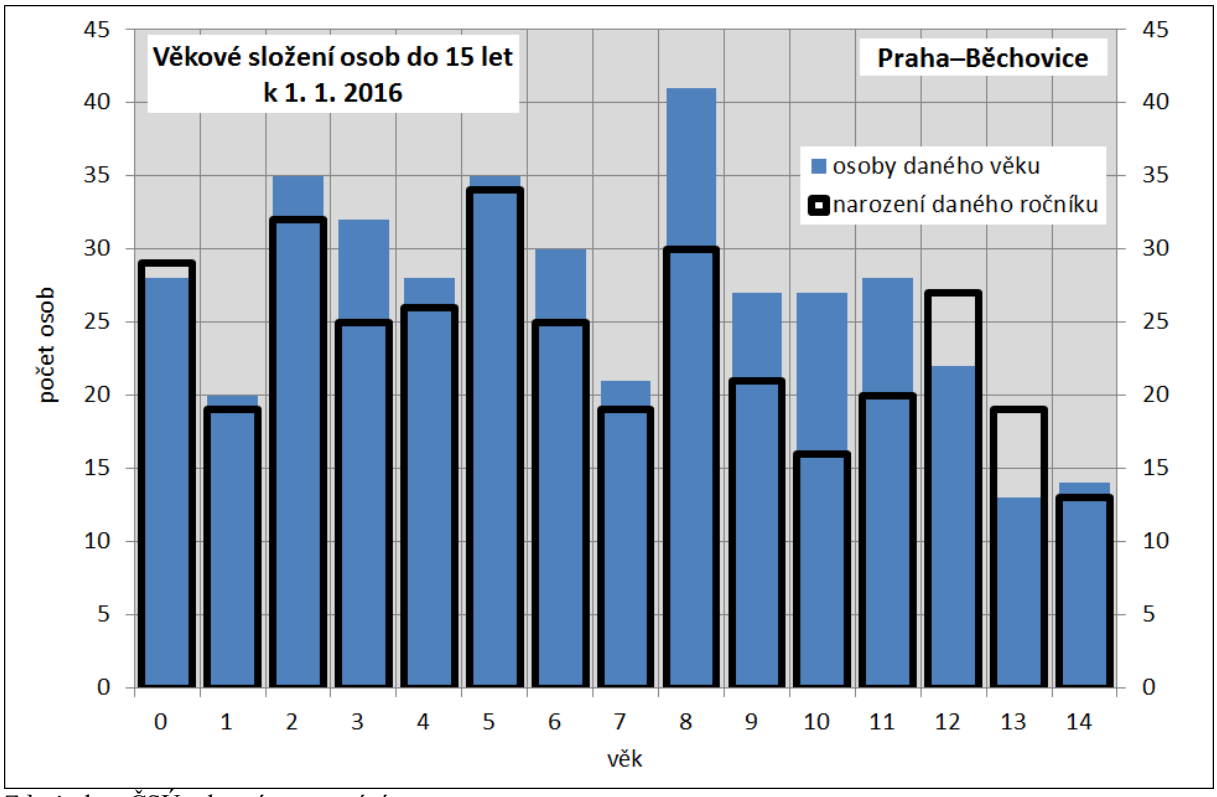

Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Děti předškolního věku

V současné době je počet dětí předškolního věku v MČ Praha–Běchovice nižší než 200, dětí 3letých a starších je o něco více než 100 (Obr. 5.1-2). Do roku 2020 by se měl (především díky očekávaném nižšímu počtu narozených) počet těchto dětí snížit na 150, dětí 3letých a starších by bylo kolem 90. Při nižší bytové výstavbě by i v první polovině 20. let zůstal počet dětí předškolního věku na uvedené nízké úrovni, při vyšší bytové výstavbě by postupně mírně rostl až téměř k současným hodnotám.

Obr. 5.2-2: Vývoj a prognóza počtu dětí předškolního věku

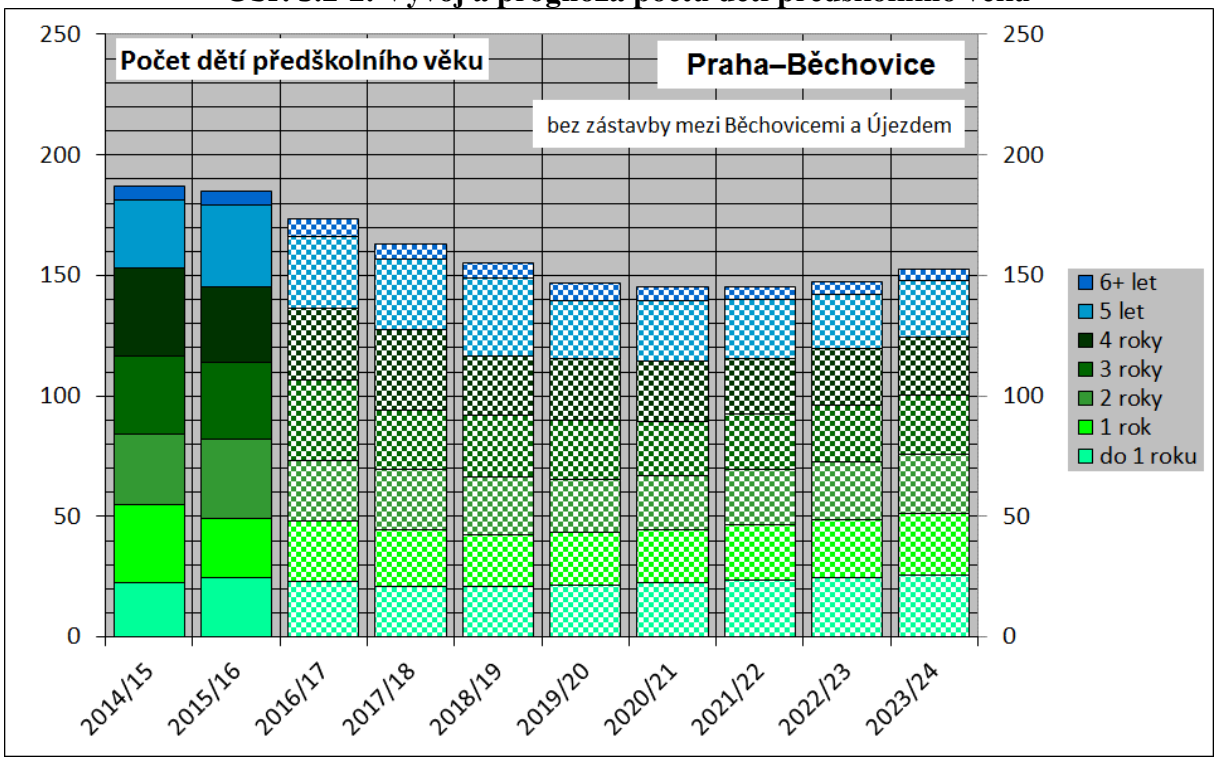

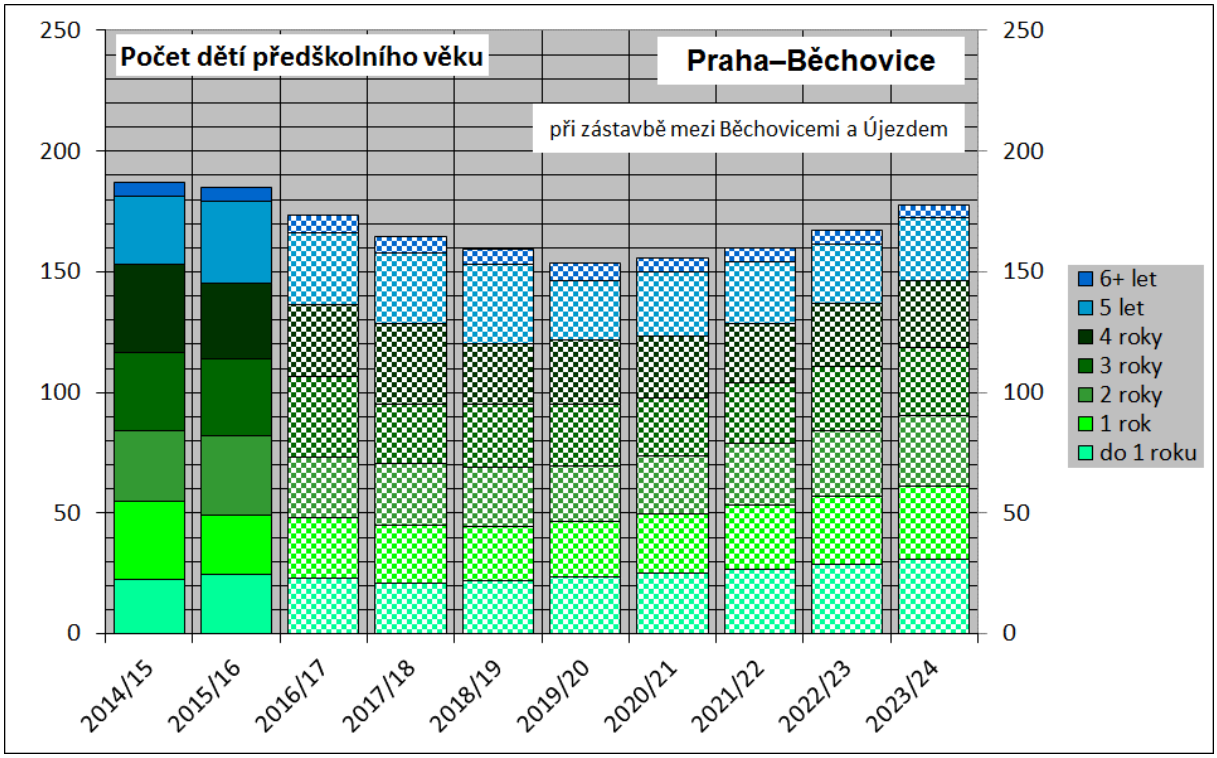

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Potenciální žáci základní školy

Počet potenciálních žáků 1. třídy ZŠ by se měl do konce současné dekády pohybovat na hodnotách kolem 30, v dalších letech by měl klesnout na zhruba 25 osob podle úrovně bytové výstavby. V základní škole v Běchovicích by tedy mělo v budoucích letech stačit každý školní rok otevřít pouze jednu třídu 1. ročníku.

Obr. 5.2-3: Vývoj počtu potenciálních žáků 1. třídy ZŠ

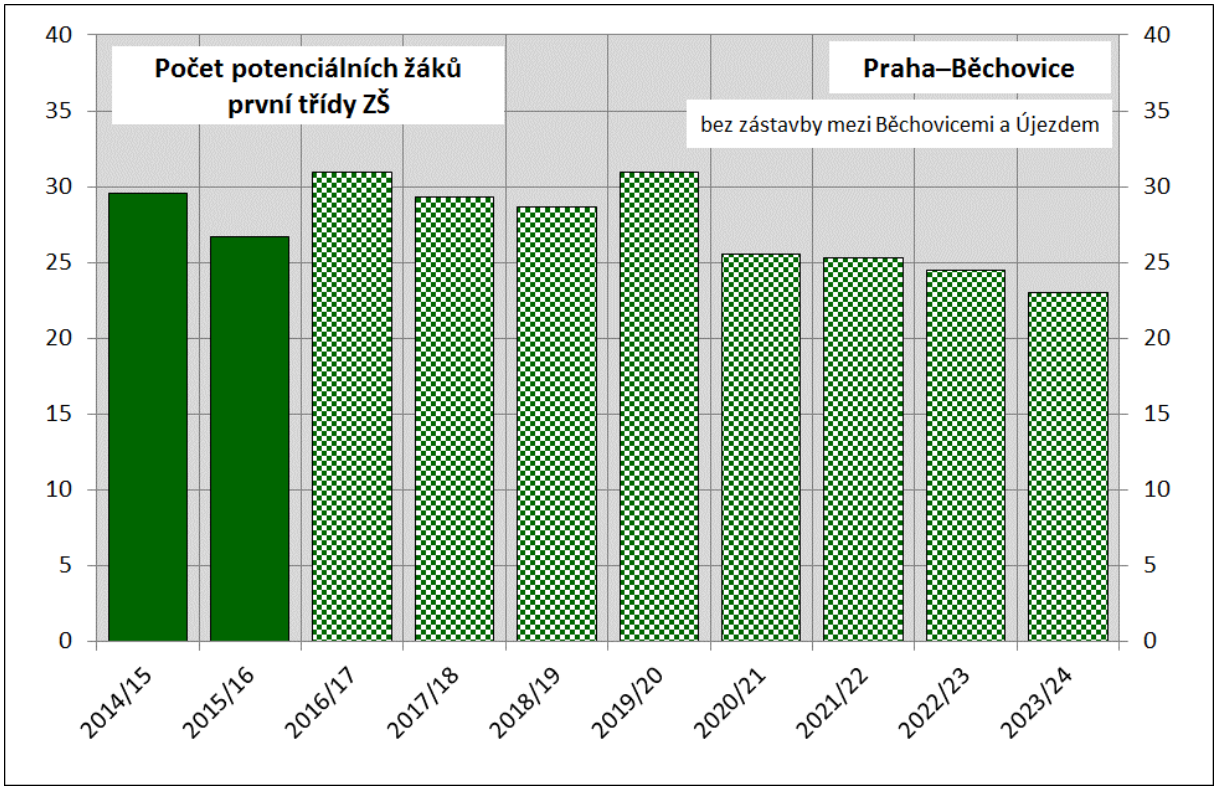

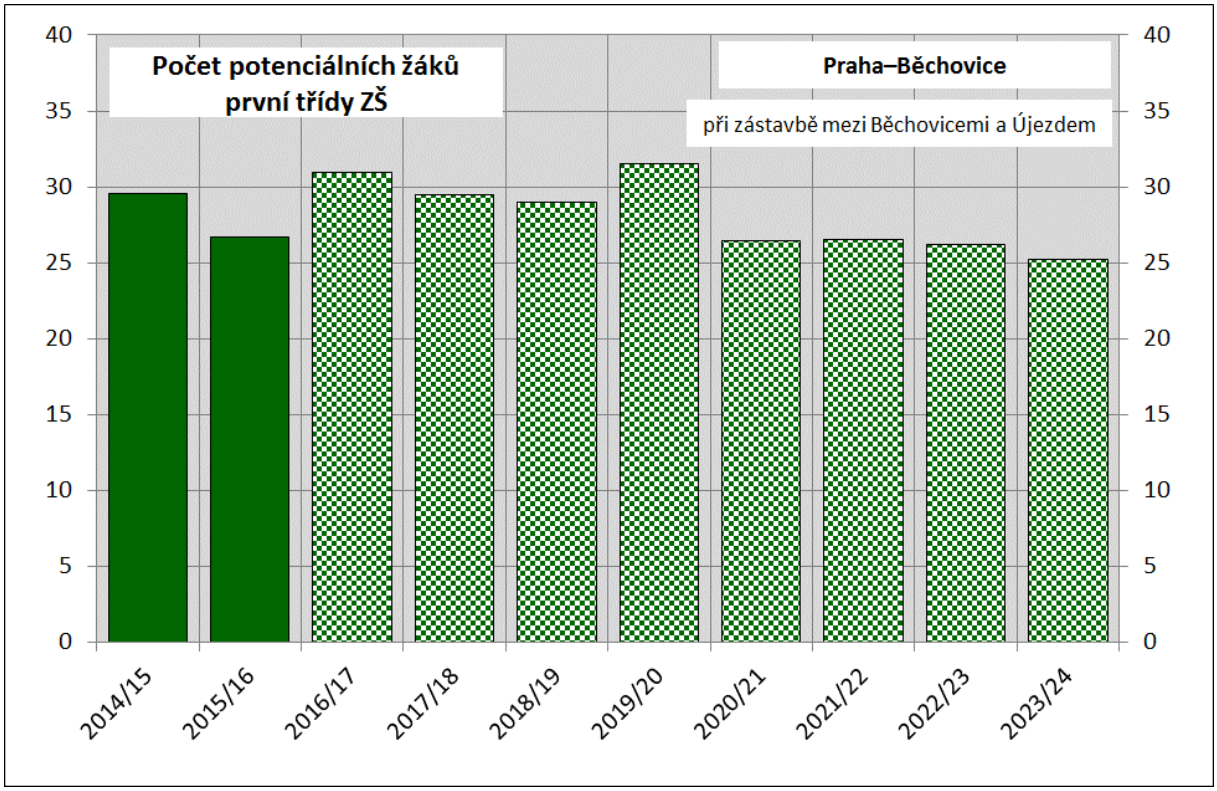

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Počet potenciálních žáků by měl v nejbližších letech mírně vzrůst ze současných 200 na zhruba 230. V příští dekádě by měl naopak mírně klesat. Při nižší bytové výstavbě zhruba na 200, při vyšší bytové výstavbě asi na 220 (Obr. 5.2-4).

Obr. 5.2-4: Vývoj počtu potenciálních žáků základní školy

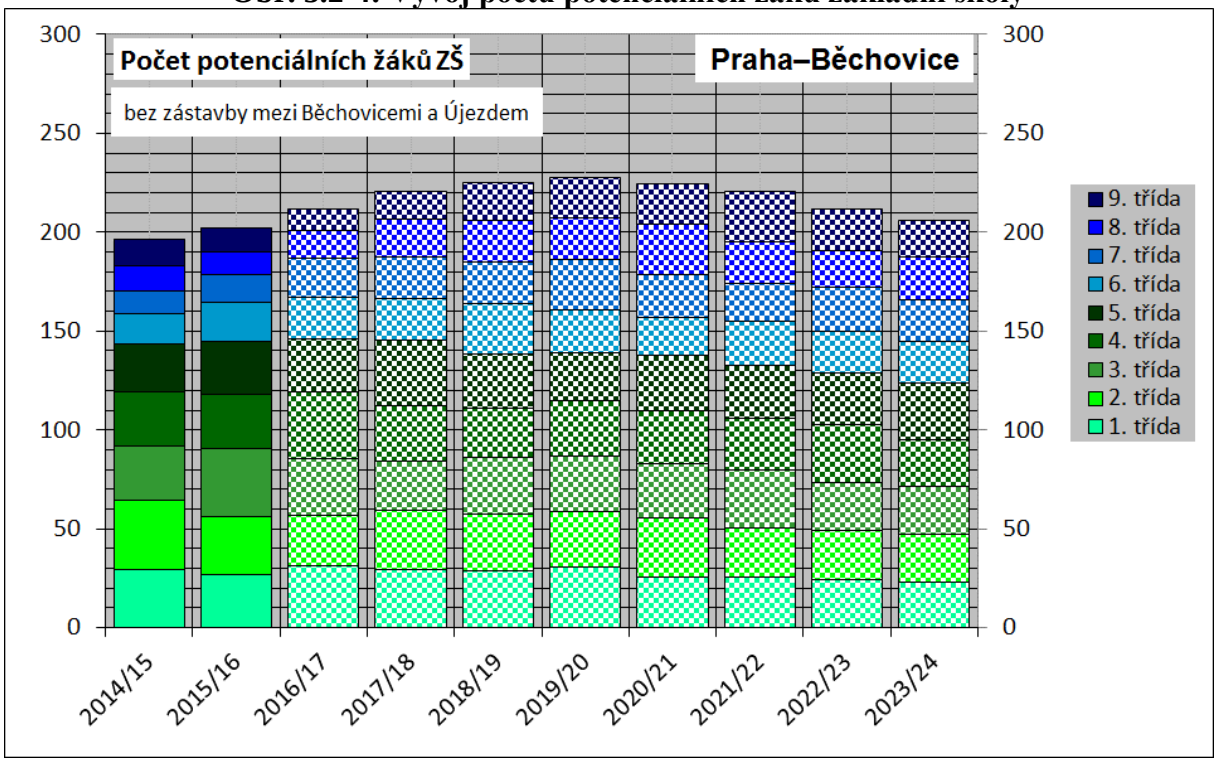

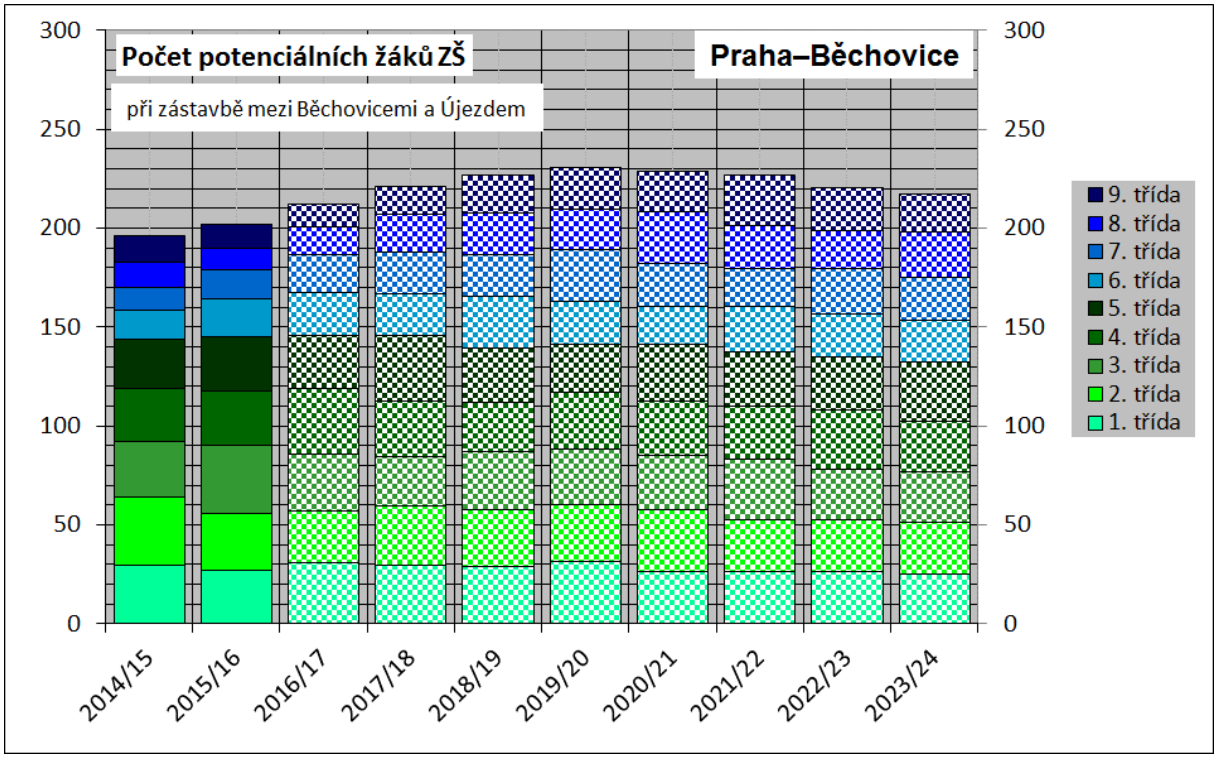

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Skutečné počty žáků základní školy

V aktuálním školním roce 2016/17 byly (na rozdíl od ZŠ v Újezdě nad Lesy) v Běchovicích v řadě jednotlivých ročníků skutečné počty žáků zhruba rovné počtu žáků potenciálních, v některých ročnících byl však skutečný počet žáků výrazně vyšší než počet bydlících dětí odpovídajícího věku (Obr. 5.2-5). Při prognóze budoucího skutečného počtu žáků se proto předpokládalo, že počet žáků nastupujících do 1. třídy bude v dalších letech roven počtu potenciálních žáků a že zhruba 20 % žáků přejde po skončení 5. třídy na víceletá gymnázia.

Obr. 5.2-5: Počty potenciálních žáků a skutečné počty žáků ve školním roce 2016/17

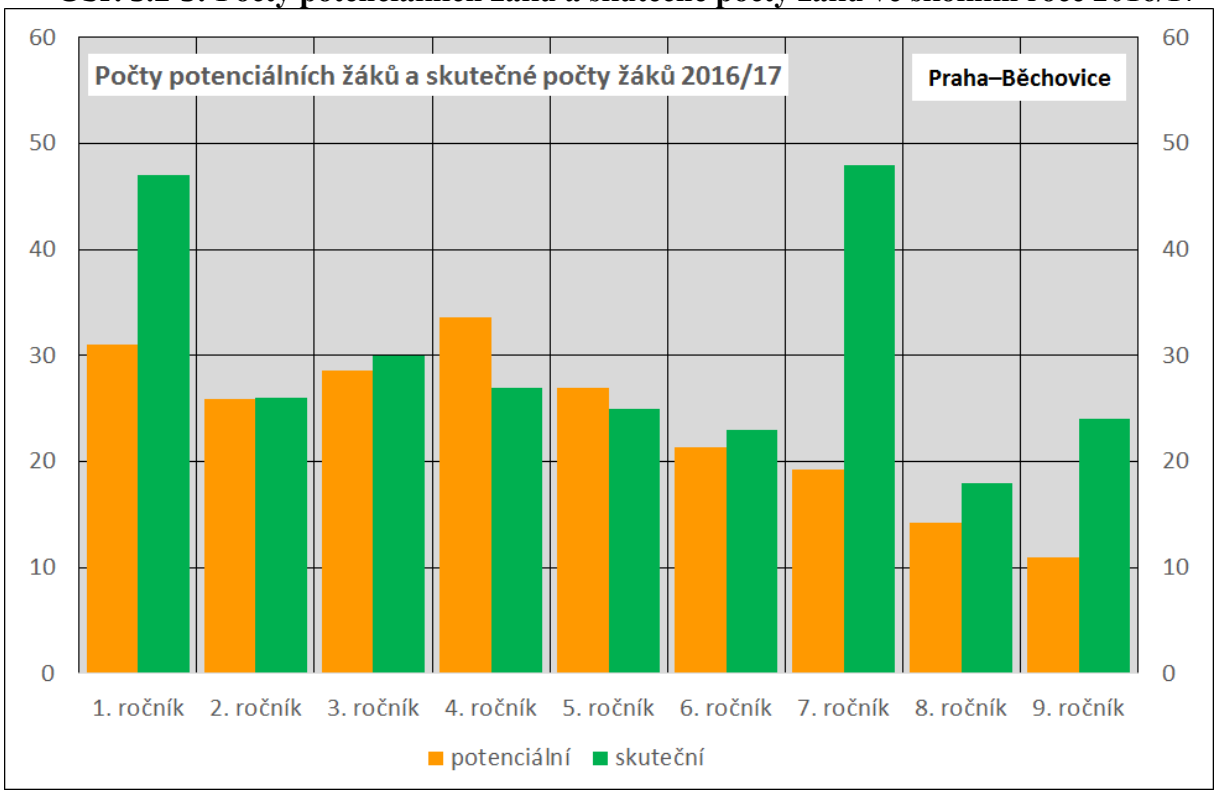

Zdroj: data zadavatele a vlastní výpočet

Úbytek žáků 6. třídy odcházejících na víceletá gymnázia může být zčásti nahrazen přijetím části žáků z Koloděj, případně z jiných městských částí. Ve školním roce 2021/22 je možné, že při odchodu více žáků na víceletá gymnázia by bylo reálné sloučit dosavadní dvě paralelní 5. třídy do jedné budoucí třídy šesté (Obr. 5.2-6).

Obr. 5.2-6: Projekce žáků 6. třídy

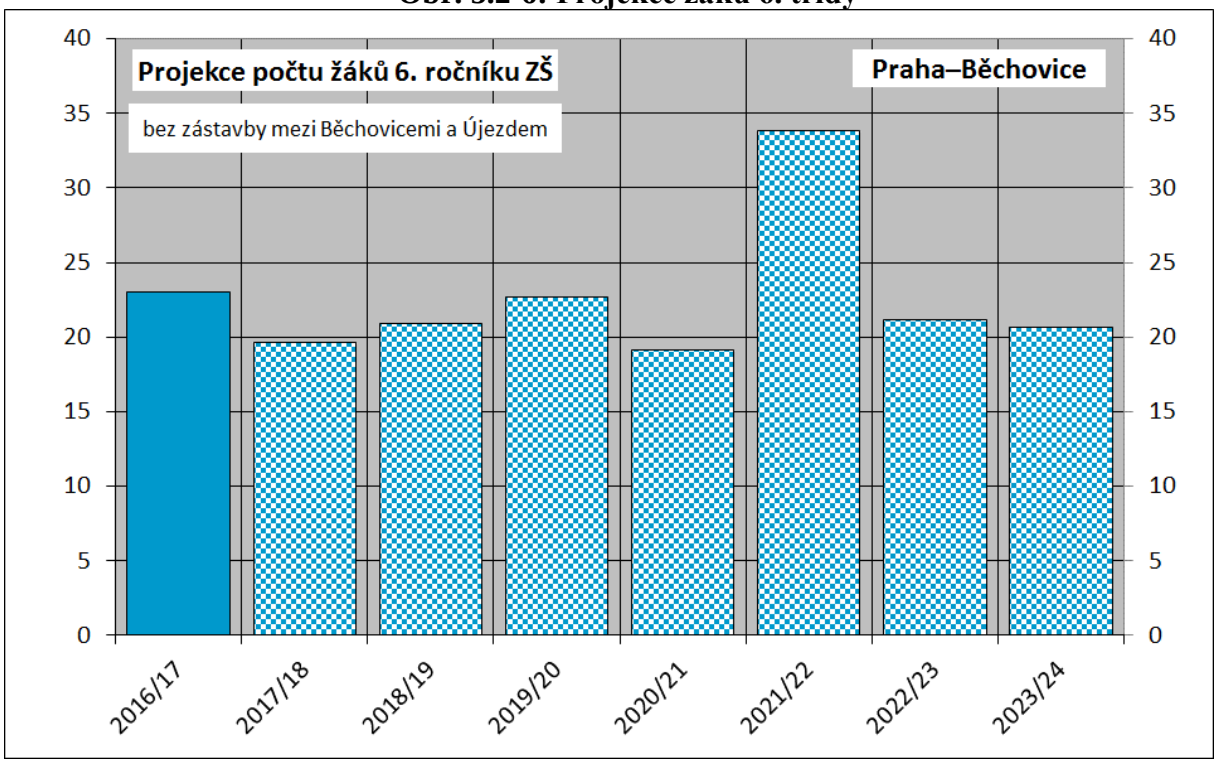

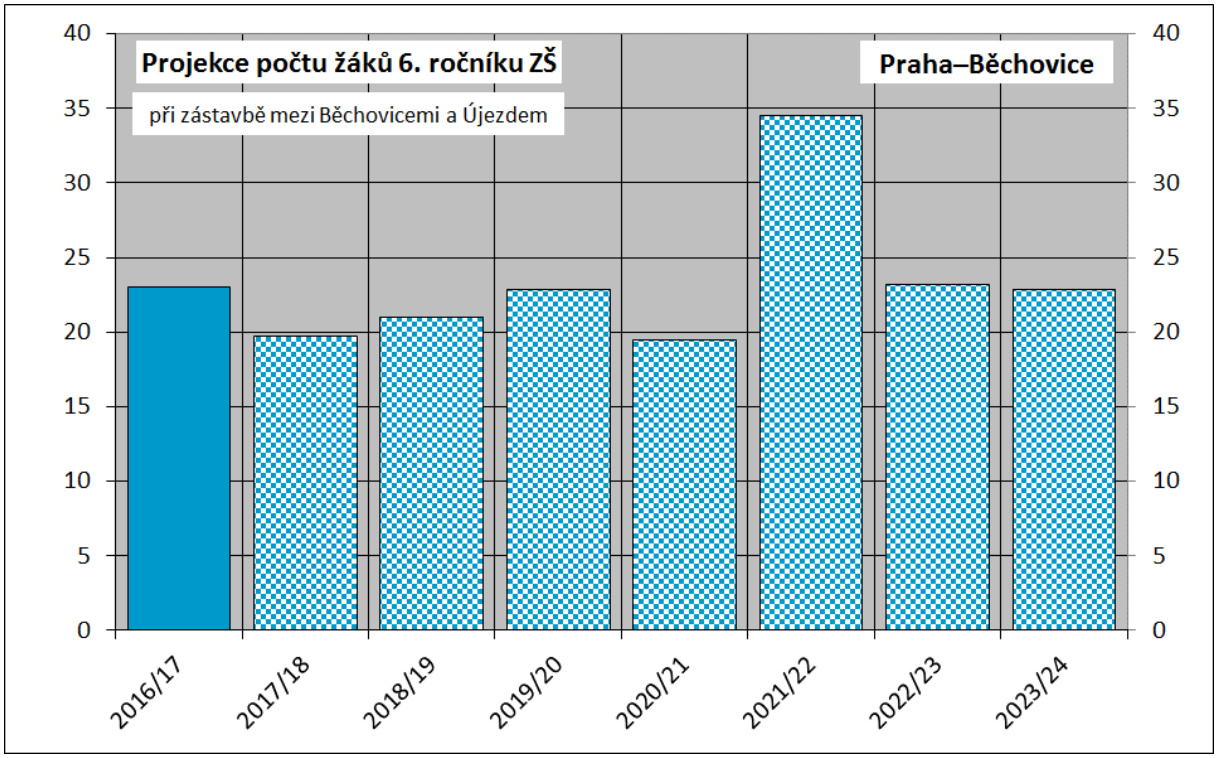

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Celkový počet žáků základní školy by se měl z dosavadních 270 postupně snížit na zhruba 220, resp. 240 žáků, podle intenzity bytové výstavby (Obr. 5.2-7).

Obr. 5.2-7: Projekce celkového počtu žáků základní školy

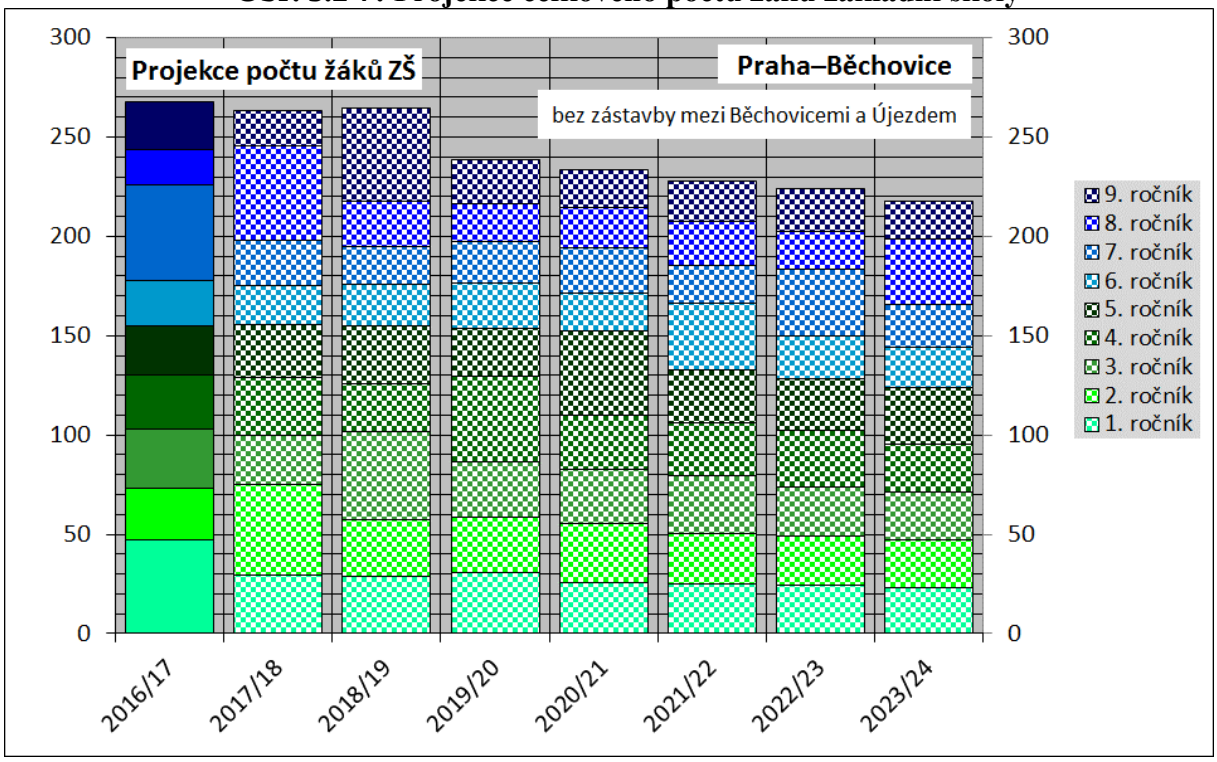

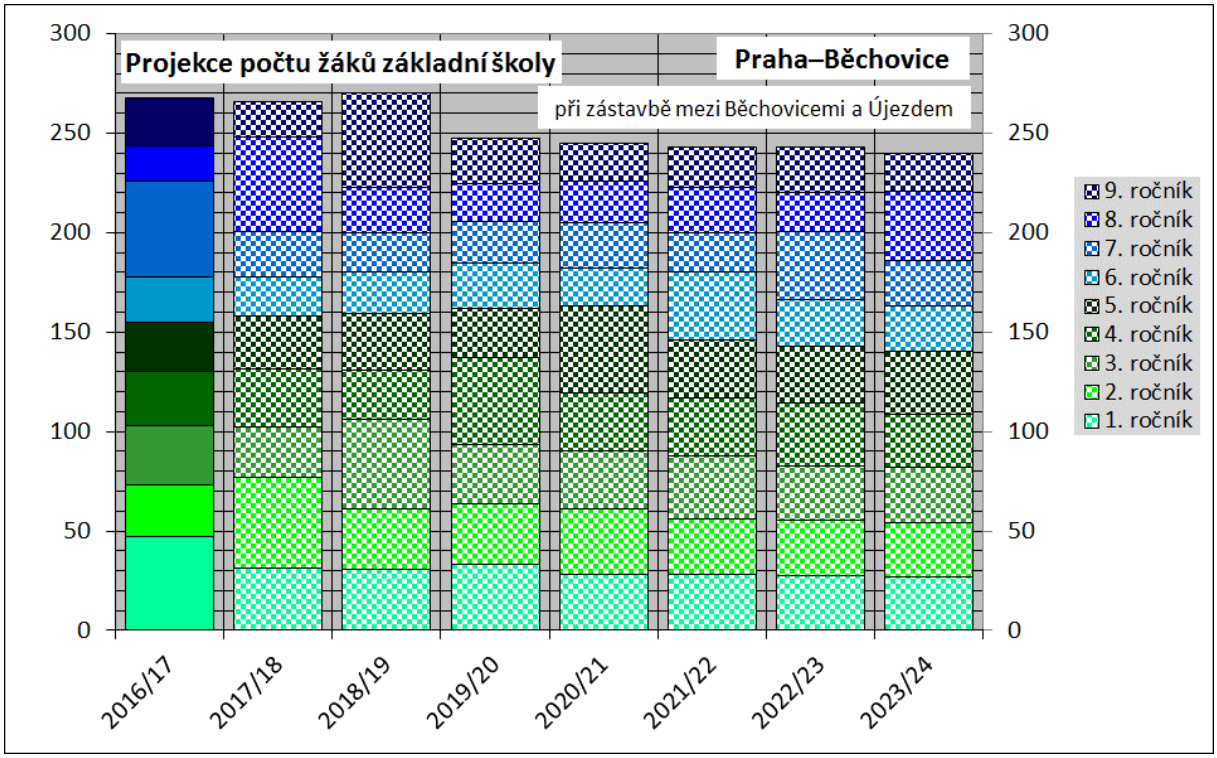

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Jak již bylo zmíněno, bez ohledu na vývoj bytové výstavby bude v budoucích letech při plynulém vývoji zřejmě stačit každý školní rok otevírat pouze jednu první třídu. Počty potenciálních žáků se však pohybují kolem 30, takže v případě náhlého zvýšení počtu žáků hlásících se do 1. ročníku mohou být v některých letech na 1. stupni potřebné 2 paralelní třídy. Škola tedy bude v budoucích letech potřebovat pouze 10–11 školních tříd (Obr. 5.2-8).

Obr. 5.2-8: Projekce počtu tříd základní školy

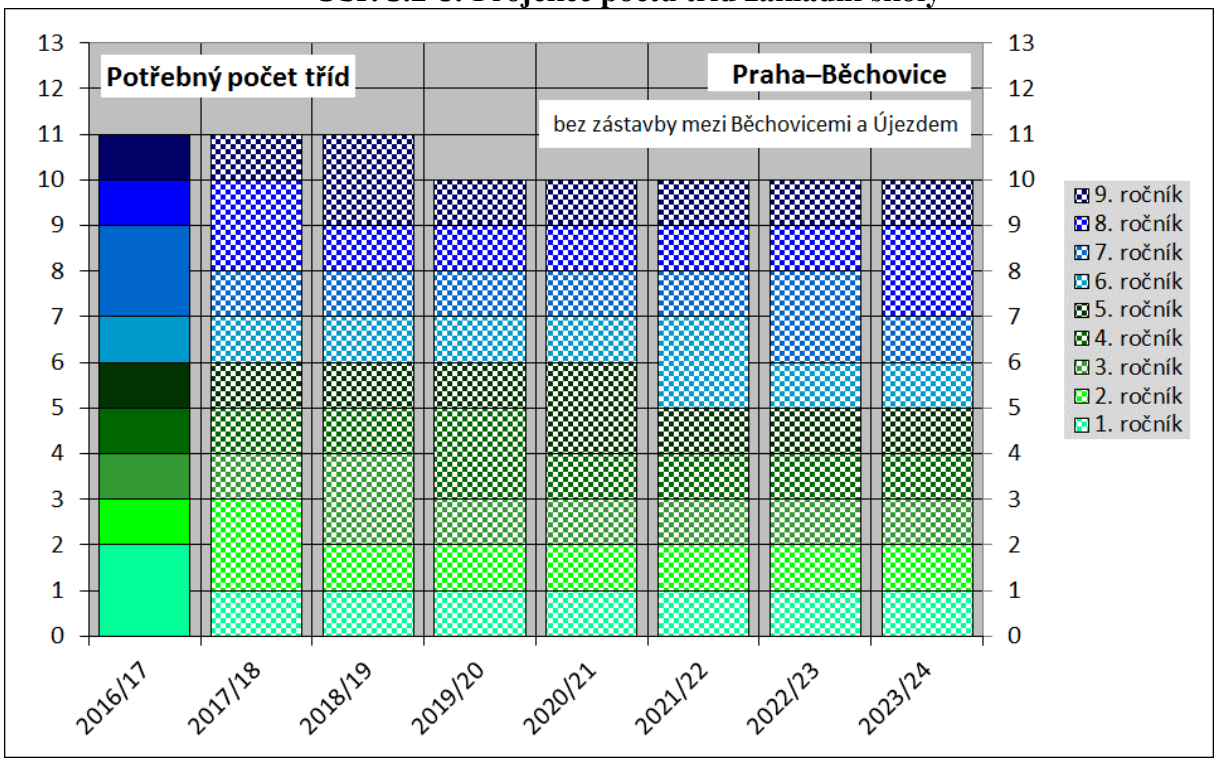

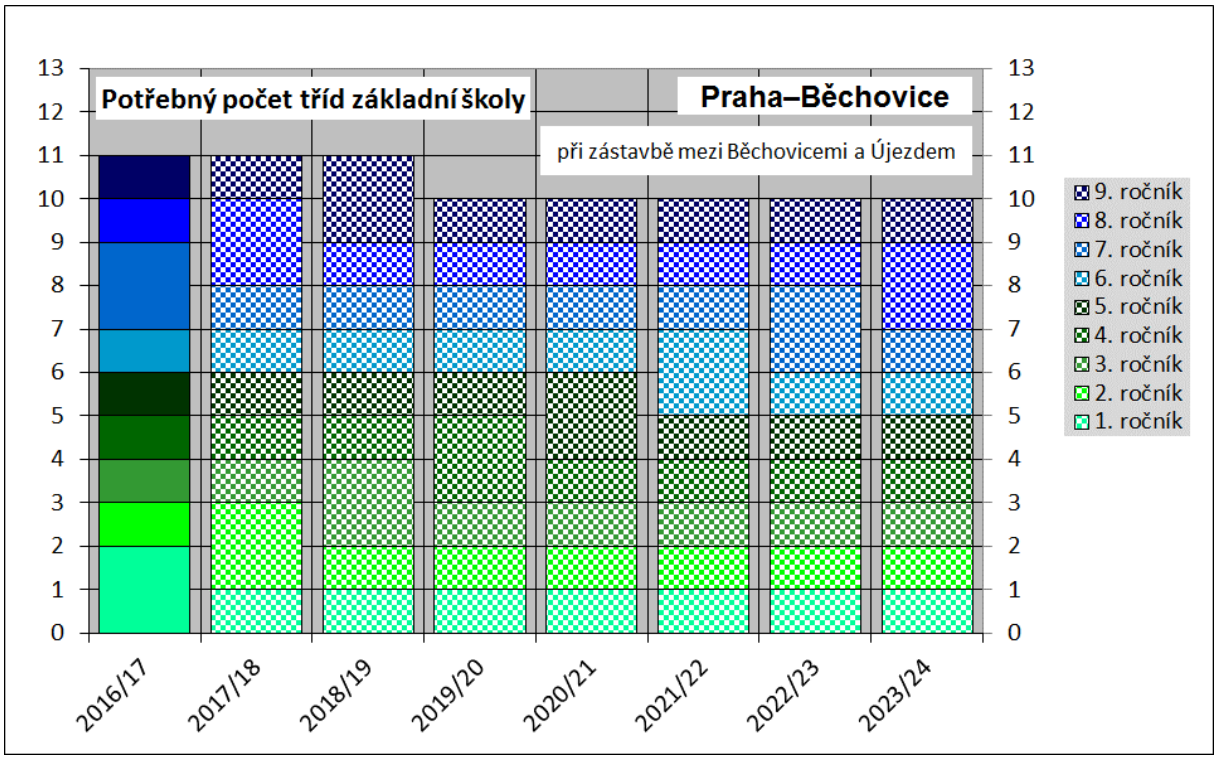

Zdroj: 2016/17 data zadavatele, dále vlastní prognóza

5.3 Městská část Praha–Klánovice

Počet dětí do 5 let je o něco nižší než počet 5–8letých. Pokud nedojde k dodatečné migraci (nebo přihlášení k trvalému pobytu) dětí do 5 let, lze během několika let očekávat mírné snížení počtu dětí nastupujících do mateřské školky a na první stupeň základních škol. (Obr. 5.3-1).

Obr. 5.3-1: Počet dětí do 15 let k 1.1.2016

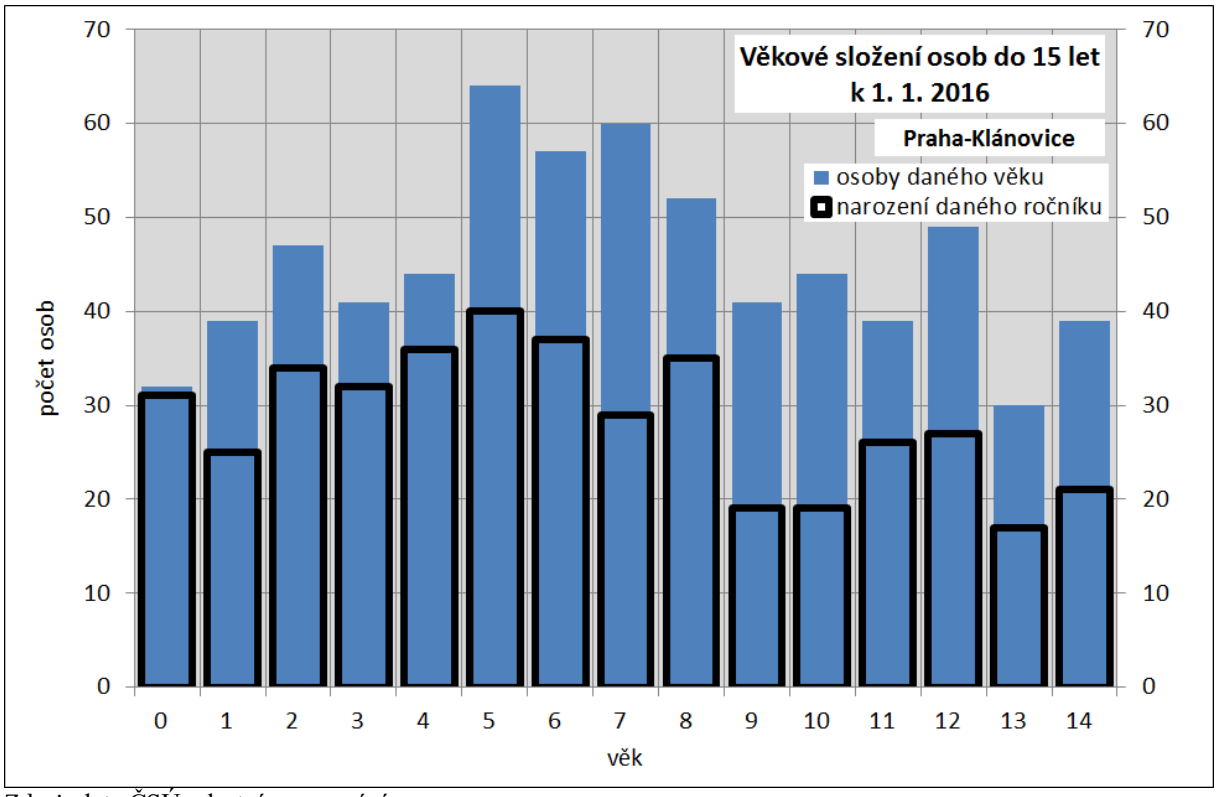

Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Děti předškolního věku

Počet dětí předškolního věku v MČ Praha–Klánovice se v současné době pohybuje kolem 270, přitom dětí 3letých a starších je kolem 160 (Obr. 5.1-2). V nejbližších letech by měl být tento počet poměrně stabilní, v dalších letech by se postupně mohl zvýšit až na 290.

Obr. 5.3-2: Vývoj a prognóza počtu dětí předškolního věku

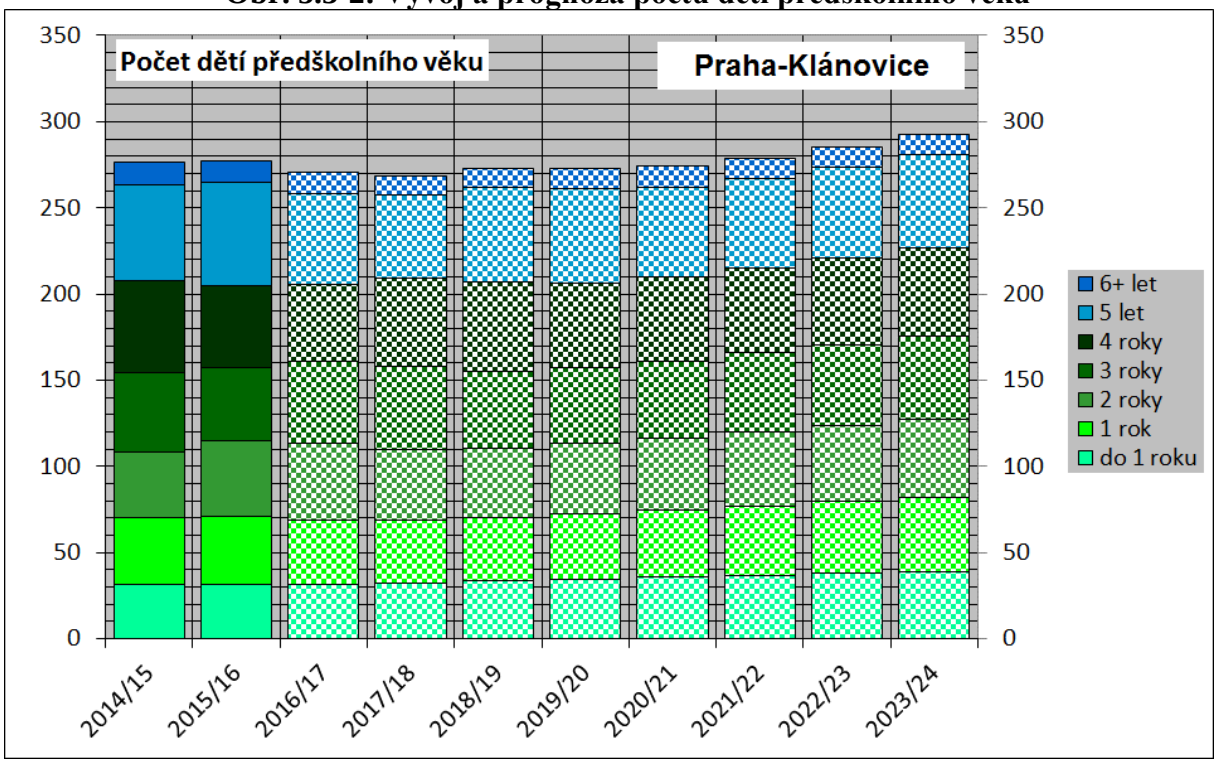

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Potenciální žáci základní školy

Počet potenciálních žáků 1. třídy ZŠ by se měl počínaje příštím školním rokem o něco snížit na hodnoty kolem 55. (Obr. 5.3-3). O školu je však velký zájem, počty žáků s trvalým bydlištěm v Praze-Klánovicích jsou většinou o něco vyšší než údaje z prognóz, zřejmě dochází k účelovému přihlašování žáků k trvalému pobytu před zahájením zápisu. V základní škole v Klánovicích by se proto měly i v budoucích letech otevírat tři třídy 1. ročníku.

Počet potenciálních žáků všech ročníků by měl v nejbližších letech ještě mírně vzrůst ze současných necelých 400 na více než 450. (Obr. 5.3-4).

Obr. 5.3-3: Vývoj počtu potenciálních žáků 1. třídy ZŠ

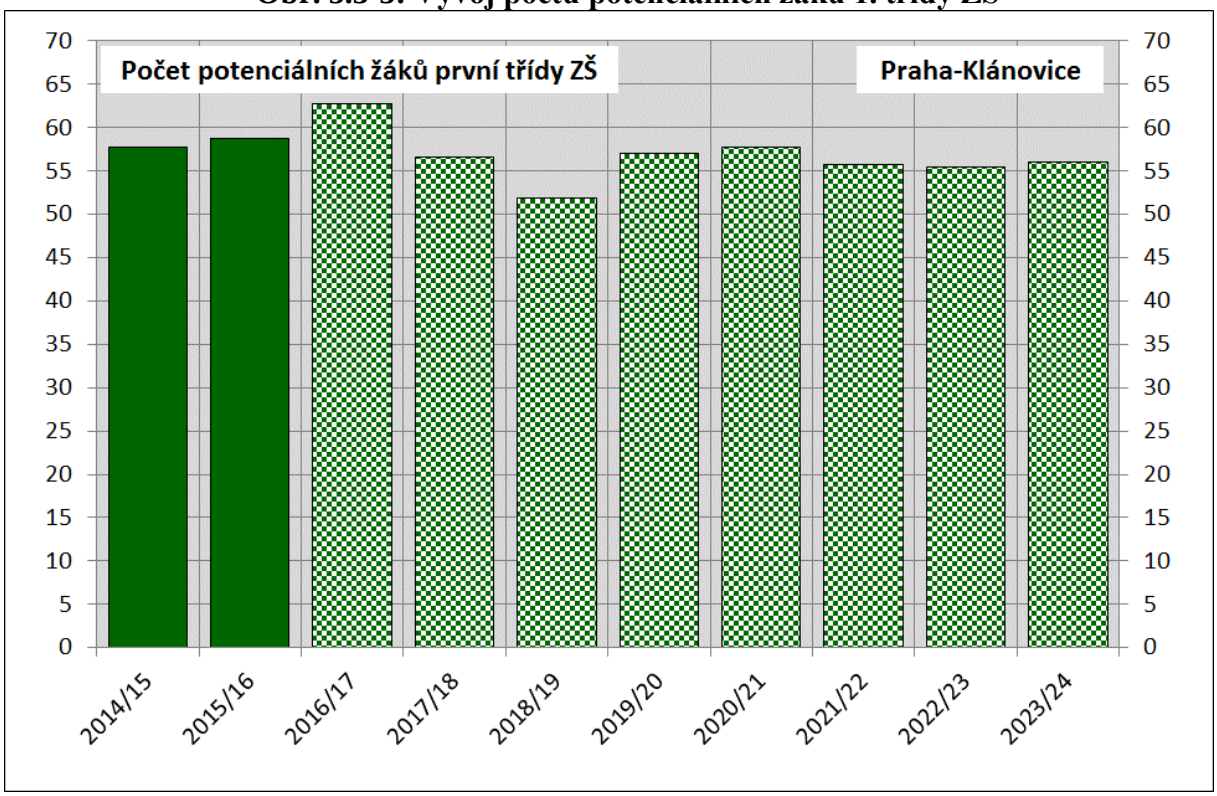

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Obr. 5.3-4: Vývoj počtu potenciálních žáků základní školy

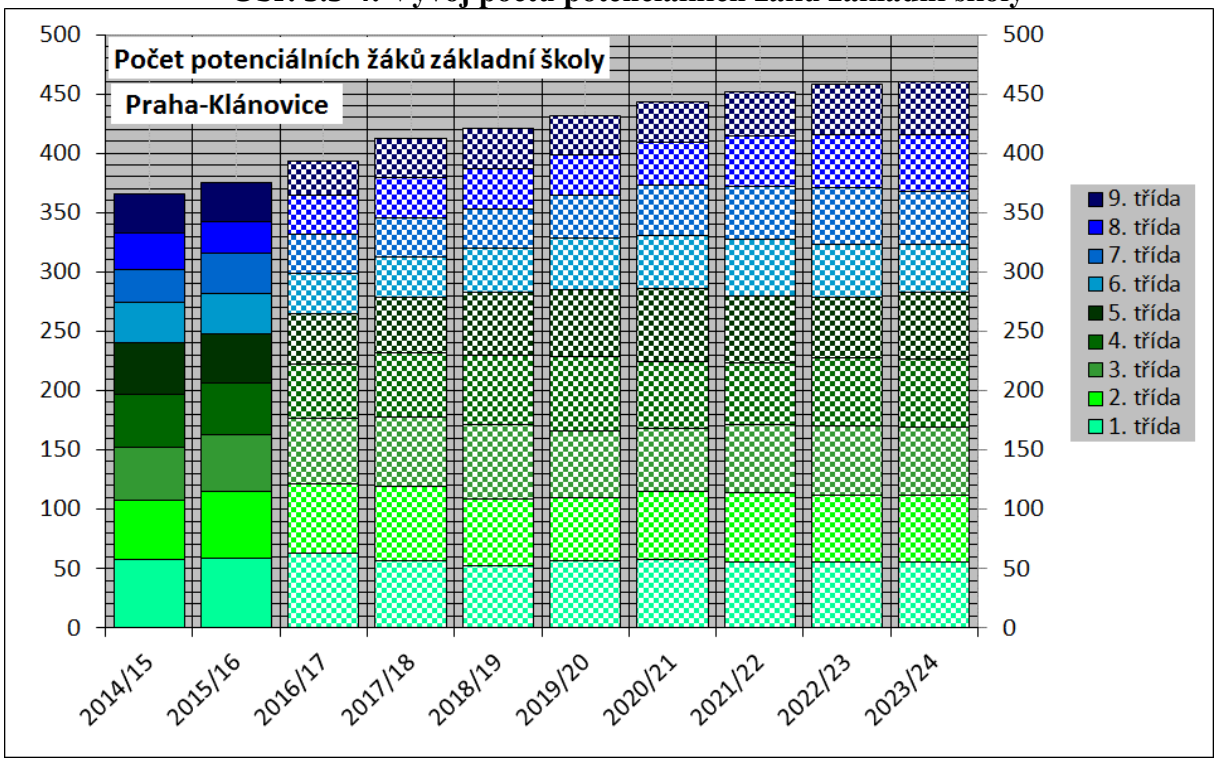

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Skutečné počty žáků základní školy

V aktuálním školním roce 2016/17 byly v Klánovicích skutečné počty žáků (někdy poměrně výrazně) vyšší než počty žáků potenciálních, tj. vyšší než počet bydlících dětí odpovídajícího věku. Jednou z hlavních příčin je jistě kvalita této školy a zájem rodičů o tuto školu pro své děti, který někdy může vést k účelové změně trvalého bydliště dítěte do obvodu příslušné školy těsně před zápisem, což tato prognóza nemůže reflektovat. (Například v roce 2016 nastoupilo do 1. ročníku 72 dětí, které měly v den zápisu trvalé bydliště v Praze-Klánovicích, i když podle prognózy by takovýchto dětí mělo být pouze 63.) Při prognóze budoucího skutečného počtu žáků se proto předpokládalo, že počet žáků nastupujících do 1. třídy bude i v dalších letech zhruba o 37 % vyšší než počet potenciálních žáků a že zhruba 20 % žáků přechází po skončení 5. třídy na víceletá gymnázia.

Obr. 5.3-5: Počty potenciálních žáků a skutečné počty žáků ve školním roce 2016/17

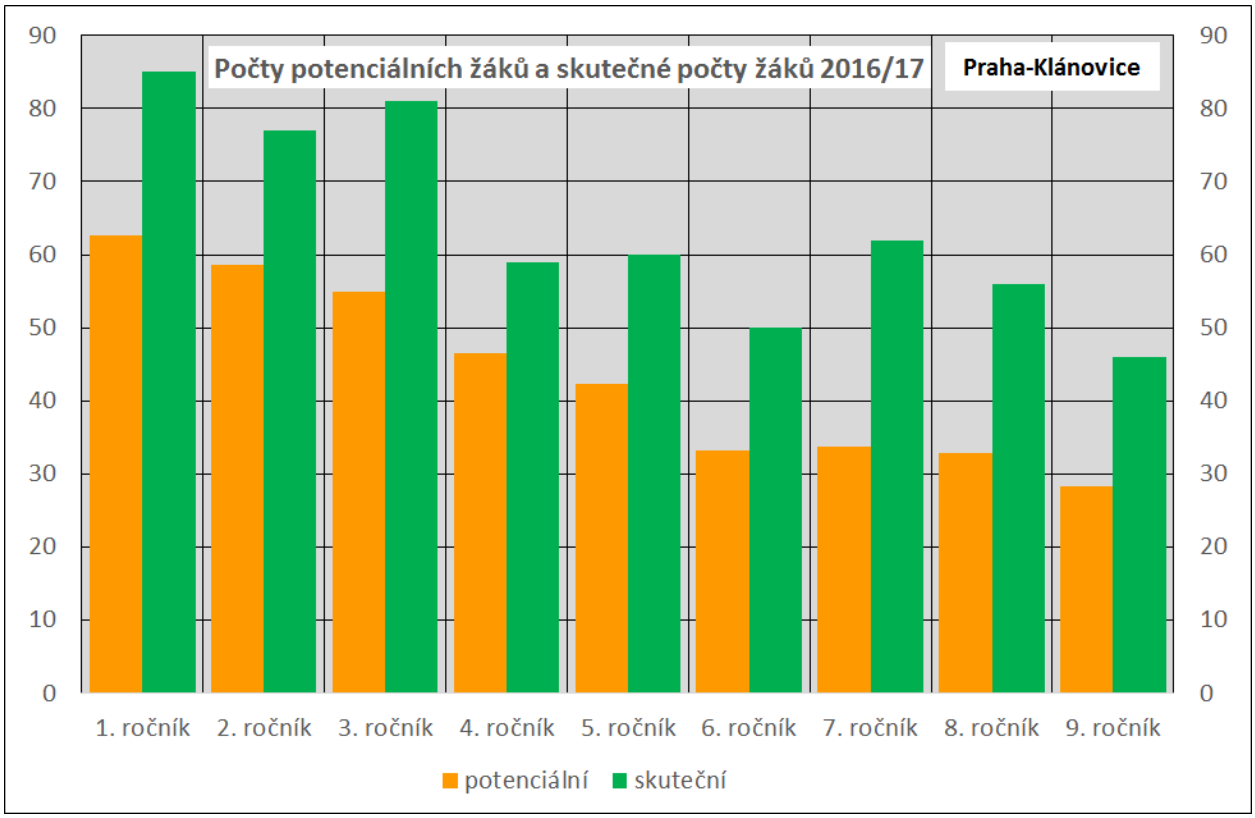

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Úbytek žáků 6. třídy odcházejících na víceletá gymnázia zřejmě ve školních rocích 2017/18 a 2018/19 neumožní slučování dvou paralelních tříd na 2. stupni do jedné, povede však ke snížení počtu žáků ve třídě s možností přijetí části žáků z Koloděj, případně z jiných městských částí. Počínaje školním rokem 2019/20 budou 5. ročník končit vždy 3 paralelní třídy. I v tomto případě je otázkou, zda počet odcházejících žáků na víceletá gymnázia bude tak velký, aby bylo možné od 6. ročníku snížit počet paralelních tříd na 2. Podle projekce se počet žáků nastupujících do 6. třídy bude pohybovat kolem 60, což je na hranici mezi 2 a 3 paralelními třídami (Obr. 5.3-6).

Obr. 5.3-6: Projekce žáků 6. třídy

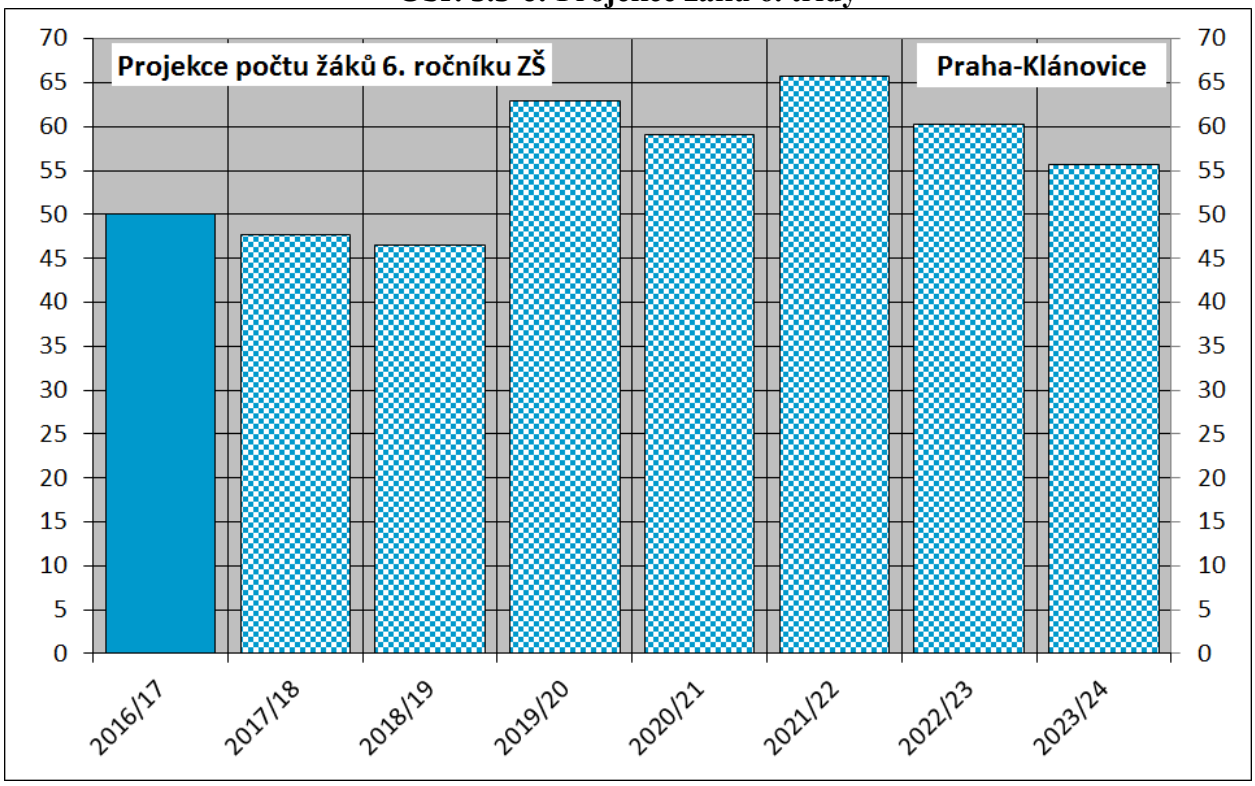

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Celkový počet žáků základní školy by se měl z dosavadních téměř 580 dále zvyšovat na zhruba 630 žáků (Obr. 5.3-7).

Obr. 5.3-7: Projekce celkového počtu žáků základní školy

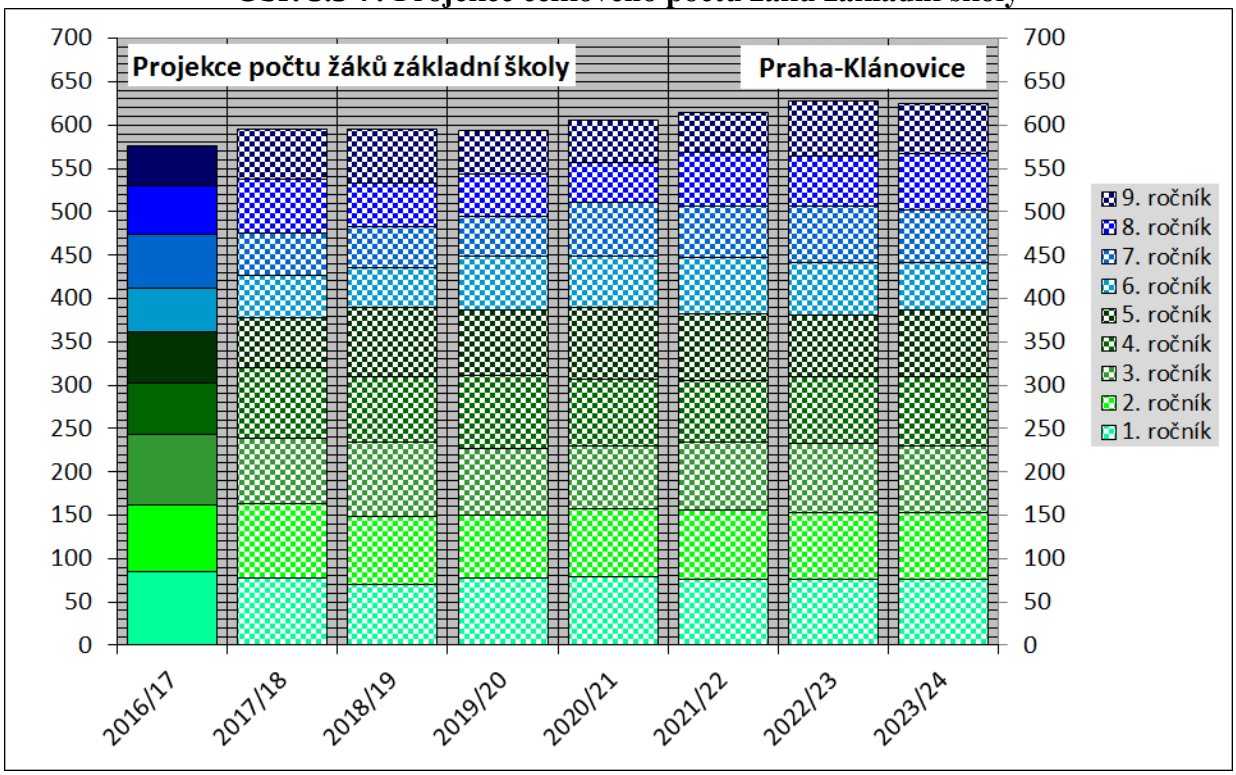

Zdroj dat: 2016/17 podklady zadavatele, dále vlastní prognóza

I v budoucích letech bude zřejmě stačit každý rok otevírat tři paralelní první třídy. Je otázkou, zda od 6. ročníku bude možné počet paralelních tříd zredukovat na 2. Škola tedy bude v budoucích letech potřebovat (včetně 0. ročníku) 24–28 školních tříd (Obr. 5.3-8).

Obr. 5.3-8: Projekce počtu tříd základní školy (minimum)

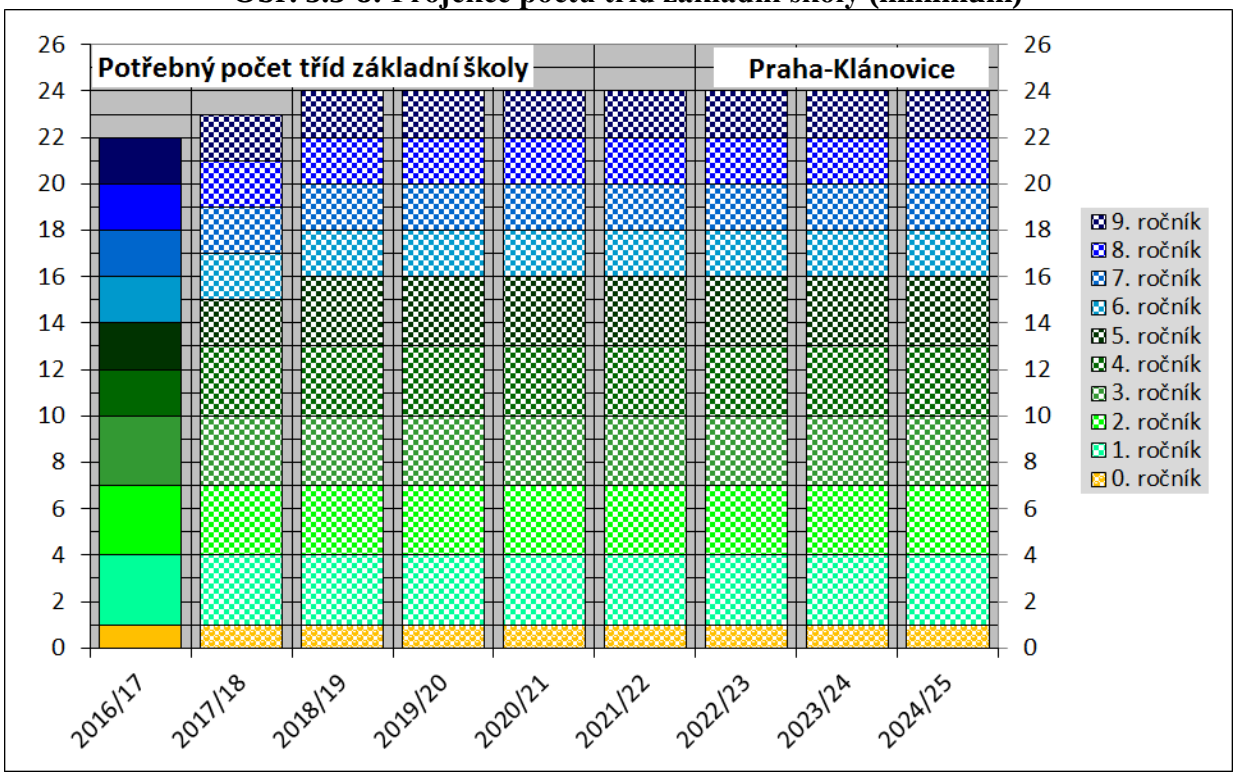

Zdroj dat: 2016/17 podklady zadavatele, dále vlastní prognóza

5.4 Městská část Praha–Koloděje

Kromě nižšího počtu dětí do 2 let je počet dětí v dalších věkových skupinách předškolního věku poměrně vyrovnaný. Počet dětí nastupujících do mateřské školky a na první stupeň základních škol se bude proto v nejbližších letech nebude příliš lišit od současného stavu. (Obr. 5.4-1).

Obr. 5.4-1: Počet dětí do 15 let k 1.1.2016

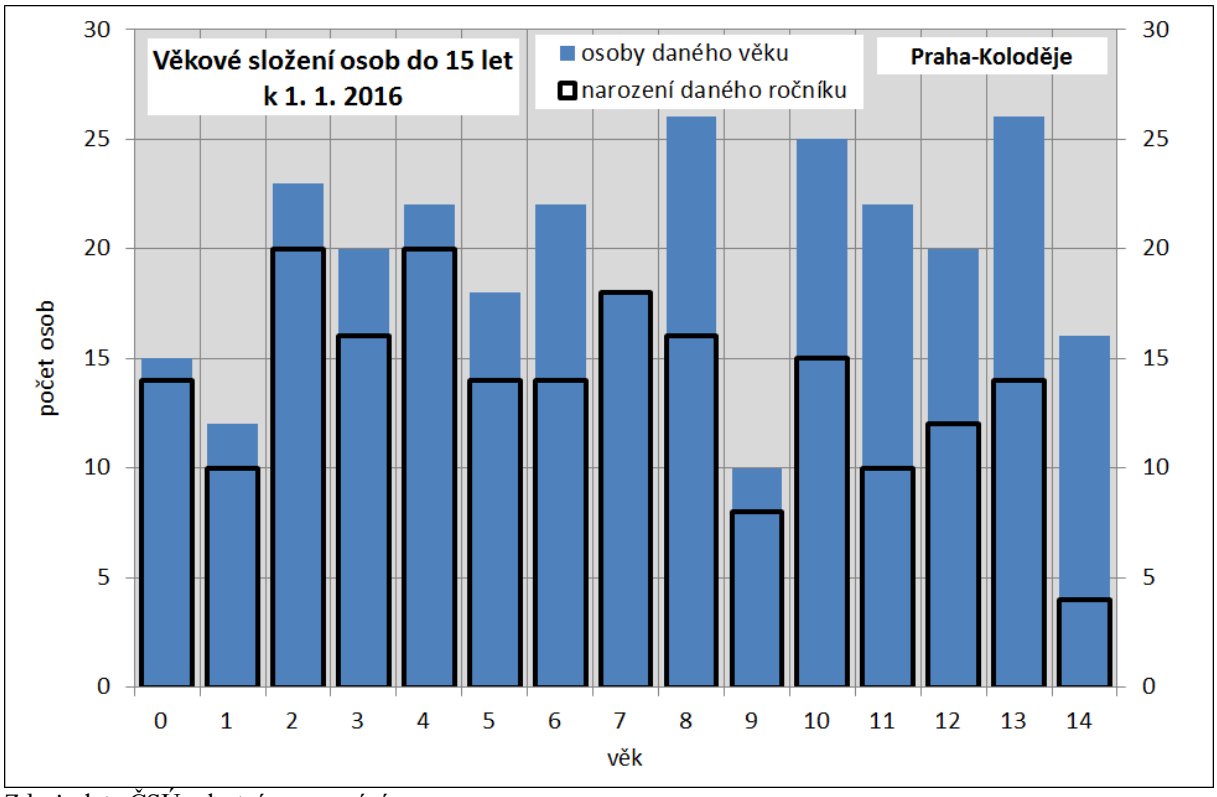

Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Děti předškolního věku

Počet dětí předškolního věku v MČ Praha–Koloděje se v současné době pohybuje kolem 120, přitom dětí 3letých a starších je kolem 70 (Obr. 5.4-2). V nejbližších letech by měl být tento počet poměrně stabilní, v dalších letech by se v důsledku růstu počtu narozených postupně zvyšoval až na 150.

Obr. 5.4-2: Vývoj a prognóza počtu dětí předškolního věku

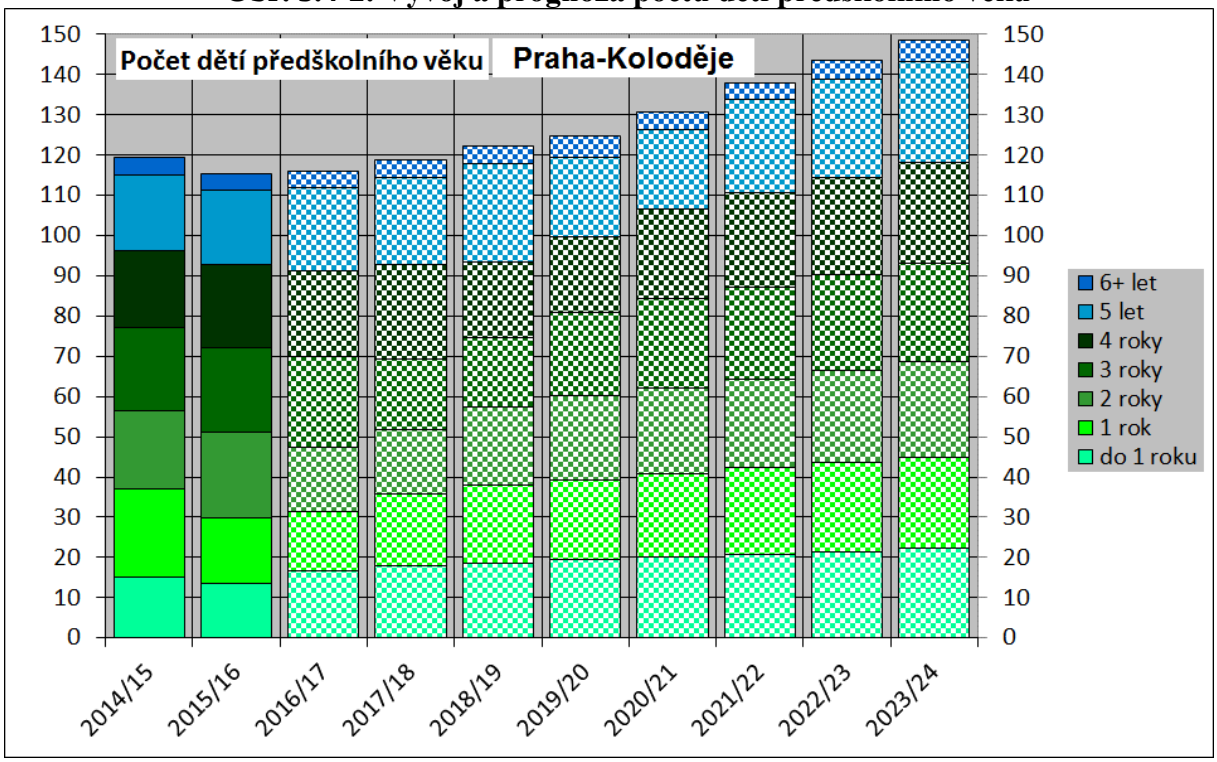

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Potenciální žáci základní školy

Počet potenciálních žáků 1. třídy ZŠ by se měl počínaje příštím školním rokem ze současných 20 postupně zvyšovat na 25. (Obr. 5.4-3). V základní škole v Kolodějích by tedy mělo i v budoucích letech stačit každý školní rok tak jako (až na výjimky) dosud otevírat každý rok pouze jednu třídu 1. ročníku.

Počet potenciálních žáků by měl v nejbližších letech postupně vzrůst ze současných necelých 170 na téměř 200. (Obr. 5.4-4). Mezi potenciální žáky jsou zahrnuti i žáci 2. stupně (pokud nepůjdou na víceletá gymnázia), i když má základní škola v Kolodějích pouze 1. stupeň (1,-5. třídu).

Obr. 5.4-3: Vývoj počtu potenciálních žáků 1. třídy ZŠ

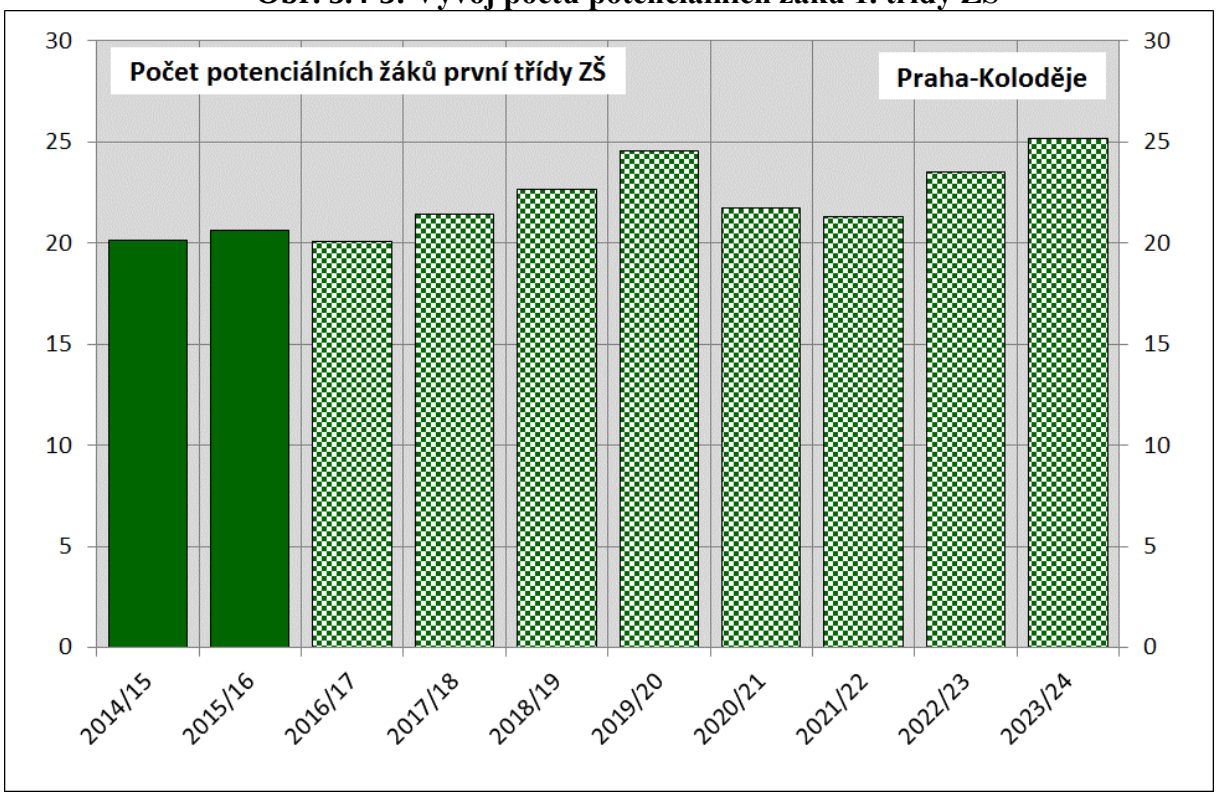

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Obr. 5.4-4: Vývoj počtu potenciálních žáků základní školy

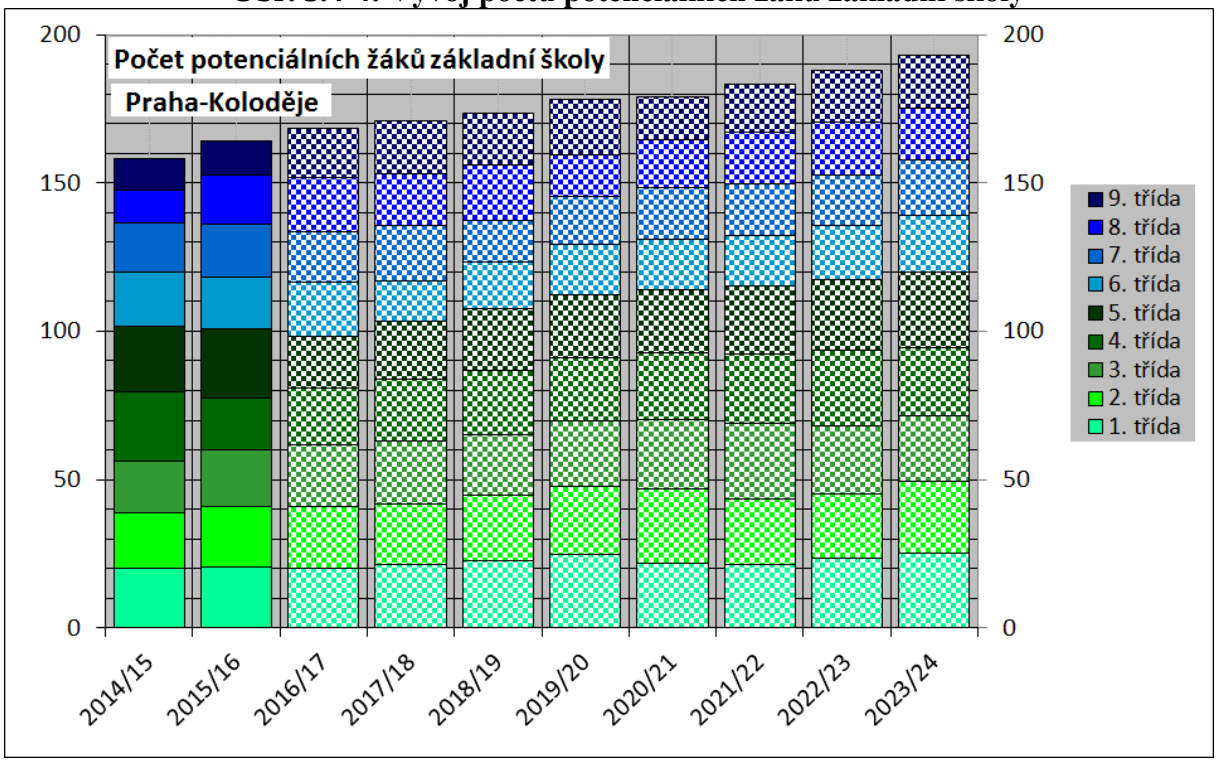

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Skutečné počty žáků základní školy

V aktuálním školním roce 2016/17 byly v Kolodějích skutečné počty žáků jen o málo vyšší než počty žáků potenciálních, (s výjimkou 3. ročníku, kde počet žáků je výrazně vyšší než počet bydlících dětí odpovídajícího věku). Při prognóze budoucího skutečného počtu žáků se proto opět předpokládalo, že počet žáků nastupujících do 1. třídy bude v dalších letech roven počtu potenciálních žáků a že zhruba 20 % žáků přechází po skončení 5. třídy na víceletá gymnázia. Byla vypočtena i prognóza skutečného počtu žáků 2. stupně, i když budou školní docházku vykonávat ve spádové ZŠ v Újezdě nad Lesy či v jiné základní škole, která má první i druhý stupeň.

Obr. 5.4-5: Počty potenciálních žáků a skutečné počty žáků ve školním roce 2016/17

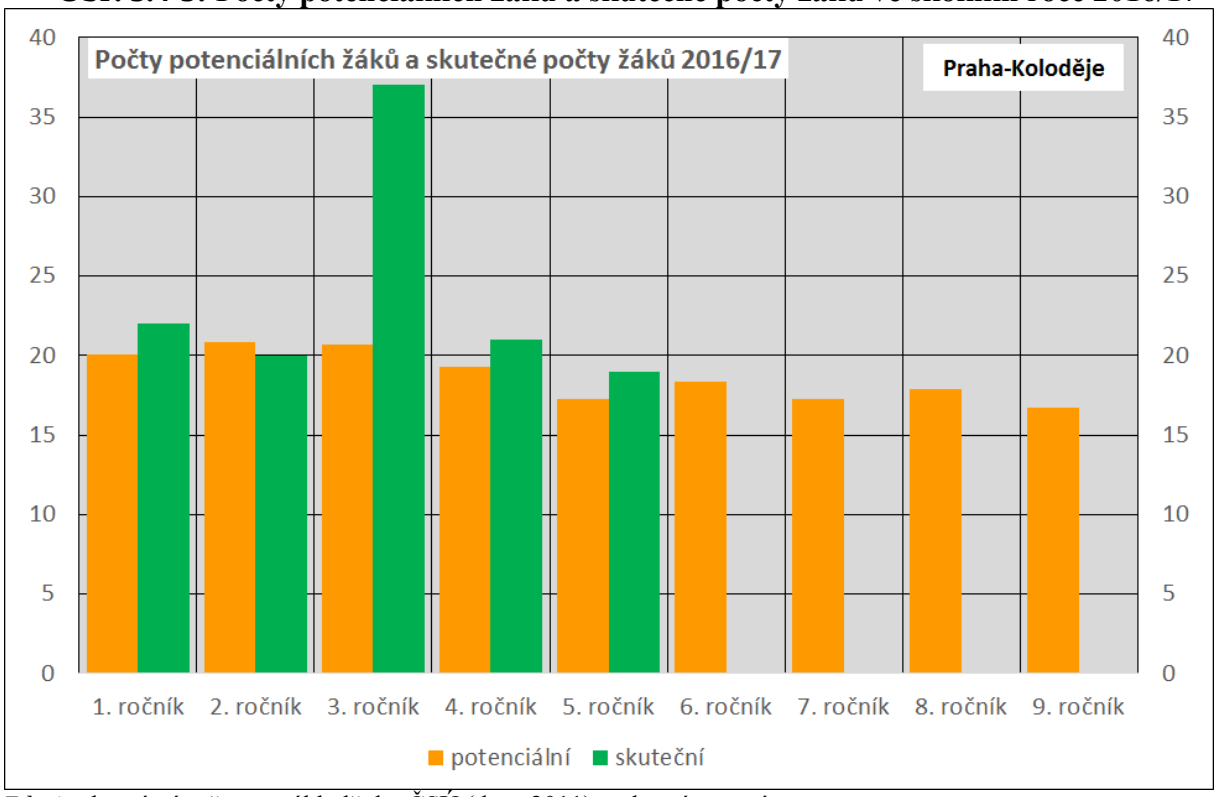

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Počet žáků z Koloděj přecházejících do 6. třídy do ZŠ Újezd nad Lesy či na jinou školu (která má 2. stupeň) by se měl pohybovat každý rok mezi 15–20 s výjimkou školního roku 2019/20, kdy budou v Kolodějích končit 2 paralelní 5. třídy (Obr. 5.4-6).

Obr. 5.4-6: Projekce žáků 6. třídy

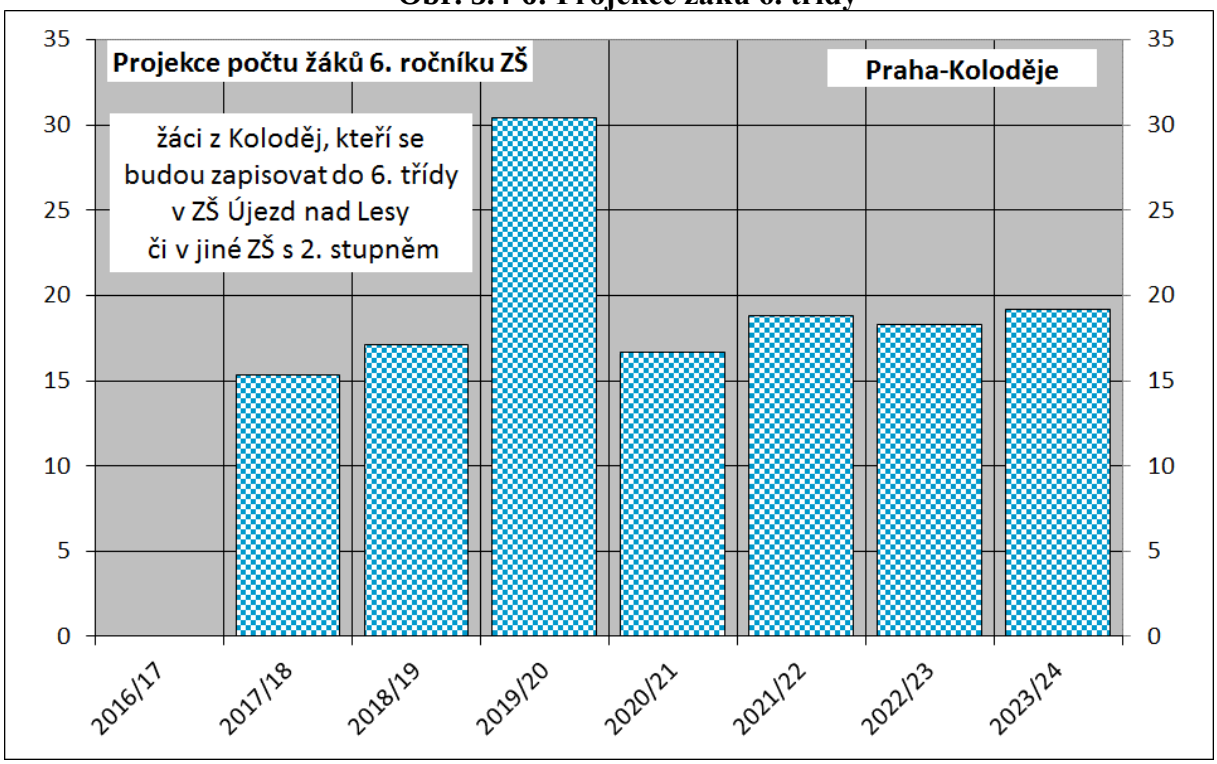

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Celkový počet žáků základní školy (1.–5. třída) by se měl po celé období projekce pohybovat kolem 120. (Obr. 5.4-7).

Obr. 5.4-7: Projekce celkového počtu žáků základní školy

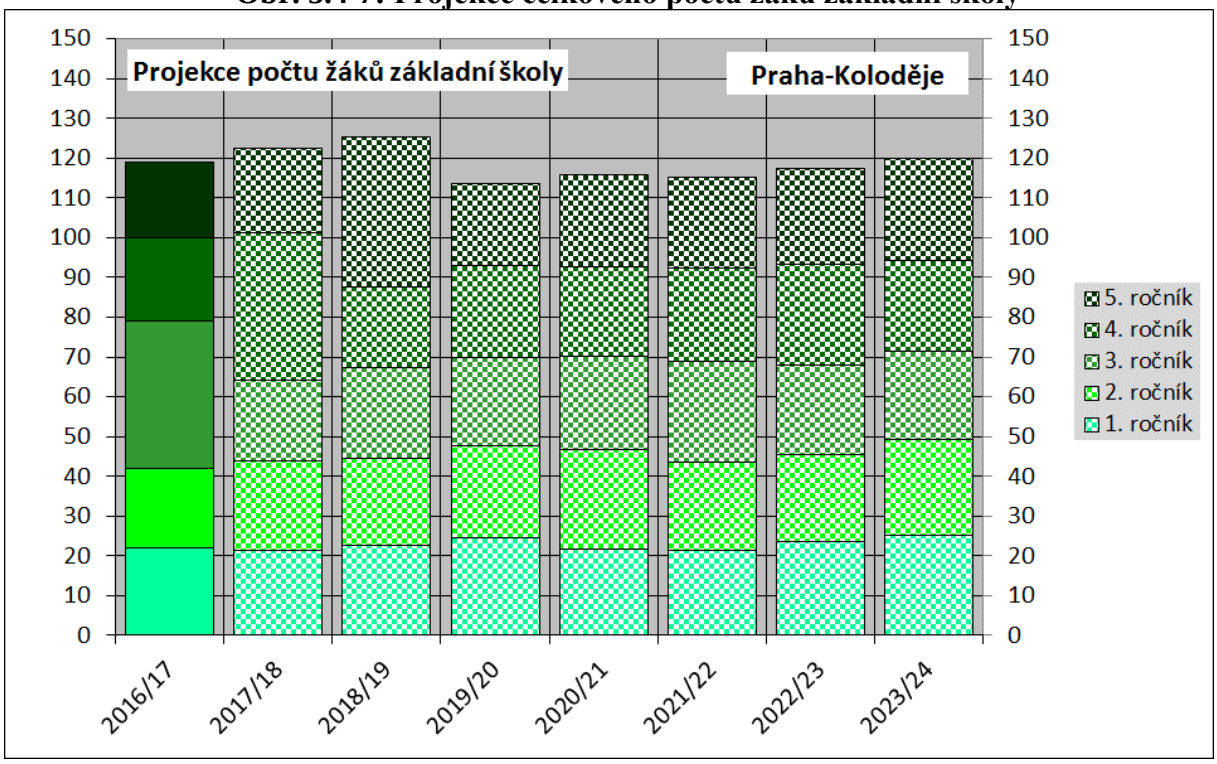

Zdroj dat: 2016/17 podklady zadavatele, dále vlastní prognóza

Při plynulém vývoji bude v budoucích letech stačit každý školní rok otevírat pouze jednu první třídu. Škola tedy bude v budoucích letech potřebovat 6 školních tříd, počínaje školním rokem 2019/20, kdy skončí 2 paralelní 5. třídy, pouze 5 tříd. (Obr. 5.4-8).

Obr. 5.4-8: Projekce počtu tříd základní školy

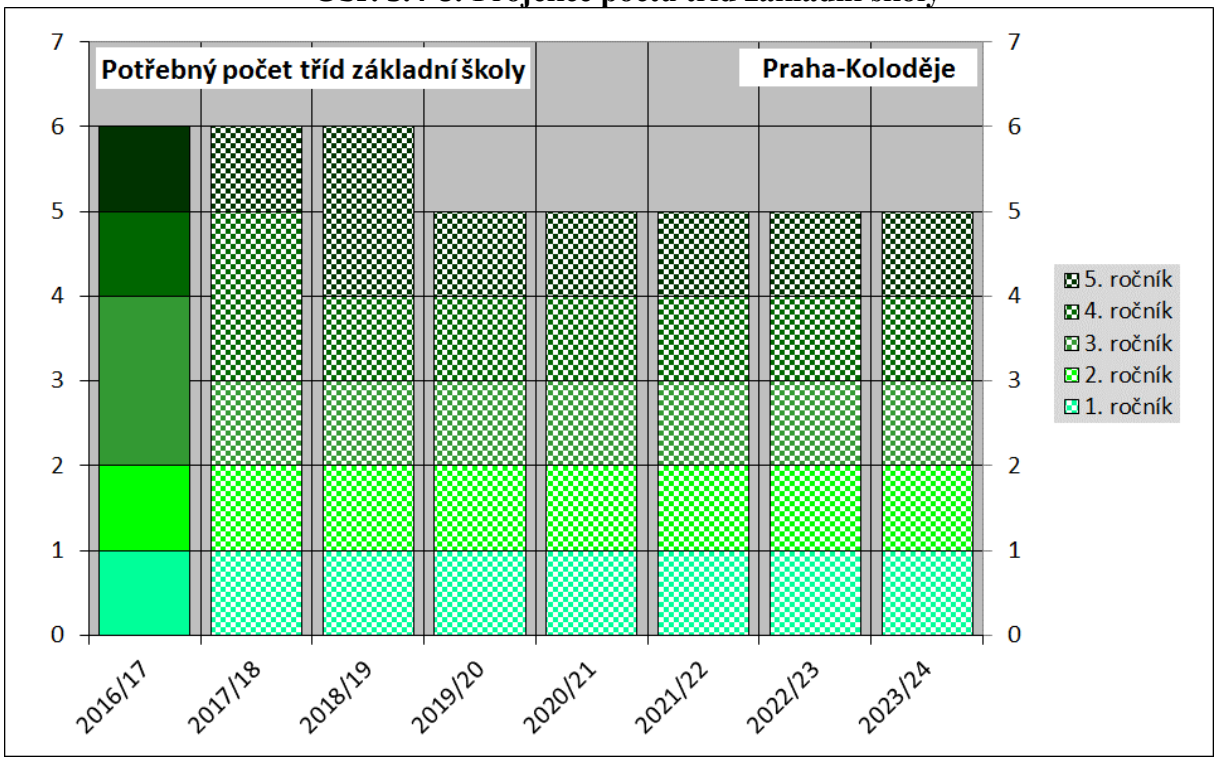

Zdroj dat: 2016/17 podklady zadavatele, dále vlastní prognóza

5.5 Správní obvod Praha 21

Počet dětí v předškolním věku se s klesajícím věkem snižuje. Na konci roku 2015 zde žilo 5letých dětí zhruba 290 zatímco 0letých pouze 190. I když se může počet nejmladších dětí postupně zvyšovat migrací, je pravděpodobné, že počet dětí nově nastupujících do mateřských škol a počet žáků zapisujících se do prvních tříd již dosáhl maxima a bude se v nejbližších letech této dekády postupně snižovat. (Obr. 5.5-1).

Obr. 5.5-1: Počet dětí do 15 let k 1.1.2016

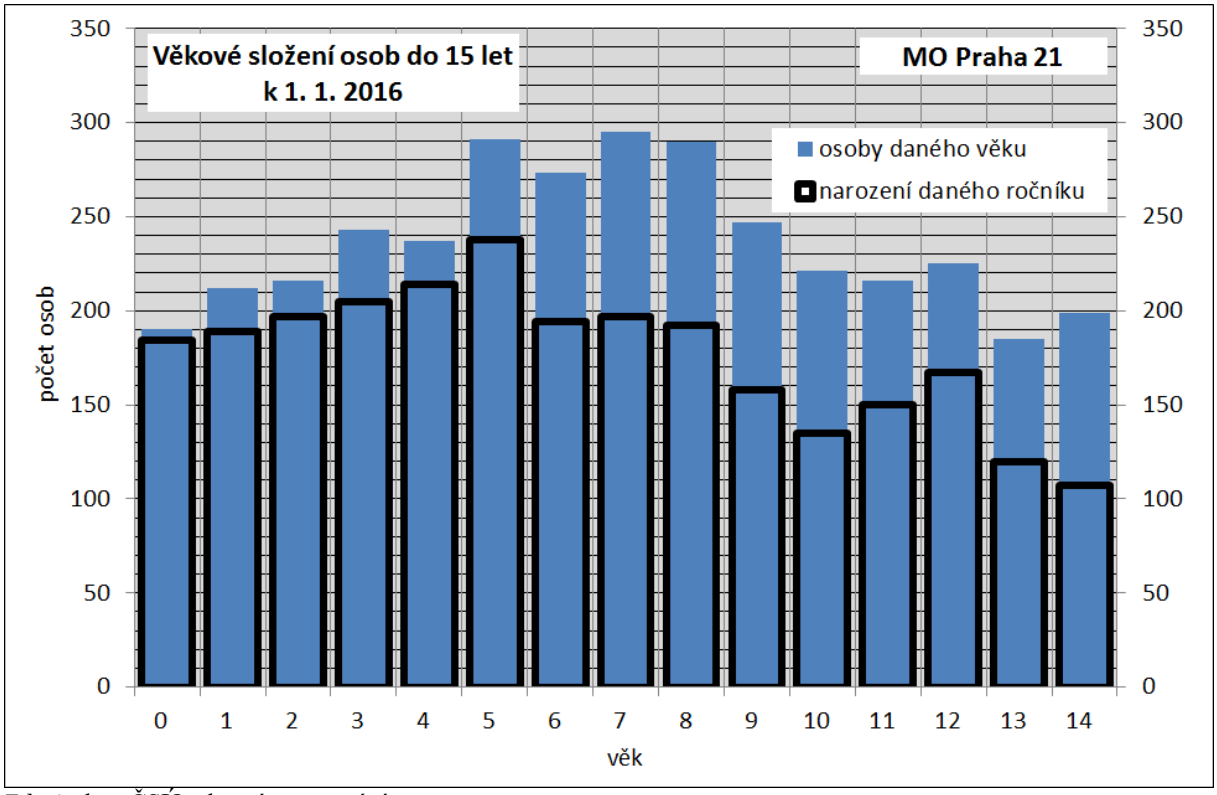

Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Děti předškolního věku

V současné době je počet dětí předškolního věku ve správním obvodu Praha 21 zhruba 1 400, dětí 3letých a starších je přitom necelých 800 (Obr. 5.5-2). Do roku 2020 by se měly (především díky očekávaném nižšímu počtu narozených) počet těchto dětí udržet na současné úrovni nebo ještě mírně snížit. V další dekádě budou zřejmě velmi mírně růst. Celkový počet dětí předškolního věku by však ani při zástavbě území mezi Běchovicemi a Újezdem nad lesy neměl překročit 1 500.

Obr. 5.5-2: Vývoj a prognóza počtu dětí předškolního věku

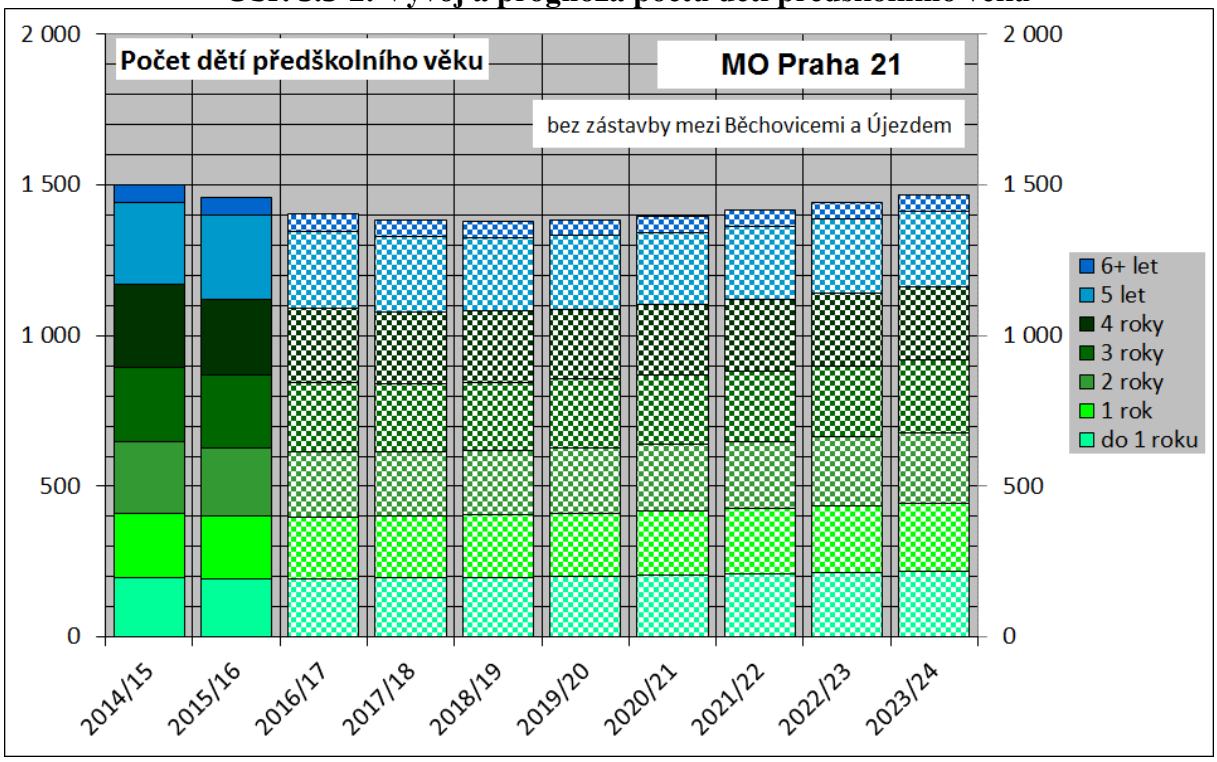

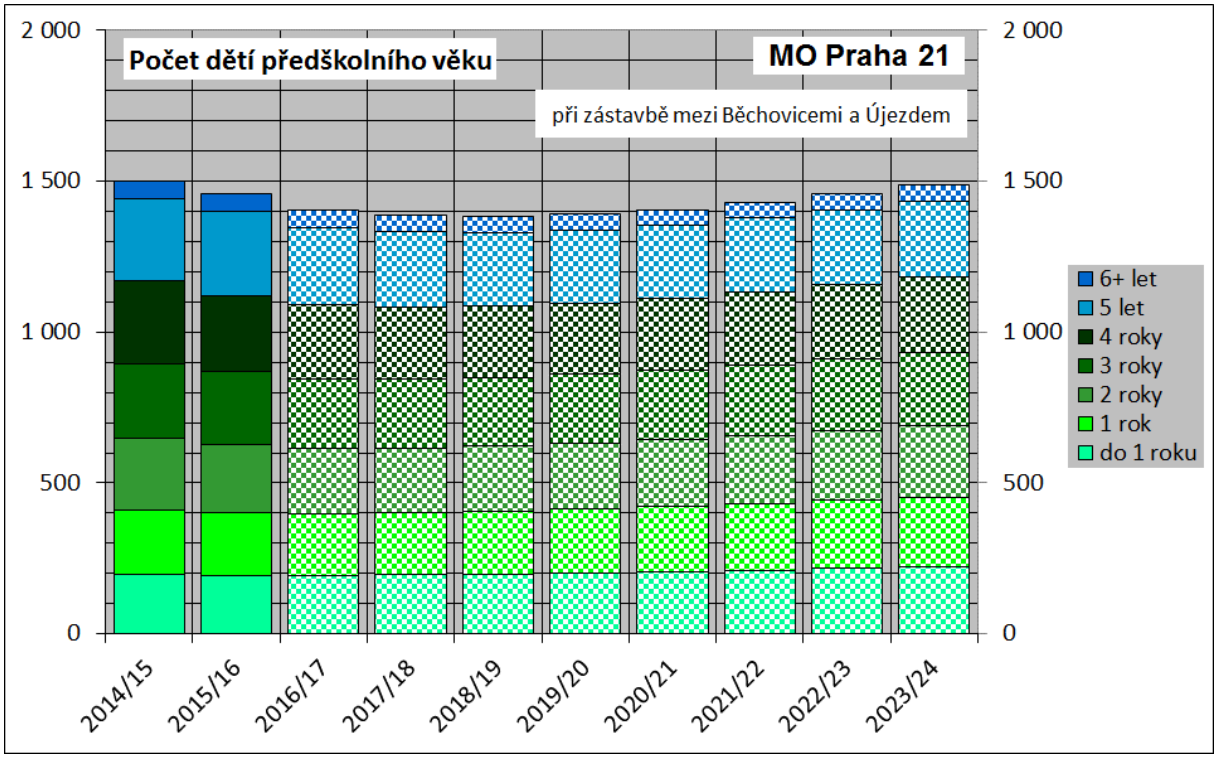

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Potenciální žáci základních škol

Počet potenciálních žáků 1. třídy ZŠ dosáhl maxima (téměř 290) v současném školním roce (2016/17). Do konce dekády by se měl snížit na 250, v dalších letech prognózy se pak bude udržovat zhruba na této úrovni nebo jen mírně poroste (Obr. 5.5-3).

Obr. 5.5-3: Vývoj počtu potenciálních žáků 1. třídy ZŠ

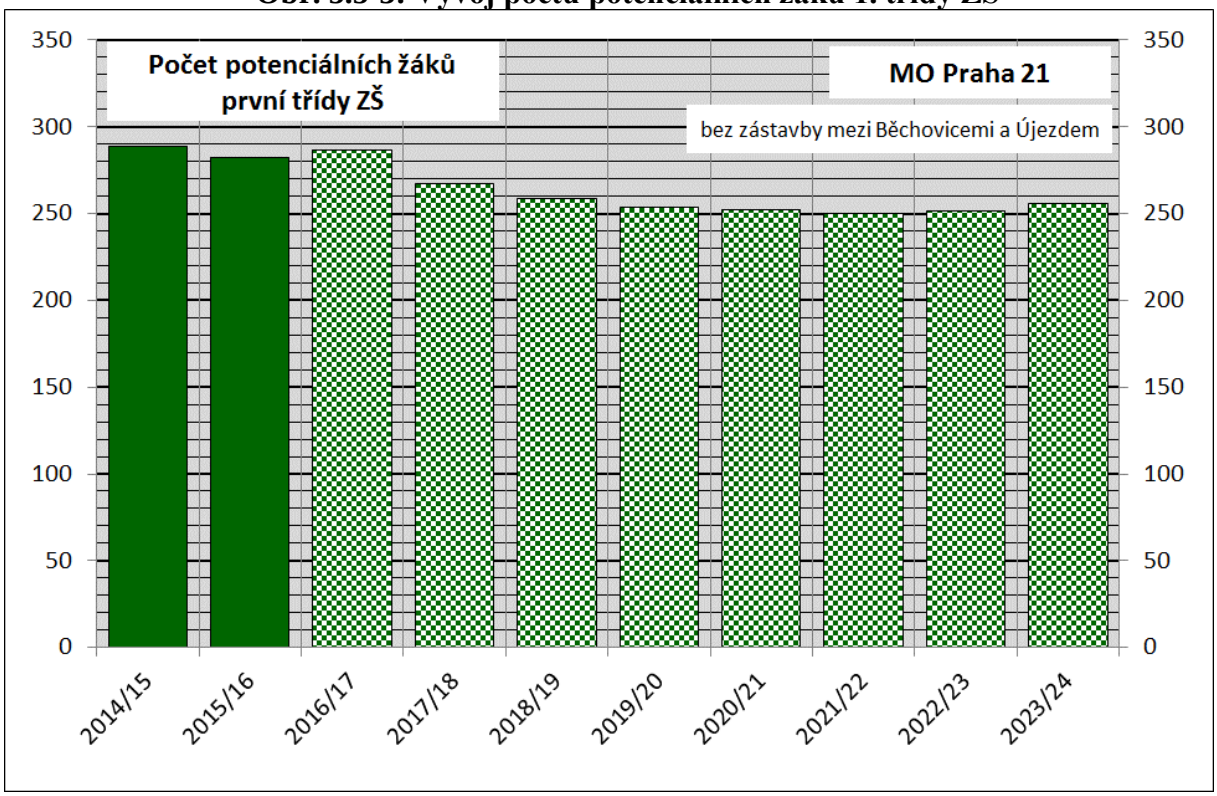

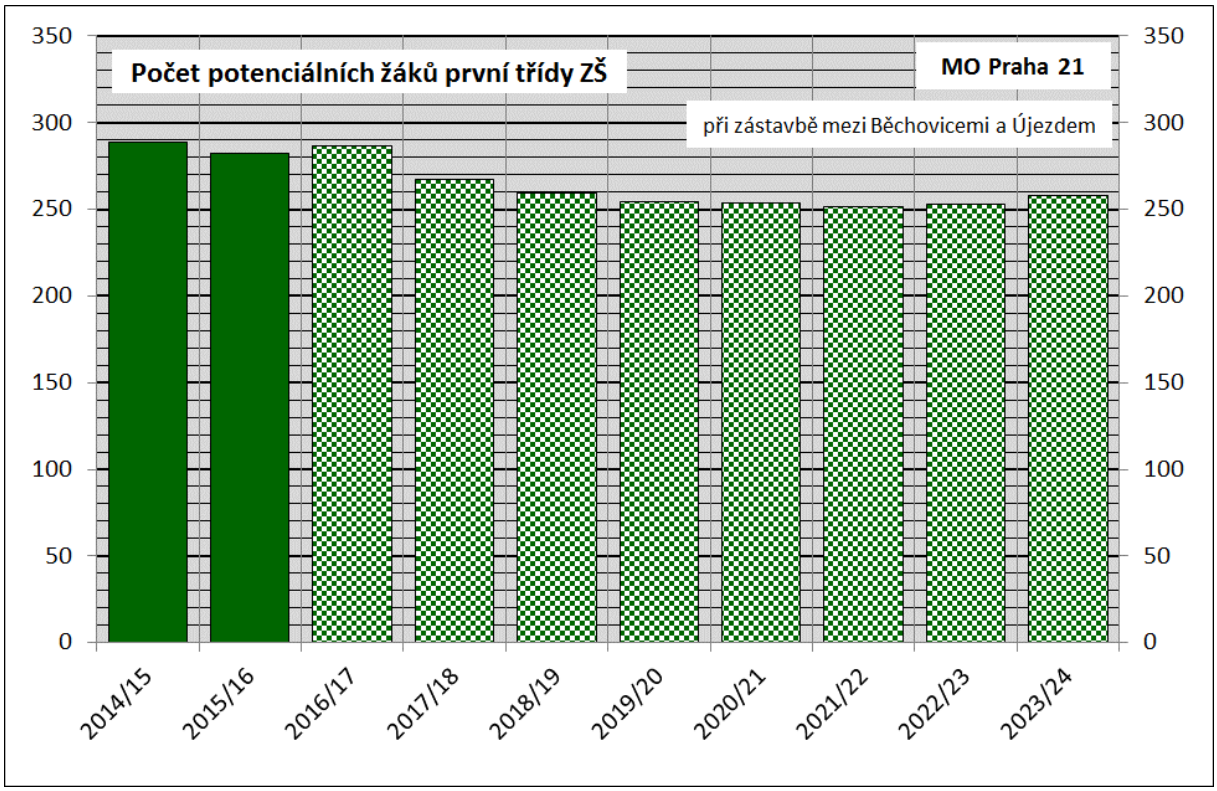

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Celkový počet potenciálních žáků základních škol by se měl v nejbližších letech mírně zvýšit ze současných necelých 2 000 na zhruba 2 100. (Obr. 5.5-4).

Obr. 5.5-4: Vývoj počtu potenciálních žáků základních škol

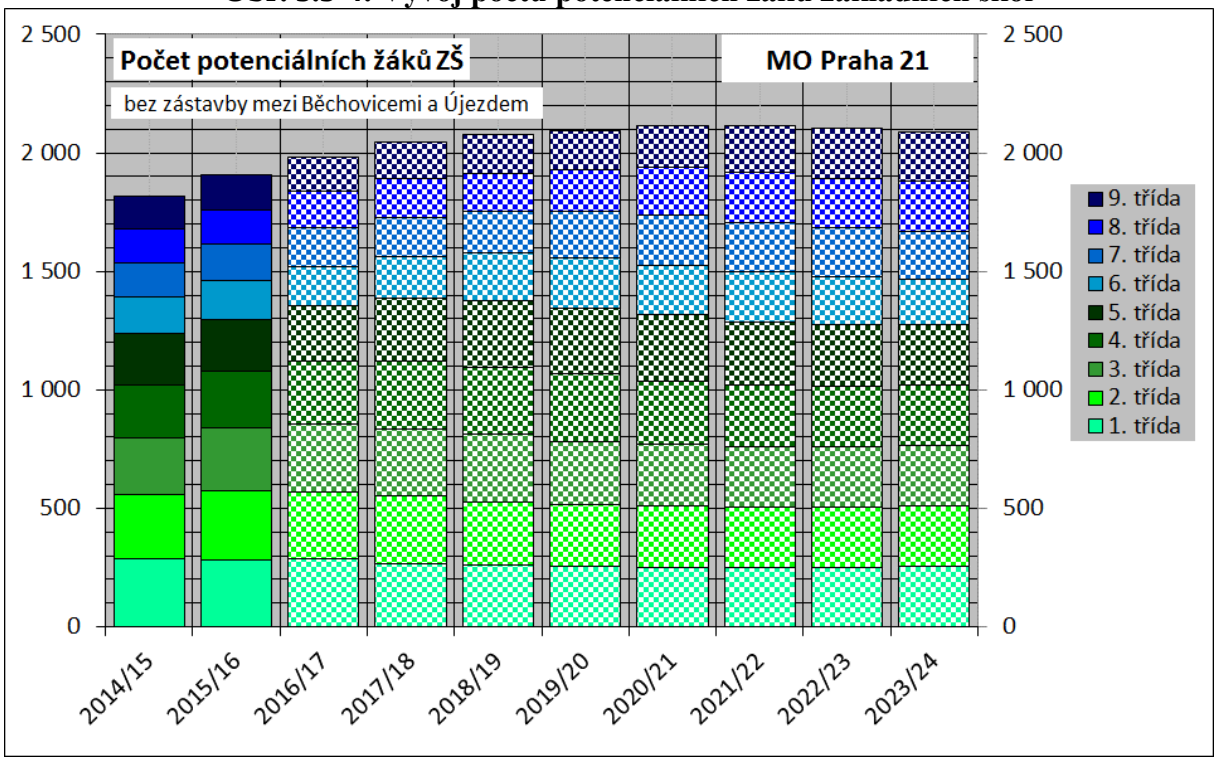

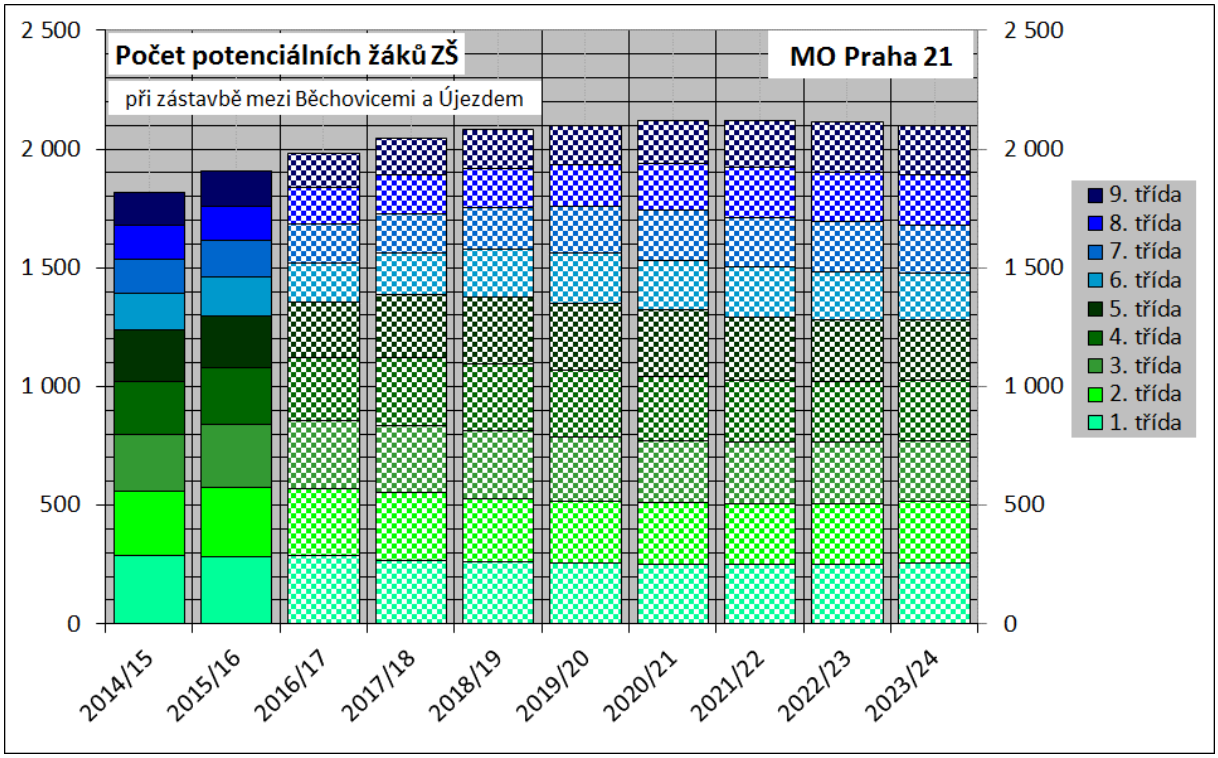

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do 2015/16) a vlastní prognózy

Skutečné počty žáků základních škol

V aktuálním školním roce 2016/17 se skutečné počty žáků lišily od počtů žáků potenciálních jen o několik málo desítek. Je tedy zřejmé, že počet žáků škol v celém správním obvodu zde zhruba odpovídá počtu zde bydlících dětí v obvyklém věku školní docházky a že i odhad počtu žáků odcházejících na víceletá gymnázia (25 %) je poměrně přesný. Při prognóze budoucího skutečného počtu žáků se proto předpokládalo, že počet žáků nastupujících do 1. třídy bude v dalších letech roven počtu potenciálních žáků a že zhruba 25 % žáků přejde po skončení 5. třídy na víceletá gymnázia.

Obr. 5.5-5: Počty potenciálních žáků a skutečné počty žáků ve školním roce 2016/17

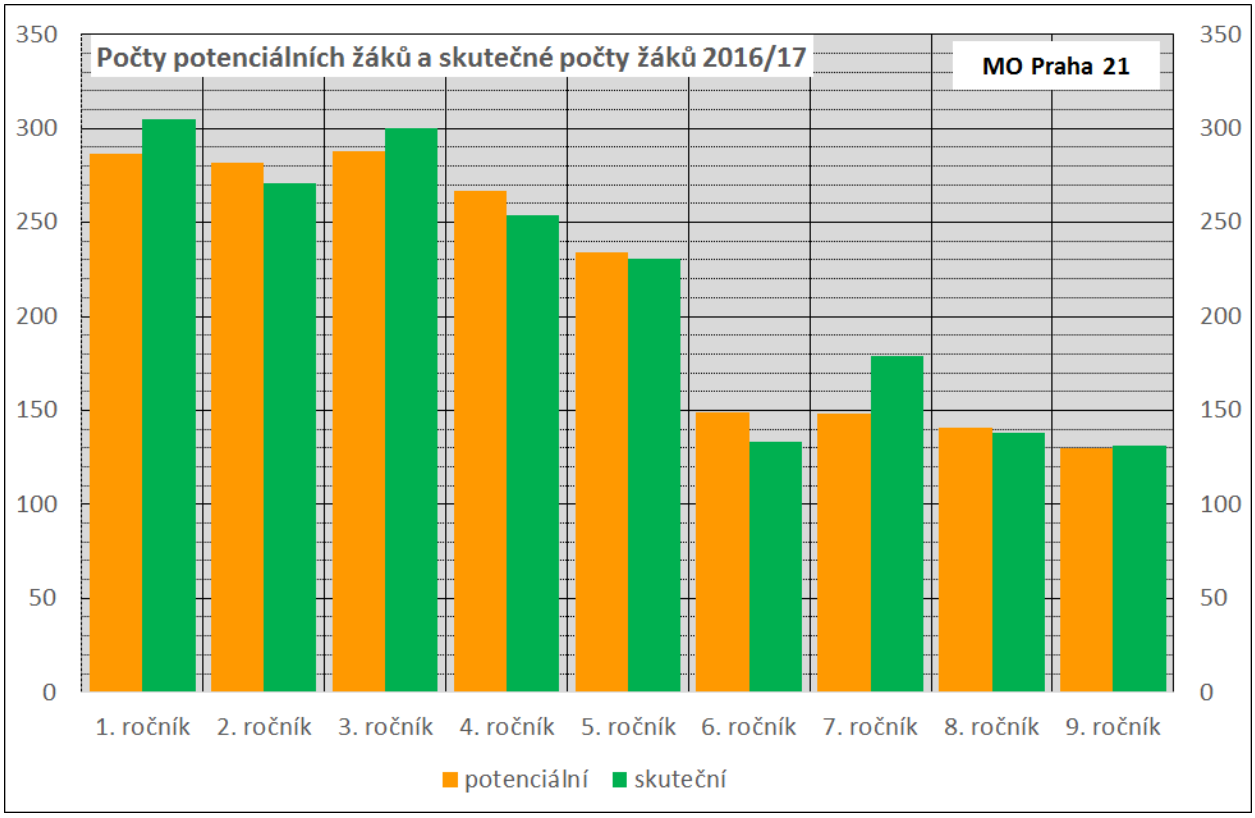

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Počet žáků, kteří nastoupí do 6. tříd v některé ZŠ správního obvodu Praha 21, by se měl do konce této dekády zvýšit ze současných zhruba 130 na téměř 210, což bude znamenat v ZŠ Újezd nad Lesy jednu paralelní třídu 2. stupně navíc. V další dekádě by měl počet těchto žáků stagnovat či mírně klesat (Obr. 5.5-6). Záleží na počtu žáků odcházejících na víceletá gymnázia.

Obr. 5.5-6: Projekce žáků 6. třídy

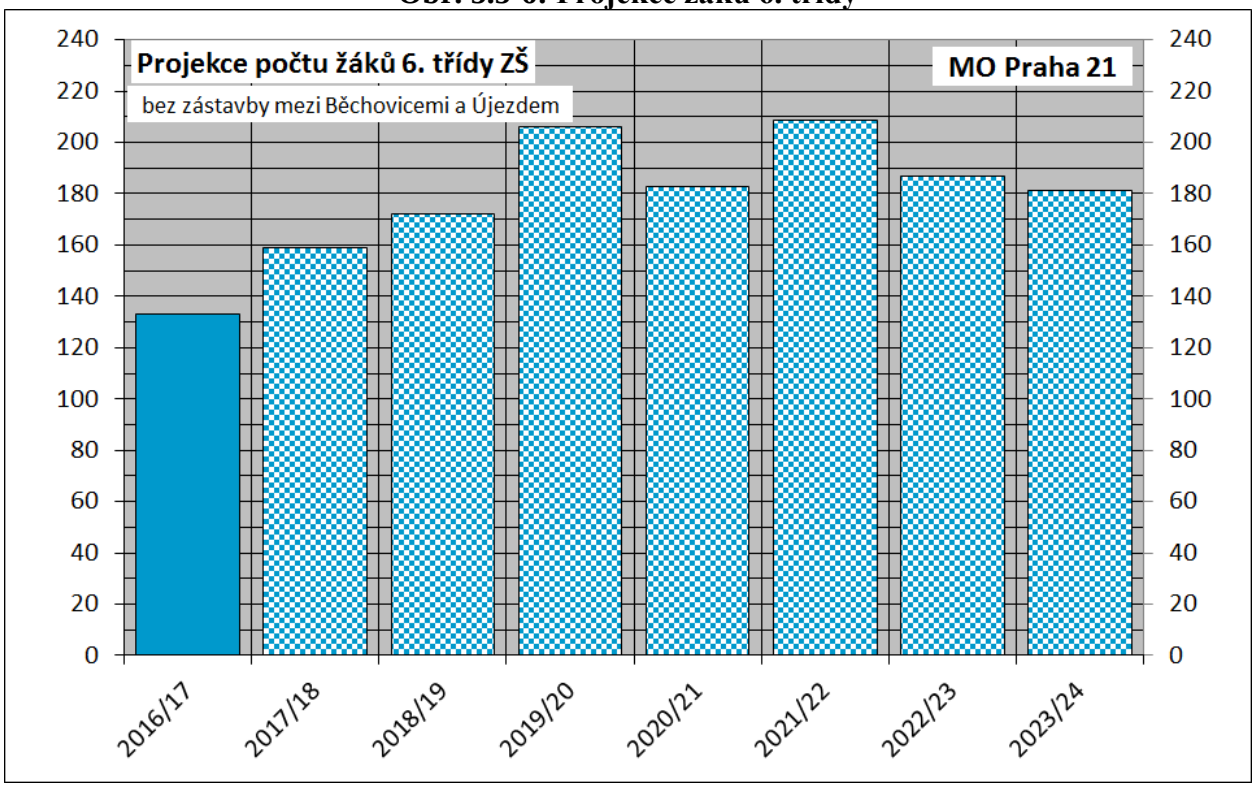

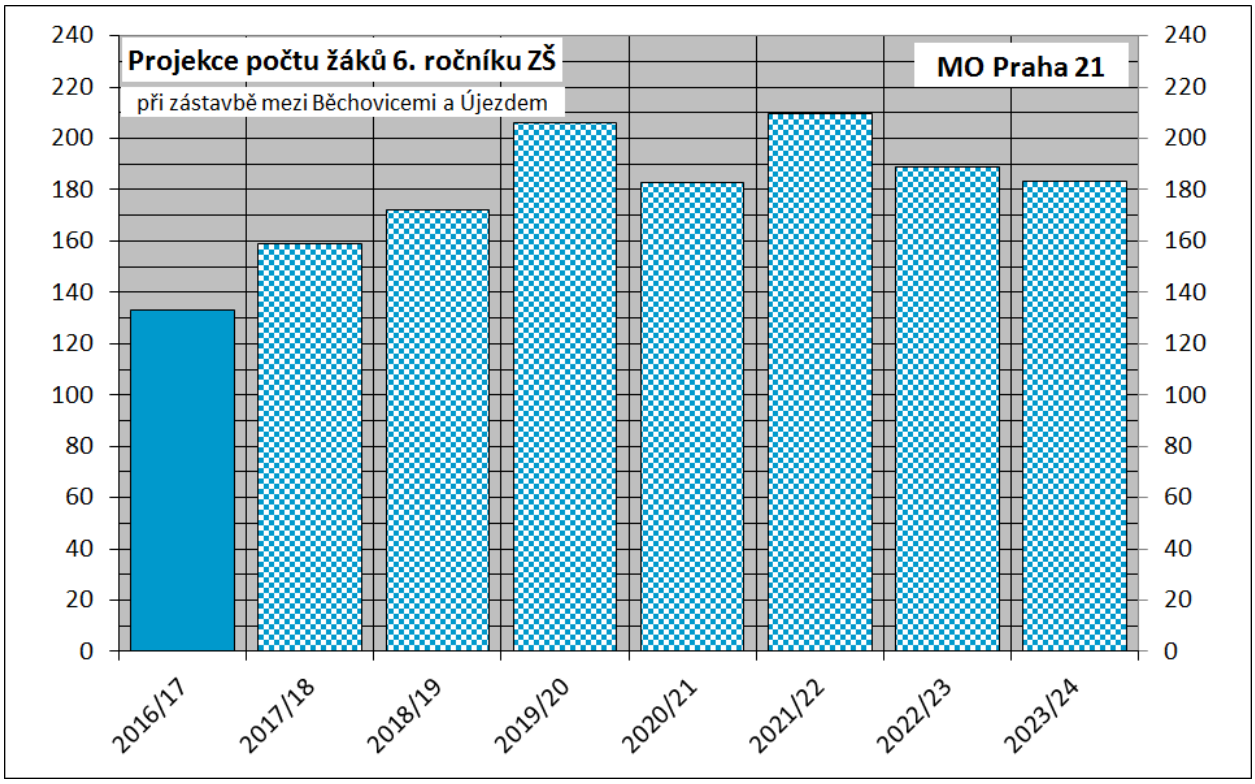

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Celkový počet žáků základních škol by měl v dalších letech prognózy jen mírně růst a neměl by překročit 2 100 žáků (Obr. 5.5-7).

Obr. 5.5-7: Projekce celkového počtu žáků základních škol

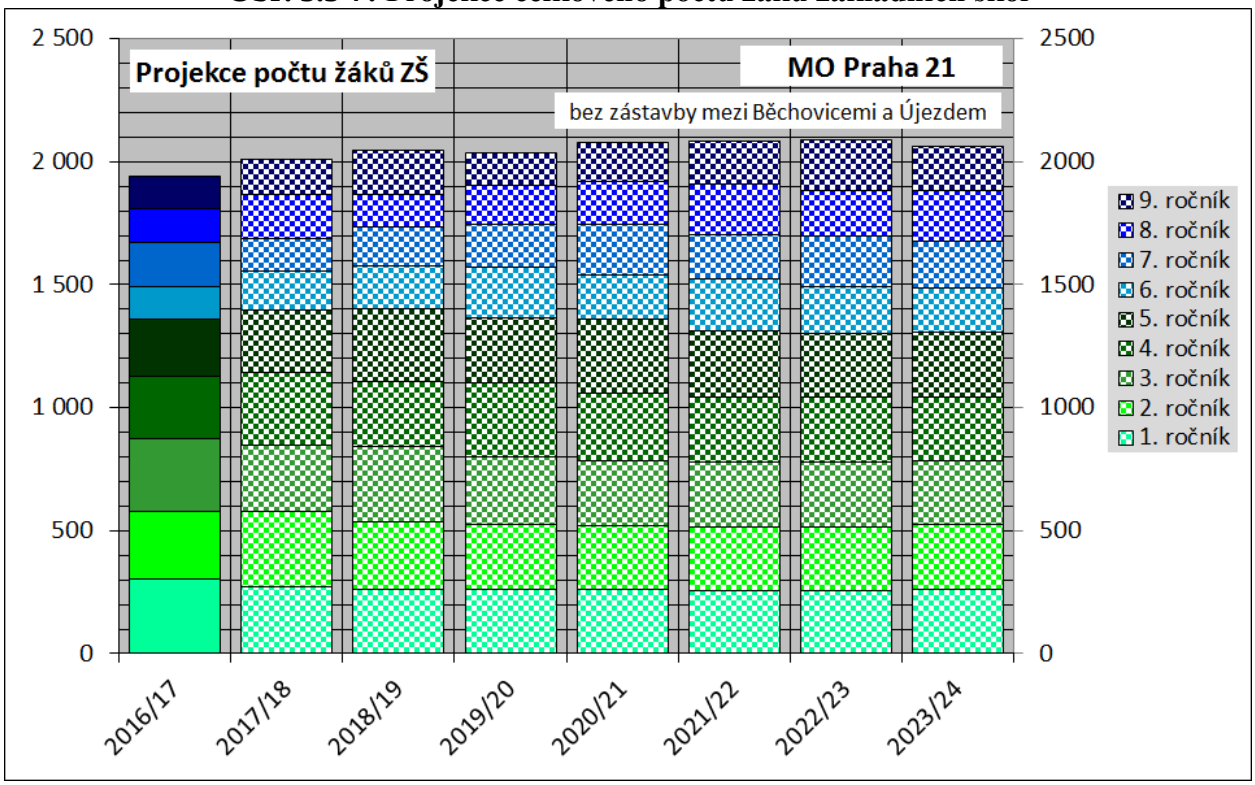

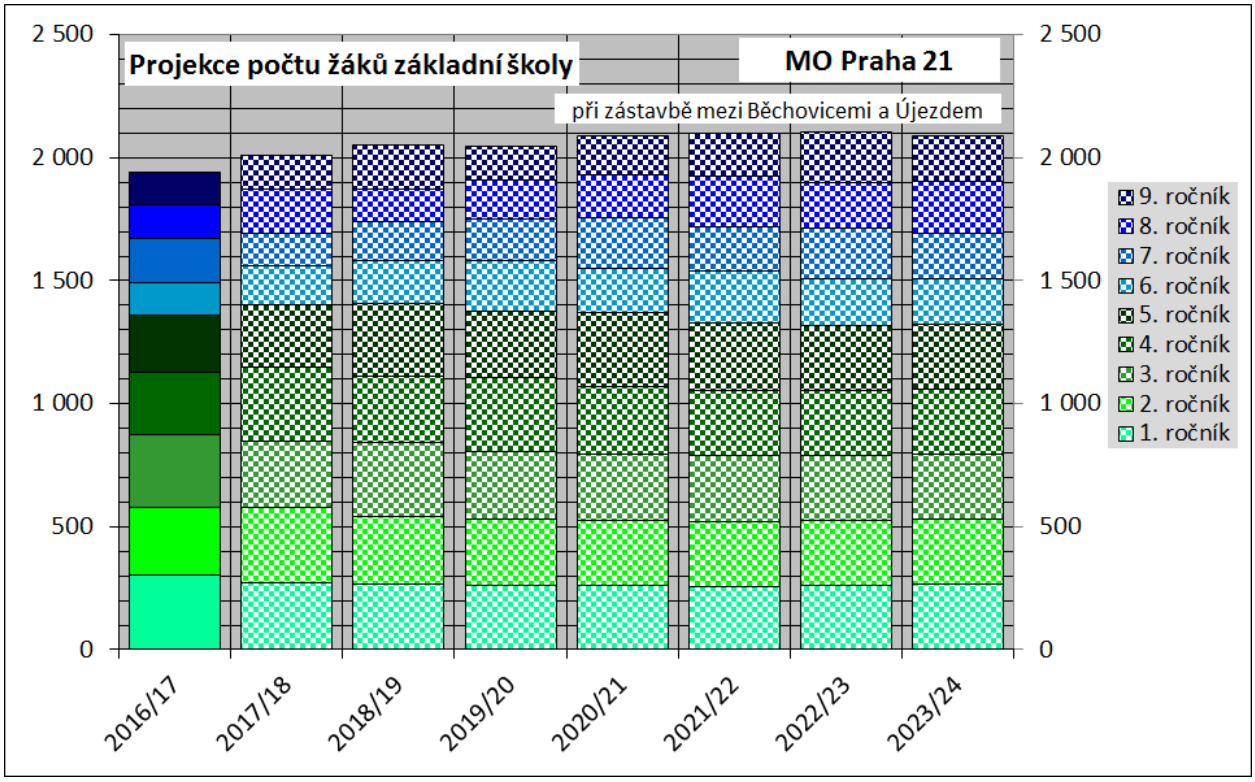

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (do r. 2011) a vlastní prognózy

Počet potřebných školních tříd bude záviset na demografickém vývoji v jednotlivých městských částech.

6 Vývoj počtu osob starších 15 let

6.1 MČ Praha 21

Počet 15–19letých osob, který se v současné době pohybuje kolem 500, by se měl do konce prognózovaného období zvýšit na zhruba 800. Nárůst bude poměrně rovnoměrný ve všech věkových skupinách.

Obr. 6.1-1: Osoby 15–19leté

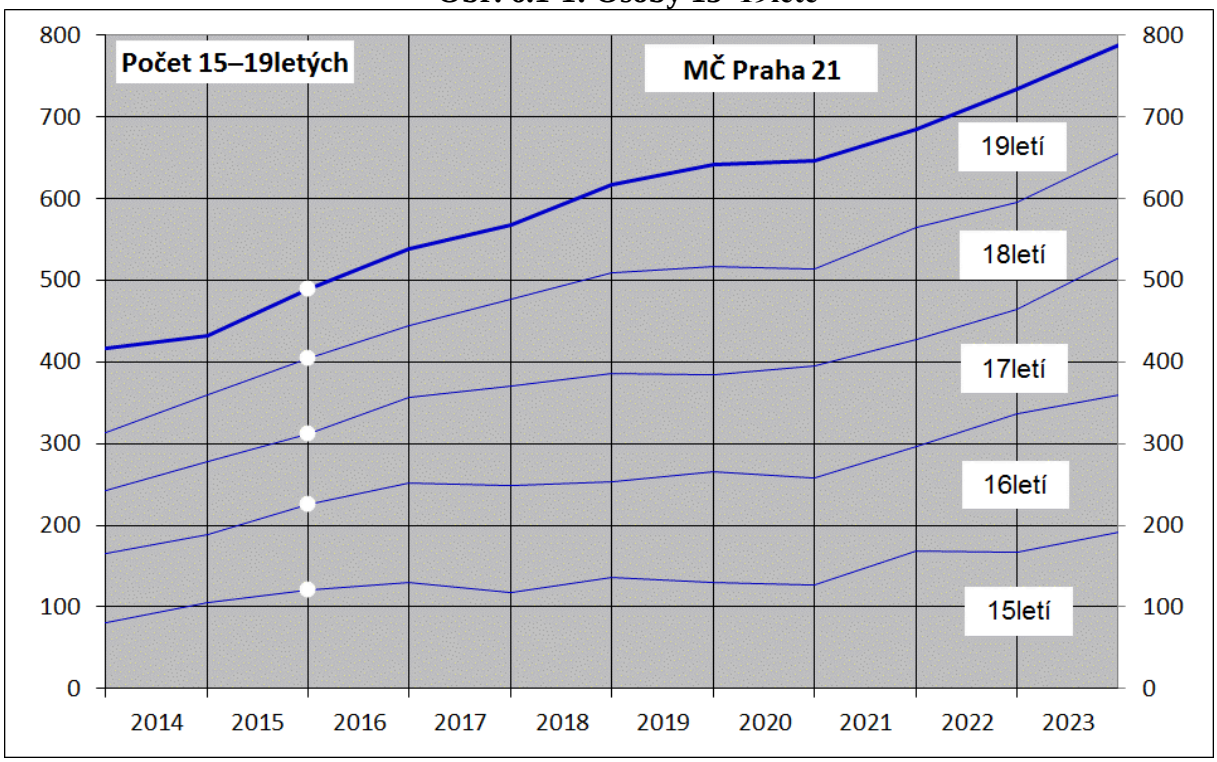

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Počet 20–64letých osob, tj. osob v produktivním věku, vzroste jen velice mírně. Ze současných 6 600, na přibližně 7 400 osob.

Obr. 6.1-2: Osoby 20–64leté

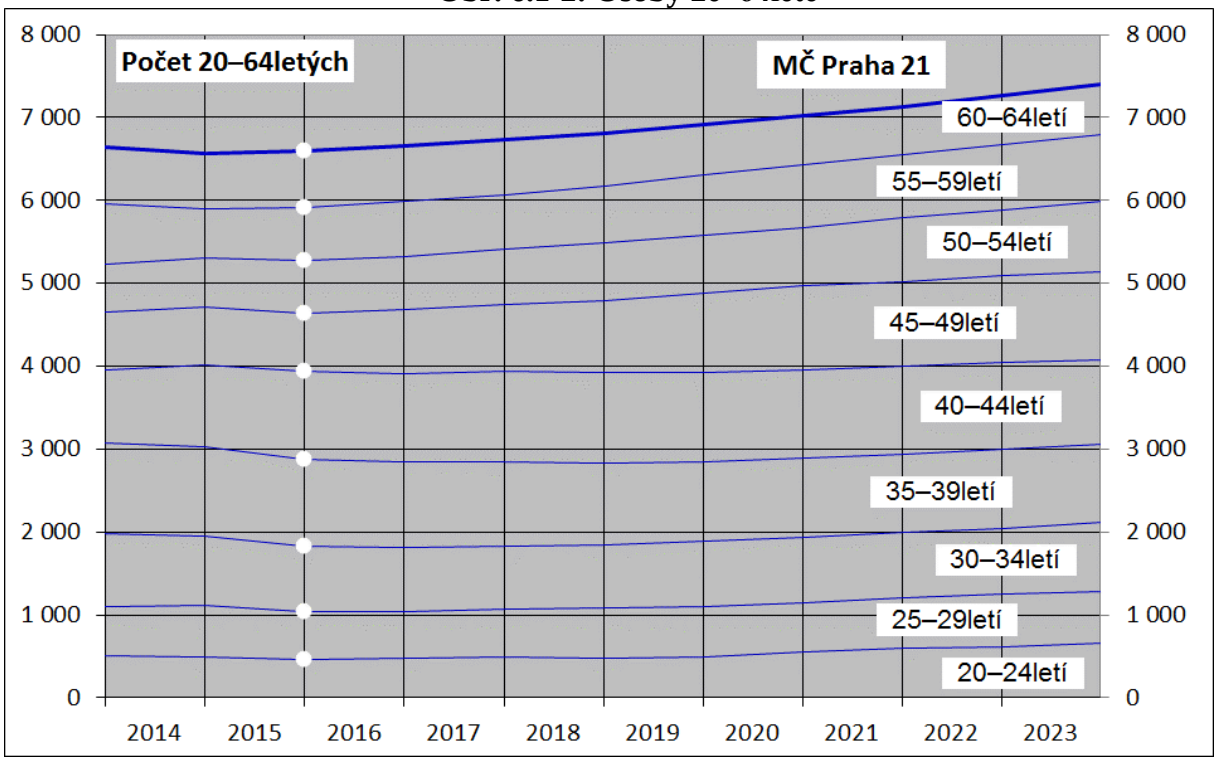

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Naproti tomu u osob 65letých a starších bude nárůst mnohem výraznější. Počet seniorů se zvýší ze současných 1 500 na více než 2 000, tedy zhruba o třetinu. Zatímco počet 65–69letých se téměř nezmění, počet 70–84letých vzroste o více než 50 %.

Obr. 6.1-3: Osoby 65leté a starší

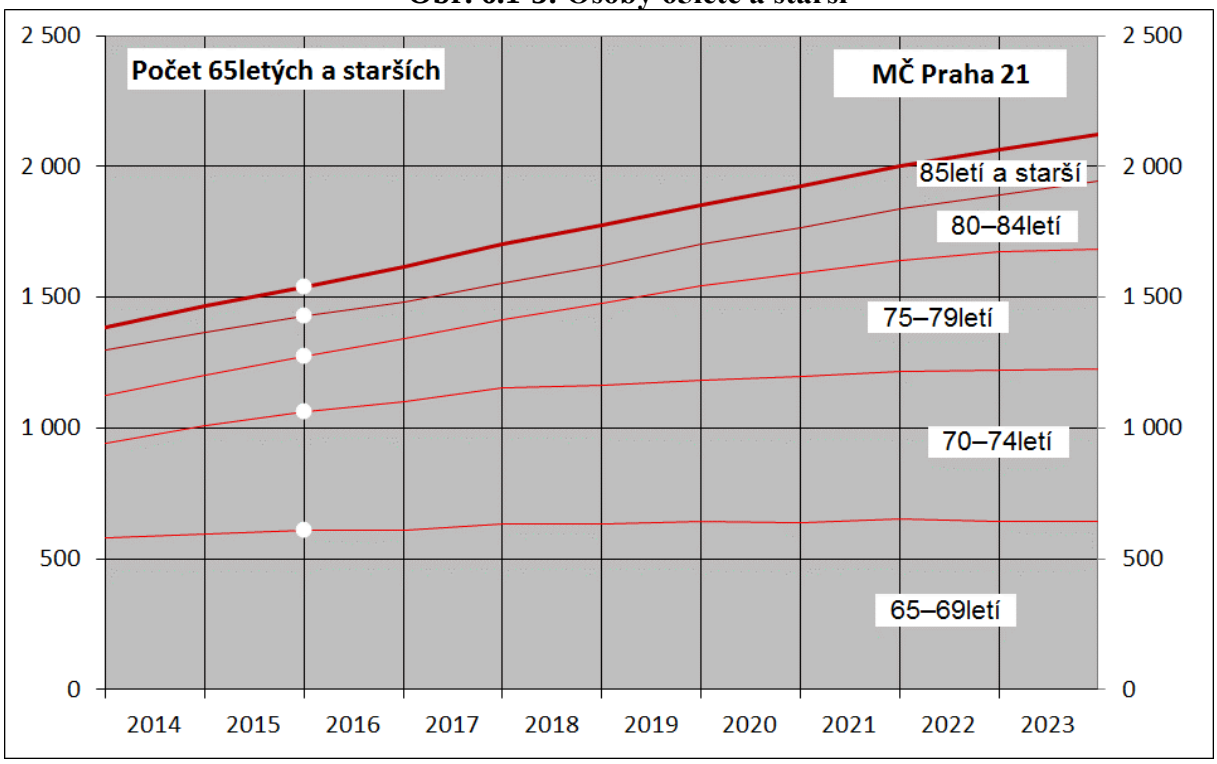

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

6.2 MČ Praha–Běchovice

Počet 15–19letých osob, který se v současné době pohybuje kolem 80, by se měl do konce prognózovaného období zvýšit na zhruba 130–140, podle intenzity bytové výstavby.

Obr. 6.2-1: Osoby 15–19leté

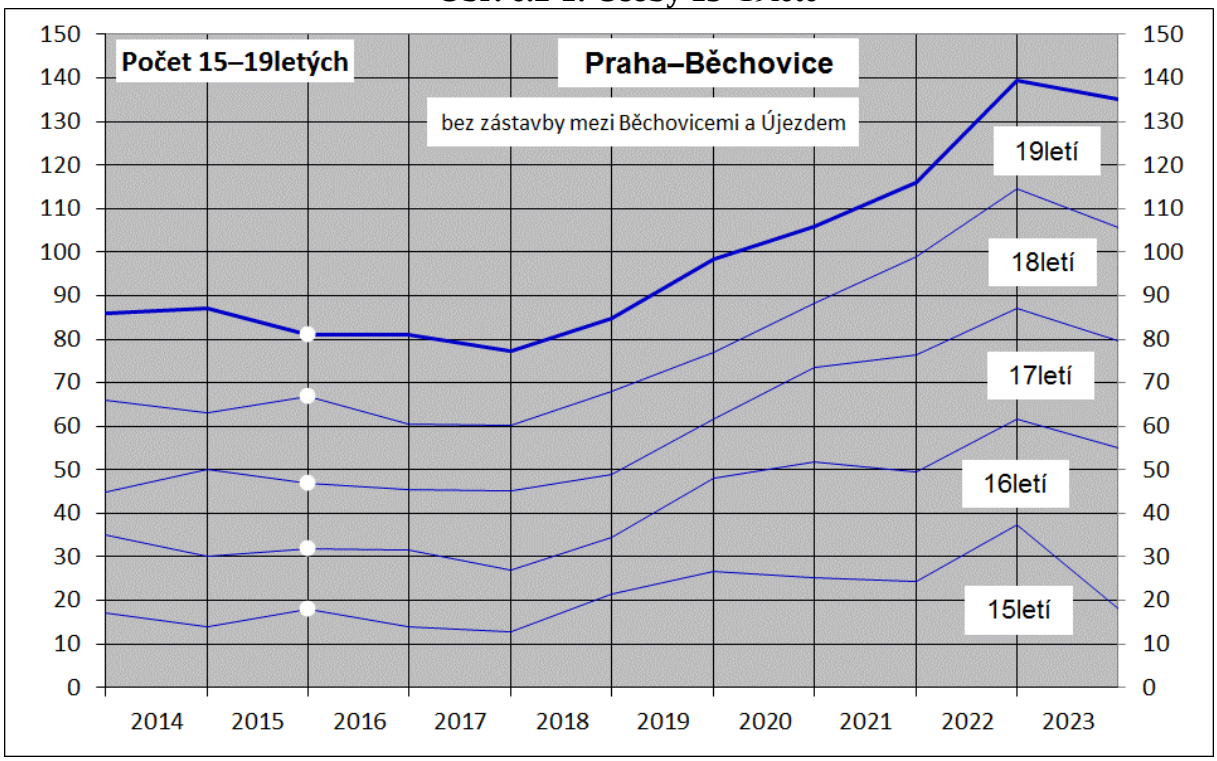

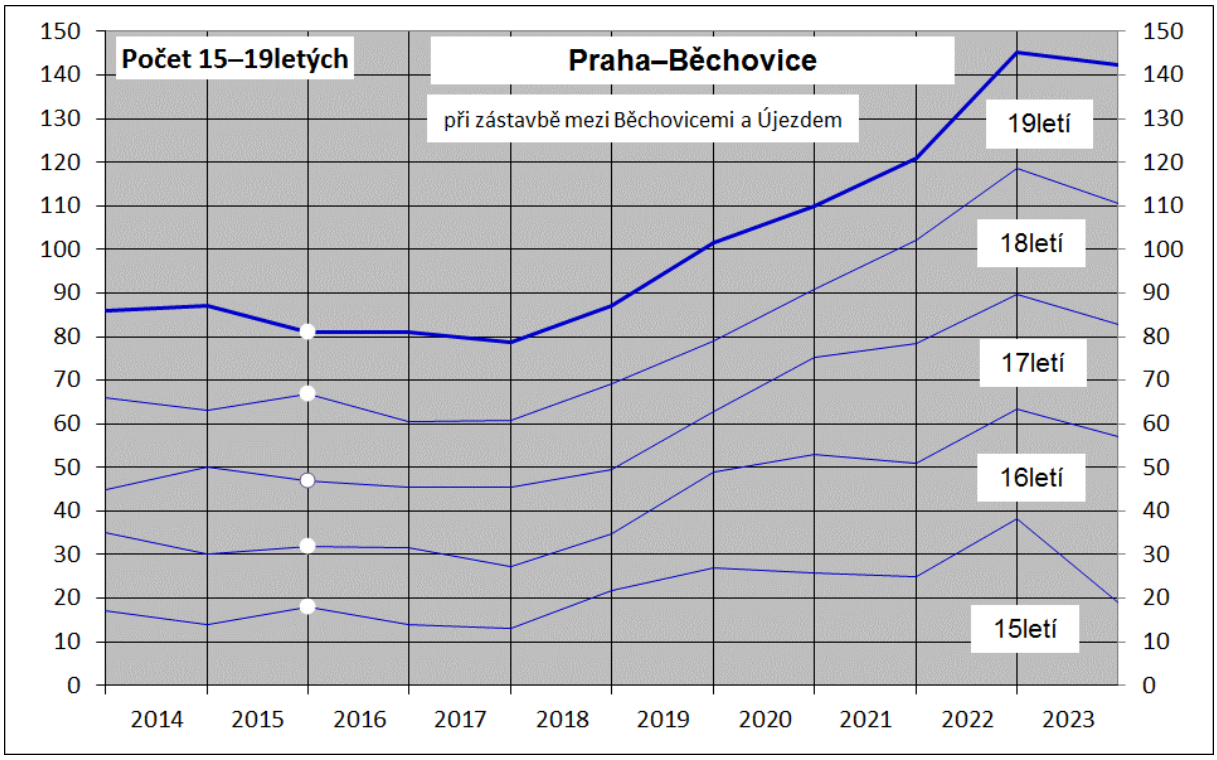

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rovněž počet 20–64letých osob, tj. osob v produktivním věku, vzroste: ze současných zhruba 1 600 na 2 200, při vyšší bytové výstavbě až na 2 700 osob.

Obr. 6.2-2: Osoby 20–64leté

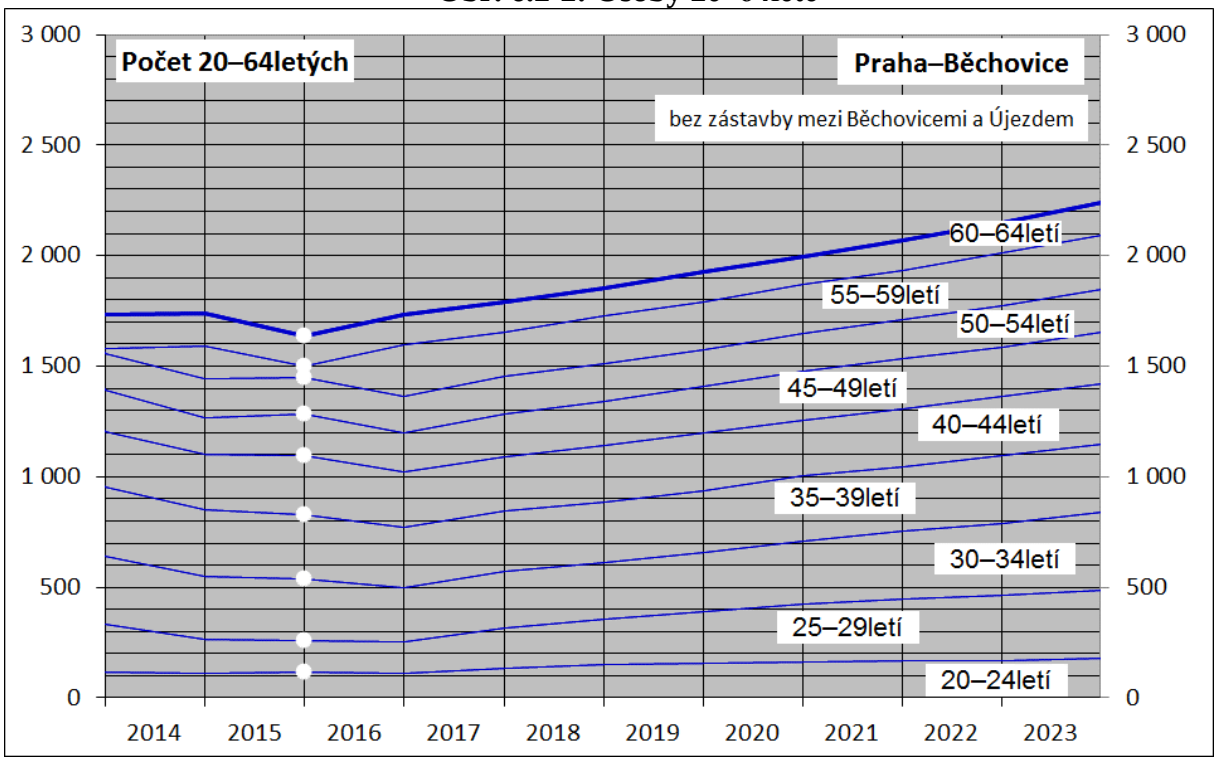

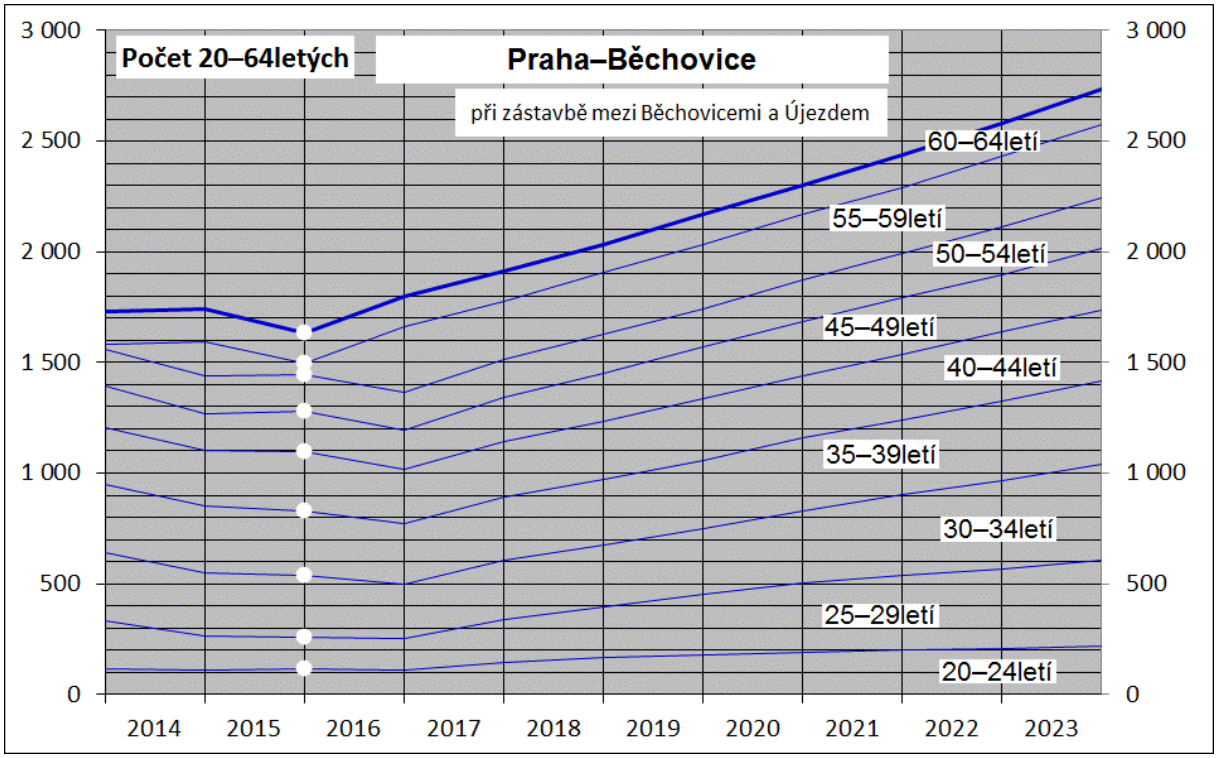

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Vývoj počtu osob 65letých a starších nebude na úrovni bytové výstavby příliš záviset, neboť se nestěhují v takové míře jako osoby mladší. Počet seniorů se zvýší ze současných necelých 400 na zhruba 480, tedy asi o čtvrtinu. Přitom počet osob do 75 let se téměř nezmění, počet osob starších vzroste o více než polovinu.

Obr. 6.2-3: Osoby 65leté a starší

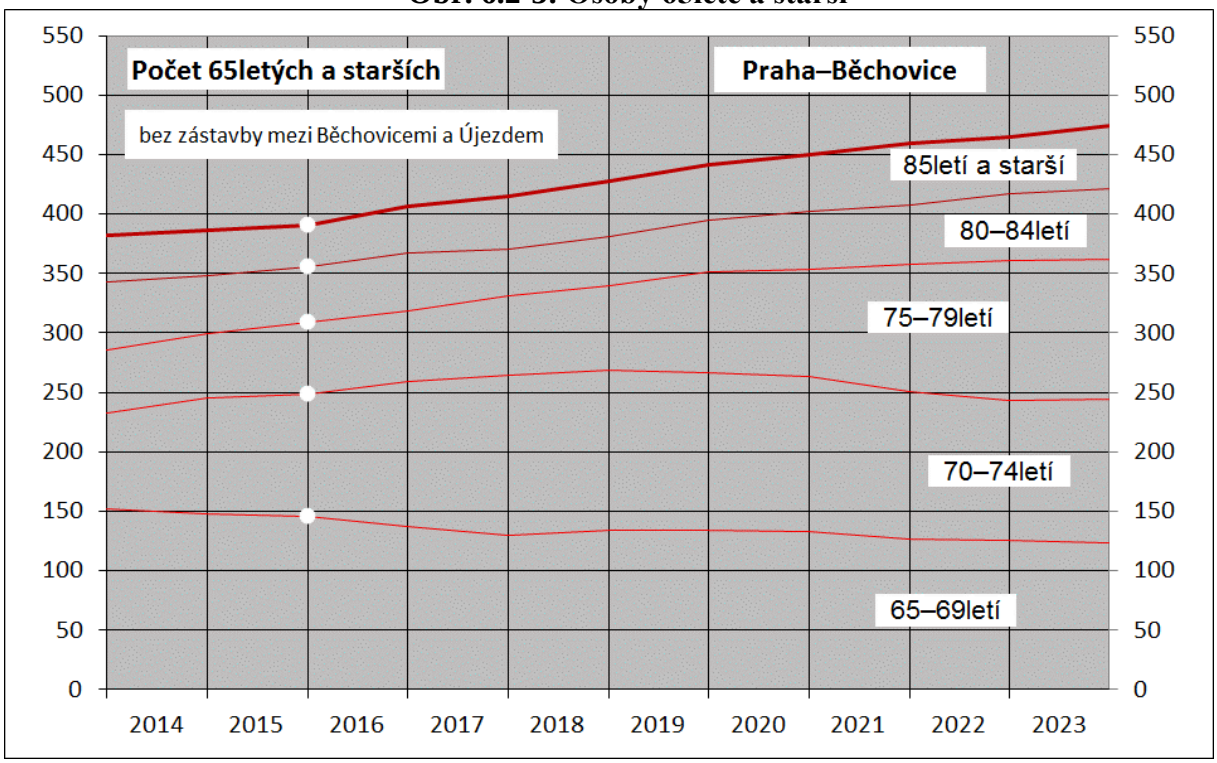

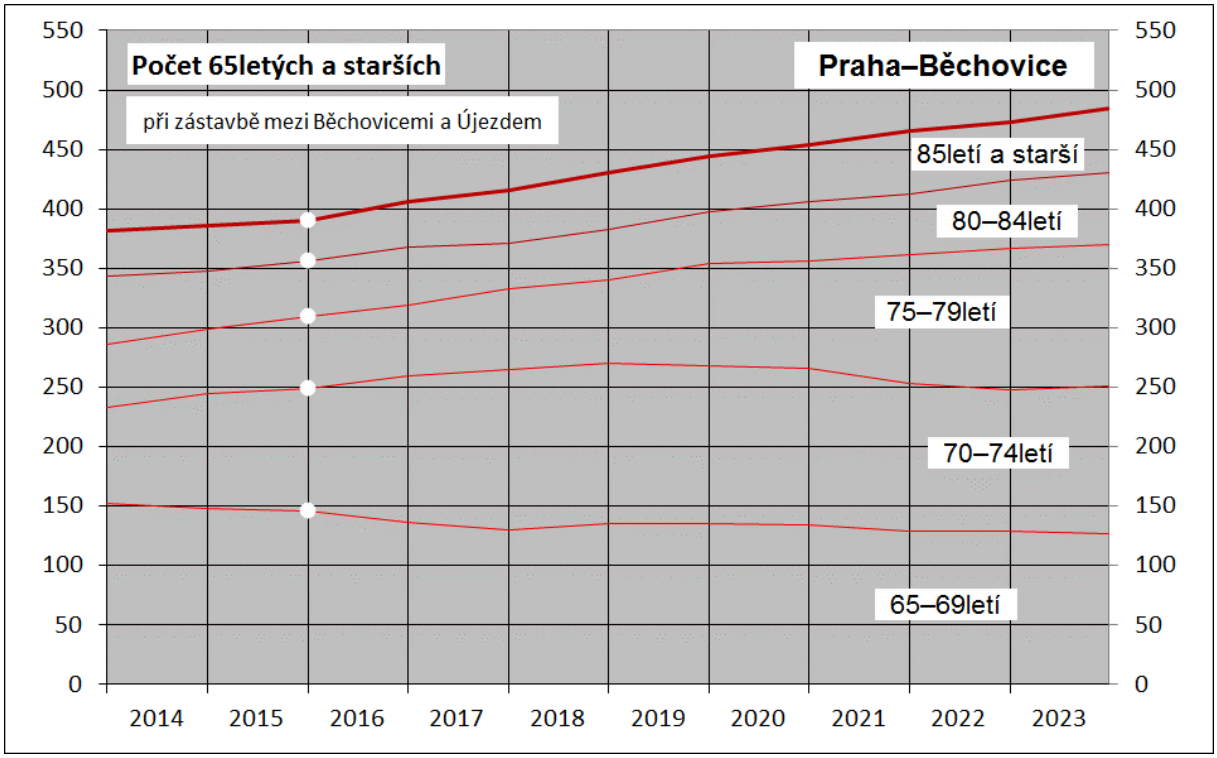

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

6.3 MČ Praha–Klánovice

Počet 15–19letých osob, který se v současné době pohybuje kolem 160, by se měl do konce prognózovaného období zvýšit na zhruba 240, tj. o 50 %.

Obr. 6.3-1: Osoby 15–19leté

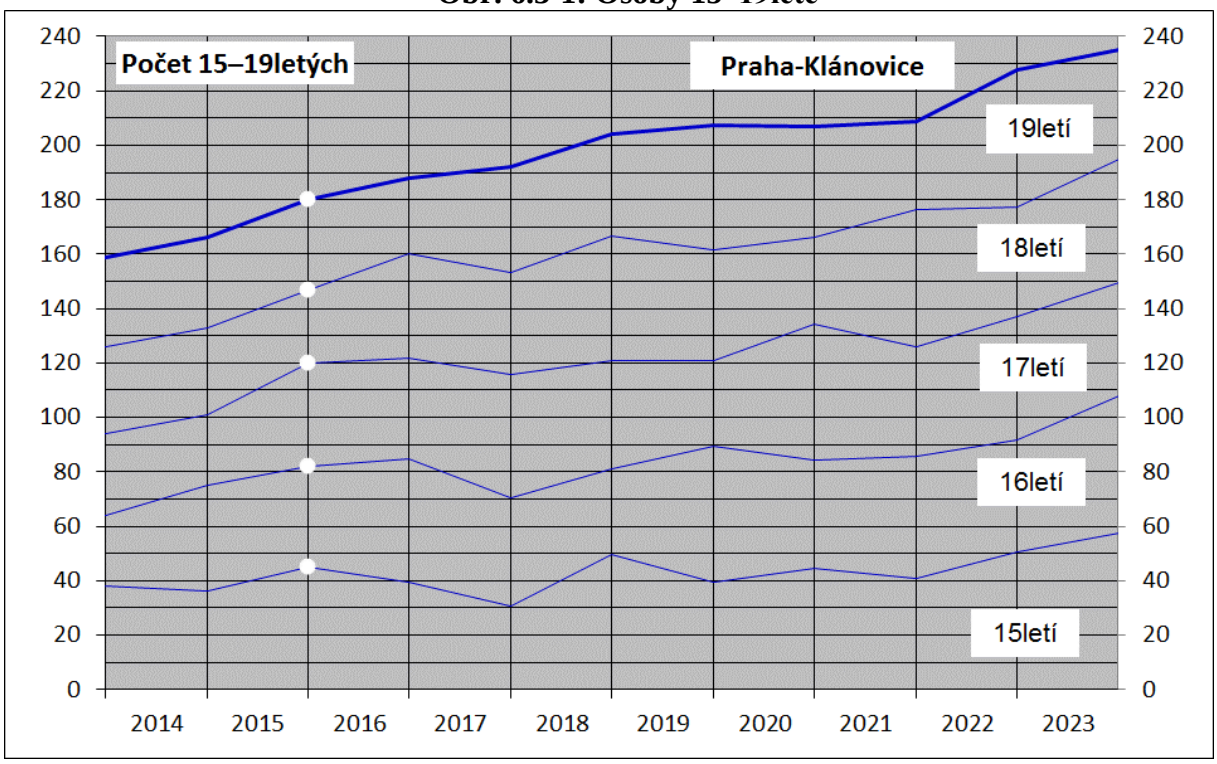

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rovněž počet 20–64letých osob, tj. osob v produktivním věku, vzroste: ze současných necelých 2 000 zhruba na 2 300.

Obr. 6.3-2: Osoby 20–64leté

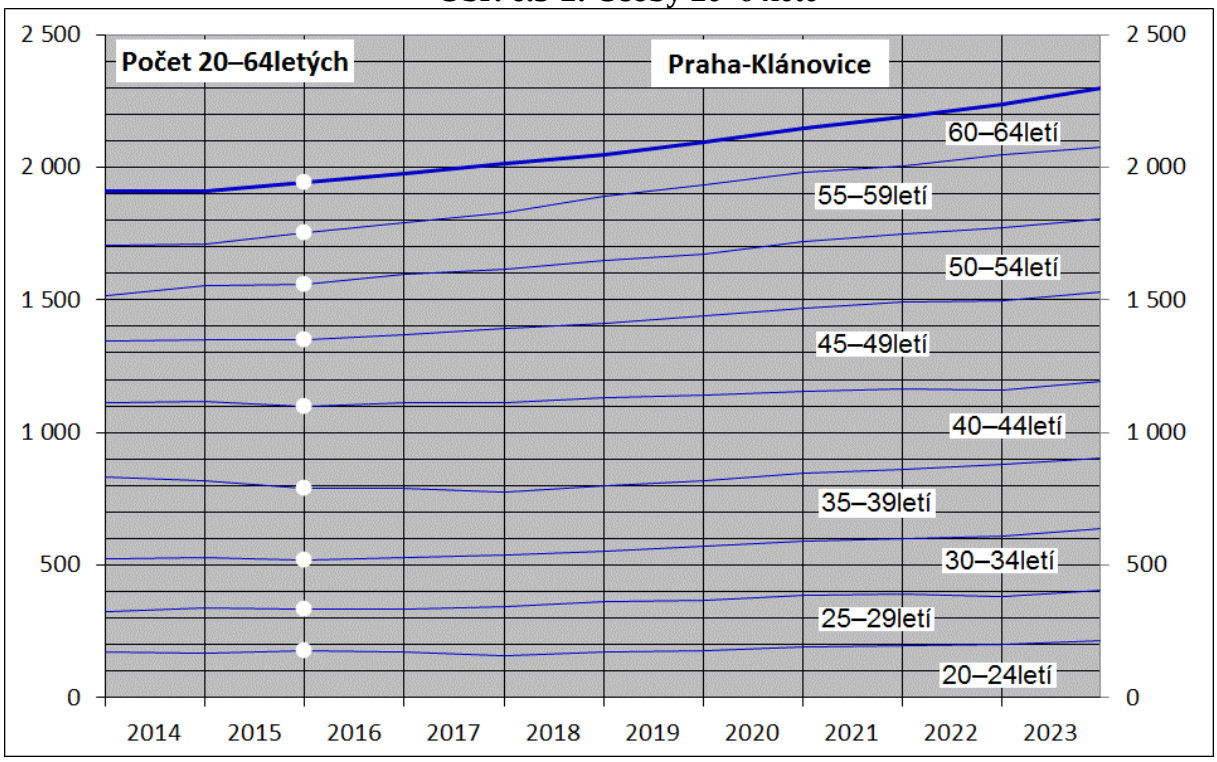

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Zvýší se rovněž počet seniorů, ze současných necelých 700 na téměř 800, tedy asi o čtvrtinu. Počet osob 65–69letých se sníží o více než 20 %, naproti tomu počet 75–79letých se téměř zdvojnásobí, počet 80–84letých vzroste o polovinu.

Obr. 6.3-3: Osoby 65leté a starší

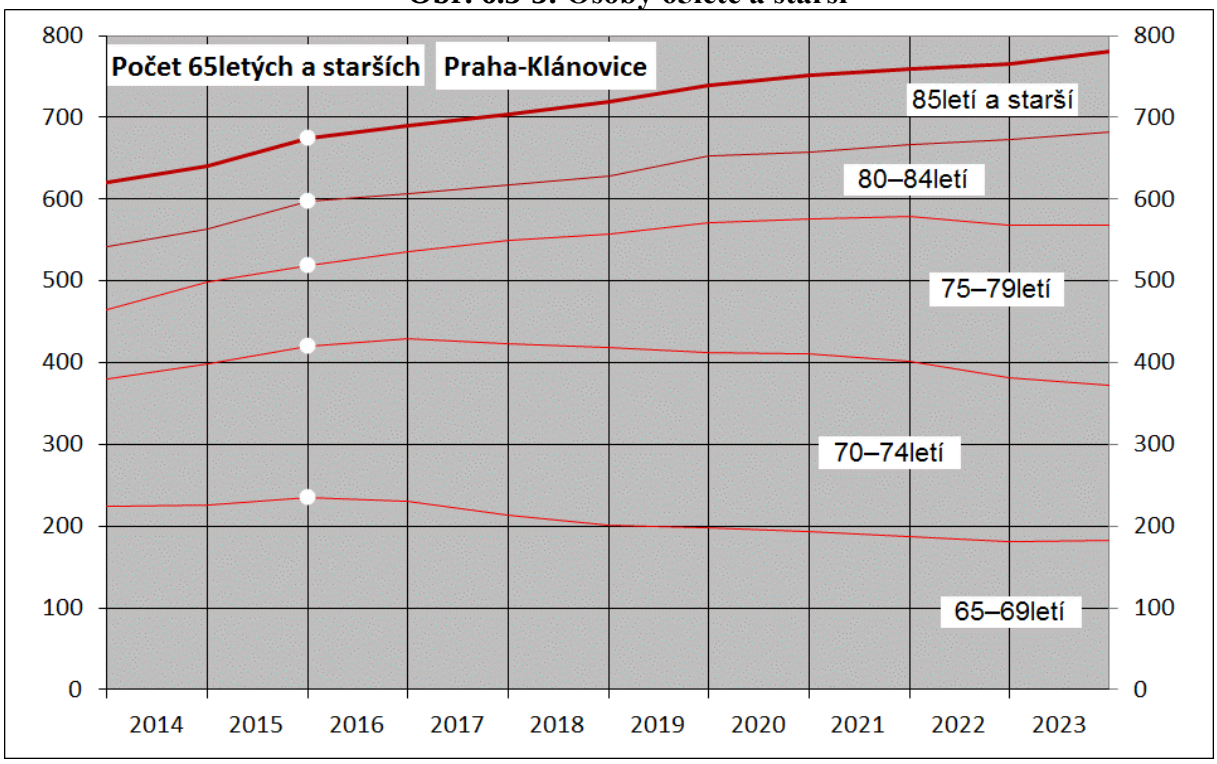

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

6.4 MČ Praha–Koloděje

Počet 15–19letých osob, který se v současné době pohybuje kolem 70, by se měl do konce roku 2020 zvýšit na zhruba 115, tj. o více než 50 %. (Obr. 6.4-1.)

Obr. 6.4-1: Osoby 15–19leté

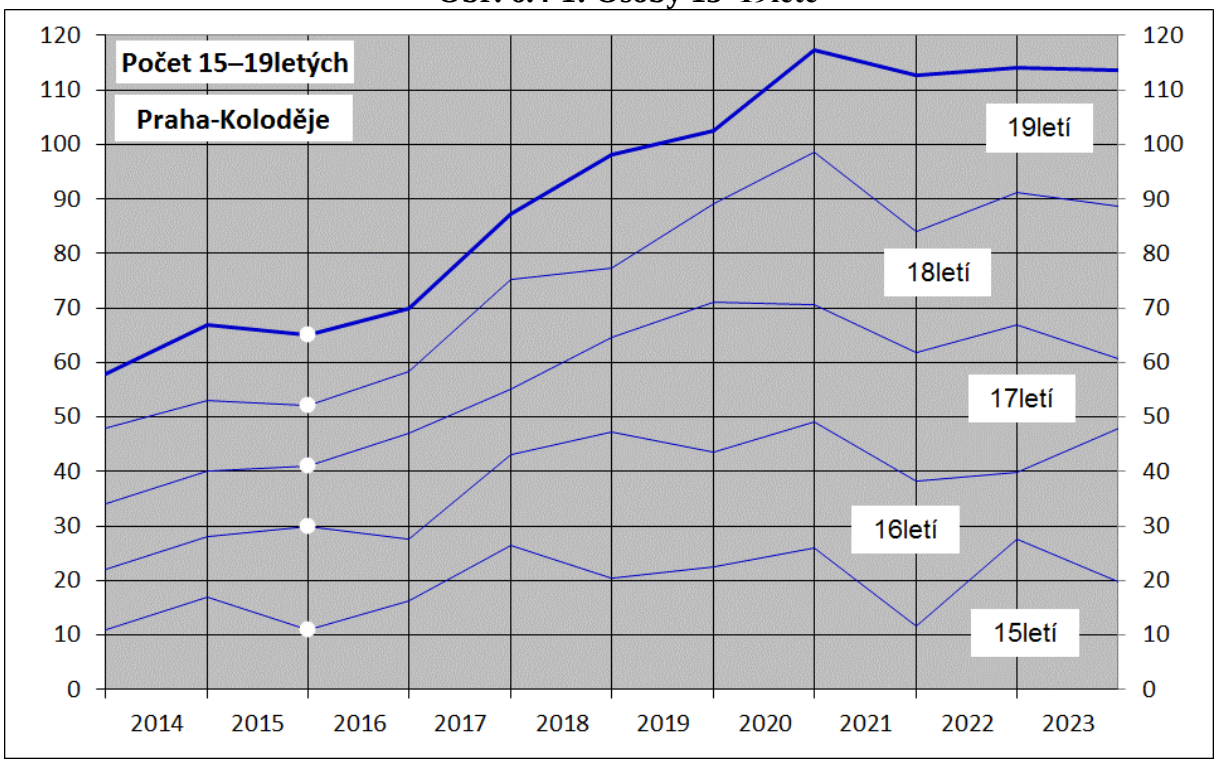

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rovněž počet 20–64letých osob, tj. osob v produktivním věku, vzroste: ze současných zhruba 900 na téměř 1 200 osob. Přitom počet 20–24letých se zvýší téměř dvojnásobně, počet 60-64letých naopak mírně poklesne. (Obr. 6.4-2.)

Obr. 6.4-2: Osoby 20–64leté

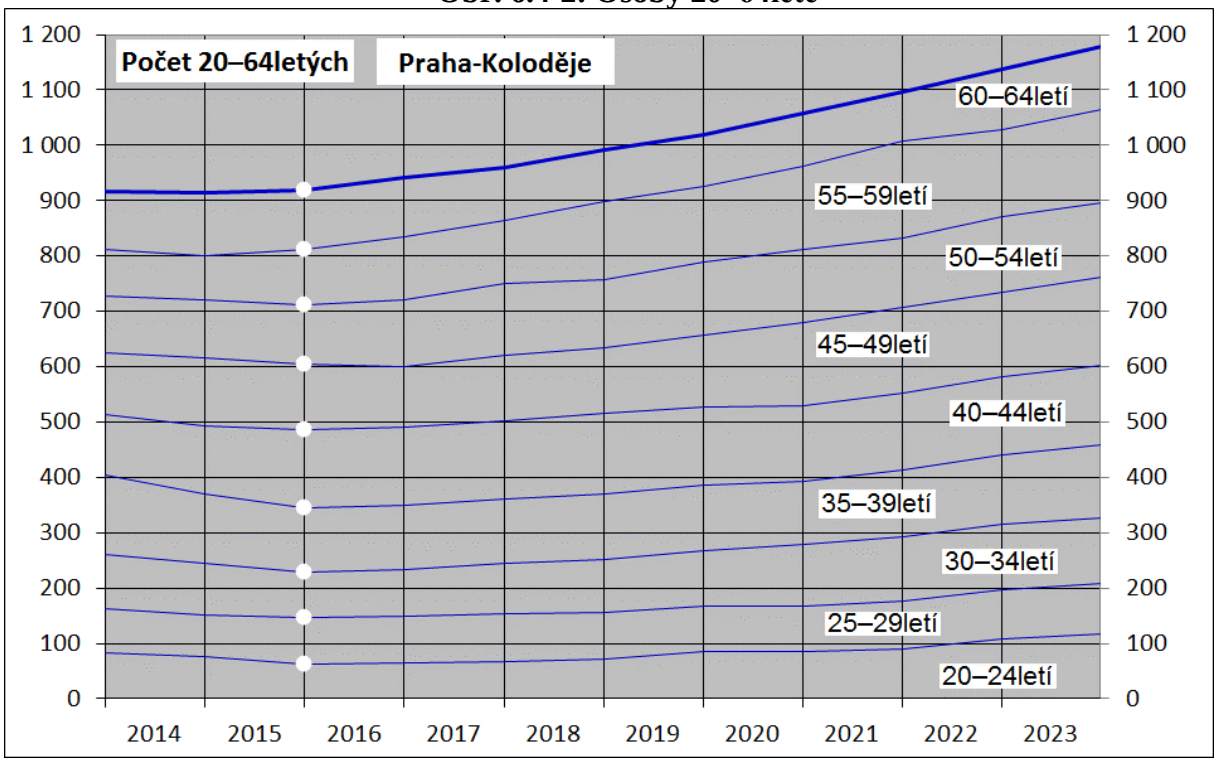

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Zvýší se rovněž počet seniorů, ze současných necelých 200 na téměř 300, tedy zhruba o polovinu. Přitom počet 75–79 a 90–94letých se více než zdvojnásobí. (Obr. 6.4-3.)

Obr. 6.4-3: Osoby 65leté a starší

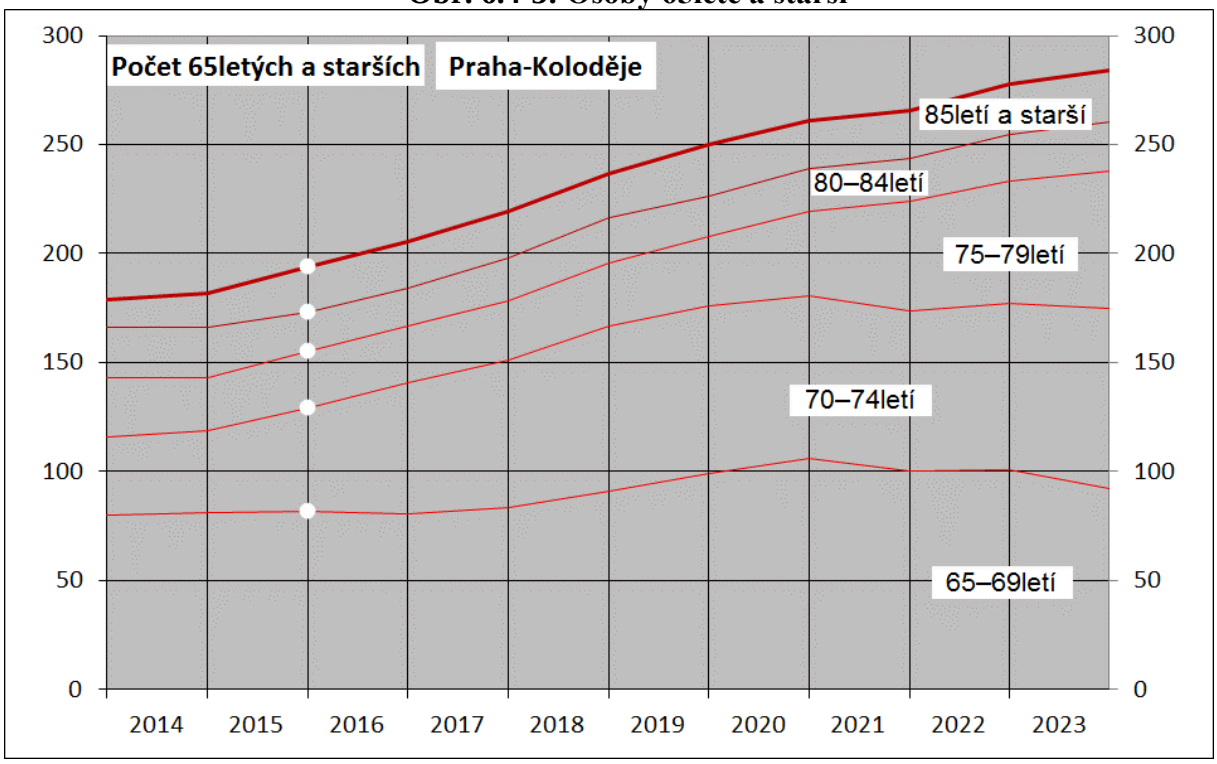

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

6.5 Správní obvod Praha 21

Počet 15–19letých osob, který se v současné době pohybuje kolem 800, by se měl do konce prognózovaného období zvýšit na téměř 1 300. Dojde tedy k nárůstu o více než 50 %, vliv eventuální zástavby území mezi Běchovicemi a Újezdem nad Lesy bude v této věkové skupině zanedbatelný.

Obr. 6.5-1: Osoby 15–19leté

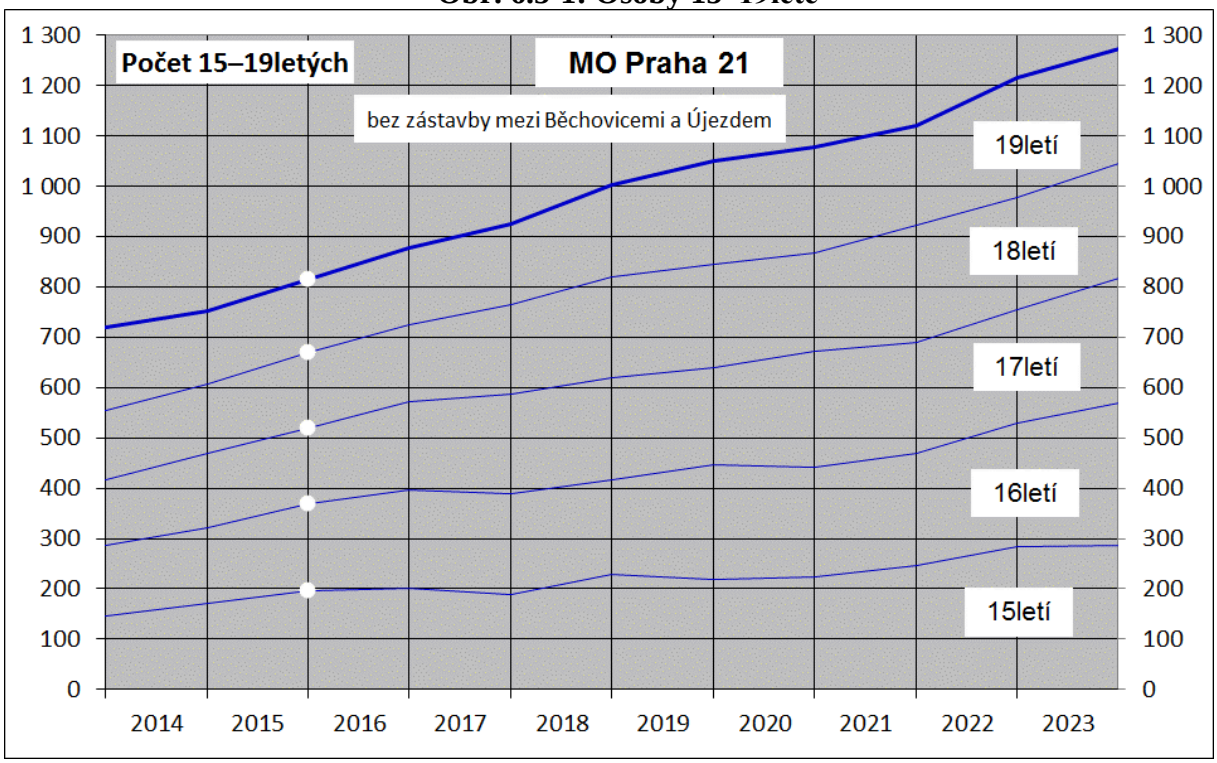

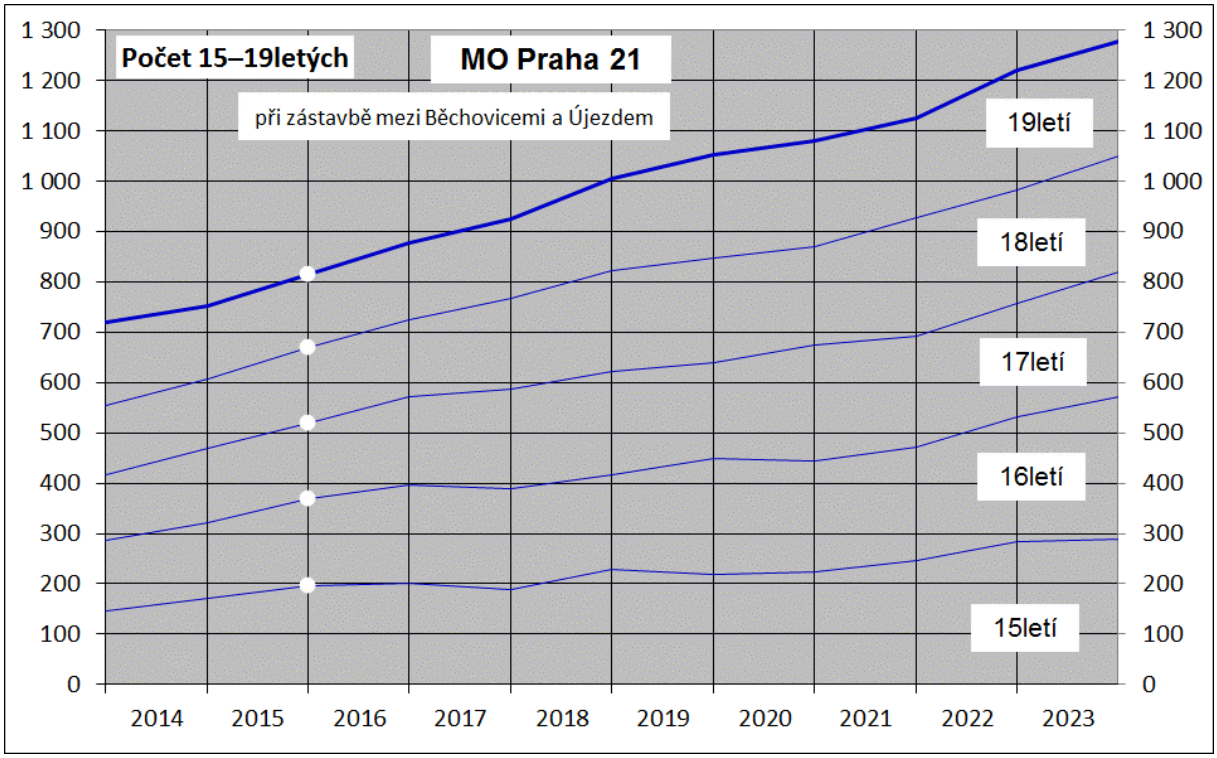

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Rovněž počet 20–64letých osob, tj. osob v produktivním věku, vzroste: ze současných zhruba 11 000 na zhruba 13 100–13 600, podle objemu bytové výstavby. Zatímco počet 20–24letých a 45–49letých se zvýší o téměř 45–50 % (podle bytové výstavby), počet 35–44letých a 60–64letých mírně poklesne.

Obr. 6.5-2: Osoby 20–64leté

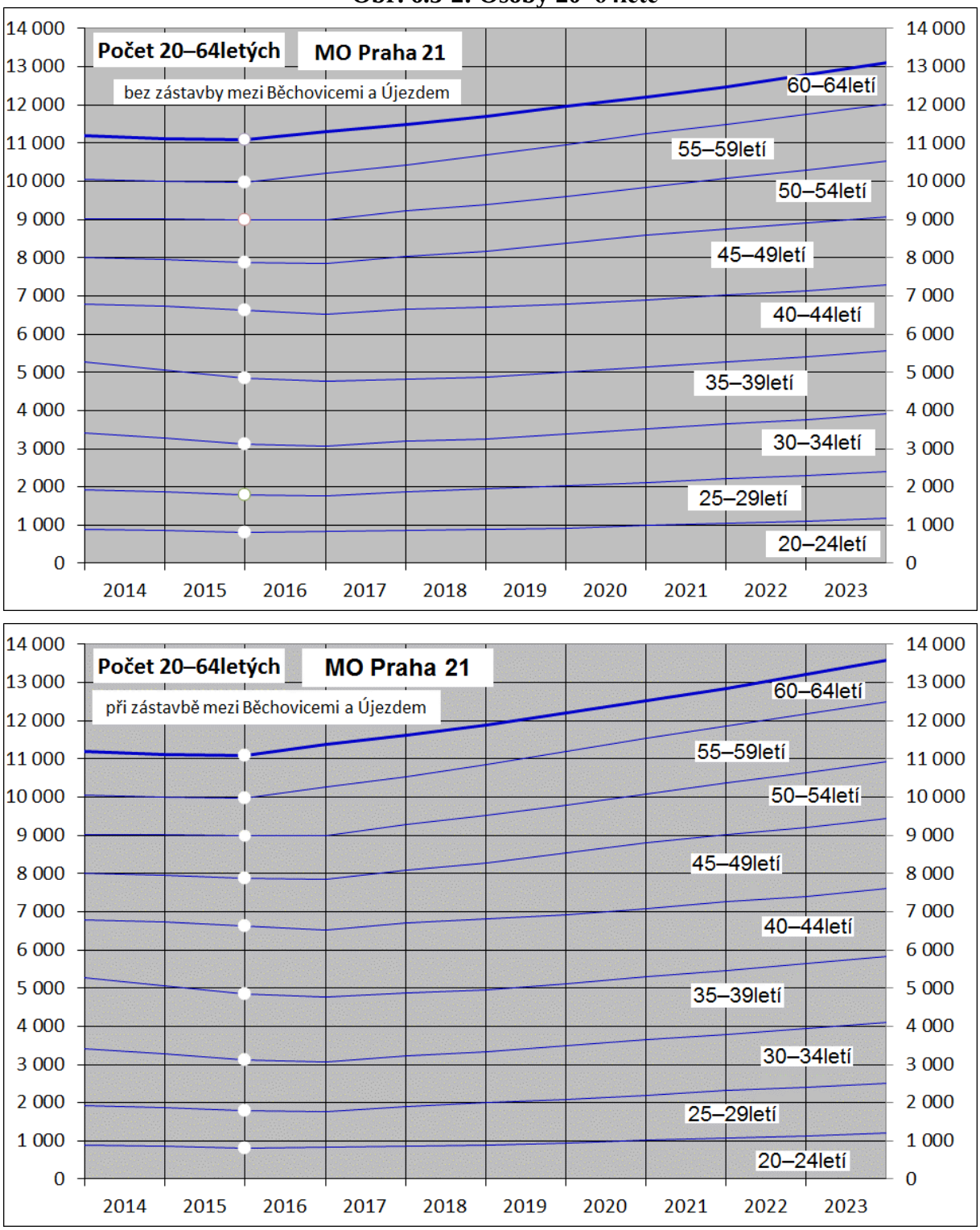

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

Naproti tomu vývoj počtu osob 65letých a starších nebude na úrovni bytové výstavby téměř záviset, neboť osoby tohoto věku se do Prahy téměř nepřistěhovávají. Počet seniorů se zvýší ze současných necelých 2 800 na zhruba 3 700, tedy téměř o třetinu. Přitom počet osob do 75 let se téměř nezmění, počet osob 75–79letých se zdvojnásobí a počet starších 80 let vzroste téměř o polovinu.

Obr. 6.5-3: Osoby 65leté a starší

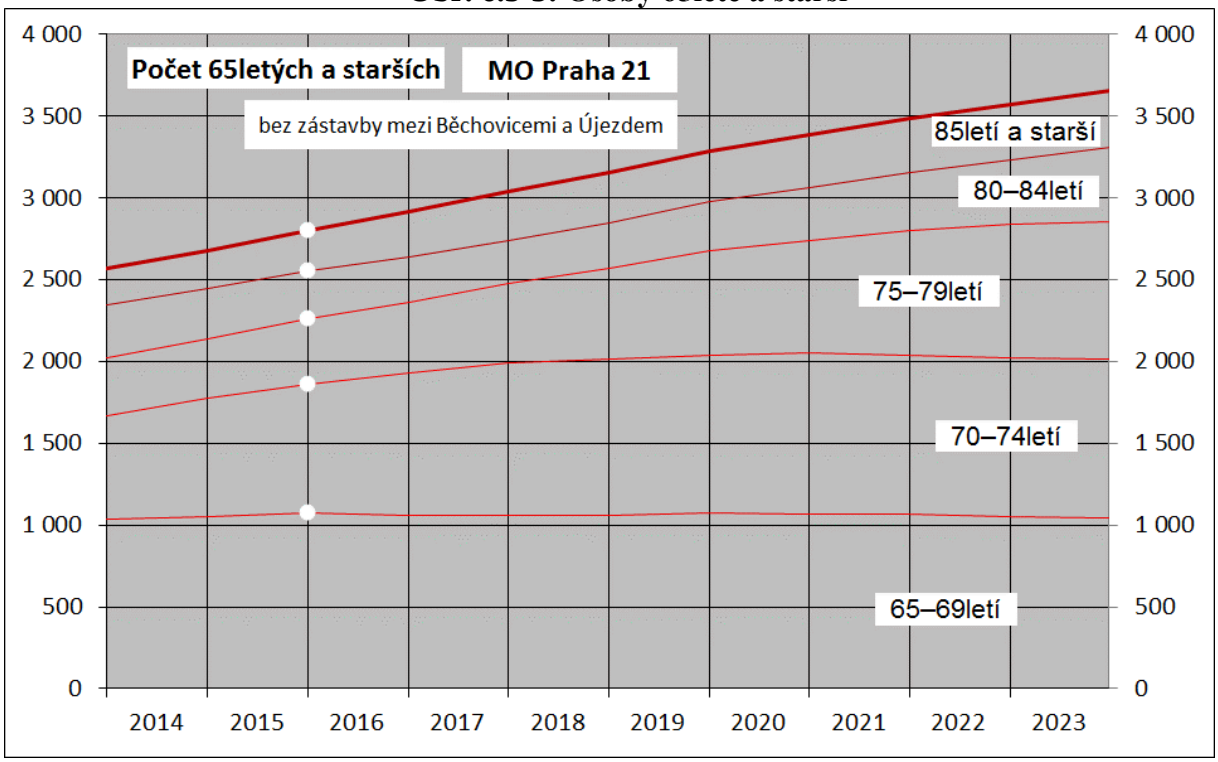

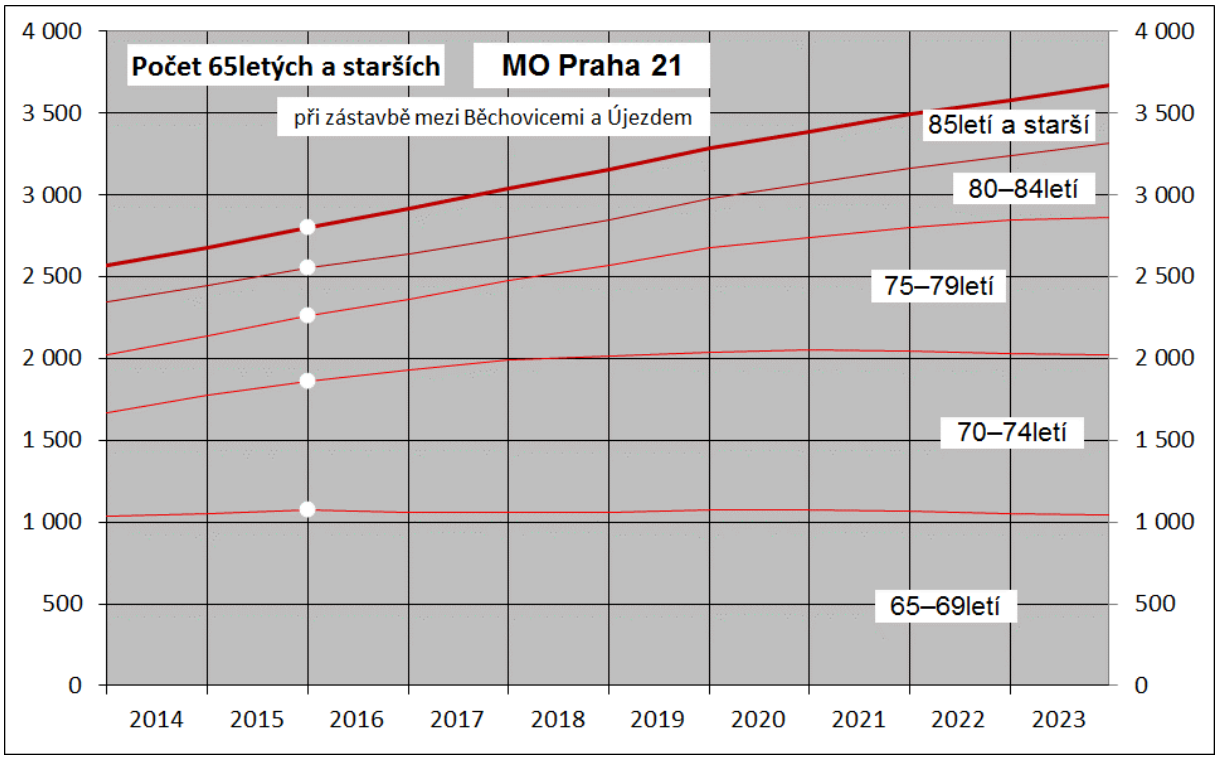

Zdroj: do roku 2015 data ČSÚ, dále vlastní prognóza

7 Závěry

Prognóza vychází z předpokladů, že úmrtnost i plodnost ve správním obvodu Praha 21 i v jednotlivých městských částech budou mít stejný trend vývoje jako úmrtnost v celé Praze (podle aktuální projekce ČSÚ) se zachováním odlišností vývoje v jednotlivých městských částech od celopražské úrovně na základě porovnání období 2001–2015. Vzhledem k pokračující bytové výstavbě se předpokládá pokračující každoroční migrační přírůstek, a tedy i růst celkového počtu obyvatel ve všech městských částech. Migrace bude znamenat mírný nárůst počtu žen ve věku nejvyšší plodnosti, proto se (na rozdíl od celorepublikového trendu) neočekává pokles počtu narozených, spíše jeho zachování na úrovni posledních let nebo dokonce mírný nárůst.

Počet dětí předškolního věku i věku obvyklé docházky do základní školy by se neměl během období prognózy výrazněji měnit. Potřebná kapacita mateřských školek bude tedy záviset především na zájmu rodičů o umístění svých dětí. Co se týče základních škol, i v dalších letech by tedy mělo být dostačující otevírat 6 paralelních prvních tříd v ZŠ Újezd nad Lesy, 2 třídy ZŠ v Praze-Klánovicích (uvažují se pouze třídy a žáci s veškerou výukou v českém jazyce) a po jedné třídě v Praze-Běchovicích a Praze-Kolodějích. Na 2. stupni bude zřejmě nutno zvýšit počet paralelních tříd v ZŠ Újezd nad Lesy ze 3 na 4, neboť bude končit každý rok 6 paralelních pátých tříd a navíc lze očekávat trvalý příchod části žáků ze ZŠ Praha-Koloděje, která nemá 5.–9. třídy a pro kterou má být základní škola v Újezdě spádovou školou výuky na 2. stupni.

Dojde k poměrně výraznému zvýšení počtu mladých osob (15–19letí) a rovněž ke zvýšení počtu osob v produktivním věku a zejména ke zvýšení počtu seniorů 65letých a starších. V této věkové skupině poroste zejména počet osob 75–79letých, který se během období projekce více než zdvojnásobí.

Základní trendy vývoje v jednotlivých městských částech by se neměly příliš lišit od trendů vývoje v celém správním obvodu, v některých detailech však může být vývoj specifický.

Poznamenejme, že všechny uvedené závěry platí za předpokladu, že se skutečný demografický vývoj ani vývoj dalších faktorů nebude příliš lišit od použitého scénáře prognózy.

Zejména v případě malých územních celků je však pravděpodobnost náhodných odchylek od předpokládaného vývoje (zejména co se týče migrace) vyšší než u větších populací. Výsledky prognózy je proto třeba chápat pouze jako předpověď „průměrných“ základních trendů s určitou pravděpodobností. Počet demografických událostí (např. narozených, zemřelých) v jednotlivých letech bude pravděpodobně oscilovat kolem prognózovaných hodnot. Čím menší je počet obyvatel městské části, tím relativně větší mohou tyto oscilace být.

Jedním ze základních předpokladů pro odhad budoucí migrace byl počet dokončených bytů. Prognóza předpokládá jejich rovnoměrné dokončení, tj. zhruba stejný počet dokončených bytů každý rok. Pokud tento předpoklad nebude splněn, budou mít eventuální výkyvy v počtech dokončených bytů od předpokládaných hodnot v jednotlivých letech za následek výkyvy v počtu přistěhovalých. Je samozřejmě také důležité, zda bude o další dokončované byty dostatek zájemců.

Počet dětí v mateřských školách samozřejmě bude záviset nejen na počtu žijících dětí, ale i na zájmu rodičů o umístění dětí v příslušné MŠ. Podobně počet žáků základních škol bude záviset na tom, kolik žáků s trvalým bydlištěm se skutečně zapíše do příslušné spádové školy. Vzhledem k poměrně vysokému počtu dětí v Praze lze však předpokládat, že možnosti svobodného výběru jiné než spádové školy budou částečně omezené kapacitou těchto škol.

Do věku ukončení 5. třídy ZŠ a možnosti přechodu na víceletá gymnázia budou přicházet o něco větší počty dětí v minulých letech. Pokud nedojde k odpovídajícímu navýšení přijímaných žáků na gymnázia, je možné, že podíl odcházejících žáků z jednotlivých ZŠ v Praze 21 na gymnázia

se oproti současnému stavu o něco sníží, což samozřejmě bude znamenat vyšší počet žáků na 2. stupni v porovnání s prognózovanými hodnotami.

Ze všech těchto důvodů je výsledky prognózy nutno chápat pouze jako určitý odhad a je vhodné ji pravidelně aktualizovat na základě novějších dostupných dat.